

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

110 uncu Birleşim
14 . 6 . 2000 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	260
II. — GELEN KÂĞITLAR	262
III. — YOKLAMALAR	264,265,289,291, 301,303,344
IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	265,285
A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR	265
1. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay'ın, tarım ürünleri taban fiyatlarına ilişkin gündemdiŐi konuşması	265:266
2. — İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın, Beydağı Barajı ve Küçük Menderes havzasının sorunlarına ilişkin gündemdiŐi konuşması ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mustafa Cumhur Eröümer'in cevabı	267:269
3. — Şanlıurfa Milletvekili Zulfükâr İzol'un, çiftçilerin sorunlarına ilişkin gündemdiŐi konuşması	269:271
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	271,285
1. — İsrail Parlamentosu Savunma ve DıŐıŐleri Komisyonu Başkanının vaki davetine TBMM'yi temsilen katılacak milletvekillerine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/604)	271:272
2. — Ulaştırma Bakanı Enis Öksüz'ün Çin Halk Cumhuriyetine yaptığı resmî ziyarete refakat eden heyete Gaziantep Milletvekili Mehmet Hanifi Tir-yaki'nin de iştirak etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/605)	285

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER272,289,291,304,
345

1. — Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonu Raporu (3/423) (S. Sayısı : 443) 272:276
2. — Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/424) (S. Sayısı : 444) 276:281
3. — Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/425) (S. Sayısı : 445) 281:285
4. — Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/504) (S. Sayısı : 368) 289,291:301,
304:344,345:366

VI. — ÖNERİLER

286

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

286

1. — Türkiye Kızılay Derneğinin sorunları ile faaliyetlerinin araştırılarak gelir kaynaklarının daha etkin kullanılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi konusundaki (10/73, 74) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu raporunun, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer almasına ve görüşmelerinin 20.6.2000 Salı günü birleşimde yapılmasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi 286

VII. — SEÇİMLER

286

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

286

1. — Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim 286:288

VIII. — GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

288

A) GÖRÜŞMELER

288

1. — Çalışma ve Sosyal Güvenlik eski Bakanı Mustafa Kul hakkında Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önerge ve Meclis Soruşturması Komisyonu Raporu (9/34) (S. Sayısı : 410) 288:289

IX. — SORULAR VE CEVAPLAR

367

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

367

1. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Balıkesir-Gömeç İlçesinde yapılmış afet evlerine ayrılan ödeneğe ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın cevabı (7/2018) 367:368

Sayfa

2. — Adana Milletvekili Ali Halaman'ın, Adana İli ve ilçelerinde yürütülen proje ve hizmetlere ilişkin sorusu ve Orman Bakanı Nami Çağan'ın cevabı (7/2037) 368:370
3. — Adana Milletvekili Ali Halaman'ın, Adana İli ve ilçelerinde yürütülen proje ve hizmetlere ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın cevabı (7/2058) 370:378
4. — Adana Milletvekili Halit Dağlı'nın, 1998 yılında Adana'da meydana gelen deprem sonrası yapımına başlanılan afet evlerine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın cevabı (7/2066) 379:380
5. — Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, bakanlığın arşivi olup olmadığına ve faili meçhul suçlara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (7/2081) 380:381
6. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, alkolü araç kullanma cezalarının artırılması yönünde çalışma yapıp yapılmadığına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (7/2093) 381:382
7. — Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan'ın, Sakarya İli Serdivan Belediyesinin 2000/9 sayılı kararname kapsamına alınmamasına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın cevabı (7/2102) 382:384
8. — Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, müsteşar yardımcılığına atanan kişi hakkındaki iddialara ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın cevabı (7/2123) 384:387

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak dokuz oturum yaptı.

Birinci Oturum

2.6.2000 tarihli 104 üncü Birleşimde yapılan kapalı oturum tutanak özetinin okunabilmesi için, Başkanlıkça, İçtüzüğün 71 inci maddesi uyarınca kapalı oturuma geçilmesi gerektiği açıklandı; oturuma saat 14.07'de son verildi.

İkinci Oturum

(Kapalıdır)

Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı, Yedinci, Sekizinci ve Dokuzuncu Oturumlar

Tokat Milletvekili Ali Şevki Ereğ'in, Tokat ve çevresini etkileyen sel,

Çankırı Milletvekili Hakkı Duran'ın ve,

Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün,

Çankırı İlinde meydana gelen deprem,

Felaketi nedeniyle yaptıkları gündem dışı konuşmalara Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın cevap verdi.

Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın (6/668),

Manisa Milletvekili Rıza Akçalı'nın (6/694),

Esas numaralı sözlü sorularını geri aldıklarına ilişkin önergeleri okundu, önergelerin geri verildiği bildirildi.

Bursa Milletvekili Teoman Özalp ve 21 arkadaşının, emeklilerin sorunlarının araştırılarak, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/137) Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergenin gündemdeki yerini alacağı ve öngörülmesinin, sırası geldiğinde yapılacağı,

Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Elbistan Adı ile Bir İl ve Üç İlçe Kurulmasına Dair (2/428) ve

İzmir Milletvekili Suha Tanık'ın, İzmir İlinde Uzundere Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında (2/365),

Kanun Tekliflerinin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergelerinin, yapılan görüşmelerden sonra kabul edildiği,

Açıklandı.

20 nci Yasama Döneminde Konya Milletvekili Hüseyin Arı ve 56 arkadaşı tarafından verilen, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğüne 1996 yılında özürüllerin memurluğa alınması için açılan sınavda mevzuata aykırı ve usulsüz işlemler yapılmasına göz yumarak görevini ihmal ettiği ve kötüye kullandığı ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ıncı maddelerine uydugu iddiasıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eski Bakanı Sayın Mustafa Kul hakkında Anayasanın 100 üncü ve İçtüzüğün 107 nci maddeleri uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önerge ve (9/34) Esas Numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu raporunun görüşmeleri ve

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının :

1 inci sırasında bulunan, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ilişkin tasarı (1/53) (S. Sayısı : 433) görüşmeleri,

İlgili komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından, ertelendi.

2 nci sırasında bulunan, Noterlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (1/596) (S. Sayısı : 330) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildiği ve kanunlaştığı açıklandı.

3 üncü sırasında bulunan, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının (1/504) (S. Sayısı : 368), tımmü üzerindeki görüşmeler tamamlandı ve 2 nci maddesine kadar kabul edildi, 2 nci maddesi üzerinde bir süre görüldü.

İstem üzerine yapılan iki yoklamada da toplantı yetersayı bulunamadığından, 14 Haziran 2000 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime 22.18'de son verildi.

Mehmet Vecdi Gönül
Başkanvekili

Levent Mısıkoğlu
Hatay
Kâtip Üye

Burhan Orhan
Bursa
Kâtip Üye

II. — GELEN KÂĞITLAR

14 . 6 . 2000 ÇARŞAMBA

Teklifler

1. — Aydın Milletvekili Bekir Ongun ve Iğdır Milletvekili Abbas Bozyel'in; Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/543) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.6.2000)

2. — Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya'nın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/544) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.6.2000)

Raporlar

1. — İstanbul Milletvekili Nazif Okumuş ve 43 Arkadaşı ile Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 21 Arkadaşının, Türkiye Kızılay Derneğinin Sorunları ile Faaliyetlerinin Araştırılarak Gelir Kaynaklarının Daha Etkin Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci Maddeleri Uyarınca Birer Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu, (10/73,74) (S. Sayısı : 405) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000) (GÜNDEME)

2. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/459) (S. Sayısı : 449) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000) (GÜNDEME)

3. — Kastamonu Milletvekili M. Hadi Dilekçi'nin, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/460) (S. Sayısı : 450) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000) (GÜNDEME)

4. — İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/461) (S. Sayısı : 451) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000) (GÜNDEME)

5. — Nevşehir Milletvekilleri Mükremin Taşkın ve İsmail Çevik'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/424) (S. Sayısı : 486) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000) (GÜNDEME)

6. — Bolu Milletvekili Mustafa Karşlıoğlu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/447) (S. Sayısı : 487) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1. — Tekirdağ Milletvekili Bayram Frat Dayanıklı'nın, Tekirdağ Konteyner Limanı yapımına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/2205) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.6.2000)

2. — Erzurum Milletvekili Aslan Polat'ın, Bolu Tüneli ile ilgili Bütçe Komisyonunda yaptığı konuşmaya ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/2206) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.6.2000)

3. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, transit geçiş ticareti kapsamında yurda sokulduğu iddia edilen tarım ürünlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2207) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.6.2000)

4. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, bazı yabancı şirketlerin Türkiye'de toprak satın aldığı ve kiraladığı iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/2208) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.6.2000)

5. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne ait otellerin restorasyonlarının ihalesiz olarak bir aracı firmaya verildiği iddiasına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/2209) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.6.2000)

6. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Off-shore hesap sahiplerine ilişkin Devlet Bakanından (Recep Önal) yazılı soru önergesi (7/2210) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.6.2000)

7. — Gaziantep Milletvekili Mehmet Ay'ın, Gaziantep-İslahiye İlçesindeki Yesemek Açık Hava Müzesine ilişkin Kültür Bakanından yazılı soru önergesi (7/2211) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.6.2000)

8. — Gaziantep Milletvekili Mehmet Ay'ın, Gaziantep-İslahiye İlçesindeki Yesemek Açık Hava Müzesine ilişkin Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/2212) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.6.2000)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.00

14 Haziran 2000 Çarşamba

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL**KÂTİP ÜYELER : Burhan ORHAN (Bursa), Levent MİSTİKOĞLU (Hatay)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 110 uncu Birleşimini en iyi dileklerimle açıyor, saygılar sunuyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, Genel Kurulda yeterli çoğunluk yoktur; yoklama yapacağımızı ümit ederim.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için 10 dakikalık süre veriyorum.

10 dakikalık yoklama süresi başlamıştır.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 10 dakikalık yoklama süresi içerisinde, Anayasamızın 96 ncı maddesi gereğince, elde edilmesi gereken mevcudumuzun üçte 1 çoğunluğunun 40 kadar eksiğinde olduğumuz ortaya çıkmıştır.

Bu sebeple, toplantı yetersayısının sağlanabilmesi için, 14.30'a kadar Birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 14.12

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati :14.30

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdî GÖNÜL**KÂTİP ÜYELER : Burhan ORHAN (Bursa), Levent MİSTİKOĞLU (Hatay)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 110 uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Birinci Oturumda toplantı yetersayısına ulaşamadığı için ara verilmişti.

Şimdi, yeniden yoklama yapacağız.

5 dakikalık süre vereceğim.

Süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, tarım ürünleri ve taban fiyatlar hakkında söz isteyen Erzurum Milletvekili Sayın Zeki Ertugay'a aittir.

Buyurun Sayın Ertugay. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay'ın, tarım ürünleri taban fiyatlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ZEKİ ERTUGAY (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mübarek Mevlit Kandilinin, milletimiz için, bütün İslam âlemi için hayırlı olmasını dileyerek ve sizleri saygıyla selamlayarak sözlerime başlıyorum.

Geçtiğimiz hafta içerisinde açıklanan hububat tabanfiyatları, hepimizin çok iyi bildiği gibi, büyük bir kesimde, 20 milyon tahıl üreticisinde büyük bir hayal kırıklığı yaratmış, üzerlerine âdeta bir bomba gibi düşmüştür.

Değerli milletvekilleri, hububat alım fiyatlarının belirlenmesindeki esaslara dikkat ettiğimiz zaman karşımıza, sadece IMF ile imzalanan stand-by anlaşması ve Chicago borsası çıkmaktadır. Biliyorsunuz, alım fiyatları, Chicago borsasında belirlenen fiyatın yüzde 35'ini aşmamak üzere belirlenmiştir. Bu fiyatın belirlendiği dünya konjonktürünü, Avrupa ve Amerika'daki tahıl fiyatlarını, başta buğday olmak üzere ve maliyetlerini de dikkate aldığımız zaman, ülkemizle mukayese edilemeyecek derecede maliyetlerin düştüğü ülkeler, ülkemize esas teşkil etmiştir.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz Haziran ayından bu haziran ayına kadar enflasyonun yüzde 67 olduğunu, ekme fiyatının bir yıl içerisinde yüzde 128 arttığını, hakeza önemli tahıl girdilerinin, önemli ürün girdilerinin -başta, gübre, ilaç ve akaryakıt olmak üzere- yüzde 100'ün üzerinde arttığını hesaba aldığımız zaman... Bir örnek vereyim, 25 000 lira olan üre, bugün 90 000 liranın üzerindedir. Böyle bir mukayeseyi yaparak sözlerime başladım; çünkü, hükümet, bu konuda büyük

bir tercih yaparak, geniş kitlelere, enflasyonun bugünkü içinde bulunduğumuz ekonomik problemlerin faturasını bu ülkenin en güçsüz kesimine ödetmiş ve âdeta en sağlam damarını kurutmuştur.

Değerli milletvekilleri, bu uygulamanın açıklaması şu şekilde yapılabilir: Denilebilir ki, biz dünya fiyatlarını verdik; IMF'yle imzaladığımız anlaşma gereği, IMF'nin direktiflerine uymak zorunda olduğumuz için bunları yaptık ve âdeta bizim için ölçü, maliyetler değil, Türk çiftçisi değil, IMF'ye verilen sözün, taahhütün yerine getirilmesidir. Hükümet, bu şekilde bir açıklama yapabilir veya biz, bu ülkede buğday üretiminin fazla olduğunu, tahıl üretiminin fazla olduğunu, bu nüfusun bu alanda olmasını arzu etmiyoruz ve bu insanları bu üretimden caydırmak için zoraki olarak böyle bir baskıyla Türkiye'nin önünü açmaya çalışıyoruz. Hangi şekliyle izah ederlerse etsinler, bugünkü tablonun açıklanabilecek bir durumu yoktur ve gerçekten köylünün eli koynunda kalmıştır. Bu söylenen sözler asla popülist yaklaşımlar değildir. Bugünkü rakamları, uygulamaları, fiyatları dikkate aldığınız takdirde, Türk köylüsüne büyük bir haksızlık yapılmıştır. Zaten, uzun yıllardan beri, özellikle son üç yıldan beri tahıl üreticisi, buğday üreticisi perişandı; ama, bugünkü uygulamayla, âdeta, gelecek sene hiçbir hal ve şartta destekleyeceğimiz köylü, çiftçi, üretici bulamayacağımız hazin bir tablo ortaya çıkmıştır.

Bakın, geçen yıl buğday tabanfiyatı 80 000 lira olarak belirlendi ve bu bir önceki yıla göre yüzde 51'lik bir fiyat artışı öngörüldü. Bu yıl, geçen yılıkinden daha kötü tahakkuk etti, yüzde 27 olarak belirlendi ve öntümüzdeki yıl da bu rakamın belki yüzde 10'lar düzeyinde olacağı görülmüyor. Geçen yılki 80 000 liralık fiyata rağmen, Türk köylüsü Toprak Mahsulleri Ofisinin, âdeta köylünün karagün dostu olması gereken; ama, kesinlikle köylünün felaketini hazırlayan bir politika izleyen Toprak Mahsulleri Ofisinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ertugay, lütfen toparlayınız efendim.

ZEKİ ERTUGAY (Devamla) – ...yanlış politikaları sonucu, piyasaya ucuz fiyattan 500 000 ton civarında buğdayı sürmesi, o gün 80 000 lira fiyat belirlenmiş olmasına rağmen, üreticimiz, birinci sınıf ekmeçlik buğdayı, 57 000 liraya, 60 000 liraya, satmak zorunda kalmış ve alın teri resmen gasp edilmiştir.

Şimdi, görünen o ki, bu yıl yapılacak bu uygulamanın sonucunda, üretici, geçen yıldan da daha perişan bir hale gelecektir. Bu tablonun düzeltilmesi konusunda sayın hükümetin tercihlerini ve siyasi yaklaşımlarını gözden geçirmesini ve ülkenin bu kadar sabırlı olan kitlesinin üzerine daha fazla gitmemesini temenni ediyorum ve ayrıca, enflasyonun tek ve yegâne hedefi olarak üreticinin belirlenmesinin son derece büyük bir haksızlık olduğunu ifade ediyorum.

Bunları ifade ederken, milletimizin sağlam damarı dediğim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ertugay, son cümleiniz için mikrofonu tekrar açıyorum efendim.

ZEKİ ERTUGAY (Devamla) – ... milletin hakiki efendisi olan köylümüzün, bugün içine düştüğü durumu, bizim gibi, hiçbirinin içine sindiremediğini kabul ediyor; Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ertugay.

Gündemdeki ikinci söz, Beydağı Barajı ve Küçük Menderes havzasının sorunları hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Özcan'a aittir.

Buyurun Sayın Özcan. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim.

2. — *İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın, Beydağı Barajı ve Küçük Menderes havzasının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mustafa Cumhur Ersümer'in cevabı*

MEHMET ÖZCAN (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Batı Anadolu'da, Ege'nin Küçük Menderes havzasının geleceği hakkında gündem dışı söz almış bulunuyorum; hepinize, Yüce Heyetinize saygılar, selamlar sunuyorum.

Sayın milletvekilleri, İzmir'in Kiraz, Beydağ, Ödemiş, Tire, Bayındır ve Selçuk İlçelerini içirisine alan Küçük Menderes havzası için tarihçiler "ovasından bal, dağlarından yağ akan bereketli topraklar diyarı" diye söz etmişlerdir. Kuzeyinde Bozdağlar, güneyinde Aydın Dağlarıyla çevrilmiş, doğusunda yükselen dağ uzantılarıyla âdeta bir çıkmaz sokağa benzeyen Küçük Menderes havzası son yıllarda tarihinin en sıkıntılı günlerinden birini yaşamaktadır. Her türlü sebze ve meyvenin yetiştiği, patatesi, fidancılığı ve pamuğuyla meşhur Küçük Menderes toprağı çölleşmeyle karşı karşıyadır.

Her yıl, kazanabildiği geliri, yine, yeraltı suyunu çıkarabilmek için yüzlerce metre yerin altına gömen 400 000 çiftçi, üretici perişandır, sefalet içindedir. Tarımın genel sorunlarıyla zaten başedememiş üretici, şimdi de, toprağı ekip diktiğini sulayamamanın sıkıntısını çekmektedir. Kuzeyinde Gediz Ovasıyla ve güneyindeki Büyük Menderes Ovasında yıllarca önce yapılmış olan baraj, gölet ve sulama kanalları, ne yazık ki, Küçük Menderes havzasında unutulmuştur. Cumhuriyet hükümetlerinin, Türkiye'nin kalkınması yolunda yaptıkları büyük atılımlar hepimizin övüncüdür; ancak, Türk köylüsünün, çiftçisinin, emeğın, üreticinin ağır sorunları varlığını sürdürmektedir.

Sözünü ettiğim, Ege Bölgesinin en verimli havzası, Küçük Menderes havzasının şu an içinde bulunduğu sulama sorunu, yurdumuzun pek çok yerinde çözümlenmiştir, çözüme kavuşmuştur. Örneğin, kuzeyindeki komşu Manisa Ovasının yüzde 80'i Gediz Nehri üzerindeki baraj ve göletlerle sulanabilmektedir. Aynı şekilde, güneydeki Aydın Ovasının da yüzde 75'i Topçam, Adıgüzel ve Karpuzlu Baraj sularıyla sulanmaktadır.

Aydın ve Manisa illeri arasında kalan ve İzmir'e bağlı Küçük Menderes Ovasını çölleşmekten kurtaracak baraj projeleri ne yazık ki, hayata geçirilememiştir. Yöreyi susuzluktan kurtaracak, başta Beydağı, Aktaş, Burgaz ve Ergenli Baraj-Gölet Projeleri, ne yazık ki, hâlâ gerçekleştirilememiştir.

Kurtuluş Savaşı yıllarında, Kuvayı Milliyenin ilk sivil direnişini, ilk kurşun muharebesiyle gösteren Küçük Menderesliler, Kurtuluş Savaşının ve vatanseverliğin bayrağını taşımışlardır. Şu anda, Küçük Menderesli çiftçiler, 16 000 derin su kuyusu pompası başında feryat içindedir; 200 metre derinlikte su tükenmiş, ekili ve dikili mahsul sulanamama tehlikesiyle karşı karşıyadır. Devletimizin yatırım kaynaklarından ayıracağı çok az bir miktar, 400 000 çiftçinin su ve sulama sorununa bir çözüm getirebilecektir. Yeşilliklerin, verimliliklerin soluşunu, toprağın susuzluktan çatlayışını Küçük Menderes Ovası hak etmemiştir. Yöre çiftçisinin devlet bütçesine ödediği verginin çok az bir kısmıyla, Beydağı, Aktaş ve diğer barajlar bitirilebilecektir. En başta Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız olmak üzere, hükümetimizi duyarlılığa davet ediyorum, bekliyorum, talep ediyorum.

Beydağı ve Aktaş Barajlarının bir an önce başlanıp bitirilebilmesi dileğiyle, Yüce Kurulunuza saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özcan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Eğer izin verirseniz, gündem dışı konuşmaya cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Hayhay Sayın Bakanım.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız gündemdiği konuşmaya cevap verecekler efendim. Buyurun.

Süreniz 20 dakika.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öncelikle, sizleri saygıyla selamlıyor, İzmir Milletvekilimiz Sayın Mehmet Özcan'ın konuşmasına cevap vermek üzere huzurlarınızda bulunuyorum.

Tabii, esasında burada dile getirilen husus, hepimizin yakından bildiği, Türkiye'nin projelerini hızlı bir şekilde realize edilmesini sağlamak noktasındaki kaynak sıkıntısı. Tabii, bir Bakan olarak, huzurlarımıza gelip, kaynak sıkıntısını dile getirmek, artık, mazeretten sayılır mı, sayılmaz mı, o sizin takdirlerinizde; ama, bizim yaptığımız tespidere göre, bir hususu belirtmek istiyorum: 2000 yılı fiyatlarını dikkate alırsak ve ihtiyaçlarımızın da, taleplerimizin de 20 katrilyon lira dolayında olduğunu hesaplırsak, bizim, bu projeleri bitirebilmemiz için 33 yıla ihtiyacımız var. Yani, Türkiye'nin 33 yıl değil, 33 gün beklemeye tahammülü yok; ancak, bu kaynak yetersizliği bizi bu duruma düşürüyor.

Küçük Menderes Beydağı Projesi kapsamında, İzmir'in Ödemiş İlçesi Beydağ Kasabasında inşa edilmekte olan temelden 95 metre yükseklikteki Beydağı Barajında depolanacak 248 milyon metreküp suyla, Ödemiş Ovasında 18 200 hektarlık alanın sulanması ve yörenin Küçük Menderes Nehri taşkınlarından korunması hedef alınarak, bu işe başlanılmıştır.

Ödemiş sulaması, kati proje çalışması ikmaline müteakip baraj inşaatına paralel olarak öntümüzdeki yıllarda ancak ele alınabilecektir. Projeye 2000 yılı için 15,3 katrilyon lira ödenek talep etmişiz; ancak, biraz önce belirttiğim sınırlı imkânlar nedeniyle, sadece 750 milyar Türk Lirası ödenek alabilmiş durumdayız. Projenin planlandığı şekilde yürütülebilmesi için, en azından, bu yıl için 900 milyar liralık bir eködeneye ihtiyacımız vardır; onu temin ettiğimizde, mutlaka, bu projeye verdiğimiz önemin bir işareti olarak bu kaynağı harcayacağız.

Tabii, Aşağı Büyük Menderes Projesi yine aynı kapsamda, Büyük Menderes Cindere Projesi, yine, aynı kapsamda devam eden işlerimizdir.

Yine, 2000 yılı için 39 trilyon lira ödenek talep ettiğimiz Aşağı Büyük Menderes Projesine, ancak 6,6 trilyon lira kaynak tahsis edilebilmiştir. Yine, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun bu işin aciliyetine binaen artı 200 milyar lira bir ödenek sağlamış olmasına rağmen, bu ödeneklerle, bu işin istediğimiz hızda yürütülmesi mümkün değildir.

Yine aynı kapsamda, Büyük Menderes-Cindere Projesiyle ilgili 18 trilyonluk ödenek talebimize karşılık, tarım sektöründen 145 milyar, enerji sektöründen 5 trilyon olmak üzere 5 trilyon 145 milyar liralık bir ödeneği bu yıl içerisinde harcayabileceğiz.

Tabii, işin geneline baktığımızda, karşımıza çıkan rakamlar daha da çarpıcıdır. DSİ Genel Müdürlüğü olarak, 2000 yılında, 3,2 katrilyon lira ödenek talebinde bulunmuşuzdur. Buna, 736,365 trilyon liralık bir ödenek tahsis edilmiştir. Tabii, bunun 1,88 katrilyonu da yatırım olmak üzere bir harcama imkânı gelmiştir.

Bir başka türlü ifade edersek, yatırım bütçesinden, bizim talebimizin sadece yüzde 24'ü karşılanabilmiştir. Bu, tarım sektöründe yüzde 14'e düşmektedir, enerji sektöründe de yüzde 39'luk bir rakama ulaşabiliyoruz. Ancak, tabii, sevindiricidir, çevreyle ilgili talebimizin tamamı karşılanmıştır. Burada, ödeneği karşılama talebi yüzde 100'lük bir mertebeye ulaşmıştır.

Tabii, bunları, burada dile getirip, hükümetin çare yeri olduğunu söylemeden geçmek mümkün değil. Hükümetimiz, bir yandan, hazırladığı yasal ortamlarla, Meclisimizin desteğini müteakip, yerli-yabancı özel sektör imkânlarını, yabancı finans imkânlarını Türkiye'ye getirebilme çabasını sürdürmektedir; diğer yandan da, az parayla çok iş yapabilmeyen mücadeleleri içerisinde.

Sizleri saygıyla selamlıyorum. (ANAP, DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Başbakan Yardımcısına teşekkür ediyoruz.

Gündem dışı üçüncü ve son söz, çiftçilerin sorunları hakkında söz isteyen, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Zülfükar İzol'a aittir.

Buyurun Sayın İzol. (FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim.

3. – *Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol'un, çiftçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması*

ZÜLFÜKAR İZOL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; gündem dışı söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye ekonomisinde çok büyük önem taşıyan tarım, Türkiye'de istihdamın yüzde 45'ini temsil etmektedir. Bu rağmen, millî gelir içindeki payı sadece yüzde 10'dur. Demek ki, tarım, millî gelir içinde en düşük payı olan sektörümüzdür; yani, çiftçilerimiz, diğer sektörlerdeki vatandaşlarımızla mukayese edildiğinde, daha az gelir elde eden bir kesimimizdir.

Türkiye'de tarımın iflas ettiğini rakamlar vererek açıklamak istiyorum: Tarım sektörü nüfusun yüzde 40'ını, toplam istihdamın da yüzde 45'ini kapsıyor; yani, en büyük kesimi oluşturuyor. Buna karşın, 1999 rakamlarıyla bu sektöre giden pay gayri safî millî hâsılının yüzde 3'ü olan 6 milyar dolar... Bir ölçül olması bakımından belirteyim; devlet, batan 5 bankaya 7 milyar dolar aktarıyor, 5 batık bankaya verilen para ile 30 milyon insanın bir yıllık emeğine verilen para aynı miktardadır. (FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Tarım sektörünün mağduriyeti bu kadarla da bitmiyor. Türkiye, her geçen gün daha fazla ziraat ürünü ithal eden ülke durumuna gelmiştir. Yirmi yıl önce 50 milyon dolar olan tarımsal ürün ithalatı, geçen sene 2,1 milyar dolara ulaştı.

Tarımdaki dışa bağımlılık, başka ürüne benzemez; en ufak sorunda, tüm ülke aç kalır. Tarımda bağımlı olursak, Avrupa'ya karşı hep boynumuz bükük kalırız; ya açlığı kabulleneceksiniz ya da Avrupa'nın her isteğine evet diyeceksiniz. Bizi sürdürmek istedikleri ortam budur.

IMF'ye verilen niyet yazılanların hepsi Türkiye'nin aleyhinedir; çünkü, taahhüt edilenler, üretimi artırıcı değil, düşürücüdür. Avrupa'da üretilen buğday, Türkiye pazarlarında, aynen Şanlıurfa'da üretilmiş bir ürün gibi satılacak, siz maliyetini düşümediğiniz zaman, çiftçinin ürünü satma şansı kalmayacaktır; satamayınca, o üretim alanından çekilecektir, felaket burada doğacaktır. Gayri safî millî hâsıla içerisinde tarımın payı yüzde 50'lerden yüzde 10'lara indi; üreticinin alım gücü düşünce, sanayi ürününe talep azaldı. Yani, tarımı geri bırakırsanız, o sanayi ürününe atacak kitleyi fakirleştirmiş olursunuz.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; çiftçinin çektiği sıkıntı tüm Türk ekonomisini ve 70 milyona yakın tüketiciyi de çok yakından ilgilendiriyor. Çiftçiyi sömürenler tüketiciyi de sömürüyor, böylece, Türkiye'de üç beş holding yüzlerce trilyon lira kazanırken, 70 milyona yakın insanımız insanca yaşama koşullarından yoksun kalıyor. Bir lokma ekmeğe, bir dilim peynire muhtaç insanlarımızın sayısı 40 milyonu aşmıştır, yirmi yıl önce hiç kimsenin aklından geçmeyen açlık

tehlikesi, artık, kapımızı çalmıştır. Dünya gerçeklerine göre en azından 30 milyona yakın insanımız açtır; bunun tek nedeni de, tarımda yaşanan çöküntüdür.

Özellikle son yıllarda uygulanan yanlış tarım politikaları sebebiyle, çiftçi önünü görememektedir. Bu sektör can çekişmektedir. 2000'li yıllar dünyada tarımın önplana çıkacağı yıllar olacaktır. Türkiye bu gerçeği gözardı ettiği sürece, ülkemiz feraha kavuşamaz.

Hükümet, hâlâ tarımdan geçimini sağlayan nüfusun büyük bir bölümünü, ne yazık ki, görmezden geliyor. Bu duyarsız tarım politikası sürdüğü takdirde, çiftçilik tamamen ölecek, bugünkü ekonomik sıkıntı daha da büyüyecektir.

Çiftçi çoğu zaman emeğinin karşılığını alamıyor. Bugün çiftçi perişan durumdadır. Çoğu çiftçi, çocuğunu okutmak için, tek gelir kaynağı olan tarlasını satıyor, satmaya mecbur bırakılıyor. Bugün köylerde çiftçilik yapan gençlerin sayısı yok denecek kadar azdır. Bu sektördeki sıkıntılar sebebiyle gençler, bunu, bir meslek, karın doyuran bir iş olarak görmüyor; bu nedenle, köyler boşalıyor.

Can çekişen ve ölmek üzere olan tarımda acil tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu acil tedbirlerin alınmaması, ülkede vahim sonuçlara yol açacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İzol, lütfen toparlar mısınız.

ZÜLFÜKAR İZOL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; açıklanan buğday tabanfiyatları göstermiştir ki, mevcut 57 nci hükümet, çiftçi karşıtıdır ve bu açıdan en gayri millî hükümettir. Milyonlarca çiftçi gözden çıkarılmıştır; 5 batık banka, köylümüze ve çiftçimize tercih edilmiştir. Bu hükümetin neresi milliyetçidir; Başbakanın hangi politikası, hangi uygulaması halkçidir?.. (FP sıralarından alkışlar) Bunların tamamı aldatmaca ve demagogidir.

Sayın Başbakan bilmiyor mu ki, çiftçi tarlasını ekememektedir, ekmemektedir; tarlalar mera halini almıştır.

Açıkça ifade etmek gerekir ki, bu hükümet, milliyetçi ve halkçı değil, off-shore hükümeti! (FP sıralarından alkışlar) Hiç kimse kendi milletine bu kadar yabancılaşmamıştır.

Mevcut tarım ve hayvancılık politikası, ekilmeyen tarla, üretmeyen çiftçi, kısacası, karnını doyuramayan, dışarıya muhtaç bir ülke sonucunu doğurmaktadır. Durum son derece vahimdir. Hükümet gaflet içerisinde. Hükümeti derhal gaflet politikalarından vazgeçmeye çağırıyoruz.

Çiftçinin ve yetiştiricinin ürettüğün karşılığı verilmeli, buğday taban fiyatı 200 000 lira olarak belirlenmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İzol, son cümle için mikrofonu tekrar açıyorum; lütfen bitiriniz.

ZÜLFÜKAR İZOL (Devamla) – Çiftçilerin kredi borçları acilen ertelenmelidir. Borçlar nedeniyle haczedilen iş makineleri ve tarlaları çiftçilere iade edilmeli, borçlarını ödeyebilmeleri için faizsiz kredi sağlanmalıdır.

Yurtdışından hayvan, et, buğday ve tarımsal ürün ithaline kademeli olarak son verilmelidir.

Taban fiyatları bir yıl öncesinden açıklanmalıdır.

Ülkemizin, komşularıyla olan ticareti serbest piyasa koşullarında sağlanmalıdır. Komşularımıza tarım ürünlerinin ihracı sağlanmalıdır. Komşumuz Irak'a tarımsal ürün satışı sağlanmalı, bu ülkeye konulan ambargonun kaldırılması için derhal harekete geçilmelidir.

Çiftçi ve üreticilerin mevcut tarımsal kooperatifleri güçlendirilmeli ve yönetim şekli değiştirilmelidir.

Tarım ve hayvancılıkta verimliliğin artırılması için, klasik yöntemler yerine bilimsel ve teknolojik yöntemlerle üretim teşvik edilmelidir, ucuz yem ve tohumluk sağlanmalıdır, tarımsal girdilerin ucuzlatılması sağlanmalıdır.

Kuraklıktan dolayı, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin "afet bölgesi" olarak ilan edilmesini, siz, saygıdeğer hükümette bulunan arkadaşlarımızdan, özellikle istirham ediyorum. Bu bölgenin afet bölgesi olarak ilan edilmesi lazım; çünkü, orada, çok büyük bir kuraklık yaşandı. Ondan dolayı, afet bölgesi olarak ilan edilirse, gerçekten, hem sizler hem de bizler vicdanen rahat oluruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜKAR İZOL (Devamla) – Hepinizi, saygıyla, hürmetle selamlıyorum; sağolun, var olun. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın İzol.

Sayın milletvekilleri, Başkanlığın Genel Kurula diğer sunuşları vardır; yalnız, sunuşlar miktar itibariyle fazla olduğundan, Divan Üyesinin, sunuşları, oturarak okumasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sunuşları tamamladıktan sonra, Plan ve Bütçe Komisyonunda bağımsız milletvekillerine dünkü 1 üyelik için seçim yapılacaktır. Bu üyelik için aday olan bağımsız sayın milletvekilleri, Hakkâri Milletvekili Sayın Evliya Parlak ve Malatya Milletvekili Sayın Tefvik Ahmet Özal'dır.

Bilgilerinize sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır; okutup bilgilerinize sunacağım :

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – İsrail Parlamentosu Savunma ve Dışişleri Komisyonu Başkanının vaki davetine TBMM'yi temsilen katılacak milletvekillerine ilişkin Başkanlık tezkeresi (31604)

13 Haziran 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İsrail Parlamentosu Savunma ve Dışişleri Komisyonu Başkanının vaki davetine istinaden, TBMM Millî Savunma Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu üyelerinden oluşan altı kişilik bir Parlamento heyetinin 18-21 Haziran 2000 tarihleri arasında söz konusu davete icabet etmesi hususu, Genel Kurulun 11 Nisan 2000 tarihli 78 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanununun 2 nci maddesi uyarınca heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimler Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Ali İlıksoy

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı Vekili

Mehmet Ali Bilici (Adana)

Sadık Kırbaş (Çanakkale)

Bekir Aksoy (Çorum)

Necdet Saruhan (İstanbul)
Hüseyin Arı (Konya)
Mustafa Enöz (Manisa)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1 ilâ 3 üncü sıralarında, Anayasa ve Adalet Komisyonu üyelerinden kurulu karma komisyonun, bazı milletvekillerinin yasama dokunulmazlıklarına ilişkin raporları vardır; ayrı ayrı okutup, bilgilerinize sunacağım:

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – *Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/423) (S. Sayısı : 443) (1)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 29.12.1999 tarihinde karma komisyonumuza gönderilen Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi, İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetteleyen 28.3.2000 günlü raporuyla, zaruret olmaksızın silahla ateş etmek suçu isnat olunan Adıyaman Milletvekili Hasari Güler hakkındaki kovuşturmanın, milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak, Adıyaman Milletvekili Hasari Güler hakkındaki kovuşturmanın, milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğuyla karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan
Ertuğrul Yalçınbayır
Bursa
ve Komisyon üyeleri

Muhalefet gerekçem :

Yasama dokunulmazlığının milletvekilliği sıfatı sona erinceye kadar ertelenmesine dair karma komisyon raporuna aşağıdaki gerekçelerle ilkesel olarak muhalifim. Değerli milletvekillerinin iddia edilen suçları işlemediklerine dair savunmaları esas alınmalı, aklanmalarına olanak tanınmalıdır.

(1) 443 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Gerekçelerim iki ana başlıkta toplanmaktadır:

1. Anayasal gerekçe,
2. Belirli objektif kıstasların uygulanamaması.

Anayasal gerekçe :

Anayasamızın 83 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü gereğince; seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, Meclis kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz.

Anayasanın 83 üncü maddesindeki düzenleme Anayasamızın 76 ncı maddesindeki düzenlemeyle çelişmekte, çelişkinin de ötesinde 76 ncı maddeyi düzenlemeyi gerekli kılan amacı ortadan kaldırmaktadır.

83 üncü maddedeki bu düzenleme, 76 ncı maddede tanımlanan ve zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım-satım fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılmasına ve yargılama yapılmasına engel olmaktadır.

Anayasanın 76 ncı maddesinde belirtilen suçlardan hükmü kesinleşmiş olan kişi milletvekili seçilemezken, milletvekili seçilmeden bir gün önce veya milletvekili seçildikten sonra bu suçları işlediği iddia edilen kişiler milletvekilliğini sürdürdüğü gibi bu suçlarla ilgili olarak sorgulanamakta ve yargılanamamaktadır. Böyle bir düzenleme Anayasanın ruhuna, genel hukuk kurallarına aykırıdır.

Anayasanın 76 ncı maddesindeki suç iddialarıyla ilgili olarak kovuşturma yapılmasına izin verilmeli, karma komisyon, yasama dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmayacağına, kovuşturma sonucu oluşacak objektif ölçüler çerçevesince karar verebilmelidir.

Objektif ölçülerin bulunmamasına ilişkin gerekçe:

Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasıyla ilgili Anayasamızın 83 üncü maddesinde belirli objektif ölçüler belirtilmediği gibi, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Meclis İçtüzüğü'nün 131 ilâ 134 üncü maddelerinde de belirli objektif ölçülere yer verilmemiştir.

Birçok Anayasa Mahkemesi kararlarında da belirtildiği üzere; yasama dokunulmazlığının kaldırılması konusunda birtakım belirli, objektif ölçülere uygun davranılması ve bu ölçülerin bir hukuk devletinden beklenen nitelikte bulunması şarttır. Yeterli olmamakla birlikte, eski Cumhuriyet Senatosu içtüzüğünde belirli objektif ölçüler yer almış ve Anayasa Mahkemesi, bu objektif ölçülere uygunluğu gözetmiştir.

Sonuç :

Bir suç isnadı ciddi ise, siyasî ereklerle uygun ise yahut üyenin şeref ve haysiyetini koruma yönünden dokunulmazlığın kaldırılması zarurî ise, yasama dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

Dokunulmazlığın amacı, yasama görevini yürütecek milletvekillerinin çeşitli çevrelerden gelebilecek baskı ve kaygılardan korunmuş olarak görevlerini gereği gibi yapmalarını sağlayarak, siyasal nitelikli kovuşturmalara bahanesiyle milletvekillerinin Meclise katılmaktan alıkonmasını, çalışma şevkinin kırılmasını bu yolla da TBMM'nin istencinin çarpıtulmasını önlemektir. Yoksa, kimilerinin, TBMM'yi yıpratmak için kasıtlı olarak söylediği gibi, milletvekiline soruşturmadan kaçma, suç işleme ayrıcalığı tanınması değildir.

Hangi suç isnadının ciddi olduğu; "Milletvekili seçilme yeterliliği" başlıklı Anayasamızın 76 ncı maddesinde belirtildiği gibi, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Yasasının "Milletvekili seçilemeyecek olanlar" başlıklı 11 inci maddesinde de belirtilmiştir.

Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile; zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar, TCK'nın "Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler" başlıklı ikinci kitabının birinci babında yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini alenî olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar, TCK 312 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı, sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar ve TCK'nın 536 ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemler ile aynı yasanın 537 ncı maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasî ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar, milletvekili seçilemezler.

Anayasamızın 76 ncı maddesine göre affedilmiş olsalar dahi, belirtilen suçlardan mahkûm olanlar milletvekili seçilemediği halde, Anayasadaki düzenleme biçimine göre yasama dokunulmazlığı, bu suçlarla ilgili ciddi iddialar bakımından, milletvekilleri hakkında soruşturma yapılmasına olanak bile vermemektedir. Kamu vicdanını rahatsız eden bu duruma son vermek ve milletvekillerini gereksiz koruma zırhına büründürmemek için. Anayasamızın 76 ncı maddesinde zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen bu gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılması ve yargılama yapılmasının yasama dokunulmazlığı dışına çıkarılması uygun olacaktır. Anayasada böyle bir değişiklik, asılsız suçlamalarla töhmet altında kalan milletvekillerinin yargı önünde aklanmasına fırsat verilmesi ve genel olarak milletvekili saygınlığının yüksetilmesi bakımından da yarar sağlayacaktır. Anayasada yapılması gereken bu değişikliğe kadar da karma komisyonların, bu ilke ve ölçüler içerisinde kişi ve parti ayırımı yapmaksızın milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar vermesi uygun olacaktır.

Kimi suç iddiaları vardır ki, ciddi olmamakla birlikte siyasî ereklere aykırıdır. Öte yandan, öyle asılsız suç iddiaları vardır ki, üye istemese dahi soruşturmanın ertelenmesine karar verilmektedir. İşte bu suç iddialarıyla ilgili olarak da yasama dokunulmazlığı kaldırılmalı, milletvekillerinin aklanmalarına olanak tanınmalıdır. Ancak uygulamada üye istemese dahi dokunulmazlığının kaldırılması ertelenmekte, üyeler töhmet altında bırakılarak, siyaseten yıpratılmaktadır.

Anayasamızın 83 üncü maddesinde tanımlanan yasama dokunulmazlığının kaldırılması işlemi, bir yargı işlemi niteliğinde olmayıp, yasama işlemi niteliğindedir. İşlem dosyaları tam olarak oluşmuş olsa dahi, kurulun yapısı ve çalışma esasları gereği, işlem dosyalarını tam bir tarafsızlıkla inceleyebilmesi, suçun maddî ve manevî unsurlarını saptayabilmesi ve değerlendirebilmesi olanaksızdır. Bu niteliği gereği, dokunulmazlığın kaldırılması işlemi, ceza kovuşturmasının açılması veya ceza verilmesi niteliğinde olmayan, sadece yasama meclisi üyelerini, kimi istisnaî durumlarda üyelik teminatından sıyrarak, adalet karşısında öteki yurttaşlarla bir düzeye getirmekten ibarettir.

Anayasamızın 85 inci maddesi yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiş olması hallerinde, Meclis Genel Kurul kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekilinin veya bir diğer milletvekilinin, kararın Anayasaya, yasaya veya içtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabileceğini düzenlemektedir.

Bu düzenlemeyle, yasama içindeki iktidar-muhalefet dengesi nedeniyle alındığı iddia edilen haksız yasama işleminin yargıyla dengelenmesi, objektif kısıtlara uygunluğunun saptanması sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun davranılması gerektiğini ve değerli üyelerin aklanmalarına olanak sağlanması gerektiğini düşündüğümünden, ilkesel olarak, yasama dokunulmazlığının üyelik sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

Saygılarımla.

24.5.2000

Hüseyin Tayfun İçli

Ankara

Karşı oy gerekçemdir :

Karma Komisyon Başkanlığına

Millîetvekillerinin herhangi bir baskı ve tehdit altında olmadan, görevlerini serbestçe yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla dokunulmazlıklar düzenlenmiştir.

Tarihî bakımdan milletvekili dokunulmazlığı ilk defa 1688 tarihinde İngiltere’de düzenlenmiştir. Bu düzenleme “parlamentoda konuşma özgürlüğü, tartışmalar, yargılamalar, hiçbir mahkeme de veya parlamento dışında sorumluluk sebebi olamaz” şeklindedir. Buna paralel olarak, 1789 tarihli Fransız Kanunu ile bunlardan esinlenen 1876 Türk Anayasasında ve halen yürürlükte bulunan Hindistan, Mısır, Meksika, Bulgaristan, İtalya ve bunun gibi ülkelerde tarihî anlayışa uygun olarak yasama dokunulmazlığı, Mecliste ileri sürülen düşünceler ile kullanılan oyların suç sayılamayacağıyla sınırlıdır.

Ülkemizde ise, 1982 Anayasasının 83 üncü maddesine göre yasama dokunulmazlığı “TBMM üyelerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden sorumlu tutulamaması” ile “seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin, Meclis kararı olmadıkça tutulamaması, sorguya çekilememesi, tutuklanamaması ve yargılanamaması”dır.

Böylesi bir dokunulmazlık düzenlemesi yerli ve yabancı ceza yasalarında düzenlenen ve “kannunsuz suç olmaz, suç ve suçlular da cezasız bırakılmaz” şeklinde özetlenebilecek temel prensiplere ve Anayasanın 2 nci maddesine dayalı hukuk devleti ilkesi ile 10 uncu maddesine dayalı eşitlik ilkesine gölge düşürmektedir.

Bu nedenle, yasama dokunulmazlığının “Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden sorumlu tutulamamak ve kişisel özgürlüğü kısıtlanamamak” şeklinde düzenlenmesi, tarihî gelişmeye ve gerekçeye uygun olacaktır.

Fransa’da 1995 yılında bu yönde yapılan düzenlemeyle adli soruşturma ve yargılama dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmış, sadece tutuklama ve kişi özgürlüğünün kaldırılması, Meclisin kararına bırakılmıştır. Yine, yasama dokunulmazlığının anavatanı olan İngiltere’de, dokunulmazlık zırhı, ceza kovuşturmalarına karşı değil, hukuk davalarına karşı koruyucu bir işleve indirgenmiştir.

Gündemdeki ertelenme kararı verilen dosyalar kapsamındaki iddialar, vatandaşlarımızın günlük yaşamında karşılaştıkları ve mevzuata göre gereğinin yapıldığı hukukî olaylar ve iddialardır. Bir yurttaş bu gibi hallerde hangi hukuk kurallarına tabi tutuluyorsa, onun vekili ve aynı zamanda bir vatandaş olan milletvekillerinin ve diğer kamu görevlilerinin de aynı kurallara tabi olması kadar doğal bir şey olamaz. Böyle bir anlayış ve uygulayış eşitliğin gereği olduğu gibi, hukuk devleti olmanın da temel gereğidir.

Yukarıda belirttiğim gerekçelerle, öncelikle, yasal düzenlemeler yapılarak sorgulanma ve yargılanma dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmalı, sadece kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması dokunulmazlık kapsamında olmalıdır. Ceza hükümlerinin infazı ise, milletvekili sıfatının sona ermesine bırakılmalıdır. Böyle bir düzenlemeyle, bir taraftan yargısal denetim işlerlik kazanacak, diğer taraftan milletvekillerinin Meclis çalışmalarına katılımı da sağlanmış olacaktır.

Yasal düzenlemeler yapılncaya kadar "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışındaki suç iddialarını içeren dosyalar için, dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır. Böylelikle, asil ve vekili arasında eşitlik sağlanacağı gibi, milletvekillerine de bir an önce aklanma olanağı yolu açılacaktır.

Bu nedenle "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışında gördüğüm bu dosya için, dokunulmazlığın kaldırılmasının yerinde olacağı kanaatinde olduğumdan, erteleme kararına katılmıyorum.
29.5.2000

Osman Kılıç
İstanbul

Muhalefet şerhi :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Karma Komisyonu Başkanlığına

Halkın egemenliğinin tesis edildiği Türkiye Büyük Millet Meclisinin her üyesi saygıdeğerdir.

Yasama görevini yerine getiren bir milletvekilinin, saygınlığını zedeleyen suçlamalar karşısında, Türk Milleti adına karar veren bağımsız yargıda aklanmak en doğal hakkı olmalıdır. Bu hakkın kullanılabilmesi için, sayın milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılmasının doğru olacağı düşüncesindeyim.

Karara bu anlamda muhalefet ediyor, saygılar sunuyorum.

24.5.2000
Nazire Karakuş
İstanbul

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bilgilerinize sunulmuştur.

2 nci raporu okutuyorum :

2. – *Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/424) (S. Sayısı : 444) (1)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 29.12.1999 tarihinde karma komisyonumuza gönderilen Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi, İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 28.3.2000 günlü raporuyla, dikkatsizlik ve tedbirsizlik sonucu yaralamaya sebebiyet vermek suçu isnat olunan Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik hakkındaki kovuşturmanın, milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi

(1) 444 S. Sayılı Basmayazı tutanağa ektir.

yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağışıklıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yönlendiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu antayaşa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenterle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak, Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik hakkındaki kovuşturmanın, milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğuyla karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan
Ertuğrul Yalçınbayır
Bursa
ve Komisyon üyeleri

Muhalefet gerekçem :

Yasama dokunulmazlığının milletvekilliği sıfatı sona erinceye kadar ertelenmesine dair karma komisyon raporuna aşağıdaki gerekçelerle ilkesel olarak muhalifim. Değerli milletvekillerinin iddia edilen suçları işlemediklerine dair savunmaları esas alınmalı, aklanmalarına olanak tanınmalıdır.

Gerekçelerim iki ana başlıkta toplanmaktadır:

1. Anayasal gerekçe
2. Belirli objektif kıstasların uygulanamaması.

Anayasal gerekçe:

Anayasamızın 83 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü gereğince; seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, Meclis kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz.

Anayasanın 83 üncü maddesindeki düzenleme, Anayasamızın 76 ncı maddesindeki düzenlemeyle çelişmekte, çelişkinin de ötesinde 76 ncı maddeyi düzenlemeyi gerekli kılan amacı ortadan kaldırmaktadır.

83 üncü maddedeki bu düzenleme, 76 ncı maddede tanımlanan ve zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen zimmet, ihtilal, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım-satım fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılmasına ve yargılama yapılmasına engel olmaktadır.

Anayasanın 76 ncı maddesinde belirtilen suçlardan hükmü kesinleşmiş olan kişi milletvekili seçilemezken, milletvekili seçilmeden bir gün önce veya milletvekili seçildikten sonra bu suçları işlediği iddia edilen kişiler milletvekilliğini sürdürdüğü gibi, bu suçlarla ilgili olarak sorgulanamakta ve yargılanamamaktadır. Böyle bir düzenleme, Anayasanın ruhuna, genel hukuk kurallarına aykırıdır.

Anayasanın 76 ncı maddesindeki suç iddialarıyla ilgili olarak kovuşturma yapılmasına izin verilmeli, karma komisyon, yasama dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmayacağına, kovuşturma sonucunu oluşacak objektif ölçüler çerçevesince karar verebilmelidir.

Objektif ölçülerin bulunmamasına ilişkin gerekçe :

Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasıyla ilgili Anayasamızın 83 üncü maddesinde belirli objektif ölçüler belirtilmediği gibi, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Meclis İçtüzüğü'nün 131 ilâ 134 üncü maddelerinde de belirli objektif ölçülere yer verilmemiştir.

Birçok Anayasa Mahkemesi kararlarında da belirtildiği üzere; yasama dokunulmazlığının kaldırılması konusunda bir takım belirli, objektif ölçülere uygun davranılması ve bu ölçülerin bir hukuk devletinden beklenen nitelikte bulunması şarttır. Yeterli olmamakla birlikte, eski Cumhuriyet Senatosu içtüzüğünde belirli objektif ölçüler yer almış ve Anayasa Mahkemesi, bu objektif ölçülere uygunluğu gözetmiştir.

Sonuç :

Bir suç isnadı ciddi ise, siyasî ekrere uygun ise yahut üyenin şeref ve haysiyetini koruma yönünden dokunulmazlığın kaldırılması zarurî ise yasama dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

Dokunulmazlığın amacı, yasama görevini yürütecek milletvekillerinin çeşitli çevrelerden gelebilecek baskı ve kaygılardan korunmuş olarak görevlerini gereği gibi yapmalarını sağlayarak, siyasal nitelikli kovuşturmalar bahanesiyle milletvekillerinin Meclise katılmaktan alıkonmasını, çalışma şevkinin kırılmasını, bu yolla da TBMM'nin istencinin çarpıtulmasını önlemektir. Yoksa, kimilerinin TBMM'yi yıpratmak için kasıtlı olarak söylediği gibi, milletvekiline, soruşturmadan kaçma, suç işleme ayrıcalığı tanınması değildir.

Hangi suç isnadının ciddi olduğu "Milletvekili seçilme yeterliliği" başlıklı Anayasamızın 76 ncı maddesinde belirtildiği gibi, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Yasasının "Milletvekili seçilemeyecek olanlar" başlıklı 11 inci maddesinde de belirtilmiştir.

Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya stresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile; zimmet, ihtilal, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar, TCK'nın "Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler" başlıklı ikinci kitabının birinci babında yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar, TCK'nın 312 nci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar ve TCK'nın 536 ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemler ile aynı yasanın 537 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasî ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar, milletvekili seçilemezler.

Anayasamızın 76 ncı maddesine göre affedilmiş olsalar dahi, belirtilen suçlardan mahkûm olanlar milletvekili seçilemediği halde, Anayasadaki düzenleme biçimine göre yasama dokunulmazlığı, bu suçlarla ilgili ciddi iddialar bakımından milletvekilleri hakkında soruşturma yapılmasına olanak bile vermemektedir. Kamu vicdanını rahatsız eden bu duruma son vermek ve milletvekillerini gereksiz koruma zırhına büründürmemek için Anayasamızın 76 ncı maddesinde zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen bu gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılması ve yargılama yapılmasının yasama dokunulmazlığı dışına çıkarılması uygun olacaktır. Anayasada böyle bir değişiklik, asılsız suçlamalarla töhmet altında kalan milletvekillerinin yargı önünde akatlanmasına fırsat verilmesi ve genel olarak milletvekili saygınlığının yükseltilmesi bakımından da yarar sağlayacaktır. Anayasada yapılması gereken bu değişikliğe kadar da karma komisyonların bu ilke ve ölçüler içerisinde kişi ve parti ayırımı yapmaksızın milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar vermesi uygun olacaktır.

Kimi suç iddiaları vardır ki, ciddi olmamakla birlikte siyasi ereklerle aykırıdır. Öte yandan, öyle asılsız suç iddiaları vardır ki, üye istemese dahi soruşturmanın ertelenmesine karar verilmektedir. İşte bu suç iddialarıyla ilgili olarak da yasama dokunulmazlığı kaldırılmalı, milletvekillerinin aklanmalarına olanak tanınmalıdır. Ancak, uygulamada, üye istemese dahi dokunulmazlığının kaldırılması ertelenmekte, üyeler töhmet altında bırakılarak, siyaseten yıpratılmaktadır.

Anayasamızın 83 üncü maddesinde tanımlanan yasama dokunulmazlığının kaldırılması işlemi, bir yargı işlemi niteliğinde olmayıp, yasama işlemi niteliğindedir. İşlem dosyaları tam olarak oluşmuş olsa dahi, kurulun yapısı ve çalışma esasları gereği, işlem dosyalarını tam bir tarafsızlıkla inceleyebilmesi, suçun maddi ve manevi unsurlarını saptayabilmesi ve değerlendirebilmesi olanaksızdır. Bu niteliği gereği, dokunulmazlığın kaldırılması işlemi, ceza kovuşturmasının açılması veya ceza verilmesi niteliğinde olmayan, sadece yasama meclisi üyelerini, kimi istisnaî durumlarda üyelik teminatından sıyrarak adalet karşısında öteki yurttaşlarla bir düzeye getirmekten ibarettir.

Anayasamızın 85 inci maddesi, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiş olması hallerinde, Meclis Genel Kurul kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde, ilgili milletvekilinin veya bir diğer milletvekilinin, kararın Anayasaya, yasaya veya İçtüzüğe aykırılığı iddiasıyla, iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabileceğini düzenlemektedir.

Bu düzenlemeyle, yasama içindeki iktidar-muhalefet dengesi nedeniyle alındığı iddia edilen haksız yasama işleminin yargıyla dengelenmesi, objektif kustaslara uygunluğunun saptanması sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun davranılması gerektiğini ve değerli üyelerin aklanmalarına olanak sağlanması gerektiğini düşündüğümden, ilkel olarak, yasama dokunulmazlığının üyelik sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

Saygılarımla. 24.5.2000

Hüseyin Tayfun İçli
Ankara

Karşı oy gerekçemdir :

Karma Komisyon Başkanlığına

Milletvekillerinin herhangi bir baskı ve tehdit altında olmadan, görevlerini serbestçe yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla dokunulmazlıklar düzenlenmiştir.

Tarihî bakımdan milletvekili dokunulmazlığı ilk defa 1688 tarihinde İngiltere’de düzenlenmiştir. Bu düzenleme “parlamentoda konuşma özgürlüğü, tartışmalar, yargılamalar, hiçbir mahkemede veya parlamento dışında sorumluluk sebebi olamaz” şeklindedir. Buna paralel olarak, 1789 tarihli Fransız Kanunu ile bunlardan esinlenen 1876 Türk Anayasasında ve halen yürürlükte bulunan Hindistan, Mısır, Meksika, Bulgaristan, İtalya ve bunun gibi ülkelerde tarihî anlayışa uygun olarak yasama dokunulmazlığı, Mecliste ileri sürülen düşünceler ile kullanılan oyların suç sayılamayacağıyla sınırlıdır.

Ülkemizde ise, 1982 Anayasasının 83 üncü maddesine göre yasama dokunulmazlığı “TBMM üyelerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden sorumlu tutulamaması” ile “Seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin, Meclis kararı olmadıkça tutulamaması, sorguya çekilememesi, tutuklanamaması ve yargılanamaması”dır.

Böylesi bir dokunulmazlık düzenlemesi, yerli ve yabancı ceza yasalarında düzenlenen ve “kannsuz suç olmaz, suç ve suçlular da cezasız bırakılamaz” şeklinde özellenebilecek temel prensiplere

ve Anayasanın 2 nci maddesine dayalı hukuk devleti ilkesi ile 10 uncu maddesine dayalı eşitlik ilkesine gölge düşürmektedir.

Bu nedenle, yasama dokunulmazlığının "Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden sorumlu tutulamamak ve kişisel özgürlüğü kısıtlanamamak" şeklinde düzenlenmesi, tarihi gelişmeye ve gerekçeye uygun olacaktır.

Fransa'da 1995 yılında bu yönde yapılan düzenlemeyle adli soruşturma ve yargılama dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmış, sadece tutuklama ve kişi özgürlüğünün kaldırılması, Meclisin kararına bırakılmıştır. Yine, yasama dokunulmazlığının anavatanı olan İngiltere'de, dokunulmazlık zırhı, ceza kovuşturmalarına karşı değil, hukuk davalarına karşı koruyucu bir işleve indirgenmiştir.

Gündemdeki ertelenme kararı verilen dosyalar kapsamındaki iddialar, vatandaşlarımızın günlük yaşamında karşılaştıkları ve mevzuata göre gereğinin yapıldığı hukukî olaylar ve iddialardır. Bir yurttaş bu gibi hallerde hangi hukuk kurallarına tabi tutuluyorsa, onun vekili ve aynı zamanda bir vatandaş olan milletvekillerinin ve diğer kamu görevlilerinin de aynı kurallara tabi olması kadar doğal bir şey olamaz. Böyle bir anlayış ve uygulayış, eşitliğin gereği olduğu gibi, hukuk devleti olmanın da temel gereğidir.

Yukarıda belirttiğim gerekçelerle, öncelikle, yasal düzenlemeler yapılarak sorgulanma ve yargılanma dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmalı, sadece kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması dokunulmazlık kapsamında olmalıdır. Ceza hükümlerinin infazı ise, milletvekili sıfatının sona ermesine bırakılmalıdır. Böyle bir düzenlemeyle bir taraftan yargısal denetim işlerlik kazanacak, diğer taraftan milletvekillerinin Meclis çalışmalarına katılımı da sağlanmış olacaktır.

Yasal düzenlemeler yapıncaya kadar "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışındaki suç iddialarını içeren dosyalar için, dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır. Böylelikle, asil ve vekili arasında eşitlik sağlanacağı gibi, milletvekillerine de bir an önce aklanma olanağı yolu açılacaktır.

Bu nedenle "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışında gördüğüm bu dosya için, dokunulmazlığın kaldırılmasının yerinde olacağı kanaatinde olduğumdan, erteleme kararına katılmıyorum.29.5.2000

Osman Kılıç
İstanbul

Muhalefet şerhi :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Karma Komisyon Başkanlığına

Halkın egemenliğinin tesis edildiği TBMM'nin her üyesi saygıdeğerdir.

Yasama görevini yerine getiren bir milletvekilinin saygınlığını zedeleyen suçlamalar karşısında, Türk Milleti adına karar veren bağımsız yargıda aklanmak en doğal hakkı olmalıdır. Bu hakkın kullanılabilmesi için sayın milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılmasının doğru olacağı düşüncesindeyim.

Karara bu anlamda muhalefet ediyor, saygılar sunuyorum.

24.5.2000
Nazire Karakuş
İstanbul

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

3 üncü ve son raporu okutuyorum :

3. -- *Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/425) (S. Sayısı : 445) (1)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 29.12.1999 tarihinde karma komisyonumuza gönderilen Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi, İftizü-ğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 28.3.2000 günlü raporuyla, görevi kötüye kullanmak ve resmî evrakta sahtekârlık suçu isnat olunan Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler hakkındaki kovuşturmanın, milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler, Komisyonumuza gelerek sözlü savunma yapmıştır.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyo-numuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağışıklıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak, böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiğini gözönlne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak, Bin-göl Milletvekili Mahfuz Güler hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğuyla karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan
Ertuğrul Yalçınbayır
Bursa
ve Komisyon üyeleri

Muhalefet gerekçem :

Yasama dokunulmazlığının milletvekilliği sıfatı sona erinceye kadar ertelenmesine dair karma komisyon raporuna, aşağıdaki gerekçelerle, ilkesel olarak muhalifim. Değerli milletvekillerinin id-dia edilen suçları işlemediklerine dair savunmaları esas alınmalı, aklanmalarına olanak tanınmalıdır.

Gerekçelerim iki ana başlıkta toplanmaktadır:

1. Anayasal gerekçe,
2. Belirli objektif kıstasların uygulanamaması.

Anayasal gerekçe :

Anayasamızın 83 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü gereğince; seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, Meclis kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tu-tuklanamaz ve yargılanamaz.

Anayasanın 83 üncü maddesindeki düzenleme, Anayasamızın 76 ncı maddesindeki düzenle-meyle çelişmekte, çelişkinin de ötesinde 76 ncı maddeyi düzenlemeyi gerekli kılan amacı ortadan kaldırmaktadır.

(1) 445 S. Sayılı Basmayazı tutanağına eklidir.

83 üncü maddedeki bu düzenleme, 76 ncı maddede tanımlanan ve zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen zimmet, ihtilal, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım-satım fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılmasına ve yargılama yapılmasına engel olmaktadır.

Anayasanın 76 ncı maddesinde belirtilen suçlardan hükmü kesinleşmiş olan kişi milletvekili seçilemezken, milletvekili seçilmeden bir gün önce veya milletvekili seçildikten sonra bu suçları işlediği iddia edilen kişiler milletvekilliğini sürdürdüğü gibi, bu suçlarla ilgili olarak sorgulanamamakta ve yargılanamamaktadır. Böyle bir düzenleme, Anayasanın ruhuna, genel hukuk kurallarına aykırıdır.

Anayasanın 76 ncı maddesindeki suç iddialarıyla ilgili olarak kovuşturma yapılmasına izin verilmeli, karma komisyon, yasama dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmayacağına, kovuşturma sonucu oluşacak objektif ölçüler çerçevesince karar verebilmelidir.

Objektif ölçülerin bulunmamasına ilişkin gerekçe:

Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasıyla ilgili Anayasamızın 83 üncü maddesinde belirli objektif ölçüler belirtilmediği gibi, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Meclis İçtüzüğü'nün 131 ilâ 134 üncü maddelerinde de belirli objektif ölçülere yer verilmemiştir.

Birçok Anayasa Mahkemesi kararlarında da belirtildiği üzere; yasama dokunulmazlığının kaldırılması konusunda birtakım belirli, objektif ölçülere uygun davranılması ve bu ölçülerin bir hukuk devletinden beklenen nitelikte bulunması şarttır. Yeterli olmamakla birlikte, eski Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nde belirli objektif ölçüler yer almış ve Anayasa Mahkemesi, bu objektif ölçülere uygunluğu gözetmiştir.

Sonuç:

Bir suç isnadı ciddi ise, siyasi eylemlere uygun ise yahut ülkenin şeref ve haysiyetini koruma yönünden dokunulmazlığın kaldırılması zarurî ise, yasama dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

Dokunulmazlığın amacı, yasama görevini yürütecek milletvekillerinin çeşitli çevrelerden gelebilecek baskı ve kaygılardan korunmuş olarak görevlerini gereği gibi yapmalarını sağlayarak, siyasi nitelikli kovuşturmalara bahanesiyle milletvekillerinin Meclise katılmaktan alıkonmasını, çalışmaya şevkinin kırılmasını, bu yolla da TBMM'nin istencinin çarpıtılmasını önlemektir. Yoksa, kimilerinin TBMM'yi yıpratmak için kasıtlı olarak söylediği gibi, milletvekiline, soruşturmadan kaçma, suç işleme ayrıcalığı tanınması değildir.

Hangi suç isnadının ciddi olduğu "Milletvekili seçilme yeterliliği" başlıklı Anayasamızın 76 ncı maddesinde belirtildiği gibi, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Yasasının "Milletvekili seçilemeyecek olanlar" başlıklı 11 inci maddesinde de belirtilmiştir.

Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile; zimmet, ihtilal, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar, TCK'nın "Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler" başlıklı ikinci kitabının, birinci babında yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar, TCK 312 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar ve TCK'nın 536 ncı maddesinin birinci, ikinci ve

üçüncü fıkralarında yazılı eylemler ile aynı yasanın 537 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasi ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar, milletvekili seçilemezler.

Anayasamızın 76 ncı maddesine göre affedilmiş olsalar dahi, belirtilen suçlardan mahkûm olanlar milletvekili seçilemediği halde, Anayasadaki düzenleme biçimine göre yasama dokunulmazlığı, bu suçlarla ilgili ciddi iddialar bakımından, milletvekilleri hakkında soruşturma yapılmasına olanak bile vermemektedir. Kamu vicdanını rahatsız eden bu duruma son vermek ve milletvekillerini gereksiz koruma zırhına büründürmemek için, Anayasamızın 76 ncı maddesinde zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen bu gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılması ve yargılama yapılmasının yasama dokunulmazlığı dışına çıkarılması uygun olacaktır. Anayasada böyle bir değişiklik, asılsız suçlamalarla töhmet altında kalan milletvekillerinin yargı önünde aklanmasına fırsat verilmesi ve genel olarak milletvekili saygınlığının yükseltilmesi bakımından da yarar sağlayacaktır. Anayasada yapılması gereken bu değişikliğe kadar da, karma komisyonların, bu ilke ve ölçüler içerisinde kişi ve parti ayırımı yapmaksızın milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar vermesi uygun olacaktır.

Kimi suç iddiaları vardır ki, ciddi olmamakla birlikte siyasi ekrere aykırıdır. Öte yandan, öyle asılsız suç iddiaları vardır ki, üye istemese dahi soruşturmanın ertelenmesine karar verilmektedir. İşte bu suç iddialarıyla ilgili olarak da yasama dokunulmazlığı kaldırılmalı, milletvekillerinin aklanmalarına olanak tanınmalıdır. Ancak, uygulamada, üye istemese dahi dokunulmazlığının kaldırılması ertelenmekte, üyeler töhmet altında bırakılarak, siyaseten yıpratılmaktadır.

Anayasamızın 83 üncü maddesinde tanımlanan yasama dokunulmazlığının kaldırılması işlemi, bir yargı işlemi niteliğinde olmayıp, yasama işlemi niteliğindedir. İşlem dosyaları tam olarak oluşmuş olsa dahi, kurulun yapısı ve çalışma esasları gereği, işlem dosyalarını tam bir tarafsızlıkla inceleyebilmesi, suçun maddi ve manevi unsurlarını saptayabilmesi ve değerlendirebilmesi olanaksızdır. Bu niteliği gereği, dokunulmazlığın kaldırılması işlemi, ceza kovuşturmasının açılması veya ceza verilmesi niteliğinde olmayan, sadece yasama meclisi üyelerini, kimi istisnaî durumlarda üyelik teminatından sıyrarak, adalet karşısında öteki yurttaşlarla bir düzeye getirmekten ibarettir.

Anayasamızın 85 inci maddesi, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiş olmaları hallerinde, Meclis Genel Kurul kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde, ilgili milletvekilinin veya bir diğer milletvekilinin, kararın Anayasaya, yasaya veya İçtüzüğe aykırılığı iddiasıyla, iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabileceğini düzenlemektedir.

Bu düzenlemeyle, yasama içindeki iktidar-muhalefet dengesi nedeniyle alındığı iddia edilen haksız yasama işleminin yargıyla dengelenmesi, objektif kısıtlara uygunluğunun saptanması sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun davranılması gerektiğini ve değerli üyelerin aklanmalarına olanak sağlanması gerektiğini düşündüğümden, ilkesel olarak, yasama dokunulmazlığının üyelik sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

Saygılarımla.

24.5.2000

Hüseyin Tayfun İçli
Ankara

Karşı oy gerekçemdir :

Karma Komisyon Başkanlığına

Milletvekillerinin herhangi bir baskı ve tehdit altında olmadan, görevlerini serbestçe yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla dokunulmazlıklar düzenlenmiştir.

Tarih bakımından milletvekili dokunulmazlığı ilk defa 1688 tarihinde İngiltere'de düzenlenmiştir. Bu düzenleme "parlamentoda konuşma özgürlüğü, tartışmalar, yargılamalar hiçbir mahkemede veya parlamento dışında sorumluluk sebebi olamaz" şeklindedir. Buna paralel olarak, 1789 tarihli Fransız Kanunu ile bunlardan esinlenen 1876 Türk Anayasasında ve halen yürürlükte bulunan Hindistan, Mısır, Meksika, Bulgaristan, İtalya ve bunun gibi ülkelerde tarihî anlayışa uygun olarak yasama dokunulmazlığı, Mecliste ileri sürülen düşünceler ile kullanılan oyların suç sayılmayacağıyla sınırlıdır.

Ülkemizde ise, 1982 Anayasasının 83 üncü maddesine göre yasama dokunulmazlığı "TBMM üyelerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden sorumlu tutulamaması" ile "seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin, Meclis kararı olmadıkça tutulamaması, sorguya çekilememesi, tutuklanamaması ve yargılanamaması"dır.

Böylesi bir dokunulmazlık düzenlemesi, yerli ve yabancı ceza yasalarında düzenlenen ve "kannunsuz suç olmaz, suç ve suçlular da cezasız bırakılamaz" şeklinde özetlenebilecek temel prensiplere ve Anayasanın 2 nci maddesine dayalı hukuk devleti ilkesi ile 10 uncu maddesine dayalı eşitlik ilkesine gölge düşürmektedir.

Bu nedenle, yasama dokunulmazlığının "Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden sorumlu tutulamamak ve kişisel özgürlüğü kısıtlanamamak" şeklinde düzenlenmesi, tarihî gelişmeye ve gerçekçeye uygun olacaktır.

Fransa'da 1995 yılında bu yönde yapılan düzenlemeyle, adli soruşturma ve yargılama dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmış, sadece tutuklama ve kişi özgürlüğünün kaldırılması, Meclisin kararına bırakılmıştır. Yine, yasama dokunulmazlığının anavatanı olan İngiltere'de, dokunulmazlık zırhı, ceza kovuşturmalarına karşı değil, hukuk davalarına karşı koruyucu bir işleve indirgenmiştir.

Gündemdeki ertelenme kararı verilen dosyalar kapsamındaki iddialar, vatandaşlarımızın günlük yaşamında karşılaştıkları ve mevzuata göre gereğinin yapıldığı hukukî olaylar ve iddialardır. Bir yurttaş bu gibi hallerde hangi hukuk kurallarına tabi tutuluyorsa, onun vekili ve aynı zamanda bir vatandaş olan milletvekillerinin ve diğer kamu görevlilerinin de aynı kurallara tabi olması kadar doğal bir şey olamaz. Böyle bir anlayış ve uygulayış, eşitliğin gereği olduğu gibi, hukuk devleti olmanın da temel gereğidir.

Yukarıda belirttiğim gerekçelerle, öncelikle, yasal düzenlemeler yapılarak sorgulanma ve yargılanma dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmalı, sadece kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması dokunulmazlık kapsamında olmalıdır. Ceza hükümlerinin infazı ise, milletvekili sıfatının sona ermesine bırakılmalıdır. Böyle bir düzenlemeyle, bir taraftan yargısal denetim işlerlik kazanacak, diğer taraftan milletvekillerinin Meclis çalışmalarına katılımı da sağlanmış olacaktır.

Yasal düzenlemeler yapıncaya kadar "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışındaki suç iddialarını içeren dosyalar için, dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır. Böylelikle asil ve vekili arasında eşitlik sağlanacağı gibi, milletvekillerine de bir an önce aklanma olanağı yolu açılacaktır.

Bu nedenle "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışında gördüğüm bu dosya için, dokunulmazlığın kaldırılmasının yerinde olacağı kanaatinde olduğumdan, erteleme kararına katılmıyorum.

29.5.2000

Osman Kılıç
İstanbul

Muhalefet şerhi :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Karma Komisyon Başkanlığına

Halkın egemenliğinin tesis edildiği TBMM'nin her üyesi saygıdeğerdir.

Yasama görevini yerine getiren bir milletvekilinin, saygılığım zedeleyen suçlamalar karşısında, Türk Milleti adına karar veren bağımsız yargıda aklanmak en doğal hakkı olmalıdır. Bu hakkın kullanılabilmesi için, sayın milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılmasının doğru olacağı düşüncesindeyim.

Karara bu anlamda muhalefet ediyorum, saygılar sunuyorum.

24.5.2000

Nazire Karakuş
İstanbul

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, dikkat buyurduğunuz üzere, bu raporların tümü, kovuşturmanın, milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dairdir. On gün içerisinde itiraz olmadığı takdirde, bu raporlar kesinleşmiş olacaktır.

Sayın milletvekilleri, Başbakanlığın, Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş bir tezkere-si vardır; okutup oylarınıza sunacağım.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

2. – *Ulaştırma Bakanı Enis Öksüz'ün Çin Halk Cumhuriyetine yaptığı resmî ziyarete refakat eden heyete Gaziantep Milletvekili Mehmet Hanifi Tiryaki'nin de iştirak etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/605)*

13.6.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ulaştırma Bakanı Prof. Dr. Enis Öksüz'ün, görüşmelerde bulunmak üzere, bir heyetle birlikte 5-10 Nisan 2000 tarihlerinde Çin Halk Cumhuriyetine yaptığı resmî ziyarete Gaziantep Milletvekili Mehmet Hanifi Tiryaki'nin de iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu Kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasamızın 82 nci maddesi göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır; önce okutup, işleme alacağım, sonra oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum :

VI. – ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. – Türkiye Kızılay Derneğinin sorunları ile faaliyetlerinin araştırılarak gelir kaynaklarının daha etkin kullanılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi konusundaki (10/73, 74) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu raporunun, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer almasına ve görüşmelerinin 20.6.2000 Salı günkü birleşimde yapılmasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

No : 47

Tarihi : 14.6.2000

14.6.2000 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan ve aynı tarihte dağıtılan, Türkiye Kızılay Derneğinin sorunları ile faaliyetlerinin araştırılarak gelir kaynaklarının daha etkin kullanılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi konusundaki (10/73, 74) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu raporunun, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer almasının ve görüşmelerinin 20.6.2000 Salı günkü birleşimde yapılmasının Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Nejat Arseven

Türkiye Bıtyük Millet Meclisi
Başkanı Vekili

DSP Grubu Başkanvekili
İsmail Kahraman
FP Grubu Başkanvekili

MHP Grubu Başkanvekili
Beyhan Aslan
ANAP Grubu Başkanvekili

Nevzat Ercan

DYP Grubu Başkanvekili

BAŞKAN – Lehte, aleyhte söz talebi?.. Yok.

Bu durumda, doğrudan oylamaya geçiyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

Demim de arz ettiğim gibi, Plan ve Bütçe Komisyonunda, bağımsız milletvekillerine düşen bir üyelik için seçim yapılacaktır.

VII. – SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1. – Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Bu münhal üyelik için aday olan bağımsız sayın milletvekillerinin adlarını okuyorum : Hakkâri Milletvekili Sayın Evliya Parlak ve Malatya Milletvekili Sayın Tevfik Ahmet Özal.

Okunan adlar liste halinde bastırılmıştır.

Her üyeye bir oy pusulasıyla birlikte bir zarf dağıtılacaktır. Oyunu kullanacak sayın milletvekili, dağıtılan aday listesinde adı yazılı olan adaylardan hangisine oy verecekse, o adayın adının önündeki kareyi bir çarpı işaretiyle işaretleyecek ve oy pusulasını zarfa koyacaktır. Adaylardan sadece birisi işaretlenecektir. Birden fazla aday işaretlendiği veya zarfa birden fazla oy pusulası konulduğu takdirde, bu oylar geçersiz sayılacaktır.

Sayın milletvekilleri, öncelikle, oyların sayım ve dökümü için, 5 kişilik bir tasnif komisyonunun tespit edilmesi gerekmektedir. Tasnif komisyonu tespit edildikten sonra, siz sayın üyeleri, Adana İlinden başlayarak, sırayla davet edeceğiz. Sırası gelen milletvekili, oy pusulasını havi zarfı, kürsü önüne konulan kutuya atacaktır.

Şimdi, 5 kişilik tasnif heyetini kurayla tespit ediyoruz.

Efendim, Başbakan Sayın Bülent Ecevit çıktı; onu bir kenara koyuyorum. Niye kenara koydum diye şüphe edersiniz diye, açıklamak zorundayım.

Sayın M. Cengiz Güleç?.. Yok.

Sayın Mahmut Erdir?.. Burada.

Sayın Mehmet Gözlükaya?.. Yok.

Sayın Oktay Vural?.. Burada.

Sayın Erol Karan?.. Yok.

Sayın Tevhit Karakaya?.. Yok.

Sayın Erkan Mumcu?.. Yok.

Sayın Osman Aslan?.. Burada.

Sayın Reşat Doğru?.. Burada.

Sayın Şenel Kapıcı?.. Yok.

Sayın Necati Albay?.. Burada.

Böylece, Eskişehir hâkimiyetli bir tasnif heyeti seçtik. Tasnif Komisyonu tamamlanmış oldu.

Oylamaya Adana İlinden başlıyoruz.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN – Oylama sonucunda, toplantı ve karar yetersayısına ulaşılmaması gerekiyor. Toplantı ve karar yetersayısına ulaşamazsak, oy verme işlemini tekrarlamamız lazım. Onun için, oyunu kullanmayan sayın üyemiz varsa, lütfen, oyunu kullansın.

Oyunu kullanmayan başka sayın üyemiz var mı? Yok.

Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutuları kaldırılınsın.

Tasnif heyetinin sayın üyelerini, yerlerini almaları bakımından davet ediyorum.

Tasnif heyeti üyemiz Sayın Necati Albay'ın yerini almasını bekliyoruz.

Sayın Necati Albay?.. Yok.

Bir üyemiz eksik kaldığı için, yerine yeni bir üye seçiyorum:

Sayın Mehmet Çiçek?.. Burada.

Zatîâlinize kura isabet etmiş bulunuyor; buyurun.

Oyların tasnif işlemini başlatıyorum.

(Oyların ayırımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, tasnif işlemi tamamlanmıştır.

Öncelikle tasnif komisyonuna teşekkür ediyorum.

Şimdi, tasnif komisyonu tutanağını okutuyorum :

Türkiye Btlytk Millet Meclisi Başkanlığına

Plan ve Bütçe Komisyonunda açık bulunan 1 bağımsız üyelik için yapılan seçime 287 üye katılmış, kullanılan oyların dağılımı arz edilmiştir.

Tasnif Komisyonu

Mahmut Erdir
Eskişehir

Oktay Vural
İzmir

Osman Aslan
Diyarbakır

Reşat Doğru
Tokat

Mehmet Çiçek
Yozgat

Evliya Parlak : 207

Ahmet Özal : 75

Boş : 1

Geçersiz : 4

BAŞKAN – Böylece, toplantı ve karar yetersayısını havi bir sonuç alınmış olunuyor.

Sayın Parlak'ı tebrik ediyoruz, başarılar diliyoruz. (Alkışlar)

Sayın milletvekilleri, gündemin "Meclis Soruşturması Raporları" kısmına geçiyoruz.

20 nci Yasama Döneminde Konya Milletvekili Sayın Hüseyin Arı ve 56 arkadaşı tarafından verilen Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğüne 1996 yılında özürlülerin memurluğa alınması için açılan sınavda mevzuata aykırı ve usulsüz işlemler yapılmasına göz yumarak görevini ihmal ettiği ve kötüye kullandığı ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddelerine uyduğu iddiasıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik eski Bakanı Sayın Mustafa Kul hakkında Anayasanın 100 üncü ve İhtizüzüğün 107 nci maddeleri uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önerge ve (9/34) esas numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu raporu üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

VIII. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

A) GÖRÜŞMELER

1. – Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eski Bakanı Mustafa Kul hakkında Meclis Soruşturması açılmasına ilişkin önerge ve Meclis Soruşturması Komisyonu Raporu (9/34) (S. Sayısı : 410)

BAŞKAN – Komisyon?.. Yok.

Görüşmeler ertelenmiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince sözlü soruları görüşmüyor ve gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri İle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına devam ediyoruz.

Müzakereleri yarım kalan işten devam ediyoruz.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4. — *Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/504) (S. Sayısı : 368) (1)*

BAŞKAN – Komisyon?.. Hazır.

Hükümet?.. Hazır.

Geçen birleşimde, hatırlanacağı üzere, tasarının 2 nci maddesinin görüşmeleri tamamlanmıştı ve 2 nci maddenin oylanmasında kalmıştık.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN – Şimdi bir yoklama isteği geldi; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda toplantı yetersayısı yoktur; yoklama yapılmasını arz ederiz.

Abdüllatif Şener?.. Burada.

Mehmet Özyol?.. Burada.

Aslan Polat?.. Burada.

Yahya Akman?.. Burada.

Maliki Ejder Arvas?.. Burada.

Yaşar Canbay?.. Burada.

Ahmet Karavar?.. Burada.

Yakup Budak?.. Burada.

Fuat Fırat?.. Burada.

Fehim Adak?.. Burada.

Altan Karapaşaoğlu?.. Burada.

Nurettin Aktaş?.. Burada.

Ahmet Sünnetçioğlu?.. Burada.

İsmail Özgün?.. Burada.

Mehmet Elkatmış?.. Burada.

Musa Demirci?.. Burada.

(1) 368 S. Sayılı Basmayazı 13.6.2000 tarihli 109 uncu Birleşim tutanağına ektir.

Zülfükar İzol?.. Burada.

Hüseyin Karagöz?.. Burada.

Eyüp Fatsa?.. Burada.

Veysel Candan?.. Burada.

Osman Aslan?.. Yok.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) – Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN – Zaten, 20 imza sahibi burada.

Efendim, talep gereğince, elektronik cihazla yoklama yapacağım.

Yoklama için 5 dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Efendim, yoklama süresi tamamlanmıştır.

Toplantı yetersayısımla mevcut değildir.

Birleşime 15 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 16.34

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 16.49

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdî GÖNÜL**KÂTİP ÜYELER : Burhan ORHAN (Bursa), Levent MISTİKOĞLU (Hatay)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 110 uncu Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Bir önceki oturumda talep üzerine yoklama yapılmış; ancak, toplantı yetersayısına ulaşamamıştı.

Yoklamayı tekrarlayacağız.

5 dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır; müzakerelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4. – *Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/504) (S. Sayısı : 368) (Devam)*

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet Hazır.

2 nci maddenin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2 nci maddeyi oylarınıza sunacağım; yalnız, daha önce, Komisyonun, redaksiyonla ilgili bir düzeltme talebi var .

Komisyon Başkanımız, buyurun efendim.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ ve TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI OKTAY VURAL (İzmir) – 2 nci maddede "10.8.1993 tarihli ve 494 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan" ibaresinin yerine "mülga" ibaresinin kullanılması ve bu münasebetle de, 1 inci maddedeki tabirle eşleştirilmesi uygun olacaktır. Böyle bir redaksiyon isteğimiz vardır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi, bu redaksiyonuyla oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde, bu değişikliğiyle kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. – 3143 sayılı Kanuna, 14/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 14/B maddesi eklenmiştir.

"Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğü

MADDE 14/B. – Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır :

a) Esnaf ve sanatkâr ve küçük işletmelerin örgütlenmesine ilişkin hukukî düzenlemeleri yapmak,

b) Esnaf ve sanatkâr ve küçük işletmelerin problemlerini takip etmek ve millî ekonomiye sağlayacakları faydaların en üst seviyede tutulabilmesi için çözüm yolları aramak ve rehberlik etmek,

c) Esnaf ve sanatkâr ve küçük işletmelerin kredi ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla sermaye piyasası ve kurumlarından yararlanmaları, finans, kurum ve kuruluşlarının kurulması için çalışmalar yapmak ve gerekli tedbirlerin alınmasına yardımcı olmak,

d) Esnaf ve sanatkâr ve küçük işletmelerin teknik ve ekonomik konulardaki sorunlarının çözümüne yardımcı olmak, bu konularda ilgili kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak,

e) Esnaf ve sanatkâr ve küçük işletmelerin rekabet güçlerinin, üretim ve hizmet teknolojilerinin geliştirilmesi suretiyle artırılabilmesi için gereken çalışmaları yapmak ve bu konuda ilgili kuruluşlar arasında işbirliğini temin etmek,

f) Teknolojik yeniliklerden yararlanmak, üretimini artırmak, iç ve dış pazar imkânları sağlamak üzere, esnaf ve sanatkâr ve küçük işletmeler ile yanlarında çalışanların eğitimi ve bilgilendirilmeleri için ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak, bu konularda araştırma ve incelemelerde bulunmak ve yol gösterici tedbirler almak,

g) 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanunu ile Bakanlığa verilen görevleri yürütmek,

h) Esnaf ve Sanatkârlar Odaları ile bunların üst kuruluşlarına ilişkin koordinasyon amaçlı hizmetleri yürütmek,

i) Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yapmak.”

BAŞKAN – 3 üncü madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Adana Milletvekili Sayın Yakup Budak görüştükler. Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Sayın Budak, süreniz 10 dakikadır.

FP GRUBU ADINA YAKUP BUDAK (Adana) – Sayın Başkan, sayın üyeler; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığımızın teşkilat ve görevleriyle ilgili kanunda birtakım değişiklikler yapan kanun tasarısının 3 üncü maddesi üzerinde Grubum adına söz almış bulunuyorum; hepinize saygılar sunuyorum.

Bugün burada, nüfusumuzun çok büyük bölümünü, üçte 1'lik bir bölümünü, 20 milyona yakın nüfusumuzu ilgilendiren esnafımızın sorunlarını tartışıyoruz, onların sorunlarının çözümlenebilmesi için Sanayi Bakanlığının bünyesinde bir Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğünün kurulmasıyla ilgili bir kanun tasarısını tartışıyoruz.

Elbette böyle bir tasarının gündeme getirilmiş olması, Meclisimizin gündemine alınmış olması güzel bir gelişmedir. Niye bir güzel gelişmedir; çünkü, yedi sekiz ay önce, Grubumuzdan Sayın İsmail Özgün ve yine DYP Grubundan Sayın Saffet Arıkan Bedük, esnafın sorunlarının araştırılmasıyla ilgili bir araştırma önergesi vermişlerdi; her ne hikmetse, o gün "ortadirek çatırdıyor, esnafımız kan ağlıyor, kavruluyor" denilmesine rağmen, iktidara mensup milletvekilleri ve hükümet, bu araştırma önergesinin görüşülmesini reddetmişti. Yedi sekiz ay geçtikten sonra hükümetin de aynı noktaya gelmiş olmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Zaten bu hükümetin aklı hep yedi sekiz ay sonra başına geliyor, yedi sekiz ay önce söylenen şeyleri ancak yedi sekiz ay sonra anlayabiliyor; ondan dolayı da, ben, olumlu bir gelişme olarak bakıyorum ve tebrik ediyorum.

Muhterem arkadaşlar, esnaf ve sanatkârımızın sorunlarının çözülebilmesi için, 3 üncü maddede, esnaf ve sanatkârlar genel müdürlüğünün kurulması istenilmektedir, düzenlenmektedir. Bu, hayırlı bir gelişmedir diye düşünüyoruz. Maddenin fıkralarına baktığımız zaman da, esnafımızın

bugün mevcut bulunan sorunlarının çözümüyle ilgili bu genel müdürlüğe görev verilmektedir. Gerçekten, esnafımız, Türkiye'nin yükünü çekmektedir. Türkiye'deki nimet-külfet dengesine baktığımız zaman, esnafımız, maalesef, bu zamana kadar hep külfeti çeken olmuş, nimetlerden hep başka kesimler istifade etmiştir. İnşallah, bu düzenlemeyle, külfete de nimete de ortak bir sosyal yapının oluşturulması noktasında esnafımıza katkıda bulunmuş olabiliriz.

Esnafımızın içerisinde bulunduğu sorunlar, maddede de ifade edildiği gibi, birinci öncelikli olarak, maalesef, bu zamana kadar, esnafımıza sahip çıkılmamış ve çok değişik yönetmeliklerle, kanunlara dercedilmiş maddelerle bu konu geçirilmeye çalışılmıştır. Bugün, esnaf odalarının kayıtlarına göre, 2 milyonun üzerinde, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün raporlarına göre de 3,5 milyona yakın esnafımız bulunmaktadır. Bunların sorunları, her gün devasa bir şekilde büyümektedir. Bu sorunlara çözüm bulması lazım gelen insanlar da, maalesef, gerekli işlemleri, bu zamana kadar kâmil manada yaptığını da ifade edemiyoruz.

Karşılaşılan sorunlar nelerdir; bunlardan birincisi, esnafımızın kredi sorunudur. Sorunlarını çözebilmek için, esnaf kefalet kredi kooperatiflerimiz vardır, Halk Bankamız vardır; ama, Halk Bankası, maalesef, bu zamana kadar piyasanın da üzerinde şartlarla esnafımızı kredilendirmiş, bundan dolayı da, esnafımız, gereğince ve yeterince bu kredilerden istifade edememiştir. Esnafımız müracaat ediyor; başta, bir defa, verilecek olan kredinin limiti şahıs bazında çok düşüktür -inşallah, bu da düzeltilir ve tekrar yükseltilir- bu düşük olan limitin yüzde 10'u kafadan bloke ediliyor; arkasından, kefalet olayı olduğu için, üst kuruluş olan Esnaf Kefalet Kooperatifleri Birliği için de yüzde 3'ü kesiliyor; yani, daha krediyi, parayı eline almadan yüzde 13'ü kesiliyor ve bu yüzde 13'ün faizini de yine esnafımız ödüyor; dolayısıyla da büyük bir çelişki var. Sözde kefalet kooperatifleri var; ama Halk Bankası, zaten istihbarî bilgilerini kendisi topluyor, elemanlarını kendisi görevlendiriyor. Esnaf Kefalet Kooperatifleri Birliği bir aracı kurumdan öteye geçemiyor, maalesef, bugün hiçbir işlevi de kalmamıştır. Onun için, Esnaf Kefalet Kooperatifleri Birliğinin, yeniden reorganize edilmesi, dizayn edilmesi, esnafımızın kredi bulmasında, teşvik bulmasında katkısını sağlayan, âdeta bir garanti fonu gibi, bir kefalet kurumu gibi görev yapacak yeni bir düzenlemeye de kavuşturulması gerekmektedir.

Muhterem arkadaşlar, değerli milletvekilleri; esnaf kesimimiz, Türkiye'deki üretimin yüzde 27'sini gerçekleştirmekte, toplanan vergilerin, tahsil edilen vergilerin de yüzde 60'ını vermektedir; maalesef, bunun karşılığını da alamamaktadır; alamadığı için de günbegün esnafımız dükkânını kapatmaktadır, kepenğini indirmektedir.

Ben, Adana'da, pazar günü Esnaf Kefalet Kooperatifleri Birliğinin Başkanlar toplantısına katıldım. Gerçekten, orada, esnafımız büyük bir feryat içerisindeydi, sıkıntı içerisindeydi; aldığının karşılığını ödeyemediğini, çekini, senedini ödeyemediğini, satığını da tekrar rafına, yerine koyamadığını ifade ediyordu.

Adana'da, sadece 1997 yılı içerisinde, 2 500'e yakın esnafımız dükkânını kapatmıştır, kepenğini indirmiştir. Bu ne demektir; günde 7-8 esnafımız, sadece bir şehrimizde, o da kayıtlı olanlar, kepenklerini indiriyor demektir ki, bu, ciddi bir sıkıntıdır. "Ortadirek" diyoruz... Gerçekten, esnafımız, bu toplumun çimentosudur, sosyal barışın teminatıdır, birliğinin, bütünlüğünün de teminatıdır. Eğer, esnafı yok edecek olursak, sosyal barışın korunmasında, ülkenin birliğinin ve bütünlüğünün korunmasında ciddi dayanaklardan biri zayıflamış olur.

İşte, bu hükümet, maalesef, üç yıllık uyguladığı ekonomik politikalarla esnafa kaynak aktarmak yerine, rantiyeye ve faiz kesimine kaynak aktarmıştır. 2000 yılının konsolide bütçesine baktığımız zaman, 46 katrilyon liralık bütçenin 30 katrilyon lirasının cari harcamalara, borç ödemelerine

ve faize ayrıldığını görüyoruz. Dolayısıyla, 2000 yılının ilk altı aylık uygulamalarında işçinin, memurun, esnafın yüzü gülmemiştir; yüzü gülen kesimler, üç yıldır olduğu gibi, sadece rantıye, kartel medyası ve faizden para kazanan kesimler olmuştur. Dolayısıyla da bu hükümetin uygulamış olduğu sosyal politikalar, hükümetin uygulamış olduğu bütçe ve ekonomik politikalar işçimizi, memurumuzu, ciddi manada rahatsız ettiği gibi, içinden çıkılmaz problemlerle karşı karşıya bıraktığı gibi, esnafımızın da belini bükmüştür. Esnafımız çaresiz olarak dükkânında beklemektedir; bir müşteri gelecek mi, gelmeyecek minin sıkıntısını çekmektedir. Dolayısıyla, talebi kısmak suretiyle, ülkenin ekonomisini bilyütmek, ihracatı artırmak, ülkenin ekonomisini düzlüğe çıkarmak, enflasyonu belirli bir noktaya çekmeyi hedefleyemeyen bu ekonomik politikalar iflas etmiştir. Belki, kâğıt üzerinde rakamları denk getirebilirsiniz, enflasyonu düşmüş gibi de gösterirsiniz; ama, her politikanın muhakkak ki, bir sosyal yönü vardır. Eğer, bu sosyal yön ihmal edilecek olursa, insanlar açlığa ve işsizliğe mahkûm edilecek olurlarsa, esnafımız dükkânını kapatmaya mahkûm edilecek olursa, çiftçimiz ölüme ve açlığa mahkûm edilecek olursa, enflasyonun düşürülmüş gibi gösterilmesinin ya da kâğıt üzerinde ekonomik dengelerin kurulmuş olmasının hiçbir anlamı da olmayacaktır.

Maalesef, hükümet, haklı taleplere, çiftçinin taleplerine, esnafın taleplerine kulaklarını tıkamıştır; işçimiz, çiftçimiz ve esnafımız, âdeta, kulakları patlatırcasına feryat etmektedir. Bu noktada da hükümet, âdeta, sağır olmuştur; feryatları dinlememekte ve sadece dinlediği ses, sadece dinlediği program Cottarelli'nin, IMF'nin programı ve sesi olmaktadır. Muhterem arkadaşlar, eğer, bu milletin ekonomisi sarsılırsa, sosyal bunalımlara düşerse, bu memleketi ne Cottarelli kurtarabilir ne IMF kurtarabilir. Ancak, halkın taleplerine gerekli cevaplar verilebilirse, o iktidarlar, sorunlarına çözüm bulabilirler. Maalesef, bu iktidar kulağını, gözünü kapatmış "benim yaptığım doğrudur" felsefesiyle hareket ediyor, halkın taleplerini, esnafımızın sorunlarını bir kenara itiyor.

Efendim, işte, biz, esnaf genel müdürlüğü kuruyoruz diyeceksiniz... Eğer, üretilen kaynakları paylaşma noktasında dengeyi kuramazsanız, eğer, bunu adaletli ve hakça bir bölüşüme dönüştüremezseniz, ne kadar esnaf genel müdürlüğü kurarsanız kurun, meselelerin çözülmesi mümkün değildir. Konsolide bütçe yapıyorsunuz, 46 katrilyonun 30 katrilyonunu faize, rantıyeye ve cari harcamalara ayırıyorsunuz; peki, çalışan kesimlere, işçiye, memura, esnafa, köylüye, çiftçiye ne var bu bütçede; hiçbir şey yok. Onun için de, kendimizi avutmayalım, memleketin meselelerine sahip çıkalım; esnafımızın yüzünü güldürecek projeleri, çalışmalarını, gayretleri gösterelim.

Bu hükümetin programı, bu hükümetin bütçesi ve bu hükümetin getirmiş olduğu bütün düzenlemeler, maalesef, işçinin yüzünü güldürememiştir, çiftçinin yüzünü güldürememiştir, esnafımızı hapishaneye mahkûm etmiştir.

Geçen gün, bir esnaf arkadaşımız "maliyeden geldiler, vergimi ödeyemiyorum, Bağ-Kuruma primi yatıramıyorum; beni, vergi kaçakçısı diye hapse tıkıyorlar. Ben, hayatım boyunca mahkemenin önünden geçmiş, hapishanenin kapısının önünden geçmiş değilim, bana mahkûm muamelesinin yapılmasının sıkıntısını yaşıyorum" diyor.

Bizim, esnafımızı, çiftçimizi, Bağ-Kurulumuzu mahkemeye ve hapishaneye mahkûm eden bir ekonomik politika, bir bütçe uygulaması, bu memlekette kimin yüzünü güldürüyor; sırtını üç-beş tane rantıyeye dayamış kartel medyasının ve bu iktidarı iktidar yapan çevrelerin yüzünü güldürüyor, başka kimsenin yüzünü güldürmüyor.

Sayın milletvekilleri, biliyoruz, gülümsüyorsunuz; ama, yarın halkın içerisinde çıktığımız zaman, çiftçinin karşısına gittiğiniz zaman, esnafın dükkânına girdiğiniz zaman da aynı gülümsemeyi esnafa gösterebilecek misiniz?!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Budak, lütfen toparlayınız.

YAKUP BUDAK (Devamla) – Bir umut operasyonunu başlattınız ve Sayın Başbakan, halkı yanıltacak... Bürokratlar, Sayın Başbakanı da yanılttılar, Sayın İçişleri Bakanını da yanılttılar.

Niye bu örneği vermek istiyorum; gölya, "umut" diye başladınız; ama, Yılmaz Güney'in Umut filmi bile, bu umut operasyonundan bin kez inandırıcıydı. Halkı, kandırıyorsunuz, halkı yanıltıyorsunuz, bir şeyler yapıyor düşüncesi içerisinde görüyorsunuz.

Sayın Tarım Bakanı da gülümsüyor; ama, Tarım Bakanına tavsiye ediyorum; "köyleri dolaşın, çiftçileri dolaşın, esnafı dolaşın" diyorum.

Saygılar sunuyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Budak.

Gruplar adına, ikinci söz, Doğru Yol Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Gönen'e ait; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır .

DYP GRUBU ADINA MEHMET DÖNEN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz yasa tasarısının 3 üncü maddesi, esas olarak, esnaf ve sanatkârla ilgili kurulacak olan genel müdürlüğün görevlerini saymaktadır. Burada birçok görev sayılmış; ama, iyi incelediğimiz zaman, bu genel müdürlüğün, bu görevleri yapmasının mümkün olmadığını hepimiz görebiliriz.

Değerli milletvekilleri, elbette ki, Türk esnaf ve sanatkârının çok önemli sorunları var. Böyle ufak genel müdürlüklerle, 20 kişilik kadroyla çözülecek sorunlar değil bu sorunlar. Bırakın Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğünü, Sanayi Bakanlığından "sanayi"i kaldırırsanız "esnaf bakanlığı"nı koyun -kendi bünyesindeki genel müdürlük demiyorum- bu Bakanlık, bugünkü yapısıyla esnafın hiçbir sorununu çözemez; çünkü, esas itibarıyla, bu Bakanlık, ithal ikamesi politikalarının uygulandığı süreçte teşkilatlanmış ve ona göre organize olmuş bir bakanlık; bugünün sorunlarını algılayabilecek niteliğe sahip değil. Onun için, bu Bakanlığın esnaf sorunlarını çözmesi mümkün değil.

Şimdi, esnafın önemli sorunu nedir diye baktığımızda, finansman sorunu... Sanayi Bakanlığı -bakanlık olarak diyorum, genel müdürlük demiyorum- hangi finansman sorununu çözecek; elinde neyi var, hangi aracı var; Halk Bankası mı var veya onun dışında, bizim bilemediğimiz bir başka finansman kaynağı mı var da esnafın finansman sorununu çözecek?! Mümkün değil.

Peki, burada, yine, esnafımızın en önemli sorunlarından mekân sorunu diyoruz. Peki, mekân sorununu nasıl çözecek Sanayi Bakanlığı? Yıllardır bugünkü teşkilatıyla çözebildi mi; çözemedi, çözmesi de mümkün değil.

Değerli arkadaşlarım, biz, Avrupa Birliğine girmeye hazırlandığımız şu günlerde, Avrupa'nın, kendi esnaf ve sanatkârı, kendi küçük ve orta boy sanayicisi için neler yaptığını çok iyi algılamamız ve ona göre yeniden yapılanmamız gerekir. Eğer, bu yeniden yapılanmayı sağlayamazsak, biz, burada kuracağımız esnaf genel müdürlüğüyle, hiçbir sorunu çözülmemiş esnafı, bir müddet sonra yine karşımızda görebiliriz; ama, bir siyasi rant olarak, bir genel müdür, üç beş genel müdür muavini atayabilir, 20 personeli oraya atayabilir; kendi partinize rant sağladığımızı sanabilirsiniz; ama, bunların, inanım, hiç kimseye, ne esnafa ne de temsil ettiğiniz siyasal partiye hiçbir yararı yok. Onun için, gelin, esnaf ve sanatkârların bütün sorunlarını çözebilecek ve var olan bütün sorunlarını algılayabilecek yeteneğe sahip bir bakanlık çatısı altında bunu toplayalım veya gelin, Sanayi ve

Ticaret Bakanlığını, günün koşullarına göre yeniden yapılandıralım, esnaf ve sanatkârın hizmet alabileceği bir bakanlık konumuna getirelim. Eğer, biz, böyle bir bakanlığı oluşturamazsak veya Sanayi ve Ticaret Bakanlığını yeniden yapılandıramazsak, Türk esnaf ve sanatkârına yazık ederiz, onları, kendi sorunlarıyla baş başa bırakırız; biz ise, burada, gece yarısına kadar yasa çıkarıyoruz diye havanda su döveriz. Değerli arkadaşlarım, ben, bu konuda, özellikle iktidarda bulunan arkadaşlarımızı her vesileyle uyarıyor ve söylüyorum; kuracağımız kurumların işlevini iyi algılayalım.

Bakin, geçmişte, KOSGEB de aynı düşüncelerle kuruldu, çok iyi niyetlerle kuruldu. Bilgi çağına giden bir dünyada, üniversitelerimizin rektörleri oraya üye olarak alındı, bakanlıklarımızın müsteşarları oraya üye olarak alındı; yani, özellikle küçük sanayicimizin, küçük işletmelerin birçok hizmetini görecektir diye, biz, bu kurumu kurduk; ama, gelin görün ki, bugün KOSGEB kendi personel maaşını ödeyemeyen hantal bir kurum haline geldi.

Biz, bu kurumları kuruyoruz; ama, bu kurumları işlevsel hale getirmek zorundayız; yani, bu kurumlar kime hizmet verecekse, o kesime ciddi hizmet vermek durumunda. Elbette ki, Türk esnaf ve sanatkârı bizim toplumumuzun çimentosu, elbette ki, Türk esnaf ve sanatkârı yalnız bırakılmamalı; ama, böyle ufak bir Genel Müdürlük çatısı altına sığacak kadar küçük değil Türk esnaf ve sanatkârı. Bunu, şapkasını öntüne koyup herkesin düşünmesi gerekir; biz ne yapıyoruz burada, ne yapmaya çalışıyoruz; onu bilmesi gerekir.

Burada sayılan görevleri, arkadaşlarımız tekrar bir gözden geçirsinler. Yani, deniliyor ki, bu Genel Müdürlük, Türk esnaf ve sanatkârının rekabet gücünü artıracak bilgi ve teknik donatımları sağlamak için aracılık yapacak. Bunları sağlayamaz zaten, veremez; bir başka kurumla aracılık yapacak(!) Aslında burada bir tek doğru gerekçe var, o da, bakanlıkça verilecek direktifleri uygulayacak. Yani, Türk esnaf ve sanatkârının meslek örgütlerini sürekli denetim altında tutacak, ciddi başka hiçbir işlevi olmayacak; olması da mümkün değil. Türk esnaf ve sanatkârının örgütsel yasal altyapısını kuracağı da yazılmış. Bunu yapmak için bir genel müdürlük mü kurmak lazım; yani, Allah aşkına, bir yasa hazırlamak için bir genel müdürlük mü kurmak lazım?! Eğer, Avrupa'da rekabet edeceksek, gelin, burada, Türk esnaf ve sanatkârına o şartları verelim, o şartları onlara sağlayalım.

Değerli arkadaşlarım, bundan önceki konuşmalarında, Avrupa Birliğiyle ilgili, Avrupa esnaf ve sanatkârlarının hangi destekleri aldığını sizlerle paylaşmıştım. Avrupa Birliği, bu desteklerle o esnaftan ne beklediğini; yani, ne amaçladığını da, belirli biçimde, vizyon olarak öntüne koymuş. "Ben, bu destekleri vereceğim; ama, bu destekleri esnaf ve sanatkârlarıma niçin verdiğimi de bilmek zorundayım" diyor.

Birinci olarak, işlemlerin tabi olduğu idarî ve düzenleyici ortamın basitleştirilmesi ve geliştirilmesini amaçlıyor. O verdiği ve daha önce, burada saydığım teşviklerden bunu amaçlıyor.

Şimdi, Allah aşkına, kuracağımız Genel Müdürlük, burada, Türk esnaf ve sanatkârının bugün bürokratik engellere takılan hangi işlerini çözecek? Vergi dairesiyle olan işleri mi çözecek, Bağ-Kur'la olan ilişkilerini mi çözecek; yani, bunun gibi birçok işlemin hangisini çözebilecek? Gelsin, burada, bir yetkili, desin ki, şu işleri çözecek bu Genel Müdürlük.

İkincisi, işletmelerin finans imkânlarını kolaylaştırmak ve daha kolay ve daha ucuz finansman bulmalarını sağlamak. Allah aşkına, bu Genel Müdürlük hangi finans kaynağından finans sağlayacak esnafa? Mümkün mü; yani, bu Genel Müdürlüğün finans sağlaması mümkün mü? Hatta, bakanlığı, Esnaf Bakanlığı yapsanız, eğer, kendi bünyesinde Halk Bankası yoksa veya başka bir finans kuruluşu yoksa nasıl verecek finansmanı; nasıl ucuzlatacak finansmanı; mümkün mü arkadaşlar?..

Yine, bilgi hizmetlerinin geliştirilmesini ve KOBİ'lerin uluslararası ilişkilerini bilgi teknolojisiyle geliştirmeyi amaçlamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Döner, lütfen, toparlayınız.

MEHMET DÖNER (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, Sanayi Bakanlığının, kurulduğu günden bugüne kadar var olan birikimlerini saklayacağı bilgi bankası veya bilgi arşivi yok ki, esnaf ve sanatkârları dünyayla yarışacak bilgilendirme sürecine soksun.

Şimdi, özellikle, Türk esnaf ve sanatkârının sorununu çözecek bir bakanlığa ihtiyaç var, yalnız, sanatkârların değil, küçük ve orta boy sanayiyile birlikte esnaflarımızın tümünün sorunlarını çözecek bir bakanlığa ihtiyaç var. Yani, Türk esnaf ve sanatkârlarını yalnız bırakmayacak, onları destekleyecek ve sorunlarını sürekli çözecek bir bakanlığa ihtiyaç var.

Değerli arkadaşlarım, biz, geçmişte, İkinci Esnaf Şurasını yaptık; bu esnafın, 286 sorunu var, her biri bir bakanlıkta. Biz, Sanayi Bakanlığı olarak bunu çözemeyeceğimiz için, o zaman Türk Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu Genel Başkanı olan, bugünkü Esnaf Birlikleri Başkanı Suat Yalkın'ın da içinde bulunduğu, benim o günkü müsteşarımın başkanlığında bir yürütme kurulu kurduk ve diğer bakanlıklarda bunu takip edebilsin diye. Yani, onların katılımını sağlayarak. Yani, ben, esnafı yöneteceğim, onun üstünde bir genel müdürlük kuracağım anlayışıyla değil, onların katılımıyla bir yeni anlayışın ürünü olarak bunu sağladık, 150 sorununu çözebildik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Döner, cümlelerinizi tamamlamanız için mikrofonu tekrar açıyorum.

Buyurun, tamamlayın.

MEHMET DÖNER (Devamla) – Şimdi, burada kurulacak olan genel müdürlüğümüzün, Türk esnaf ve sanatkârlarına yararlı olmasını diliyorum ve hepinize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

Gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

Şahsi adına, ilk söz, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat'a ait; buyurun Sayın Polat. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

3 üncü maddede, Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğünün vazifeleri sayılıyor. Bunlar, hukuki düzenlemelerle başlıyor, ekonomik ve teknik düzenlemelerle devam ediyor ve esnafın eğitimlerinden bahsediliyor. Acaba, bunları nasıl yapacak diye baktığımız zaman, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında bazı maddeler var; o maddelerle birlikte, bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Birincisi; Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planının 1130 uncu maddesinde deniliyor ki "savunma sanayiinin ülke sanayiine entegrasyonu ve yerli girdi payının artırılması yönündeki çalışmalar sürdürülmektedir -önemiyor- ancak, savunma sanayii ürünlerinde büyük ölçüde dışa bağımlılık devam etmektedir."

Bu konu, hakikaten çok önemlidir. Türkiye, son yıllarda önemli bir silah alıcısı olmuştur. Hatta, son planlamalara göre, 30 yılda 150 milyar dolarlık silah alacağız. Her ne kadar, Millî Savunma Bakanlığının dağıttığı beyaz kitaplarda "savunma sanayiinin büyük ölçüde yurt içinde yapılmasına

çalışıldı" filan deniliyorsa da, işte, burada, Devlet Planlama Teşkilatı uzmanlarının da itiraf ettikleri gibi, savunma sanayiinde arzu edilen ölçüde içdestek sağlanmamıştır.

Bu konuda, önemli bir nokta olarak, şu meydana gelmiştir: Bugün gazetelere bakarsak, birkaç gündün beri bazı olumlu haberler de var. Nedir bunlar; bazı süpermarket sahipleri -ki, bunlar yabancı şirketler, grosmarketler dedikleri marketler- Türkiye'de ve dünyanın bazı ülkelerinde KOBİ'lerle işbirliğine girerek, üretimlerinin büyük bir bölümünü o ülkelerin içerisinde yapmaya yöneliyorlar. Bunun da sebebi şu; bu çokuluslu şirketlerin ötündeki ideolojik engel yıkıldı; yani, sosyalist düzenin veya diğer düzenlerin yıkılmasından dolayı, ideolojik engel yıkıldı. Geriye ne kaldı; bu mülkiyetlerin karşısındaki sendikal güçler. Şimdi, bunlar, bu sendikal güçleri de yıkabilmek için, sürekli olarak taşeron usulü çalışmalara gitmek, işçi sendikalarının yapacağı büyük grevlerden etkilenmemek için, ürünlerini sendikaların yoğun olmadığı küçük işyerlerine, KOBİ'lere yönelmek istiyorlar. İşte, bu arada, Türkiye'de de bir avantaj doğmuştur. Eğer, dışarıda açılacak bu marketlerin veya sanayicilerin KOBİ'lerle işbirliklerine öncelik tanıtırsak, Türkiye'de, KOBİ'lerle ilgili önemli bir gelişme elde ederiz diye düşünüyorum.

Yine, burada, 1137'de, KOBİ'lerle ilgili üretim ekonomisi bölümünde "elektronik sanayiini geliştireceğiz" deniliyor. 1153'te "elektronik sanayiinin küresel pazardan daha fazla pay alması sağlanacaktır" deniliyor. 1154'te "otomotiv sanayiinde elektronik sanayiine ağırlık verilecektir" deniliyor.

Peki, o zaman bir şey sormak isterim. 1974-1975 yıllarında, MSP döneminde, Erzurum başta olmak üzere Hasankale'de, Aydın'da elektronik sanayii kurulması düşünlüdüğü zaman, temeller atıldığı zaman, bu elektronik sanayiine karşı çıkantlar, bugün, Devlet Planlama Teşkilatının Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planındaki bu maddeleri okudukları zaman, acaba ufuk çatışması 25 yıl farkla mı oldu diye biraz düşünmeleri gerekmiyor mu; yani, sizden bazıları, 25 sene evvel bu gerçekleri söyledikleri zaman, onları tenkit ettiniz de, bugün mü bu gerçekleri görmeye başladınız diye sormak isterim.

Yine, burada, çok önemli bir konu var, o da hukukî ve kurumsal düzenlemelerle ilgilidir. Zaten, bu konunun da birincisi, hukukî ve kurumsal düzenlemelerdir. 8 inci Beş Yıllık Kalkınma Planı, bu konuda, birinci olarak 1157 nci maddede diyor ki, "2886 sayılı Devlet İhale Kanununu düzleteceğiz."

İşte, bakın, bu noktada size bir iki konudan bahsetmek istiyorum, MHP'liler beni iyi dinleyin...

Şimdi, bu ihaleler, sizin son dönemlerdeki Bayındırlık Bakanlığı ihaleleri, İller Bankası ve Kayseri ihaleleri şeffaflıktan ayrılarak davet usulüne dönmeye başladı. Dikkat ederseniz, zaten, sizden bir önceki dönemde; yani, Karadeniz otoyolları ile duble yollarla ilgili kurulan soruşturma komisyonlarının, bakanlar hakkında -şaibe demeyeyim- suç bulmasındaki en büyük sebep, ihalelerin hep davet usulüyle yapılmasındandır.

Bakın, misal veriyorum, hiç itiraz etmeyin: Şimdi, siz 1.6.2000 tarihinde bir açık ihale yapmışsınız -bu ihale Erzurum'da- inşaat olmasına rağmen, bunda tenzilat yüzde 31; yine, bu arada Kayseri Büyükşehir Belediyesinin su kanalizasyon ihalesini yapmışsınız, bu da kapalı teklif usulüyle olmuş, yüzde 60 tenzilatla gitmiş; yine, bir başka misal vereyim, başka bir ihale yapmışsınız, açık ihale, yüzde 48'le gitmiş; ama, aynı günlerde, 25.5.2000 tarihinde tutmuş, davetle ihale yapmışsınız. Ne ihalesi; İller Bankası Bolu-Düzce altyapı inşaatı; yüzde 20 tenzilatla vermişsiniz.

ÖMER İZGİ (Konya) - İhale Kanununda...

ASLAN POLAT (Erzurum) - İhale Kanununda evet efendim; burada da yazmışsınız.

Bakın, yine, burada, tutmuşsunuz, Kars kanalizasyon işini davetle yapmışsınız ve yüzde 20 tenzilatla vermişsiniz; ama, aynı yerde, açık ihale yapmışsınız, Konya Büyükşehir Belediyesinde, yüzde 40'la gitmiş.

Burada bir şey anlatmak istiyorum; diyorum ki, İhale Kanunlarına göre yapacaksak, şeffaflığa gideceksek, siz, evvela açık ihaleden sapmayın, davetli usullere dönmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Polat, lütfen toparlayın.

ASLAN POLAT (Devamlı) – Yoksa, böyle yüzde 60'la, yüzde 40'la açık ihale olduğu zaman davetli yapar da yüzde 20 tenzilatla vermeye çalışırsanız, bu aradaki farkı size sorarız. Ben de baştan soracağım; şimdiden ilk soruları soruyorum. Bunu niye söylüyorum; bu hükümet döneminde yeni ihaleler olacak. Mesela, bir soru daha soruyorum; Erzurum-Oltu'da bir kanalizasyon ihalesi yapacaksınız; onu da, davetli mi, açık mı yapacaksınız? Dikkat edin, davetli yaparsanız, duyduğum bazı duyumları noterde tasdik ettirir, sizin başımıza iş açarım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

İkinci söz, Tokat Milletvekili Sayın Bekir Sobacı'ya ait.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğünün görevlerini açıklayan 3 üncü madde üzerinde, kişisel görüşlerimi arz edeceğim.

Daha önceki konuşularım da, esnaf ve sanatkarın derdinin uyguladığınız ekonomik politikalarla bire bir ilişkisini ifade etmişim ve şunu tekrar ifade etmek istiyorum ki, siz, 2000 yılında uyguladığınız bütçe ve ekonomik programla, para politikalarıyla ve destekleme politikalarıyla, bugün, esnaf ve sanatkarı iflasın eşiğine ve işyerini kapatma noktasına getirdiniz. Kendi hükümetiniz zamanında, bir yıl önce 2 kilogram buğdayla 1 litre mazot alan çiftçi, bugün 4,5 kilogram buğdayla 1 litre mazot alıyor; yani, bu sene, şimdi, çiftçiyi, 1 kilogram buğday satıp, şu bardak dolusu, 1 bardak mazot alabilecek noktaya getirdiniz. Gittiğiniz illerde ve ilçelerde, lütfen, bakın, traktör galerilerinin önünde traktörler çoğaldı mı, azaldı mı? Pulluğunu tamir ettiremeyen, traktörünün motorunu yenileyemeyen, rektefe ettiremeyen çiftçi yığını, ülkede, şu anda, feryat etmektedir ve 57 nci hükümet, inşallah, onları, yakında, Kızılay'da, traktörleriyle misafir etme şerefine de nail olacak.

Şimdi, değerli arkadaşlar, esnaf ve sanatkarların bu politikalarla bire bir alakası var dedim. Evet, şimdi, bu maddede ifade edilen görevler arasında, hukukî düzenlemeler var -aslında faydalı olabilecek noktalar var burada- millî ekonomiye kaynakların iyi kullanılması için; ama, esnaf ve sanatkarın finansmanından, kredisinden bahsediyorsunuz. Şimdi, görev zararıyla iflas etmiş bir Halk Bankası var. Esnaf ve sanatkarlar diyor ki: "Biz Halk Bankasını istiyoruz." Bunlar da ayrı çözümler tabii, Türkiye'de problemler... Burada, önemle ifade etmek istediğim bir konu var ki, bugün, esnaf ve sanatkar kuruluşlarında, federasyon ve konfederasyon seviyesinde, -gerçekten, bu maddede, eğer, belirtilen yerine getirilebilirse- israf, büyük bir israf yapılıyor, âdetla krallık ilan etmiş kuruluş olarak, kuleli, şaşaalı, şatafatlı, sözde, şoför esnafının, kamyoncunun uğrayacağı, misafir olacağı binaları her yerde mantar gibi bitiriyorlar. Bu konuda, hükümet yetkililerinin, özellikle Sanayi ve Ticaret Bakanlığının üzerine gitmesini, ben, burada istirham ediyorum; çünkü, bu harcanan, şoför esnafının, esnafın alın teridir. Bunların, ekonomik olarak kullanılması lazım. İsim reklamı,

şahıs reklamı ve kendi ihalesini, inşaatını yaptıkları şirketlerin vasıtasıyla zengin olma oyununa da son verilmesi lazım. Türkiye'de hiçbir kurum, bu manada, denetim ve kontrol açısından devletin torpilli bir kurumu olamaz; ne Kızılayı, ne Türk Hava Kurumu ne de TESK ve Şoförler Federasyonu bu denetimden kurtulmamalıdır; ama, eğer, kafalarında ideolojik maluliyetle, sağduyuyu yitirmiş bir yönetim anlayışı varsa, ona bir şey diyemiyorum zaten. Türkiye'nin şanssızlığı da budur.

Değerli arkadaşlar, şimdi, esnaf ve sanatkârların, konfederasyon ve federasyonlar olarak, alt birimler olarak, eğitim fonlarından ayırdıklarıyla geliştirilen bir METEM projesi var, işletmelerüstü eğitim merkezleri diye. Şu anda, Türkiye'de, 9 yerde, halihazırda çalışıyor; Almanya'da 350 tane faaliyette. Bu şatafatlı, kuleli, dev binalara harcanan paralar, eğer, METEM projesine ayrılıydı, ben, şuna inanıyorum, gerçekten, bu eğitim merkezleri çoktan tamamlanmış olurdu. İnşallah, bu kanunun bu müspet sonuçları doğuracağına inanmak istiyorum, bu hükümetimizden, bu sonuçları da görmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Japonya'da uluslararası ticarete etkinliğini sağlamış, ispat etmiş dev dışicaret kuruluşları ve büyük sanayi kuruluşları var. Japon modelinde şu var değerli arkadaşlar: Bu büyük şirketler, kendi yaptıkları üretim planlamalarında ve ihracat planlamalarında, küçük firmaları ve KOBİ'leri destekliyorlar. Yani, yapacağı üretim planlamasında neyi, nasıl üreteceğini bildiği için, gidiyor, KOBİ'lere, küçük esnaf ve sanatkârlara bir prefinansman sağlayarak, önfinansman sağlayarak devletin kaynaklarından kurtarıyorlar ve sonuçta da çok başarılı sonuçlar elde ediyorlar.

Şimdi, bizde, Türkiye'de de, tabii, birkaç zeki ve gayretli insanımız sayesinde -bir örneğini Konya'da gördüğümüz- dışicaret, üretim planlaması ve ürünlerin tek elden pazarlanması, tek marka adı altında pazarlanması için kurulmuş başarılı bir KOBİ'miz vardı -geçen yıl yapılan KOBİ toplantısında da örnek kuruluş olarak seçildi- bu modellerin çoğaltılmasında zaruret görüyorum değerli arkadaşlar.

Bir diğer konu, dediğim gibi, esnaf ve sanatkârların kredi konusunda büyük sıkıntıları var. Tabii, Halk Bankasının plasmanlarının nerelere harcandığını, Ziraat Bankası plasmanlarının nerelere kullanıldığını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayınız Sayın Sobacı.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Bu plasmanların nasıl kullanıldığını biz komisyonlarda tartışıyoruz, görüştürüyoruz. Bu manada, tabii, şu anda ülkenin çiftçisine kan ağlatan buğday destekleme fiyatlarının düşük açıklanmasının sonucunu bu hükümet görecektir ve buna katlanmak zorundadır; ama, ben şimdi -hükümet sırasında Sayın Tarım Bakanımız oturuyor- 4 milyon ton buğdayı alacak Toprak Mahsullerinin, bu 500 trilyonu -50-60 trilyon faiz yüküyle; en az dört beş ay, belki altı ay vadeli- nasıl bulacaklarını merak ediyorum ve izliyorum. Çünkü, tarım satış kooperatiflerine kredi veren Ziraat Bankasının 954 trilyon lirasını tasfiye ettiniz, bunu da Hazine üstlendi. Siz, IMF'nin baskısıyla, görev zararının 914 trilyonunu, Ziraat Bankasının eline uzun vadeli devlet kâğıdı tutuşturarak kapattınız. Şimdi, o kapattığınızın yerine 954 trilyonluk bir yük geldi, bunu nasıl kapatacaksınız? Bunlar, cevabı beklenen sorulardır ve uygulamaları itibarıyla da çok iddialı olduğunuz para programınızı bozacak sonuçları elinize verecektir diye endişe ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümleiniz için mikrofonu tekrar açıyorum Sayın Sobacı. Lütfen, son cümlelerinizi söyleyiniz.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Bu manada, KOSGEB'in ortak kullanım atölyelerini geliştirme-sinde büyük zaruret var; bir tane OSTİM'de, bir tane de Güntüştane'de silah üretimi yapılan böl-gede var. Değerli hükümetimizden ve Sanayi Bakanlığımızdan istirham ediyorum. Gerçekten, bu-gün, küçük sanayi sitelerinde, günde çekeceği birkaç tane civatanın geliriyle geçinen, torna, tezgâh sahibi esnaf ve sanatkârlar... Küçük sanayi sitelerindeki bu makine parkı envanteri çıkarılarak, or-ganize sanayi bölgeleri ya da Türkiye'deki sanayi şirketlerinin ürün bazında yapılabilecek üretim-lerinde, ortak kullanım atölyeleri desteğiyle, ilave tezgâhlarla küçük sanayi siteleri harekete geçi-rilirse, başarılı bir model ortaya çıkacağına inanıyorum değerli arkadaşlar.

Bir de, özelleştirilen kuruluşların...

BAŞKAN – Son cümmeniz Sayın Sobacı, lütfen...

BEKİR SOBACI (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlıyorum. 1 dakika istirham ediyorum.

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) – Bu kaçınıcı?..

BAŞKAN – Hayır, efendim, mümkün değil. Son cümlelerinizi söyleyin, lütfen.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu manada, KOSGEB'in finansman gücüt-nün artırılması lazım ve ayrıca, ortak kullanım atölyeleri yoluyla, küçük sanayici, esnaf ve sanat-kârın gücütünü artırılmasında da bu yöntemin ısrarla takip edilmesi lazım.

Yine, eğitim merkezleri yoluyla... Çıraklık, sekiz yıllık eğitim sebebiyle büyük darbe yediği için, gelecekte, ara insangücütünde bir sıkıntıya düşüleceğine inanıyorum; çünkü, projeksiyonlar onu gösteriyor. İşte, bütün bunları dikkate alarak, KOSGEB'in, METEM'in ve esnaf ve sanatkârın güç-lendirilmesi konusunda hükümete, yetkililere büyük görevler düştüğünü ifade ediyor; hepinize say-gılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz 3 üncü madde üzerindeki müzakereler tamam-lanmıştır.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN – Oylamaya geçeceğiz; ancak, daha önce, yoklama talebi vardır.

Yoklama talebiyle ilgili önergeyi okutup, imza sahiplerini arayacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda toplantı yetersayısı yoktur.

Yoklama yapılmasını arz ederiz.

BAŞKAN – Şimdi, imza sahiplerini arayacağım.

Abdüllatif Şener?.. Burada.

İsmail Özgün?.. Burada.

Şükrü Ünal?.. Burada.

Ali Oğuz?.. Burada.

Hüseyin Karagöz?.. Burada.

Ahmet Sünnetçioğlu?.. Burada.

Altan Karapaşaoğlu?.. Burada.

Veysel Candan?.. Burada.

Niyazi Yanmaz?.. Burada.

Fahrettin Kukaracı?.. Burada.

Ahmet Demircan?.. Burada.

Aslan Polat?..

MEHMET ÖZYOL (Adıyaman) – Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN – Osman Yumakođulları?.. Burada.

Fehim Adak?.. Burada.

İlyas Arslan?.. Burada.

Bekir Sobacı?.. Burada.

Mustafa Geçer?.. Burada.

Nurettin Aktaş?.. Burada.

Latif Özteke?.. Burada.

Şeref Malkoç?.. Burada.

İsmail Alptekin?.. Burada.

Mehmet Batuk?.. Burada.

Sayın milletvekilleri, yeterli imza sahibi arkadaşımız buradadır; elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için 5 dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısına ulaşılamamıştır.

Birleşime, 15 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 17.44

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 18.00

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL**KÂTİP ÜYELER : Levent MİSTİKOĞLU (Hatay), Burhan ORHAN (Bursa)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 110 uncu Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Hatırlanacağı üzere, tasarının 3 üncü maddesinin işaret oylamasına geçiş sırasında yoklama istenmiş ve yoklama sonucunda toplantı yetersayısına ulaşamadığı için, birleşime ara verilmiştir.

Şimdi, tekrar yoklama yapacağız. Bu yoklamada da toplantı yetersayısına ulaşamazsa, İçtüzüğün 57 nci maddesinin son fıkrası gereğince, bugünkü birleşimi tatil edeceğim. Bugünkü birleşimin tatili için, 57 nci maddenin son fıkrası amir hüküm taşımaktadır. Binaenaleyh, sayın grup başkanvekillerinin, sayın milletvekillerini yoklamada ona göre hazır bulundurmalarını istirham ediyorum.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkanım, izminizle, bir hususu arz etmek istiyorum.

Daha önce Meclisimizi yöneten değerli başkanvekilimiz, Danışma Kurulumuzun önerisiyle alınan karar gereğince çalışma süreleri uzatıldığından dolayı, birleşimi kapatmayarak oturumu kapatmış ve daha sonra, saat 20.00'de birleşim devam etmiştir. Şimdi, zatîalinizin bu beyanından, gece çalışmasının da olmayacağını anlıyorum; doğru mudur?

BAŞKAN – Doğrudur efendim.

Onun için, yoklamadan evvel, müsaade ederseniz uyarıyorum ve uygulamakta olduğum maddeyi okuyorum: "Yoklama sonucunda, üye tamsayısının en az üçte birinin mevcut olmadığı anlaşılırsa, oturum en geç bir saat sonrasına ertelenebilir."

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Evet.

BAŞKAN – 15 dakika ertelemiştik. Bu oturumda da toplantı yetersayısı yoksa, birleşim kapatılır, oturum değil.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkanım, malumunuz, Danışma Kurulu kararları Meclis Genel Kurulunun onayıyla gerçekleşiyor. Bu karar, Meclis Genel Kurulundan geçmiş ve süre uzatımı kabullenilmiştir efendim. Ben, itirazımı tekrarlıyorum ve bir önceki Meclis Başkanvekilimizin yapmış olduğu uygulamanın doğru olduğunda ısrar ediyorum. Zatîalinizin de, bu kararınızdan vazgeçeceğinizi ümit ediyorum; vazgeçmediğiniz takdirde, yüce milletimin bugünkü kandilini tebrik ediyor, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ben, yoklamada, sayın milletvekillerimizin toplantı yetersayısına ulaşmasını temenni ediyorum; çalışmalarımıza böylece fırsat vereceklerini ümit ediyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

5 dakika süre veriyorum.

Yoklama başlamıştır.

Ulaşmamız gereken sayı 184'tür.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, yoklama pusulalarını tutanaklara geçecek şekilde kontrol edebilir misiniz?..

BAŞKAN – Yoklama pusulalarını kontrol ediyoruz efendim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Tutanaklara geçecek şekilde kontrolünü sağlayabilerseniz memnun oluruz Sayın Başkan.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Süre doldu efendim; bundan sonra gönderilecek pusulaları kabul etmiyoruz.

Sayın Cumali Durmuş?.. Burada.

Sayın Orhan Bıçakçoğlu?.. Burada.

Sayın Nazif Okumuş?.. Burada.

Sayın Bekir Ongun?.. Burada.

Sayın Rahmi Sezgin?.. Burada.

Sayın Erol Karan?.. Burada.

Verilen bu pusulalarla toplantı yetersayısı sağlanmıştır.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Demek ki, önceden ikaz etmenin faydası var.

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4. — *Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/504) (S. Sayısı : 368) (Devam)*

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet hazır.

Görüşmelerini tamamladığımız 3 üncü maddeyi, Komisyondan geldiği şekliyle oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — 3143 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı cetvelin "Anahizmet Birimleri" bölümünün mülga 9 numaralı bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"9. — Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü"

BAŞKAN – Fazilet Partisi Grubunun görüşlerini, Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Sünnetçi-öğlü ifade edecekler; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakika.

FP GRUBU ADINA AHMET SÜNNETÇİOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının 4 üncü maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Meclisi selamlıyor ve siz değerli arkadaşlarımdan, yüce milletimin mübarek mevlit kandilini tebrik ediyorum.

Müsaade ederseniz, bu tasarının gerekçesinden bazı bölümler okumak istiyorum : Anayasamızın 173 üncü maddesinde "Devlet, esnaf ve sanatkârları koruyucu ve destekleyici önlemleri alır" denilmektedir. Bu hüküm doğrultusunda, 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teşkilât Kanununa ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununa göre bu görev, Sanayi ve Ticaret Bakanlığına verilir.

"Esnaf sanatkâr ve küçük sanayiye teşkilatlanma, plasman, eğitim, hammadde temini, pazarlama gibi teknik ve ekonomik konularda hizmetleri vermek, hukukî ve idarî düzenlemeleri yapmak, esnaf ve sanatkârlar odaları ve üst kuruluşlarına ilişkin işlemleri yürütmek, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görevlerindedir. Bu görev, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının İç Ticaret Genel Müdürlüğü bünyesinde bir servis tarafından yürütülür. Ancak, bu çok çeşitli hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde, mevcut idarî yapı yetersiz kalmaktadır. Bu görevlerin ve hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesi, ülkemizin Avrupa'yla bütünleşmesi oluşumuna esnaf ve sanatkârların intibakının sağlanması amacıyla, Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğü kuruluyor ve gerekli kadrolar ihdas ediliyor" deniliyor gerekçede.

Âdeta, bu genel müdürlüğün kuruluşu, mevzuatımızı Avrupa Birliği normlarına uydurmak için yapılandırılıyor şeklinde bir imaj verilmiştir; yani, Avrupa Birliği girişine böyle bir süreç olmasaydı, bu genel müdürlük sanki kurulmayacaktı gibi bir hava oluşturulmuş gerekçede.

Aslında, bu genel müdürlüğün kurulması, son derece yerindedir. Esnafın problemlerini tespit etmek, çözüm önerilerini getirmek ve bunları çözmek açısından da oldukça olumludur. Ancak, bu genel müdürlüğün kurulması gibi, Avrupa Birliğinin, esnaf ve sanatkârlara diğer uygulamalarına da bakmak lazım ve esnaf ve sanatkârın problemlerini tespit edip, bunların çözüm önerilerini, en güzel şekilde, Avrupa Birliği normlarına getirmemiz gerekmektedir. Bunun için de, Avrupa Birliği, kredi ve teşvik gibi mekanizmalarda neler yapıyorsa, onları da, bizim, burada uygulamamız gerektiğine inanıyorum.

Avrupa ülkeleri, belli bir program dahilinde, KOBİ tanımına giren küçük ve orta ölçekli firmaları, bilinçli ve akıllı bir şekilde desteklemektedir. Bu destek, Avrupa Sosyal Fonu, Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu, Avrupa Tarımsal Yön Verme ve Garanti Fonu, Entegre Akdeniz Programlarıyla sağlanıp, Avrupa Yatırım Bankası ve Avrupa Birliği aracı kuruluşlarıyla finanse ediliyor.

Küreselleşmenin büyük ivme kazandığı, Avrupa Birliğiyle uyum sürecine girdiğimiz bu ortamda, ülkemizdeki küçük ve orta ölçekli işletmelerin ta kendisi olan esnaf ve sanatkârlarımız, her bakımdan, her türlü imkân ve kaynaklarla teşvik edilip desteklenmelidir.

Öncelikle, bu konuştuklarımızın, Avrupa Birliği kriterlerine göre, mikro, orta ve büyük boy olarak tanımlanması yapılmalı, daha sonra, çalışan işçi sayısı, ciro, bağımsızlık gibi kriterler de göz önüne alınarak, yatırım, araştırma, kalite, teknoloji, istihdam, bürokrasi, çevre, finans gibi iç ve dış rekabet şartlarını kolaylaştıracak, dolayısıyla ihracatın da önünü açacak yeni düzenlemeler, teşvikler süratle devreye sokulmalıdır.

Küçük ve orta ölçekli işletmelerin ta kendisi olan esnaf ve sanatkârlarımız, günümüz Türkiye-sinde, ekonomiye dinamizm kazandırmak, istihdam sağlamak ve yeni iş imkânları yaratmak, esnek yapılarıyla yenilikleri teşvik etmek, bölgesel kalkınmayı hızlandırmak gibi önemli fonksiyonlara sahip olup, 4 milyon nüfusu, hatta aileleriyle birlikte hesap ederseniz 15 milyon nüfusu temsil ederken, toplam üretimin yüzde 40'ını, ihracatın yüzde 20'sini, yatırımların yüzde 27'sini, vergilerin de yüzde 60'ını gerçekleştiren bu kesimin bankalardan aldığı kredi oranı sadece yüzde 4'tür. Bu oranın, Fransa'da yüzde 48, Japonya'da yüzde 50, Almanya'da yüzde 35, Amerika Birleşik Devletlerinde yüzde 43 olduğu göz önüne alınırsa, esnaf ve sanatkârların Türkiye'de hiç desteklenmediği, ihmal edildiği açıkça gözüktür.

Enteresan bir rakam olarak şunu da söylemek istiyorum. 1950 ilâ 1999 yılları arasında, tam 49 yılda, esnaf ve sanatkârlara kullandırılan kredi toplamı sadece 330 trilyon Türk Lirasıdır. Bu gerçek, batık bankalardaki katrilyonlarla mukayese edilirse, esnaf ve sanatkârların ihmali çok açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Çok önemli saydığım bir mukayese daha yapmak istiyorum. Şu anda, Türk bankalarında 45 500 000 mevduat hesabı bulunmaktadır. Bu 45 500 000 mevduat hesabından 100 milyar liranın üzerinde olanların sayısı 9 395'tir. Yani, 45 500 000 mevduat hesabından 100 milyar lira ve üzerindeki mevduatın sayısı 9 395'tir. Bu 9 395'in kamu bankalarında 4 154'ü, özel bankalarda 2 342'si varken, içi boşaltıldığı için Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalarda 2 270 mevduat hesabı vardır; yani, biz, içi boşaltıldığı için, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bu bankalara 5 milyar dolar ayıracağız; yani, 2,5 katrilyon Türk Lirası ayıracağız, bunların sayısı da 2 270 kişi olacak. Off-shore'zede diye ifade ettiğimiz kesime 80 trilyon lira ayıracağız, bunların sayısı 4 200 kişi olacak. Ama, bu hububat taban fiyatları açıklandı ve Bakanımız 4,5 milyon ton diyor; ama, alımı 5 milyon ton hesabıyla yaparsak, burada, 102 000 lira yerine, şayet 130 000 lira vermiş olsaydık, 300 milyon dolar fazla ödeme yapacaktık, bu da 180 trilyona tekabül etmektedir. 35 milyondan 180 trilyonu esirgeyeceğiz ve bunun yanında 4,5 milyon ve aileleriyle beraber 10 milyon kesime hitap eden bu esnaf ve sanatkârlarımıza, tam 49 yılda 330 trilyon vereceğiz, daha fazlasını veremeyeceğiz... Bu mantıkla, biz, esnaf genel müdürlüğü değil, esnaf bakanlığı bile kuşak bu sorunları çözemeyiz. Esnafın problemlerini en güzel şekilde değerlendirme durumunda olmamız gerekir diye düşünüyorum.

Bakın, şimdi, önümüzde bir imkân var. Gelin, bu mantığı ve bu yanlığı hep beraber düzelteyim. Yani, bir tarafta 35 milyon insandan 180 trilyonu esirgeyeceksiniz, bir taraftan da 10 milyon kesime hitap eden esnaf ve sanatkârlarımıza da, bu 330 trilyonu tam 49 senede kullanıracaksınız...

Bunu düzeltmemizin bir yolu var: Bakın, 8 Ocak 2000 tarihinde, Hazineden sorumlu Devlet Bakanı, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının, Halk Bankasının, Emlak Bankasının özelleştirileceğini ve Ziraatın çiftçilere, Halk Bankasının da esnaf ve sanatkârlara verileceğini müjdelemiştir. Mart sonuna kadar, Türkiye'de kurulu kooperatiflerin genel kurullarında, Halk Bankasının esnaf ve sanatkârlara devri için yönetim kurullarına yetki işlemi tamamlanmıştır. Şu an, kooperatiflerde bloke sermayede 30 trilyon, Güçlendirme Fonunda 25 trilyon, kooperatifler mevduat hesabında 175 trilyon olmak üzere, toplam 230 trilyon nakit mevcuttur; buna, taşınmaz mallar dahil değildir. Halk Bankasının sermayesi 25 trilyondan 250 trilyona çıkarılmış olmasına rağmen, taahhüt edilen sermaye bankaya ödenmemiştir. Şimdi, banka, esnaf ve sanatkârlara kredi vermekte zorlanmaktadır. Halk Bankasının 250 trilyon sermayesinin bankaya ödenerek, sermayesinin de 1 katrilyona yükseltilmesi, Halk Bankasının kısmen ortaklığı kalmak şartıyla özelleştirilerek, gerçek sahipleri olan esnaf ve sanatkârlara bedeliyle verilmesiyle bu çarpık mantığı düzeltme imkânımız vardır; bu vesileyle bunu da belirtmiş oluyorum.

1999 yılında yaşanan ekonomik istikrarsızlık, esnaf ve sanatkârlarımızı büyük ölçüde etkilemiştir. Esnaf ve sanatkârlarımız, geçmiş yıllarda tahakkuk edip de ödeyemedikleri vergi borçlarını ödeme gücünü çekerken yeni vergi yükleriyle de karşılaşmışlardır. Ülkemizi yasa boğan Marmara depreminin yaşanması, çek ve senedlerin ödenmemesi, peşin vergi gibi yükümlülüklere deprem vergisinin de eklenmesi, KDV oranlarının yükseltilmesi, esnaf ve sanatkârlarımızı, kepenk kapatmaktan, işyeri kapatmaktan da öteye intiharlara sürükler hale getirmiştir. Bu bakımdan, Bağ-Kurun kendisinden beklenen çağdaş hizmetleri vermesini sağlayacak yasal düzenlemeler de gerçekleştirilmelidir.

Araştırma-geliştirme faaliyetlerinde bulunmak, isteyenlerin limitet şirket kurma şartı, esnaf ve sanatkârları caydırıcı nitelik taşımaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sünnetçioğlu, lütfen, tamamlayınız.

AHMET SÜNNETÇİOĞLU (Devamla) – Teknoparklar muhakkak devreye sokulmalıdır ve esnafımız teknolojiyi çok yakından takip etmelidir. Bakan, Bursa'da yapılan, esnafın sorunlarının tartışıldığı bir toplantıda bir profesörümüz aynen şöyle söylüyor: "Eskiden 'su akar, Türkler bakar' derlerdi; şimdi ise, fiberoptik kablolar geçer, esnaflar da bakar" diyorlar" Silindiği gibi, günümüzde sanal alışveriş büyük bir hızla artmaktadır, internet yoluyla alışveriş artmaktadır; esnafımız bu teknolojiiden uzak kalmamalıdır.

Bursa Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği, Ahilik kültürünü vermek için, usta, kalfa ve çarakları bir araya toplayacak 10 700 metrekaresel bir eğitim tesisi kurmuştur, 14 000 metrekaresel bir esnaf sarayını gerçekleştirmiştir; bunlarda da devletin katkısı hiç yoktur, bunların görülmesi gerekmektedir.

Özetle, esnaf kesimi, ekonomik sıkıntılarının azaltılması ve ülkemizin düzlüğe çıkması için, şimdiye kadar büyük bir özveriyle, sabırla yaşadığı güçlüklerle göğüs germiştir. Ancak, IMF destekli istikrar programında bedel ödeyecek kesimler arasında çiftçiler ile birlikte esnaf da esas grup seçilmişlerdir. Böyle, genel müdürlük kurmak suretiyle esnafı tatmin etmek mümkün değildir.

Önerdiğimiz teklifleri dikkate alacağımız düşüncesiyle, Yüce Meclisi, tekrar saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sünnetçioğlu.

Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini Batman Milletvekili Sayın Burhan İsen ifade edecekler.

Buyurun Sayın İsen. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

DYP GRUBU ADINA BURHAN İSEN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının 4 üncü maddesi üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Heyetinizi, şahsım ve Grubum adına, saygıyla selamlıyor; bu vesileyle tüm vatandaşlarımızın Mevlit Kandilini kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, esnaf ve sanatkârlarımız, Türk toplumunun gerçek manada ortadireği, ekonomik ve sosyal kalkınmamızın önemli bir göstergesidir. Esnaf ve sanatkârlar, emek ve sermayesiyle ekonomide tüm kesimlere yönelik büyüme sağlarken, toplumumuzda ve ekonomimizde önemli bir istihdam kaynağı da yaratmaktadır. Ülkemiz ekonomisinde lokomotif görevi üstlenen esnaf ve sanatkârların oluşturduğu küçük işletmelerin toplam işletmeler içindeki payı yüzde 98,8; toplam istihdam içindeki payı yüzde 45,6; yatırımlardan aldığı pay yüzde 26,5, üretimden aldığı pay yüzde 37,7'dir.

Türkiye'de küçük işletmelere verilen kredi payı ise, yüzde 3, yüzde 4 düzeyinde kalmaktadır. Bu pay, Amerika Birleşik Devletlerinde yüzde 42, Japonya'da yüzde 50, Hindistan'da yüzde 15'tir. Bu rakamlar, esnaf ve sanatkârlarımızın ne kadar zor şartlarda yaşam mücadelesi verdiklerini göstermektedir. Bütün dünyada, büyük, hantal, yeniliklere zor adapte olabilen işletmeler yerine; dinamik, yeniliklere açık küçük işletmeler tercih edilmekte ve küçük işletmeler konusunda yeni politikalar izlenmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, esnaf ve sanatkârnın, küçük işletmelerin finansman ve bilgi yetersizliği giderilmeli, bağımsız iş kurması özendirilmeli, esnafın üretkenliği artırılmalıdır. Gümrük birliğine üye, Avrupa Birliğine aday olan Türkiye'de, mutlaka işyerlerindeki makine ve teçhizatın yenilenmesi, modern teknolojiyle esnaf ve sanatkârın desteklenmesi gerekmektedir.

Esnaf ve sanatkârların karşı karşıya olduğu en önemli sorunlardan biri de işyeri sorunudur. İşyeri sorununa çözüm için, küçük sanayi sitelerinin kurulması bir çare olarak ele alınmıştır. Sanayi sitelerinin temel amacı, kent içinde dağınık biçimde yerleşmiş ve elverişsiz çalışma koşulları içinde olan yapımcı ve onarımcı küçük sanayicileri çağdaş ve düzenli bir işyerine kavuşturmadır. Onların çalışma koşullarını iyileştirip, aralarında dayanışma ve organizasyonu sağlayarak, iş verimliliğini artırmak düşüncesi, hâlâ, bazı bölgelerde işlerlik kazanamamıştır. İllerimize bağlı ilçelerimizde küçük sanayi siteleri çok kısıtlı bulunduğundan, bu sitelerde çalışacak çırak ve kalfalarımız için eğitim merkezleri de bulunmamaktadır.

Gelişmiş ülkelerde meslek eğitimine büyük önem verilmektedir. Yetiştirilmiş kalifiye eleman ihtiyacı, her geçen gün büyüyen esnaf ve sanatkârların kendi çabaları ve kendi örgütlerinin açmış olduğu eğitim merkezleri yeterli değildir. Hükümetin bu soruna acil çözüm bulması gerekmektedir. Yoksa, küçük sanayi sitelerimizde çalışacak kaliteli işgücü açığı gittikçe büyüyecektir.

Değerli milletvekilleri, esnaf ve sanatkârlarımız, Türk toplumunun gerçek manada ortadireği, ekonomik ve sosyal kalkınmamızın önemli bir göstergesidir. Esnaf ve sanatkârlar, emek ve sermayesiyle ülkemizin itici güçleridir. Yasa tasarılarının tek başına yeterli olamayacağı, kredi ve teşvik gibi mekanizmalarla esnaf ve sanatkârlarımızın desteklenmesi gerektiği bir gerçektir.

Günümüzde KOBİ'ler ve küçük sanayi esnafları, istihdamın yüzde 47'sini karşılamalarına rağmen, gerekli olanaklar devletimiz tarafından sağlanamamakta, bu şartlar altında da sorunların giderilmesi yönünde adımlar atılacağına dair beklentiler boşa çıkmaktadır.

Burada yeri gelmişken şunu da, Sayın Bakanım hatırlatmakta fayda görüyorum: Batman İlimizde yapımı yılan hikâyesine dönen organize sanayi bölgesi için, hâlâ ödenek gönderilmediği, altyapı çalışmalarının dışında herhangi bir çalışmanın yapılmadığını tekrar belirtmek istiyorum.

Batman İlimiz, çalışkan, vatansever esnaf ve sanatkârıyla ülkemiz ekonomisine katkıda bulunmak istemektedir. Devletimizden istediği, sadece teşvik ve kredi olanaklarının, ayırım yapılmadan Batman İline de sunulmasıdır. Batman bu konuda doğunun ekonomide itici güç olmaya adaydır. Esnaf ve sanatkârlarımıza imkân sağlanmasının bölge açısından yararlı olacağı kanısındayız.

Değerli milletvekilleri, tasarıyla, Bakanlığımızda, esnaf ve sanatkârlara teşkilatlanma, finansman, eğitim konularında hizmet vermek, teknik ve ekonomik sorunların çözümüne yardımcı olmak üzere, esnaf ve sanatkârlar genel müdürlüğü kurulması öngörülmektedir.

Bilindiği gibi, Anayasanın 173 üncü maddesinin "devlet, esnaf ve sanatkârları koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır" hükmü gereğince, esnaf ve sanatkârlar ile aile fertlerinin sosyal güvenliklerinin sağlanması için gerekli tedbirler alınması, başta Bağ-Kur, Halk Bankası olmak üzere, devlet bankalarınınca gerekli finansman ve mali kolaylıklar sağlanmıştır.

Ayrıca, 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teşkilat Kanununun anahizmet birimlerinin görevlerinin sayıldığı muhtelif maddelerde, esnaf ve sanatkârlarla ilgili çeşitli hükümlere yer verilmiştir. Halbuki, Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 3046 sayılı Kanun uyarınca, bakanlıkların kuruluşu ve teşkilatlanmalarında etkili bir idare, işbölümü, kontrol ve koordinasyonun sağlanması; aynı ve benzer hizmet ve görevlerin tek bir birim tarafından yürütülmesi, atıl kapasite yaratılmaması ve kaynak israfının önlenmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, esnaf ve sanatkârlar için genel müdürlük düzeyinde yeni bir birim kurulması yeri- ne, bunlarla ilgili işlem ve hizmetlerin süratle ve tek elden yürütülmesinin temini bakımından, ta- sarıyla 3143 sayılı Kanunda yer alan esnaf ve sanatkârlara ilişkin mevcut hükümlerin tek bir biri- min bünyesinde toplanmasını sağlamamız gerekir.

Değerli milletvekilleri, eğer, esnaf ve sanatkârların durumunu düzeltereksek, bunu, 507 sayı- lı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununun düzeltilmesi yönünde uğraş vererek yapalım. Şu anda, zaten Küçük Sanayi Siteleri Genel Müdürlüğü vardır. Bu çatı altında toplanması ya da bu Genel Müdürlüğe bağlı bir daire başkanlığı kurulması bizce uygun olacaktır.

Enflasyonla mücadele edelim diye, esnafından, işçisinden, memurundan özveri bekleyen hükü- metimiz, getirdiği bu yasa değişikliğiyle, devlet bütçe harcamalarına yeni bir külfet getirmektedir.

Eğer, gerekçedeki gibi, hizmetin yetersizliğiyse, çözümlünü biraz önce söyledim. Aslında, Ma- liyenin, Hazinesinin tutumu da bu yöndedir. Esnaf ve sanatkârlarımıza hizmet için, zaten, dolaylı yol- dan birçok bakanlık içerisinde yatırım ve hizmet teşkilatları vardır. Önemli olan, burada, esnafın artan sorunlarına, ağır vergilerine, küçülen ekonomisine çıkış yolu aramaktır.

Esnaf ve sanatkârlarımız ile KOBİ'lerimizin, bu yasa tasarısının yasallaşmasından pek de büyük kazançları olmayacaktır. Sadece bürokrasiyi artırıcı yasalar düzenlemek, hantallaşan devlet yapı- mızda, esnaf ve sanatkârlarımızın sorunlarına çözüm olamaz. Bu yasa tasarısının da, tamamen çö- zümstüzlük örneği olduğu inancındayız.

Bu duygu ve düşüncelerle, hepinize saygılar sunuyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın İsen.

Gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

Şahıslar adına ilk söz, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat'a ait.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Konuşma hakkımı Sayın Niyazi Yanmaz'a veriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Sayın Niyazi Yanmaz; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)
Süreniz 5 dakika.

MUSTAFA NİYZAZI YANMAZ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 368 sıra sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının 4 üncü maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, yüce milletimizin mübarek kandilini de buradan tebrik ediyorum.

Kıymetli arkadaşlar, esnaf ve sanatkârlarımız, ülkemizde, sosyal ve ekonomik açıdan gerçek ortadireği teşkil etmekte. Bu sektörde 4 milyon insanımız istihdam edilmekte; bunları, aile fert- leriyle hesap ettiğimizde, aşağı yukarı 20 milyon insana tekabül etmektedir. Bunlar, hiçbir zaman için devlete yük olmamaktadırlar. 3 500 esnaf ve sanatkâr odası Odalar Birliğinde organize olmak- ta; ancak, bu organizasyon çok cılız olmaktadır. Bizim bildiğimiz, işçilerin grev hakkı gibi, protes- to hakkı gibi, işverenlerin lokavt hakkı gibi bir etken olmadığı için, bu insanlar, uysal bir kitleyi teşkil etmekte ve de sesleri çıkmamakta; sessiz bir yığın halindedirler. Dolayısıyla, devlet, bu ke- sime her zaman için vergi yükü yüklemekte ve bu insanlar, ülkemizde her zaman külfete talip ol- makta, hiçbir zaman nimet almamaktadırlar.

Hepimiz çok iyi biliriz; otuz, kırk yılını esnafılıkta, sanatkârlıkta geçiren insanlarımız, sadece kıt kanaat geçinmekte; sabahın 7'sinde kalkmakta, akşamın 8'ine, 9'una kadar -hiçbir tatil günü ol- maması dolayısıyla- sadece maişetini temin etmek peşinde koşmaktadırlar; ancak, bir türlü de, iki yakalan bir araya gelmemektedir. Ne yazık ki, Anayasamızın 173 üncü maddesinde "devlet, esnaf

ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır" hükmü geçmekte; fakat, devlet, bu görevini yerine getirmemektedir.

Bu kanun tasarısının hazırlanışında bile birtakım çarpıklıklar var. Mesela, gerekçede, 4 milyon esnaf ve sanatkâr olduğu yazıyor; bir diğer sayfayı çevirdiğinizde, diğer paragrafta ise 5 milyon olduğu yazıyor. Bu bile, istatistiksel bilgilerin olmadığını, bu kesime çok ciddi eğilinmediğini göstermektedir.

Değerli arkadaşlar, bir diğer konu, bilindiği gibi, esnaf ve sanatkârlarımız Bağ-Kur sosyal güvenlik şemsiyesi altındadırlar. Bunlar, ne yazık ki, SSK gibi, Emekli Sandığı gibi hizmet alamamaktadırlar. Bağ-Kurlulara üniversite hastaneleri bakmamakta; eczaneler, sık sık ilaç problemi olduğundan, Bağ-Kurdan paralarını tahsil edemediklerinden, Bağ-Kur ilaçları verilmemektedir. Bağ-Kur emekli maaşları da, bir SSK emekli maaşı gibi veya bir Emekli Sandığı emekli maaşı gibi değil, onların üçte 1'i seviyesindedir. Bu bile, bu insanların ne kadar mağdur edildiğini göstermektedir.

Geçmişte bir Körfez krizi yaşandı, arkasından, beş sene ekonomik kriz oldu. Günümüzde de, işçilerimizin, memurlarımızın geçim standartları temin edilemediğinden dolayı, son günlerde hububata, buğdaya verilen tabanfiyatın yetersiz olmasından dolayı, özellikle doğuda, güneydoğuda - tarım bölgesi olduğundan- insanlarımız, alışverişlerini esnaftan harmana yapmakta, biçime yapmaktadır. Bu fiyatın yetersiz olmasından, özellikle Urfa gibi şehirlerde kuraklığın hâkim olmasından dolayı, esnaf, şimdi, kan ağlayıp kara bağlamakta, bu paraları nasıl tahsil edeceğiz demektedir.

Bir diğer ifadeyle -bu, Türkiye'nin genelinde geçerli- esnaf, sattığı malı tekrar yerine koyamamaktadır; çünkü, esnafımız, büyük bir finansla çalışmamakta, büyük bir sermayeyle çalışmamaktadır. Bu insanlar, tamamen, beden gücüne, alınterine, emeğe dayalı bir çalışma içerisinde; dolayısıyla, her geçen gün, büyük bir krize girmektedir.

Değerli arkadaşlar, esnafımızın bir diğer sorunu da, kredi sorunudur. Eskiden, bunu, esnaf kefalet kooperatifleri sağlamaktaydı; çok düşük, cüzi miktarlarda. Sonra, bunun tek finans kurumu, tek finansörü Halk Bankası oldu. Ancak, hepimizin bildiği gibi, Halk Bankasının imkânları çok kısıtlı, sınırlı ve de büyük bir oranda peşkeş çekilmektedir. Burada da çok bürokratik engeller var, bu da, esnafımızı tatmin etmemekte, kendi kaderine terk edilmektedir.

Değerli arkadaşlar, esnafımız, biraz önce de ifade ettiğim gibi, büyük bir vergi yükü altında ezilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayınız.

MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Devamla) – Bunların, vergiden kaçma gibi herhangi bir durumları da olmadığı için, bu vergilerinin, hiç olmazsa, bir defaya mahsus ertelenmesi, aynı şekilde, gecikmiş Bağ-Kur primlerinin bir defaya mahsus affedilmesi gerekmektedir.

Yani, bir dokümanınız, bin ah işitiyorsunuz. Bu insanlarımız çok perişan durumdadır. Burada, çok değişik perspektiflerden bakılabiliyor. Biz baktığımızda görüyoruz; insanlarımız diyorlar ki "çok perişanınız." Esnafımız "iş yok, işler çok kesat, çok kırık" diyor. Aynı şekilde, bazen, iktidar gruplarından arkadaşlarımız, bilakis, tam tersini söylüyorlar. Demek ki, çok farklı perspektiflerden bakıyoruz. Bu konuda da bir kamuoyu anketi yapmaya gerek yok; ama, realite bu. Gerçekten, esnafın işi, dargelinin işi, ortadireğin işi çok zor ve bu durumda, bu insanların geçim derinlerini de bu hükümetin halledeceğini zannetmiyorum; çünkü, hükümet, 2000 yılının ilk dört ayında 9,5 katrilyon...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Devamla) – Saygılarımla. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN. – Teşekkür ediyorum.

Şahısları adına ikinci söz, Tokat Milletvekili Sayın Bekir Sobacıya ait.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Söz hakkımı Sayın Şükrü Ünal'a veriyorum.

BAŞKAN – Osmaniye Milletvekili Sayın Şükrü Ünal; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

ŞÜKRÜ ÜNAL (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 368 sıra sayılı kanun tasarısının 4 üncü maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, siz değerli arkadaşlarımın, aziz milletimizin ve bütün İslam âleminin mübarek Mevlit Kandillerini kutluyorum; insanlığın hidayetine vesile olmasını, ülkemizin saadetine vesile olmasını niyaz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şu an mevcut, yürürlükte olan İç Ticaret Genel Müdürlüğü esnaf, sanatkâr ve küçük işletmecilerimizin ihtiyaçlarına cevap veremediğinden, onların problemlerini çözemediğinden ve onlarla gerektiği gibi ilgilenemediğinden dolayı, bunun yerine, Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğü adı altında yeni bir birim oluşturulması, görüşmekte olduğumuz kanun tasarısının ana unsurunu teşkil etmektedir.

Burada, elimizdeki dokümanlarda bir itiraf söz konusu. O da, İç Ticaret Genel Müdürlüğünün gerektiği gibi görevini ifa edemediği tarzındadır. Acaba, yeni ihdas edilecek olan esnaf ve sanatkârlar genel müdürlüğü, esnaf ve sanatkârlarımızın problemlerini hakkıyla çözebilecek mi? İşte, bunu, öntümüzdeki günlerde ve aylarda, bu kanun tasarısı kanunlaştığında inşallah hep beraber göreceğiz; ama, şu bir gerçek ki, hakikaten, bugün, Türkiye’de, küçük esnafımız, sanatkârimiz çok zor durumdadır. Zaten biz, onu, daha doğarken boğuyoruz, kolunu kanadını kınıyoruz.

Yeni bir iş kurmaya başlayan bir esnafımızın çektiği çileyi; ancak, onlarla yakinen ilgilenen veya onların içerisinde bulunan arkadaşlarımız bilebilir. Basit bir ifadeyle, bir dükkân açmak isteyen arkadaşımız, bir tarafta belediyeler, diğer tarafta zabıta, öbür tarafta maliye, esnaf odaları, oda, borsa derken, sermayesinin belli bir bölümünü bir tarafa aktararak işe başlamak mecburiyetinde kalıyor; sağlıklı bir şekilde mesleğine başlayamıyor. Kaldı ki, bugün, esnaf ve sanatkârlarımız, bilhassa tarıma dayalı ticaret yapan ticaret erbabımız çok zor durumda. Geçtiğimiz aylarda, Mecliste, Mersin milletvekili arkadaşlarımızın gayretleriyle ve yine Tarım Bakanlığımızın da katıldığı bir toplantı yapıldı; bölge milletvekili olarak bizler de davet edildik. Hal esnafı kan ağlıyor, orada şikâyetlerini ortaya koydular; çünkü, yaş sebze ve meyvede sınır ticareti yoluyla yapılan ithalatın baskısı altında ezilip gidiyoruz, yok olup gidiyoruz diye feryat ediyorlar. Tarım Bakanımıza ulaşmıştır, gümrüklerden sorularını Devlet Bakanımıza ulaşmıştır; bölge ticaret ve sanayi odalarımızdan gelen faksılar, borsalarımızdan gelen faksılar... Şimdi de, Osmaniye yöresindeki yerfıstığına dayalı ticaret yapan tüccarlar aynı baskı altında, yok olma tehlikesiyle karşı karşıya; çünkü, dışarıdan ucuz, sınır ticareti yoluyla yerfıstığı ithal edilmeye başlanmış. Tüccar buna dayanamıyor; dolayısıyla, yerli ürünü satılamıyor, arkasından da, kendi yerli mahsullerimizi eken çiftçimiz bu ürünlerden uzaklaşmaya başlıyor, ekmemeye başlıyor. Yarın buğdayı da ekmeyecekler; çünkü, Adana'nın buğdayına 92 000 lira fiyat verilmiş; tüccar, 80 küsur bin liradan buğday alıp duruyor şu gün. Öyleyse, biz, tüccarımızı, esnafımızı, küçük sanayicimizi nasıl koruyacağız; torna tezgâhlarında küçücük makineler, makine parçaları imal eden imalathane sahibi esnafımızı nasıl koruyup kollayacağız? Onlar da aynı tehlike karşısında, onlar da aynı zor durumdadırlar. Öyleyse, bir taraftan, maliyet girdilerini, hammadde girdilerini ucuzlatmak suretiyle; diğer taraftan, bu esnafımızın üzerindeki,

omuzlarındaki vergi yükünü azaltmak suretiyle, esnafımızın, sanayicimizin, küçük işletmecimizin hayatını devam ettirmesini sağlamak mecburiyetindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ünal, lütfen toparlayınız.

ŞÜKRÜ ÜNAL (Devamla) – Ümit ederiz ki, bu kanun tasarısı, ülkemiz için, esnaf ve sanayicimiz için hayırlı olur; onların hayatıyetlerini daha güzel bir şekilde devam ettirmelerine vesile olur.

Bu dilek ve temennilerimle Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ünal.

Maddeyle ilgili olarak, Sayın Sobacı'nın, Sayın Bakana müteveccih bir sorusu var.

Buyurun efendim.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Sayın Başkanım, maddeyle mutlaka ilgisi var; ama, direkt ilgisi yok birebir.

Şimdi, Tokat Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Teşekkül Başkanlığının, Sanayi Siteleri Genel Müdürlüğüne 20 Nisan 2000 tarihli müracaatıyla, Bölgesinin 145 milyar lira, yani, 250 000 dolarlık vadesi geçen borcunun krediden karşılanması veya ertelenmesi talebine, bakan adına cevap veren ilgili Genel Müdürlük, bunun mümkün olmadığını ifade ediyor.

Milyonlarca doların defalarca ertelendiği kamu bankalarının dağıttığı özel sektör kredilerinde, onlarca milyon doların geri dönmediği ve takipteki alacağın batık krediye döndüğü ülkemizde, iyi niyetli, ödeme gücü olsa ödeyeceğine inandığımız sanayicilerimizin ülkemizin yaşadığı bu ekonomik kriz sebebiyle ödeyemedikleri bu borçlarının, Tokat bazında bu müracaatın yeniden ele alınarak krediden karşılanması ya da ertelenmesi düşüncesinde midirler hükümetimiz ve Bakanlığımız?

Bu sorumu arz ettim; teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Teşekkür ediyorum.

Fonlar Yönetmeliğine göre karar verilmiştir. Bu yönetmelikte "borcun ve faizin ertelenmesi" diye bir husus yer almamaktadır. Mevzuatın çerçevesinin dışına çıkma imkânı da bulunmamaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, görüşmekte olduğumuz...

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN – ...4 üncü maddeyi, oylarınıza sunacağım ve talep veçhile, karar yetersayısını arayacağım.

4 üncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır ve madde kabul edilmiştir. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, yeni bir maddenin müzakeresine zamanımız olmadığından, 106 ncı Birleşimde alınan karar gereğince, saat 20.00'de toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 18.48

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 20.00

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL**KÂTİP ÜYELER : Levent MİSTİKOĞLU (Hatay), Burhan ORHAN (Bursa)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 110 uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Bu akşam, Hazreti Muhammed'in doğum gecesidir; kutlu olsun efendim.

368 sıra sayılı kanun tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4. – *Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/504) (S. Sayısı : 368) (Devam)*

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet hazır.

Tasarının 5 inci maddesini okutuyorum :

MADDE 5.—Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bölümüne eklenmiştir.

BAŞKAN – 5 inci madde üzerinde Fazilet Partisinin görüşlerini, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat ifade edecekler.

Buyurun Sayın Polat. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika efendim.

FP GRUBU ADINA ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 368 sıra sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının 5 inci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlarım.

Hükümetin teklifinde 4 üncü madde olarak düzenlenen madde, Plan ve Bütçe Komisyonunda 5 inci madde olarak düzenlenmiş ve Plan ve Bütçe Komisyonunun tasarıda değişiklik yaparak düzenlediği 5 inci madde, Sanayi ve Ticaret Komisyonunda aynen kabul edilerek Meclisimizin huzuruna getirilmiştir.

Adı geçen madde, “ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bölümüne eklenmiştir” şeklindedir.

Hükümet teklifinde toplam 24 adet olan yeni kadro ihdası, Plan ve Bütçe Komisyonunda, şef kadroları 10'dan 6'ya, şube müdürleri kadroları da 8'den 6'ya düşürülerek, toplam 18 adet kadro ihdası şeklinde tadil edilmiş ve bu tadilat, Sanayi ve Ticaret Komisyonunda da aynen kabul edilerek Meclisimizin onayına sunulmuştur.

Plan ve Bütçe Komisyonunun yaptığı bu azaltmanın ana esprisi, hükümetin çok iddialı olduğu; fakat, bizlerin son derece şüpheyle baktığımız enflasyonu indirme programına bir katkı sağlamak amacıyla olmuştur. Çünkü, hükümet, her ne kadar, enflasyonu düşürmeden tasarruftan bahsetse de, hemen hemen her getirdiği yeni kanun tasarılarıyla yeni özerk kuruluşlar tesis etmekte ya da sürekli olarak, az veya çok, yeni kadro ihdas etmekte ve bir nevi kadrolaşmaya gitmektedir.

Hükümet, bu tasarıyla kurmak istediği esnaf ve sanatkârlar genel müdürlüğüyle esnaf ve sanatkârların örgütlenmesine ilişkin hukuki düzenlemeler yapmayı, kredi ihtiyaçlarını karşılamayı, teknik ve ekonomik konulardaki sorunlarının çözümüne yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Peki, acaba, bugün, esnaf ve sanatkârlar ve küçük işletmelerin sorunları nelerdir; bir de bunlara bakmak isteriz.

Ülkemizde, son istatistiklere göre, 3 600 000 civarında, esnaf ve sanatkârlar siciline kayıtlı işletme vardır. Yine, 1999 sonu itibarıyla, 72 850 adedi bitmiş küçük sanayi sitelerinde toplam 437 000 kişi çalışmaktadır. İnşaatı devam eden küçük sanayi siteleriyle işletme sayısının 108 000'e, bu işletmelerde çalışan işçi sayısının da 649 000'e ulaşması beklenmektedir.

Geriye kalan, takriben 3 500 000 esnaf ve sanatkâr ile küçük işletmeler oldukça dağınık bir yapıda, sağlık koşullarından ve çağdaş üretim ve ticaret anlayışından uzak, mahalle ve sokak aralarındaki işyerlerinde faaliyet göstermeye çalışmaktadırlar. Bu soruna en etkili çözüm yolu ise, bu kesimi bir araya toplayan küçük sanayi sitelerine ağırlık verilmesidir.

Küçük sanayi sitelerine verilen kredi faiz oranlarının yüzde 10 ile yüzde 20 arasına çekilmesi olumlu bir adım; yalnız, Bakanlık katılım oranının yüzde 50 ile yüzde 70 arasında olması ve arsa alımı için gerekli finansman desteğinin sağlanmaması ise önemli bir eksiklik. Bilhassa, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da küçük sanayi siteleri için arsa alım kredisi verilmesi ve Bakanlık katılım oranının yüzde 70'lerden yüzde 90-95'lere çıkarılması elzemdir.

Küçük sanayi sitelerinin, sağlıklı işyeri temini, ekonomik verimin artması, teknolojik yeniliklere ulaşmada kolaylık sağlaması, büyük ve orta sanayi işletmelerine yan sanayi olarak yardımcı olması, sigortasız ve çocuk yaşta işçi çalıştırılmasının önlenmesi, düzenli şehirleşmenin gerçekleşmesi ve çevre kirliliğinin önlenmesinde önemli katkıları olmaktadır. Onun için, önemle desteklenmesi gerekmektedir.

Esnaf, sanatkâr ve küçük işletmelerin önündeki en önemli sorun, finansman ve bilgi ile teknolojiye ulaşmadaki engellerdir. Tüm gelişmiş ülkelerde ve ülkemizde küçük işletmelerin tüm işletmelere oranı yüzde 95 ile yüzde 99,8 arasında değişmesine rağmen, gelişmiş ülkelerde, küçük işletmelerin krediden aldığı pay yüzde 43 ile yüzde 50 arasında değişirken, bu oran, ülkemizde, yüzde 3-4 gibi komik rakamlarda kalmaktadır. Bu haksızlığın bir an önce giderilmesi şarttır.

Halk Bankasının, kooperatif kredisi olarak, Kasım 1999 tarihi itibarıyla 325 trilyon TL olan esnaf ve sanatkârlara ödediği krediyi, hükümetin, 2000 yılı için IMF'ye verdiği teminatla, nominal olarak yüzde 55 ile sınırlayıp bir nevi yok etmesi yanında, mevcut kredi faiz oranları, hedeflediği enflasyon oranıyla hiç uyuşmamaktadır. Şöyle ki: Yüzde 25 hayali enflasyon oranına göre, memurlara, ilk altı ay için yüzde 15, buğday üreticisine, 1999 yılına göre yüzde 24 zam yapmayı planlayan hükümet, Halk Bankası kredileri olarak, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet ortaklarına, 2,5 milyar TL limit dahilinde olmak üzere, iskonto kredileri yüzde 45, işletme kredileri yüzde 52, tesis kredileri yüzde 55 olarak uygulamaktadır. Yeni yatırım demek olan tesis kredilerinin bu krediler içerisindeki oranının yüzde 0,2 olduğunu belirtirsek, bu kredilerin ne kadar realiteden uzak olduğu ortaya çıkar.

Fon kredileri ise, acil destek kapsamındaki illerde ve köylerde yüzde 20, diğer yörelerde ise yüzde 30 oranında uygulanmaktadır. Bu faiz oranları dahi ancak enflasyon oranlarıyla örtüşürken, yüzde 55 faizle tesis kredisi vermek, tek kelimeyle, esnaf ve küçük işletmeciyi alay etmek demektir. Bu, acilen düzeltilmelidir.

KOBİ'lerin banka kredilerine ulaşmada karşılaştıkları en önemli sorunlardan biri de teminat sorunudur. Bu sorunu aşmak için, Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma AŞ kurulmuştur. Kredilendirebilir bulunduğu halde, teminat yokluğu ve eksikliği nedeniyle kredi kullanamayan KOBİ'lere Kredi Garanti Fonu kefalet vererek kredi almalarını kolaylaştırmaktadır. Yalnız, esnaf ve sanatkârlar odalarına kayıtlı bulunan şahıs işletmeleri ve ortaklarına onaylanan garanti / kefalet oranının talepler içerisindeki payı yüzde 18 - 20 mertebesinde dir. Yine, burada da, adı "esnaf kredisi" olan bu garantiden esnaf odalarına bağlı olanlar yüzde 18 - 20 pay alırken, aslan payını yine orta ve büyük işletmeler almaktadır. Yine, 1994 yılında kurulan bu fondan, bugüne kadar, tüm esnaf sanatkârlara sağlanan garanti / kefalet talep toplamı 7 trilyon 500 milyar lira civarındadır. Bu ise, bu fonun ne kadar yapacak ve realiteden uzak olduğunu ortaya çıkarır.

Genellikle, yeni teknoloji içeren, büyüme potansiyeline sahip küçük ve orta ölçekli işletmeler için, yatırımlara, uzun vadeli ve hisse senedi karşılığı katılan risk sermayesi özellikle desteklenmektedir. Bu sermayenin en önemli özelliği, yeni buluş ve teknolojik gelişmelere yönelik yatırımların finansmanında kullanılması ve teknolojik atılım yapma istidadında olup, finansman yokluğundan bu düşüncelerini eyleme dönüştüremeyen girişimciye destek olmasıdır.

Küçük işletmelerin en önemli sorunlarından biri de, bilgilendirme, danışma ve projeye destek konusudur. Halk Bankası Girişimci Yatırım, Finansman, Bilgilendirme Merkezi bu maksatla kurulmuştur. Bu merkeze, 1997 yılında 8 088, 1998 yılında 14 984, 1999 yılı kasım ayına kadar ise 20 348 başvuru olduğunu belirtirsek, başvuruların yıldan yıla önemli ölçüde artması ümit verici; fakat, 3 600 000 esnaf içerisinde ihmal edilebilir bir boyuttadır. Onun için, bu merkezleri, esnaf ve sanatkârlara gerçek anlamda hizmet verecek konuma getirmek, en önemli sorunlarımızdan biri olmalıdır.

Yine, özel sektör ağırlıklı sanayimizde ar - ge kültürünün yerleşmesi ve sanayicimizin katılımıyla yenilikçi ürün ve üretim sistemlerinin geliştirilmesi için, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı kurulmuştur; fakat, bu vakfın, kuruluş yılı olan 1991 yılından bu yana desteklemeye aldığı proje sayısının 180 olduğunu belirtirsek, yine, bu faaliyetlerin göstermelik olmaktan ileri gidemedikleri de anlaşılabilir olur.

KOBİ'ler, ekonomik büyümeye olan katkıları yanında, istihdam yaratmadaki önemli payları ve esnek yapıları nedeniyle yeniliklere açık olma özellikleri sebebiyle, tüm dünyada, ülkelerin ekonomik ve sosyal yapılarında önemli roller oynamaktadırlar; fakat, ülkemizdeki sanayi sektörünün yapısına bakıldığında, KOBİ'lerin sanayi sektöründeki toplam şirket sayısının yüzde 99,5 ve bu sektörde çalışan toplam personelin yüzde 61,4'ünü istihdam etmelerine rağmen, toplam krediden aldıkları yüzde 3-4 pay ve teknolojiye ulaşamamalarından dolayı, 1-199 arasında işçi çalıştıran ve tüm sanayi sektörünün yüzde 99,5'ini oluşturan bu sektör, ülkemizdeki toplam katmadeğerin yüzde 27,5'ini üretirken, yüzde 0,5 paya sahip olan ve 200 kişi üzerinde işçi çalıştıran büyük sanayi kuruluşları ile holdingler, üretilen katma değer in yüzde 72,1'ine sahip olmaktadır.

Uygulanan IMF programları neticesinde, esnaf ve sanatkârlar ve küçük işletmeler siftah yapamaz ve kepenk kapatır duruma gelirken, ülkemizin en önde gelen bir holding sahibi, 2000 yılının ilk üç ayında, 1999 yılının ilk üç ayına göre cirolarının yüzde 226 arttığını belirtmekte ve bu kesimler, hep bir ağızdan, bu istikrar bozulmamalıdır diye beyanatlar vermektedirler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gerek büyük gerekse küçük sanayicilerin 21 inci Yüzyıl-
da vazgeçemeyeceği en önemli sermayesi insan ve onun sahip olacağı bilgi olacaktır. Artık, glo-
balleşen dünyamızda, emek geleneğinden bilgi hâkimiyetine doğru bir gidiş vardır. Bu gidişte bil-
giye ulaşmada geri kalmamak için, ar-ge çalışmalarına gereken önem verilmelidir; fakat, ülkemiz-
de ar-ge çalışmalarına hiç de gereken önem verilmemektedir; aksine, oran olarak gerileme vardır.
Örneğin, 1981-1992 yılları arasında, ülkemizde ar-ge harcamalarının gayri safi yurtiçi hâsıla için-
deki payı yüzde 0,8 iken, bu oran 1997 yılında yüzde 0,45'e düşmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayınız.

ASLAN POLAT (Devamla) – Sayın Başkan, şahsım adına da söz istemiştım; onu da verirsen-
siz, beraber bitireyim... 5 dakika...

BAŞKAN – Hayhay; ilk söz sizin; buyurun.

ASLAN POLAT (Devamla) – 1997 yılında, Amerika Birleşik Devletlerinde ar-ge çalışmala-
rına gayri safi yurtiçi hâsılanın yüzde 2,64 tutarında 193 milyar dolar ayrılırken, ülkemizde yüzde
0,45 payla 1,7 milyar dolar ayrılmıştır. Bunun sonucu olarak, yüksek teknoloji ihracatının ABD
toplam ihracatı içindeki payı yüzde 43 olurken, ülkemizde yüzde 8'de kalmıştır. Bu oran Singa-
pur'da yüzde 70, Suudi Arabistan'da yüzde 34, Fas'ta ise yüzde 25'tir.

Teknolojinin imalat sektörüne girmesiyle meydana gelen en büyük değişim, üretimin artması-
na rağmen, imalat sektöründe çalışan işgücünün artmaması olmuştur. Örneğin, ABD'de, 1975'den
1990'a kadar geçen 15 yıl içerisinde gayri safi millî hâsıla 2,5 kat artmışken, imalat istihdamı hiç
artmamıştır. Tam tersine, 1960'tan 1990'a kadar, işgücünün yüzdesi olarak da mutlak değer olarak
da azalmıştır. İşte, gerek ülkeler bazında gerekse sektör bazında bilgiye ve teknolojiye en kolay ula-
şan sektörler imalat patlaması yaparken, emek/yoğun sektörde kalan işletmeler mutlak manada ge-
rilemektedirler. Onun için, yeni kurulan esnaf ve sanatkârlar genel müdürlüğünün tüm bu vazifele-
rine müdrik olarak çalışması, en büyük temennimizdir. Bu genel müdürlüğümüz, verilen kadrola-
rıyla bu vazifelerini aksatmadan yapmak mecburiyetindedir. Aksi halde, krediden yüzde 4, ihracat-
tan yüzde 8 pay alıp teknoloji yarışında geri kalan bu sektörde işsizliğin patlaması kaçınılmazdır.
Mutlaka ve mutlaka bilgiye ulaşım ve kredi haksızlıklarının en kısa zamanda giderilmesi için, ge-
reklî çalışmalara vakit geçirilmeden başlanılmalıdır. Nüfus artış hızımızın, düşmesine rağmen, hâ-
lâ, Avrupa ülkelerinin çok ilerisinde olması, yeni yetişen genç nüfusa iş imkânı bulma mecburiye-
timiz, konunun ehemmiyetini ortaya koymaktadır. Fakat, hükümetin, gerek küçük sanayi ve esnaf
teşekküllerine yaklaşımı gerekse IMF reçeteli tarım politikaları bizi ümitsizliğe sevk etmektedir.

Gazetelere de bugünlerde yansıyan istatistiklere göre, ülkemizde nüfusun yüzde 4,5'ini oluş-
turan ve en zengin 3 milyon kişiyi teşkil eden ve ortalama 5'er kişiden oluştuğu kabul edilen aile-
lerin aylık tüketim giderleri 4 650 dolarken, nüfus oranı yüzde 36,5 olan ve 23 milyon kişiyi teşkil
eden ortalama 5 kişilik ailelerin aylık tüketim giderleri, en zengin kesimin takriben dokuzda 1'i ola-
rak 500 dolar olmakta; daha da vahimi, nüfusun yüzde 17,5'ini teşkil eden 12 milyon kişilik kesimi
ise, yaşamak ile yaşamamak arasında zorlanan bu kesimin 5 kişilik ailelerinin aylık harcaması,
en zengin kesimin otuzbirde 1'i nispetinde, 150 dolar civarında olmaktadır. Yani, en zengin kesimi-
nin günlük tüketimini, bu kesim, ayda tüketmektedir.

İşte, nüfusumuzun yüzde 54'ünü teşkil eden, tümü işsiz, tarım kesimi çalışanı ve esnaf ve sa-
natkâr olan bu kesim, çok sağlıksız ortamda çalışmakta, sağlıklı bir yaşam için gerekli gıdayı ala-
madan, büyük bir ruh bunalım içerisinde yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır.

Peki, bu kesim, yani, çoğunluğu esnaf ve sanatkâr olan bu kesim hastalandığı vakit, bir sosyal demokrat Başbakanlığındaki hükümetin bu kesime yaklaşımı nasıl olmaktadır diye sorarsanız, cevabı şudur: Bu hükümetin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, 20 Nisan 2000 tarihinden itibaren, hasta olan Bağ-Kurlu hastaların üniversite hastanelerine sevkini yasaklamıştır. Bilhassa, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da tek devlet hastanesinin bulunduğu, bu hastanelerde ise doktor yokluğu ve cihaz eksikliğinden önemli tedavilerin yapılamadığı gerçeği karşısında ölümler ile yaşam arasında tercihe zorlanan Bağ-Kurluların durumunu hükümetin bir daha düşünmesini, IMF talimatlarını dinlemede vakti kaldığında, bu kesimi ve bizleri dinleyerek bir sosyal hukuk devletinin asgarî şartı olan vatandaşların sağlık sorunlarıyla ilgilenmesini diler, esnaf ve sanatkârlar genel müdürlüğü emrine verdiğimiz kadroların bu kesimin isteklerine duyarlı olması temennisiyle, hepinize saygılar sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

Gruplar adına ikinci söz, Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini ifade edecek olan Eskişehir Milletvekili Sayın Sadri Yıldırım'a ait.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA MEHMET SADRİ YILDIRIM (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 368 sıra sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının 5 inci maddesi üzerinde Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Yüce Heyetinize ve bizi izleyen halkımız ile esnaf ve sanatkârlarımıza, Doğru Yol Partisi Grubu ve şahsım adına, sevgi ve saygılarımı sunuyorum; Yüce Heyetinizin ve halkımızın da mübarek kandilini kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, bu tasarı, Bakanlığımız ile esnaf ve sanatkârlarımız için çok önemlidir; çünkü, kendi adına bir iş kurup, sermayesi ve emeği kendisinin olan, istihdama katkı yapan, devlete vergisini ödeyen 4 milyon esnaf ve sanatkâr, 3 500 adet esnaf ve sanatkârlar Odası, 80 esnaf ve sanatkârlar odaları birliği, 11 meslekî federasyon ile en üst kuruluş olan Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu olarak, topluma ve ülkemize hizmet etmek amacıyla meslekî faaliyetlerini sürdüren esnaf ve sanatkârlar ile odalarımıza ve birliklerimize, ülkemiz için yaptıkları hizmetlerden dolayı, Doğru Yol Partisi Grubu adına teşekkür ediyor ve yeni kanunî ve hukukî statüye kavuşacak olan esnaf ve sanatkârlar genel müdürlüğünün hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 2000 yılına girdiğimiz 21 inci Asırda, odalarımızın ve birliklerimizin birer kamu kurumu niteliğiyle yaptıkları hizmetler nazara alındığında, yeni hukukî statüye kavuşacak olan esnaf ve sanatkârlar genel müdürlüğümüzün hizmetleri de değişecek ve tasarının 3 üncü maddesinde bentler halinde sayılan, 9 bentte belirtilen hizmetleri, esnaf ve sanatkârlarımız ile küçük işletmelere hizmet edecektir. İnşallah, yasalaşacak olan esnaf ve sanatkârlar genel müdürlüğü, kadro ihdas etmek ve işe adam almak yeri olmamalı; esnafın ve sanatkârın dertlerini bilen ve yardımcı olacak insanlardan oluşmalı ve esnaf ve sanatkârların temsilcileri de olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, ekonominin temel dayanağı esnaf ve sanatkârlar ile KOBİ'lerin önemi, 21 inci Asırda, bilhassa, ülkemizde son üç yılda öne çıkmaktadır; çünkü, ülkemizde, 1999 yılında, eksi 6,4 oranında ekonomi küçülmüş, üretim düşmüştür, halk yoksullaşmıştır, esnaf ve sanatkârlar ile KOBİ'ler can çekmektedir.

Doğru Yol Partisinin ikinci demokrasi paketinde, esnaf ve sanatkârlar ile bilhassa KOBİ'lerin önemi belirtilmiş ve çareleri de tek tek izah edilmiştir.

Öyleyse, ülkemizdeki ekonominin düzelmesi, üretimin artması için, esnaf ve sanatkârların, KOBİ'lerin ve halkın sıkıntılarını ve derinlerini bilmek gerekir. Çare nedir? Çareleri, önemine göre başlıklar halinde belirtmek istiyorum:

1. Öncelikle, esnaf ve sanatkârlar ile KOBİ'lere düşük faizli, uzun vadeli yeterli miktarda kredi sağlanmalı.

2. Esnaf ve sanatkârlardan ve KOBİ'lerden geçici peşin vergi kaldırılmalı.

3. Esnaf ve sanatkârlar ile KOBİ'lerin birikmiş vergilerinden gecikme zammı, yani faizler tamamen kaldırılmalı ve ana vergi de ödenecek şekilde taksitlendirilmelidir. Özellikle bu yapılmadığı takdirde, esnaf ve sanatkârların durumunu düzeltemezsiniz.

4. Sigorta ve Bağ-Kur primlerinin düşürülmesi, hiç değilse, esnafa umut olmuştur; ancak, birikmiş Bağ-Kur primlerini esnaf yatıramaz hale gelmiştir. Öyleyse, bir defaya mahsus olmak üzere, esnafın ve Bağ-Kurlunun prim borcunu affedelim veya faizi keserek, taksite bağlayalım.

5. Esnafın, bakkalın korunması için, hipermarketler, yani, büyük marketlerin şehir merkezleri dışına açılması sağlanmalıdır. Bu hususa dikkat edilip, nazara alınmazsa, bakkalı ve küçük esnafı kurtaramazsınız.

6. Hükümet, bugüne kadar hep büyük sermayenin yanında yer almıştır. Bundan sonraki teşvik, uygulama ve kredilerde de esnaf ve sanatkârlar ile KOBİ'lere de eşit destek verilmelidir.

7. Küçük sanayi siteleri öncelikle desteklenmeli ve bu siteler kurulurken mahallî odalar ile konfederasyonun görüşü mutlaka alınmalı.

8. Ticaret, imalat ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlarımızın asgarî ücret düzeyindeki kazançları Gelir Vergisinden istisna tutulmalıdır.

9. Yine, esnaf ve sanatkârların yanlarında istihdam edilen bir hizmet erbabının asgarî ücret seviyesindeki ücreti Gelir Vergisinden istisna tutulmalı, yani muaf olmalıdır.

10. Ülkemizde yürürlükte çeşitli gıda mevzuatları vardır. Bunlar, tek bir gıda yasasıyla toplanmalıdır.

11. Esnaf için, ekonomik suçta ekonomik ceza uygulanmalı; eğitim ve sağlık harcamaları gider yazılabilir; yani, gelirin tanımı netleştirilmelidir.

12. Esnaf için çok önemli olan bir husus da, Halk Bankasının esnaf kredi faizleri yüzde 25'e kadar indirilmeli ve esnaf kefalet kooperatiflerindeki yüzde 10 depozito da kaldırılmalıdır; çünkü, esnaf, içeride kalan yüzde 10'luk paranın faizini ödemektedir.

Esnaf, yeterli krediyi, Doğru Yol Partisi zamanında almıştır; bunu kimse inkâr edemez.

Değerli milletvekilleri, Eskişehir Ticaret Odası Başkanından, Esnaf Birliği Başkanından aldığım bilgiye göre, esnafın, tüccarın ve KOBİ'ler ile küçük sanayicinin durumunun çok kötü olduğu, piyasanın durma noktasına geldiği belirtiliyor ve yine, Eskişehir Esnaf ve Kefalet Kooperatifi Başkanı Sayın Suat Er'den aldığım bilgiye göre, üyelerin altında 1'inin icrada olduğu belirtiliyor. 5 780 üyesi olan Eskişehir Esnaf ve Kefalet Kooperatifinin 850 üyesinin icralık durumda olduğu vurgulanmıştır. Bu da, esnafın durumunu göstermektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; esnafı kurtarmanın, ülkeyi kurtarmanın çok önemli bir çaresi daha var; o da, ülkemizde üretimi artırmak, milletin alım gücünü sağlayabilmek ve kısacası, ekonomiyi düzlüğe çıkarmaktır. Yani, milletin cebinde olursa alışveriş edecek, iş artacak ve dolayısıyla aş artacaktır. İş ve aş artıramazsanız, esnafı da kurtaramazsınız, çiftçiyi de kurtaramazsınız, işçiyi de emekliyi de ve dolayısıyla ülkeyi de kurtaramazsınız.

Sayın hükümet ve değerli milletvekilleri; öyleyse yapılacak tek iş var; o da, ekonominin dizginleri, anahtarını sizin elinizde olacak. Kısacası, Cottarelli'nin elinden anahtarını almak mecburiyetindediniz. Şayet anahtar Cottarelli'nin elinde olursa, bu ülke ve esnafa yazık edersiniz ve vebalin altından kalkamazsınız.

Sayın milletvekilleri, tarıma gelince... Tarım çok dertli. Sayın hükümetimiz ve Tarım Bakanımız, 102 000 lira ilan ettiği buğday tabanfiyatıyla çiftçinin ipini çekmiştir. Tarıma, hayvançılığa, besiciliğe ve ülkeye yazık ettiniz, çiftçiyi öldürdünüz. Girdileri yüzde 200 zamlanan, 128 000 lira maliyeti olan buğday fiyatı bu çiftçiye reva mı; soruyorum?! Çiftçi, gezdiğimiz yerlerde bize soruyor, ne olacak benim halim diye ve arkasından ekliyor, hiç değilse peşin verin de derdimize deva olsun diyor.

Değerli milletvekilleri ve Sayın Bakanım, çapa bittiği halde pancarın avansı da halen verilmemiştir. Bu çiftçinin, esnafın, işçinin, emeklinin ve ülkenin halini düşünüyorsanız, Cottarelli'nin elinden alın bu anahtar, alın! Yani, dizginler hükümetimizin elinde olsun.

Tüm yanlıslara ve tüm bu eksikliklere rağmen, bu kanunun ülkemize, esnaf ve sanatkârlarımıza hayırlı olmasını diler, Doğru Yol Partisi Grubu ve şahsım adına Yüce Heyetinize saygılar sunarım. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

5 inci madde üzerindeki son konuşma, şahsı adına, Tokat Milletvekili Sayın Bekir Sobacı'ya ait.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Söz hakkımı, Sayın Veysel Candan'a devrediyorum.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan; buyurun.

Konuşma süreniz 5 dakika efendim.

VEYSEL CANDAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; konuşmama başlarken, izleyicilerin ve sizlerin Mevlit Kandilini tebrik ediyorum.

Fazilet Partisi Grubu adına, 368 sıra sayılı kanun tasarısının 5 inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

AYDIN TÜMEN (Ankara) – Şahsınız adına...

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Evet, doğru, şahsım adına.

Efendim, bu kanun tasarısı her ne kadar 8 madde görünüyorsa da, aslında burada yapılan işlem, Sanayi ve Ticaret Bakanlığında İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün adının, esnaf ve sanatkârlar genel müdürlüğü olarak değiştirilmesinden ibarettir. Yani, diğer maddeler, bu genel müdürlüğün kadrosu, genel müdürün tayini, sosyal haklarının temini noktasındadır. Dolayısıyla, şimdi, aslında, bütün müzakereler yeni bir genel müdürlük kurulması noktasındadır.

Kanun tasarısının içeriğine ve gerekçesine baktığımız zaman "esnaf ve sanatkârlarımız için teşkilatlanma, plasman, eğitim, hammadde temini ve pazarlama..." Bir kere, hükümetin bu gerekçesi, tamamen yanıltır, hayalidir. Sanayi Bakanlığı, hiçbir sanatkâra, bakanlık olarak, hammadde temin edemez, onun ürettiği malın da pazarlamasını yapamaz; yani, liberal ekonomilerdeki devletçilik anlayışıyla, bu kanun tasarısının gerekçesi, birbirine taban tabana zıttır. O açıdan, aslında, bu genel müdürlüğün, belki, programının veya sayılan görevlerinin içerisinde bunlar değil, bunların planlaması, koordinesi ve kontrolünün aslında bu görevlendirme içerisine alınması gerekir.

Şimdi, tabii, Türkiye bir garabet ülkesidir. Türkiye'de, bu esnaf ve sanatkârın bağlı olduğu birlikler KOBİ'lerdir. KOBİ'lere baktığımız zaman, genel anlamıyla, aslında, Türkiye'de, KOBİ tarifi tizerinde bile bir anlaşma sağlanamamıştır. KOBİ'leri, Devlet İstatistik Enstitüsü ayrı tarif eder, Sa-

nayi ve Ticaret Bakanlığı ayrı tarif eder; KOSGEB, Halk Bankası, TOSYÖV ve DPT, KOBİ'leri ayrı ayrı tarif etmektedir. Yani, şu anda üzerinde ittifak edilmiş bir KOBİ bile, maalesef, bulunmamaktadır.

Şimdi, aslında, üzerinde konuştuğumuz rakamlara baktığımız zaman, esnaf ve sanatkâr, 4 milyon; doğrudan ve aileleriyle çarptığımız zaman, aşağı yukarı, 20 milyon insanı ilgilendirmektedir; odası 3 500'dür; odalar birliği, her ilde 1 tane, 80 tanedir; meslek federasyonu 11'dir ve konfederasyon olarak da 1 tane teşkilatı vardır. Yani, böyle büyük bir teşkilatı, bir genel müdürlükle, hem de hayalî birtakım görevlendirmelerle, yani, işte, KOBİ'ye mensup bir ensafa devlet hammadde temin edecek... Bu, tamamen yanlıştır; liberal piyasa ekonomilerine de, hükümet programına da, maalesef, bu, ters düşer.

Aslında, bir adım daha ileri gidip, Sanayi Bakanlığını da sorgulamamız lazım. Yani, bence, şöyle, biraz sesli düşünürsek; Sanayi ve Ticaret Bakanlığını lağvetsek, Türkiye'de hangi eksiklik meydana gelir diye ben sordum; hiçbir eksiklik meydana gelmez. Birçok proje hazırlanmış, fizibiliteler yapılmış; ancak, maalesef, hiçbiri, doğru dürlüst uygulamaya konulamamıştır. Aslında, burada, genel müdürlüğü konuşurken, bu genel müdürlükle ilgili olarak esnaf ve sanatkârların konularını kendiliğinden konuşmak mecburiyetindeyiz.

Bakın, burada, çok enteresandır, vergi borçları, faizleriyle artarak gitmektedir; geçici peşin, muhtasar... Yani, bir bakkalın, bir manavın, bir kundura tamircisinin ödediği vergiyeye bakın: Geçici peşin vergi, muhtasar vergi, KDV, yıllık Gelir Vergisi. Yani, bu kadar çok verginin ödendiği bir ülkede, KOBİ'lerin ne yapacağı yahut bu üretimlerin ne derece sağlıklı olacağını tartışmaya açmak lazım. Tabii, bunlarla ilgili, bilemiyorum, Bakanlığın, bu odalara, bu kanun tasarısını hazırlarken, sizlerin ihtiyacı nedir, bizim ne yapmamız lazım, hangi kanunlarda düzenleme yapmamız lazım diye sorması lazım.

Şimdi, çok enteresandır, ülkemizdeki üretim rakamlarına baktığımız zaman, işletmelerin yüzde 90'ını, istihdamın yüzde 47'sini, üretimin yüzde 45'ini, katma değerini de yüzde 37'sini bu KOBİ'ler oluşturmaktadır.

Ben hep merak ediyorum, acaba, bu KOBİ'lere neden destek sağlanmaz diye. Hazine borçlanmasına baktım; Hazine, 5 Haziran itibariyle, iki tahvil ihalesi yaptı, toplam 1 katrilyon 136 trilyon borçlandı. Ne zaman; 5 Haziran tarihinde ve faiz oranları yüzde 49,05.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Candan, lütfen, toparlayınız.

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Bir cümleyle tamamlayacağım efendim.

Aynı Hazine, hemen, 5 Haziranda bu parayı borçlandıktan sonra, 6 Haziranda 2 katrilyon 80 trilyon borç ödedi. Böyle bir maliye, böyle bir ekonomi olmaz değerli arkadaşlar.

Hepinize saygular sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Candan.

Sayın milletvekilleri, 5 inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmış bulunmaktadır.

Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi...

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz Sayın Başkan.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Oylamaya geçtik efendim...

BAŞKAN – Maddeyi, ekli kadro listesiyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum.

MADDE 6.- 3143 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (e) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – 6 ncı madde üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Veyssel Candan konuşacaklardır.

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

FP GRUBU ADINA VEYSEL CANDAN (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 368 sıra sayılı kanun tasarısının 6 ncı maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, deminki konuşmamda “bir genel müdürlük kuruluyor ve bu genel müdürlükle de kadro ihdas edilmektedir” dedim, oradan devam ediyorum.

Şimdi, bu 6 ncı maddede, 190 sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin (1) sayılı cetvelin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bölümüne eklenir cümlesi geliyor. Bir kere, hukukçu arkadaşlarımızın bunu bir tartışmaları lazım; bir kanun hükmünde karamameyle, buna dayanarak kadro ihdas etmek yasal mıdır? Bunun tartışılması lazım; özellikle Sayın Bakanın bürokratlarının buna cevap vermesi gerekir; Yani, kanun hükmünde karamame var, bir süresi var, bir kanun ortada yok; ama, siz, buna dayanarak bir kadro ihdas ediyorsunuz; böyle bir müracaat da Anayasa Mahkemesinden döneneceği kanaati var. Hiç olmazsa, bu kadar zaman kaybediliyor, hazırlanan kanunlar Anayasadan dönmesin, çifte dikiş olmasın. Daha önce yaşadık Vergi Kanunu, Bankalar Kanunu, Sosyal Güvenlik Kanunu... Hükümet, hep bunları tekrar tekrar getirmek durumunda kalmaktadır.

Değerli arkadaşlar, şimdi, hükümetin getirdiği kanun tasarılarına baktığımız zaman, ya bir maddelik ya da bir kanunun bir maddesinde bir değişiklik... Şimdi, ben, hükümet programına, okunduğu tarihte de, buraya gelirken konuşmaya çıkmadan önce de baktım. 57 nci hükümet programının 15 inci sayfasında deniliyor ki: “İstikrarlı bir büyümenin sağlanması.” Sayfa 15’te istikrarlı bir büyümeden bahsediliyor. Halbuki, cumhuriyet tarihinin en fazla dışticaret açığı, kamu açığı verildiği tarih bu aydır. Yine, cumhuriyet tarihinde ilk defa eksi 6'lara inen büyüme, bu hükümet döneminde olmuştur. Bu itibarla, hükümet, bu programı ve uygulamalarını bir kere daha gözden geçirmek mecburiyetindedir.

Yine, programın 17 nci sayfasında “enflasyonla mücadelede dargelirliler mağdur edilmeyecek...” Yani, 80 milyon lira asgari ücret alan kişiler -bu maddeye göre- mağdur edilmeyecek. Mağdur edilip edilmediklerini, zannediyorum ki, bu kadar ücret alan insanlar bilmektedir.

Yine, hükümet programının 18 inci sayfasında -hükümetin kendi programıyla cevap vermek istiyorum- köylü ve çiftçinin refah seviyesinin yükseltileceği yazılmaktadır. Yani, programdan üç madde söyledim, yaptığımız tamamen tersi. Ümit ediyoruz ki, bundan sonra, uygulamalarda veya getireceğiniz tasarı ve tekliflerde, hiç olmazsa, hazırlayıp kamuoyuna takdim ettiğiniz bu maddelere biraz daha sadık kalma durumunda olursunuz.

Değerli arkadaşlar, bu kanun tasarısıyla ilgili bir çalışma yaparken, acaba, esnaf ve sanatkârların sorunları nedir diye sordum ve aldığım netice cidden çok enteresandır. Yine, çok enteresan olan, medyanın, ekonomiyi devamlı iyi göstermeye çalışmasına rağmen, tam ters rakamlar ve öneriler ortaya çıktı.

Şimdi, esnaf ve sanatkârların taleplerini maddeler halinde sıralamak istiyorum :

Esnaf ve sanatkârlar “şimdiye kadar ödenmemiş vergi borçları taksitlendirilmeli” diyor. Tabii, Cottarelli buna karşı çıkar; zannediyorum, evvala Cottarelli'yle pazarlık etmek lazım. Yani, esnaf ve

sanatkarlarımız, bize kâğıt üzerinde bir genel müdürlük kurmak hiçbir mana ifade etmez, eğer yapacağınız bir şey varsa bunları yapın demeye getiriyorlar. Geçici vergi, yani peşin vergi kaldırılmalı; çünkü, bu verginin ödemeleri, muhtasar, KDV ve yıllık Gelir Vergisi ödemelerine rastlamaktadır.

Değerli arkadaşlar, hükümet, peşin vergide de adaletsiz bir uygulama yapmaktadır. Türkiye'de enflasyon oranında, önce, vatandaş peşin vergi ödüyor, siz, bir yıl sonra mahsup ediyorsunuz; o yıl da paranın değeri esnaf ve sanatkârdan çıkıyor. Hukuk devletinde vergi adaleti esastır; ama, bu hükümet "geçici" diye koyduğu vergileri, önce geçici, sonra daimi hale çeviriyor; bu da ayrı bir konu.

Yine "esnaf ve sanatkârların asgarî ücret düzeyindeki kazançlarına Gelir Vergisi muafiyeti tanınmalıdır" denilmektedir. Yani, nasıl asgarî ücretle çalışan insanlara vergi muafiyeti tanıyorsa, burada da tanınmalıdır deniliyor.

Yine "asgarî ücret tespit komisyonunda sendika temsilcileri, işveren temsilcileri var. Halbuki bizim odamızın da burada temsilcileri olması lazım" diyorlar. Haklı bir taleptir; çünkü, kendileri hakkında karar veren bir komisyonun içerisinde, 3-4 milyon insanı, 3 500 odası, teşkilatı olan bir kurumun temsilcisinin asgarî ücret komisyonunda bulunmaması, kanaatimizce de bir eksikliktir.

Yine, istihdamı hazırlamaya yönelik devlet destekleri ve vergi kolaylıkları talep etmektedirler. Tabii, hükümetin bu çeşit çeşit vergilerine karşı, bu taleplerin hepsinin havada kalacağı anlaşılmaktadır.

Yine "küçük sanayi siteleri desteklenmeli; ancak, kurulurken konfederasyonun görüşü alınmalıdır" deniliyor. Bu da, haklı bir taleptir.

Ayrıca, son günlerde market olayları, bakkal esnafını, küçük esnafı hemen hemen batırmaktadır. İşkolları itibarıyla süpermarketleri, mutlaka şehir dışına çıkarmak, özellikle bakkal esnafını zor durumdan kurtarmak mecburiyetindeyiz.

Yine "özellikle gıda ihtisas mevzuatı bir yasa halinde düzenlenmelidir" deniliyor. Birçok yasa, birçok mevzuatlar var ve denetimde meydana gelen sıkıntılar var.

Ayrıca yine, esnaf ve sanatkârları koruma noktasında, gıda ihtisas mahkemeleri talepleri vardır. Bunda da gayet haklılardır.

Yine "3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu yeniden düzenlenmelidir" diye, talepleri bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlar, aslında, esnaf ve sanatkârın sıkıntıları, bu toplumun sıkıntılarıdır. Hükümet bunları mutlaka ele almak mecburiyetindedir.

Şimdi, bir haftadır Meclis gündemini işgal eden, Meclis gündeminde tartışmaya çalıştığımız bu kanun tasarısı, aslında, bir tek, genel müdürlük ihdas ediyor ve o da daha önce bulunan bir yönetimi genel müdürlüğe çevirme noktasındadır. Halbuki, ülkenin içinde bulunduğu şartlar, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik kriz, vergi dairelerindeki icra, iflas dosyaları ve esnaf ve sanatkârın sıkıntılarını, kanaatimce, sıratla toplayıp ve hızla görüşerek yasalaştırmak, kısa ve uzun vadede birtakım tedbirleri mutlaka almak mecburiyetindeyiz. Özellikle, ben, burada Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Hazine yetkililerini bir kere daha uyarmak istiyorum. Mutlaka fizibilite etütleri sağlam yapılmalıdır; birtakım teşvikler verilirken sermaye ayırımı yapılmamalıdır; kanunen frekans tahsisi yapılmamış ulusal televizyonlara trilyonlarca teşvikler verilirken, bazı sermaye çevreleri, özellikle Anadolu sermayesi çeşitli bahanelerle teşvik uygulamalarından istifade ettirilmemektedir; yani, teşvik uygulamasında bir karmaşa söz konusudur, mutlaka bunların düzeltilmesi gerekmektedir.

Şimdi, hükümet genel müdürlük kurmakla neyi hallettiğini zannediyor, bunun da farkında değiliz.

Bakınız, enerji fiyatlarında TEDAŞ'ın zam talebi aylık yüzde 5,2'dir, her ay muntazaman yüzde 5,2 zam istemektedir; yani, yıllık, aşağı yukarı yüzde 60'ın üzerinde enerjiye zam talebi vardır. TEDAŞ, TEAŞ'a borcunu ödemiyor; TEAŞ, BOTAŞ'a borcunu ödemiyor ve Türkiye Kömür İşletmelerine borçlu, zincirleme bir faiz sistemi içinde devlet kurumları kendi içinde her gün biraz daha çökmektedir ve maalesef, hükümet zam yapmadığını söyleyerek kamu istisadi devlet teşekküllerini de kendi haline terk etmiştir; özelleştirmede de arzu edilen netice maalesef alınamamıştır; istihdamda, özelleştirilen kurumlarda da birtakım insanlar işsiz kalmaktadır. Böylece esnaf, sanatkâr ve kamu çalışanlarında meydana gelen sıkıntı üretimi düşürmekte, buna bağlı olarak da son ayda yayımlanan raporda ihracat yerinde saymakta; ithalat yüzde 40 oranında artmaktadır. İthalatın artmasının anlamı, tüketici bir toplum haline geliyoruz. İşte, Sanayi Bakanlığının bu denetimleri iyi yapması, en azından hükümete, zamanında birtakım uyarılar yapması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Candan, lütfen toparlar mısınız.

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

...İthalatı artırmak yerine, ihracatı teşvik edici ve küçük esnafı da destekleyici birtakım tedbirlerin tavsiye veya temennide kalmaması dileğiyle hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Candan.

Gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

Şahıslar adına, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat?.. Yok.

Tokat Milletvekili Sayın Bekir Sobacı?..

BEKİR SOBACI (Tokat) – Konuşmayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Görüşmeyecekler...

Efendim, görüşmelerinin tamamlandığı 6 ncı maddeyi Komisyondan geldiği şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6 ncı maddeden sonra gelmek üzere, yeni bir madde ihdasına dair bir önerge vardır. Malumları olduğu üzere, görüşülmekte olan bir tasarıda veya teklifte, komisyon metninde bulunmayan; ancak, tasarı ve teklifle çok yakın ilgisi olan bir madde değiştirilmesini isteyen ve komisyonun salt çoğunluğuyla katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açılacağı, 87 nci maddenin dördüncü fıkrası hükmüdür.

Şimdi bu önergeyi okutup, komisyonun görüşünü soracağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bugünkü gündemin 3 üncü maddesinde görüşülecek olan "Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı"na aşağıdaki 7 nci maddenin ilave edilmesini arz ve talep ederiz.

Saffet Arıkan Bedük

Mehmet Gölhan

Yıldırım Ulupınar

Ankara

Konya

İzmir

Yahya Çevik

Ramazan Gül

Bitlis

İsparta

Madde 7- 8.1.1985 tarihli ve 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Ek Madde 1- Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalıştırılan personele, en yüksek devlet memuru aylığının (ekgösterge dahil) yüzde 200'ünü geçmemek üzere ek ödeme yapılabilir. Bu ödemelere ilişkin esas ve oranlar Bakanlıkça belirlenir.

Söz konusu ödemeler, bu madde kapsamına dahil personel için 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunun 5 inci maddesi ile ihdas edilen "Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme Fonu", 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununun 18 inci maddesi ile ihdas edilen "Ölçüler ve Ayar Hizmetleri Fonu", 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 94 üncü maddesi ile teşkil olunan "Kooperatifleri Tanıtma ve Eğitim Fonu" ile "Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri İnşaatı ve İşletme Giderleri Fonu" hesaplarından yapılır. Gerektiğinde münhasıran bu amaçla kullanılmak üzere söz konusu fonlara bütçeden Maliye Bakanlığınca ödenek aktarılır.

Bu maddeye göre yapılacak ödemelerde, 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun aylıklara ilişkin hükümleri uygulanır ve bu ödemeler damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı personeline, yukarıda zikredilen fonlardan yapılacak ek ödemelerle ilgili gerekli düzenlemeler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç 3 ay içerisinde yapılır."

BAŞKAN – Sayın Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu efendim?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI OKTAY VURAL (İzmir) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Komisyonun önergeye katılmaması sebebiyle, önergeyi işlemden kaldırıyorum.

Şimdi, tasarrımın 7 nci maddesini okutuyorum:

MADDE 7.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Bu madde üzerinde Fazilet Partisinin görüşlerini Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Özgün ifade edecekler.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

FP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun tasarrımının 7 nci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Milletimizin mübarek kamilini tebrik ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, esnaf ve sanatkârın, esasında, sizden beklediği, böyle bir esnaf genel müdürlüğü değil; sizden beklenen, esnafın bütün dertlerini, kredi dertlerinden tutun, vergi, sigorta, Bağ-Kur, eğitim gibi konuların hepsini kapsayacak ve köklü çözüm üretecek, bir de, bünyesinde Halk Bankası gibi bir kredi kuruluşunu da bulunduracak bir esnaf bakanlığıdır. Vatandaşın, esnafın, hükümetten beklediği budur.

Şimdi, siz, bu genel müdürlüğü kurduk, esnafa bir hizmet yaptık deyip, eğer esnafı ve sanatkârı avutmayı düşünüyorsanız, onu peşinen söyleyeyim, esnaf ve sanatkâr, bir genel müdürlüğün içerisinde sığdıramayacak kadar geniş bir camidir. Bugün, esnaf ve sanatkârımız, gerçekten dert küptü haline gelmiş, sorunları gerçekten devasa boyutlara ulaşmış bulunmaktadır. Şimdi, bunu ben söylüyorum da, esnaf ve sanatkârın Balıkesir'deki Esnaf Kefalet Kooperatifi Bölge Birliği Başkanı da söylüyor; bakın, geçen günkü bir basın toplantısında "bıçak kemiğe dayandı" diyor. Esnaf isyan ediyor... Bunlar, söylediklerimiz, hayalî şeyler değil, esnaf ve sanatkârın bugün yaşadığı acı gerçeklerdir.

Ben sizden rica ediyorum: Şuradan, Meclisten çıktuktan sonra, evinize, lojmanlara varıncaya kadar bir sürtü esnaf ve sanatkâr var; bir uğrayın, derdiniz nedir, haliniz nedir, nasıl geçiniyorsunuz, işler nasıldır deyip bir sorun. Eğer bunu yaparsanız, tahmin ediyorum, esnaf ve sanatkârın derdine çok daha mükemmel bir şekilde eğilecek ve esnaf ve sanatkârın bugün içerisinde bulunduğu acıklı hali görecek ve aman bazı tedbirler alalım, şu esnaf ve sanatkârı şu deritten kurtaralım diye kendinize dert edineceksiniz; ama, zannediyorum, esnaf ve sanatkârı dinlemiyorsunuz, ona kulak vermiyorsunuz, problem oradan kaynaklanıyor. Benim tavsiyem, IMF'ye gösterdiğiniz dikkati ve ihtimamı, lütfen, biraz da, şu milletin esnafına ve sanatkârına gösteriniz ve kulağınızı biraz millete çeviriniz, yüzünüzü biraz millete çeviriniz, esnafa çeviriniz, onların tekliflerini ve taleplerini dikkate alınız.

Değerli milletvekilleri, bugün, esnaf ve sanatkârın kullandığı kredi, aşağı yukarı yüzde 42 seviyesindedir. Bu kadar yüksek faiz oranıyla bir krediyi kullanmak ve altından kalkmak mümkün değildir. Bu krediyi kullanmak için de birçok bürokratik engeller vardır; kefil gösterecek, ipotek gösterecek, vesaire... Diğer Batılı ülkelerin hiçbirinde görmediğimiz birtakım uygulamalara da katılacak ve arkasından krediyi kullanacak ve kullandığı krediyi de, bu ekonomik şartlar altında nasıl geriye ödeyecek; o da ayrı bir dert.

Balkesir'deki kredi kooperatifinden kullanılan kredilerin aşağı yukarı yüzde 38, yüzde 40'ı bugün geri dönmemektedir; kefalet kooperatifi, kredileri tahsil edememektedir. Neden; çünkü, esnaf günlerce sifatah yapmadan dükkân kapatmak noktasına gelmiştir; vergilerini ödeyemez, Bağ-Kur primlerini ödeyemez duruma gelmiştir. Ben merak ettim -8 Haziranda cevabı bana gelmiş bunun- Sayın Maliye Bakanına sordum, dedim ki: Bugün itibarıyla -yetkililer öyle ifade ediyor- ödenmeyen vergi ve Bağ-Kur primleri, artı, bir de faizlerini üzerine koyarsak, devletin, aşağı yukarı 7-8 katrilyon civarında bir alacağı vardır. Peki, Maliye Bakanlığı olarak bu paraların bir an evvel tahsil edilmesi konusunda -af demiyorum ama- bir ödeme kolaylığını Sayın Bakanlığımız düşünüyor mu, Sayın Hükümetimiz düşünüyor mu diye sordum. Sayın Maliye Bakanımızdan aldığım cevap şu: "Efendim, önceden yüzde 12'lik gecikme zammı uygulanıyordu. Şimdi, biz, bunu yüzde 6'ya düşürdük. O bakımdan, şartlar ehvendir; yani, bir af, bir kolaylık getirmemize gerek yoktur. Biz, bu mevcut uygulamamızı devam ettireceğiz." Şimdi, bunu söylerken de, yüzde 6'ya indirilmiştir diyerek, burada, esnafa çok büyük bir iltifat edilmiş gibi ifade ediliyor. Aylık yüzde 6 dersiniz, onun yıllığı yüzde 72'ye gelir. Halbuki, sizin, bugün, yılsonu enflasyon hedefiniz yüzde 25'tir. Köylünün taban fiyatını verirken yüzde 25'i düşünüyorsunuz, memurun ücretini verirken düşünüyorsunuz; ama, iş, esnafın borcunun faizine gelince yüzde 72'lerde biz bunu uygulamaya devam edeceğiz diyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, bu uygulamalar, sizi, doğruya ve gerçeğe götürmez. O bakımdan, şu vergi konusuna, mutlaka, çözüm getirmelisiniz.

Bir seneden beri esnafın sırtına yüklediğiniz verginin haddi hesabı yok. Burada "deprem vergisi" dediniz, depremi bahane ederek ek vergiler getirdiniz. Şimdi, takip ediyoruz, topladığınızı deprem vergilerinin üçte 2'sini deprem bölgesine harcamadınız. Bu paralar nereye gitti? Bunları, deprem vergisi olarak, ekvergi olarak topladınız. Bizim tahminlerimize göre, deprem bölgesine harcayacağız diye topladığınız vergileri, ne yazık ki, faiz ödemelerine götürüp veriyorsunuz.

Tabii, iş bununla da kalmadı. Arkasından, katma değer vergilerini yükselttiniz; yüzde 15'leri yüzde 17'ye, yüzde 20'leri yüzde 22'ye çıkardınız. Bugün, bir lokanta işletmesi yüzde 1'le girdilerini yapıyor, masrafları üzerinden yüzde 1 KDV ödüyor; ama, hâsılatı üzerinden yüzde 17 KDV toplayarak devletin vergi dairesine yatırmanın gayretini içerisinde oluyorum.

Öbür taraftan, Akaryakıt Tüketim Vergilerini mislice yükselttiniz. Tabii, Akaryakıt Tüketim Vergileri bu kadar yükselince, millet, taksiciler, şoför esnafı başta olmak üzere, diğer vatandaşlarımız, taksilerine tıp taktırmaya başladılar ve bu yaygınlaştı. Şimdi IMF yetkilileri hükümete diyor ki: "Akaryakıt Tüketim Vergisinde hedeflediğiniz noktaya bu şartlarda ulaşmanız mümkün değil; çünkü, herkes arabasına tıp taktırmakla meşgul; onun için, siz, şimdi bu LPG gazının vergisini de artırmayı düşünün." Sayın Cottarelli hükümete bu şekilde tavsiyelerde bulunuyor. Sakın, hükümet böyle bir yanlışlığın içerisine düşmesin; en büyük kötülüğü, başta taksici esnafımıza, sanatkârlarımıza yapmış olur diyorum.

Tabii, vergi konusu bununla da bitmiyor. Biz, acaba "geçici vergi" dediğimiz peşin vergi kaldırılır mı diye düşünürken, bir de bakıyoruz ki, hükümetten bir tamim, bir kararname çıkıyor; hükümet "geçici vergileri altı ayda bir alıyorduk -biliyorsunuz, önce üç ay olarak çıktı, arkasından, tepkiler karşısında altı aya çıkarmak zorunda kaldınız, altı ayda bir ödeme durumu çıktı- ama, şimdi, 2000 yılının ikinci yarısından itibaren tekrar üç ayda bir alacağız" diyor. Neden?. Bu yaz boz tahtası değil ki, bir üç ayda bir, arkasından altı ayda bir, tekrar üç ayda bir...

Değerli milletvekilleri, bu kadar ciddiyetsizlik olamaz, olmamalıdır. Eğer, hükümetin yılın ikinci yarısında ödeme zorluğu varsa, kamu maliyesinde bir problemi varsa, bunu, geçici vergileri, peşin vergileri tekraren üç aya indirmekle çözmeyi düşünmemelidir. Bunun çaresini hükümet bulmalıdır. Nasıl, off-shorezedelere para bulacaksa, buluyorsa, nasıl batık bankalara kaynak buluyorsa, efendim, bunun çaresini de bulmalıdır, esnafların ve sanatkârın üzerine bu kadar gidilmemelidir.

Değerli milletvekilleri, sözlerimi şöyle toparlıyorum: Hükümet olarak, lütfen, millete kulak verin; hükümet olarak, lütfen, esnafa, sanatkâra, çiftçiye kulak verin; hükümet olarak lütfen, şu Kızılay Meydanını dolduran memurların feryadına kulak verin. Eğer vermezseniz, yarın öbür gün, çiftçiler o meydanlara inecektir, öbür gün, esnaf ve sanatkâr o meydanlara inecektir ve yapılan bu yanlışlıkların, bu kadar zulüm derecesine gelmiş olan bu yanlışlıkların hesabını, elbet, önünde sonunda, yapanlardan bir gün soracaktır diyorum.

Hepinizi hürmetle selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Özgün.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşlerini, Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Şandır ifade edecekler.

Buyurun Sayın Şandır. (MHP sıralarından alkışlar)

Stüreniz 10 dakika.

MHP GRUBU ADINA MEHMET ŞANDIR (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 368 sıra sayılı esnafların durumunu iyileştirmek, onlara ait bir genel müdürlük kurmak üzere tanzim edilen kanun tasarısı üzerinde, Grubum ve şahsım adına söz almış bulunuyorum; Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, gerçekten bugün, burada, çok hayırlı bir iş yapıyoruz ve çok güzel bir günde, hayırlı bir günde, hayırlı bir iş yapıyoruz. Şu saate kadar huzurunuzda konuşan muhalefete ait arkadaşlarımızın birçok tenkidine, esnafların sorunlarıyla ilgili acı feryatlarına hak vermemek mümkün değil.

Esnaf, gerçekten, ülkemizin çok büyük bir kesimi, her yönüyle büyük bir kesim. Esnaflarımız bugün, bugünün şartlarından kaynaklanmayan çok yoğun problemler içerisinde. Esnaflarımızın sorunlarını burada dile getirmek, gerçekten gerekli; ancak, bunun, bugünkü hükümeti, bugünkü

siyaseti suçlamak için bir araç olarak kullanılması yanlış olmuştur, güzel olmamıştır. Esnafın sorunlarının üzerinden politika yaparak bugünkü hükümeti suçlamak haksızlıktır. Tabii, bu güzel günde, bu mübarek günde insanlığa rahmet, şefkat, sevgi getiren bir mübarek insanın doğduğu bu günde acı şeyler söylemek çok doğru değil; ama, bazı muhalefet sözcülerinin burada ifade ettiği beyanları, müsaade edersemiz, değerli esnaflarımızın huzurunda da kinamak istiyorum.

Tabii ki, bu ülke bizim, bu ülkenin insanları bizim. Bu ülkeye ve bu insanlara hizmet etmiş, bir gram hizmet etmiş herkese teşekkür borçluyuz. Bunu öncelikle söylüyorum; ama, bugün esnafın içinde bulunduğu veya ülkenin içinde bulunduğu problemlerden dolayı, dünü yok sayarak, dün neden yapılmadı bunlar sorusunu sormadan, samimiyetle sorgulamadan ve cevabını vermeden bu kürsülere, bu mikrofonlara çıkıp esnafın üzerinden siyaset yapmak güzel olmamıştır, güzel olmamıştır Sayın Bakan.

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Gerçekleri söylüyoruz Sayın Milletvekilim.

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – Burada, bakanlık yapan, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yapan bir sayın üyemiz konuşular. Sormak lazım: Siz bakanlık yaptınız, partiniz hükümetlik yaptı, başbakanlık yaptı; niye bunları halletmedi, neden esnaflarla ilgili gereken tedbirleri almadı, neden esnaflarla ilgili genel müdürlük kurmadı, bakanlık kurmadı; gerekeni niye yapmadı? Yani, sorgulamak lazım bunu. Yapılması gerekenleri yapmayanları nasıl değerlendireceğiz? Evet, esnaflarımızın sorunları çok, ülkemizin sorunları çok; ama, insaf buyurunuz, bu sorunlar bu günlerin sorunu mudur? 57 nci cumhuriyet hükümeti, bütün samimiyetiyle, yapılması gereken neyse onu yapma gayretindedir; bundan herkes emin olsun ve sizi davet ediyoruz bu şerefe. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar) Bu gayrete sizleri davet ediyoruz; gelin, katılın, hep beraber yapalım.

Türkiye’de iktidar, yalnız iktidar değil; bu ülke, iktidarıyla muhalefetiyle birlikte yönetiliyor. Birbirimizin eksikliğini tamamlayarak, birbirimize bilgilerimizi katarak bu ülkenin insanına hizmet edeceğiz. Burada konuşup çekip gitmek yok. Gelin, siz konuşun biz dinleyelim, biz konuşalım siz dinleyin. İnsanlarımızın sorunlarını istismar etmek politika değildir, siyaset değildir. Yapılan her şeyin arkasında bir kötü niyet aramak da, sağlıklı bir ruh halinin göstergesi değildir. (MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, esnaflarımızın sayısı, bir sayın konuşmacının da ifade ettiği gibi, gerçekten, 3 milyon 600 bin midir, 4 milyon mudur, 5 milyon mudur, tam bir rakam söylemek mümkün değil. Esnaflarımızın içinde bulunduğu sıkıntıların bir ifadesi de budur. Elimizde, bir istatistikî bilgi bile, sağlıklı bir bilgi bile yoktur; ama, 3 milyon 600 bin olsa bile, esnaf ve sanatkârlara ait küçük işletmelerde 1 ile 9 arasında işçi çalışmaktadır. Bu yerlerin sahiplerini, çalışanlarını, bunların çocuklarını üst üste koyar bir hesap yaparsak, yaklaşık 30 milyon kişiyi, belki de daha fazla bir toplum kesimini ifade etmektedir esnaflar.

Bu kadar büyük bir kesimin bu kadar uzun süre ihmal edilmiş, birikmiş, kangren haline gelmiş sorunlarını, gerçekten, bu Meclis, 21 inci Dönem Meclisi ve bu cumhuriyet hükümeti çözmelidir ve bunu çözeceğine, ben, ytrekten inanıyorum. İşte, Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğü kuruluyor; bakanlık niyetine kuruluyor. Arzu ediyorum ki, sayın bürokratlarımız, işte, siyasetçilerimiz, grup başkanvekillerimiz, bu işi tamamlasınlar. Genel müdürlük yetmez, bu işi bakanlığa ulaştırmamız lazım; çünkü, toplumun yüzde 50’sinin üzerinde bir kesim esnaf ve sanatkârlar ve onların doğrudan ilgilendirdiği toplum kesimi ve bunların sorunları gerçekten çok.

Değerli milletvekilleri, rakamlar çok acı. Ülkemizdeki işletmelerin yüzde 98,8’i esnaf ve sanatkârlara ait işyerleridir ve bu miktar işyerinin -Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonuna ait rakamlarla söyleyeyim- 31.12.1999 tarihi itibarıyla, yüzde 36’sına yakını kapatılmıştır. Kapatılan

işyeri sayısı, tam rakamıyla ifade etmek gerekirse, 1 089 237 adettir. Bu, çok büyük bir rakam. Bu kapatılan, tadil ve terkin yoluyla kapatılan işyeri sayısı yüzde 36'ya tekabül ediyor. Tescilli 3 600 000 esnaf var -bendeki rakam- bunun 1 089 237 adedi kapatılmış. Bunun çalışanları nerede kaldı, sahipleri nerede kaldı?

Şimdi, buradan, hepimize hitap ediyorum. Meclis koridorları, Meclisteki odalarımız, iş talepleriyle, işsizlerle tıkanmış durumda. İşte, kapanan bu işyerlerinde çalışanlar, maalesef, işsiz kalmış durumda. Dolayısıyla, ertelenmeden, hiçbir mazeretin arkasına saklanmadan, cumhuriyet hükümetimiz, esnaf ve sanatkârlarla ilgili alınması gereken tedbirler neyse, yapılması gereken neyse, onu yapmak zorundadır, sorumluluğundadır; yapacağına da yürekten inanıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu noktadan hareketle bir teklifim var. Grup başkanvekillerimiz burada, muhalefetimiz burada; müşterek yapalım bu işi. Geliniz, esnaf ve sanatkârlarımızın kullandıkları kredilerin limitlerini yükseltelim, Türkiyemizde istihdamın yüzde 50'sini sağlayalım. Esnaf ve sanatkârlarımızın kullandıkları kredilerin Türkiye'de kullanılan kredilerin içerisindeki payı yüzde 4'tür; çok acı bir gerçek.

AHMET DERİN (Kütahya) – Muhalefete ne ihtiyacımız var; muhalefeti siz yapıyorsunuz.

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – Bu rakam, Avrupa'da, Batı ülkelerinde, dünyanın diğer ülkelerinde yüzde 50 seviyesindedir.

AHMET DERİN (Kütahya) – Politikayı siz yapıyorsunuz. Burada muhalefete ne ihtiyacınız var; talimatı versin bitsin.

BAŞKAN – Müdahale etmeyelim efendim.

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – Sayın vekilim, dinleyin lütfen...

Bu yüzde 4'ü yükseltelim. Gelin, esnaflarımızın kullandıkları kredi limitini yüzde 25 artıralım, Halk Bankası limitlerini artıralım, esnaf kefalet kooperatiflerinin esnafa kullandığı kredinin limitlerini artıralım -bu bizim kararımızla mümkündür- faazlerini de, lütfen, düşürelim. Hâlâ, bugün, esnafımız, yüzde 42, net yüzde 50'nin üzerinde faiz ödeyerek kredi kullanmaktadır. Bu faiz oranıyla ve bu kadar düşük kredilerle esnaf ve sanatkârlarımızı ayağa kaldırmamız mümkün değildir.

Diyorum ki, gelin, el ele, hep beraber karar verelim. Esnafılar bizim insanlarımız; güzel insanlarımızdır onlar. Gelin, el ele karar verelim, esnaflarımızın kullandıkları kredi limitlerini yüzde 25 artıralım, faizlerini de devlet borçlanmasının 5 puan altında tutalım; yüzde 42'yle olmaz. Devlet, bugün, içborç faizi olarak yüzde kaçla borçlanıyorsa ondan 5 puan aşağıya alalım ve bunun karşılığında, esnaflarımızdan bir fedakârlık isteyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şandır, lütfen, toparlayın.

Buyurun efendim.

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – Bugün ülkemizde, ticaret siciline kayıtlı 1 milyon esnaf kredi kullanmaktadır. Bu kredi kullanan esnafımıza diyelim ki, gelin, sizin, biz, limitlerinizi artırıyoruz, faizlerinizi düşürüyoruz; ama, her biriniz bir işçi daha istihdam ediniz. Sevgili milletvekilleri, 1 milyon insanımıza iş sağlamış oluruz.

Hükümetimizin yetkililerine, Sayın Bakanımıza buradan ifade ediyorum. Eğer işsizlikle mücadele edilecekse, esnafılar kendi konularında korunup kollanıp yüceltilecek, kalkındırılacaksa bunun yolu budur. Bu, bir kanun teklifiyle, bir müşterek kararla mümkündür. Geliniz, bu mübarek akşamda, bu mübarek gecede buna evet diyelim, elbirliğiyle bunu gerçekleştirelim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu mübarek günü, ben de, başta esnaflarımız olmak üzere, tüm halkımızın, tüm milletimizin ve zatâlinizle beraber Muhterem Heyetinizin kandilini kutlayarak sözlerime son veriyor, cümlelerinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şandır.

Grupları adına başka söz talebi?.. Yok.

Şahısları adına...

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Sayın Başkan, bu tarafa bakmıyorsunuz ki!.. Ben de, DYP Grubu adına söz istiyorum.

BAŞKAN – Müracaatınız yoktu da onun için efendim.

Buyurun.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Konuşmayacaktım, ama...

BAŞKAN – Sakarya Milletvekili Sayın Nevzat Ercan; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar; MHP sıralarından alkışlar[!])

Süreniz 10 dakika.

DYP GRUBU ADINA NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; gördüğümüz tasarı üzerinde Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; şahsım ve Grubum adına, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Kandil münasebetiyle de, din kardeşlerimizin ve yurttaşlarımızın, vatandaşlarımızın mübarek kandillerini kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, MHP adına konuşan değerli sözcü arkadaşımızın, gerçekten, anlamakta güçlük çektiğim ve özellikle de muhalefet sözcülerine yönelik çok haksız, kınamaya kadar varan açıklamaları üzerine söz alma ihtiyacını hissettim.

Değerli milletvekilleri, elbette ki, bu Mecliste tasarı ve teklifler görüşülecek; muhalefet de, bu tasarı ve teklifler üzerinde görüş ve düşüncelerini ifade edecek, katkı sağlamaya çalışacak, yer yer uyaracak.

Öyle zannediyorum ki, bu dönemde, hepiniz şahitsiniz ki, muhalefet, gerek Doğru Yol Partisi gerek Fazilet Partisi, muhalefet görevini pozitif bir biçimde, olumlu bir biçimde ve katkı sağlamaya dönük sergilemiştir. Bunu, birçok yasada ortaya açık olarak koymuştur. Bu yasada da, aslında, yapmak istediğimiz budur; ama, şimdi, değerli sözcü “siz, esnaf ve sanatkârların sorunlarını, bu kârsüden, istismar ediyorsunuz” diyor.

Elbette ki, hemen her zeminde, siyasî partiler, sözcüleri, hepimiz, milletin vekilleri olarak, milletin dertlerine derman olmaya, vatandaşın sözcüsü olmaya, onun hukukunu, hakkını korumaya mecburuz, ödevliyiz ve sorumluyuz. Zeminlerin en önemlisi de Türkiye Büyük Millet Meclisi zemimidir. Eğer, 3,5 milyon olarak ifade edilen ve aile fertleriyle birlikte 15 milyonu aşan, toplumun önemli bir kesimini oluşturan ve ayrıca, ülke ekonomisine kendi sermayesiyle, emeğiyle katmadegger yaratan, istihdam yaratan, vergi ödeyen böylesine önemli bir kesimi alakadar eden bir tasarı, bu Meclisin gündeminde konuşuluyorsa, esnaf ve sanatkârla ilgili, seçilmiş insanlar, arkadaşlarımız, burada, elbette ki, birçok şey söyleyecektir.

Değerli arkadaşlar, biz birbirimizi tanıyoruz. Siyasî partilerin neyi, hangi konuları, hangi değerleri siyasî amaç uğruna istismar ettüklerini çok iyi biliyoruz; millet de biliyor bunu. O konulara girilmesin, girmek de istemiyorum. Bu mübarek gecede, sabrınızı taşımak istemiyorum; ama... Lütfen... Lütfen... Buradan, değerli arkadaşımıza hatırlatmak istiyorum: Kınama hakkınız falan yok değerli arkadaşım.

SALİH ERBEYİN (Denizli) – Millet kınıyor millet...

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Milletin iradesi bizim başımızın üstüne; onu en iyi bilenlerdeniz.

Değerli arkadaşım, öyle, ihtilaller vesaire gibi bizim bir sabıkamız yok; yani, öyle bir geçmiş sabıkamız yok bizim, öyle darbeler falan yok. (MHP sıralarından gürültüler) Millet dediniz mi, dururuz biz. Helal ve meşru olan şeylere talip olduk bugüne kadar. Millet iradesinin dışında bir başka güce falan dayanmadı benim siyasî hareketim, partim.

Değerli arkadaşlar, konuyu taşımadan şunu söyleyeyim... (MHP sıralarından gürültüler)

Oralara falan girerseniz, mahcup olursunuz.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım efendim.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Gelelim şu esnaf sanatkârın sorunlarına. Şunu söylemek istiyorum: Siz, hangi hakla, bugün geliyorsunuz... Siz, hükümet ortağı olarak bir yıllık icraattan sorumlusunuz (MHP sıralarından "doğru" sesleri) Hükümetin diğer iki ortağı üç yıllık icraattan sorumlu. Üç yıldır, muhalefet, ülkenin yönetiminde değil. Şimdi, siz, diyebilir misiniz bu kürsüye gelip... Deyin, ben hakkınızı teslim edeceğim. Diyebilir misiniz ki "esnaf ve sanatkâr, üç yıllık ülke yönetiminden memnundur ve millî gelirden payını almıştır, mutludur." Bunu diyebilir misiniz? Yoksa, acaba, benim dediğim gibi midir; yani, üç yıldır uygulanagelen yanlış ekonomik politikalar, toplumun diğer kesimleri gibi esnafımızı da, sanatkârımızı da perişan mı etmiştir, yoksa, mahvetmiş midir? Hangisi doğru değerli arkadaşlarım, hangisi doğru? (DSP sıralarından gürültüler)

Siz, hâlâ seçim sonuçlarına takılıp kalmışsınız. Seçimden bu yana bir yıl geçti değerli arkadaşlar, bir yıl... Sizin "seçimden sonra" falan deme hakkınız yok. Siz, üç yıldır, 1 Temmuz 1997 tarihinden bu yana ülkenin yönetimindediniz ve ekonomi yönetimini Anavatan Partisiyle birlikte götürüyorsunuz. Milliyetçi Hareket Partisi bir yıldır sizinle beraber ülke yönetiminde. Siz, hangi hakla?..

BEKİR GÜNDOĞAN (Tunceli) – Memleketi bu hale siz getirdiniz.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Üç yıldır bu ülkeyi yönetiyorsunuz ve yanlış uyguladığımız ekonomik politikalarla, toplumun omurgası mesabesinde olan ve ortadireği esnafı, çiftçiyi, köylüyü, memuru, emekliyi perişan ettiniz, mahvettiniz: Sonra, muhalefet sözcüleri gelecek, buradan, pek haklı olarak esnafın sorunlarına, işçinin sorunlarına, memurun, emeklinin, köylünün sorunlarına işaret edecek, sonra da kınayacaksınız. Yoksa, siz, böyle, belirli çevrelerle içli dışlı, belirli kesimlerle, devletin imkânlarını, kaynaklarını peşkeş çektiğiniz kesimle bu noktada mutabık mısınız; onlar adına mı kınıyorsunuz bu orta kesimi, bu yoksul, fakara insanları?!

Değerli arkadaşlar, hangi hakla?.. İnin, bir esnafın yanına varın bakalım hele...

Değerli arkadaşlarım, ben on gün önce Trakya'daydım. Bakın, bu kürsüden, bizi dinleyen vatandaşlarıma sizi şikâyet ediyorum. (DSP sıralarından gürültüler) Edirne'de, Kırklareli'nde, en çok oy aldığınız Tekirdağ yöresinde...

BEKİR GÜNDOĞAN (Tunceli) – Benzin kuyruklarını unuttunuz.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Canım, benzin kuyrukları... Siz söylüyorsunuz, öyle mi?! Yani, siyasî yelpazenin solunda olan bir partinin mensubu siz söylüyorsunuz. Benzin kuyrukları...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım efendim.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, adresiniz yanlış sizin... (DSP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Ülkede yokluk, kuyruk, karaborsa dönemleri, size ait dönemler. Yanlış hatırlıyorsunuz değerli arkadaşım.

BAŞKAN – Sayın Ercan, müsaade eder misiniz efendim.

Efendim, lütfen, hatibe müdahale etmeyin. Cevap hakkınız var, kullanırsınız.

Buyurum efendim.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Siz, çok hareketli olan Edirne'nin Kapalı Çarşısını, oranın esnafını bir gezin; kaç dükkân açık bulacaksınız, esnaftan sizin icraatınızı tasvip eden kaç kişi bulacaksınız, kaç kişi...

Değerli arkadaşlar, çok çarpıcı. Esnafın biri “kırkiki yıldır ben bu çarşıdayım, kırkiki yıldır böyle bir şey görmedim” dedi. Ne görmedin?.. “Hayat durdu burada, hayat durdu; alışveriş yok” dedi. Nedir bu; yani, bunun sebebi hikmeti ne?.. Alım gücü yok vatandaşın. Köylü pazara inemiyor. Alım gücü yok; bitti, tükendi. Memur hakeza öyle, işçi kesimi öyle, emekli öyle, dulü yetimi öyle. Müşteri yok, alışveriş yok, hayat durmuş. Sizi şikâyet ediyorum; bu kürsüde, Edirneliler adına sizleri şikâyet ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, Kırklareli'nde, yine bir esnaf arkadaşımız... Yine, esnaf odalarına gittik, ziraat odalarına gittik, sivil toplum örgütlerini ziyaret ettik. Çok çarpıcı... Evet, cezaevlerinde esnaf için, çiftçiler için, köylüler için, artık, koşullar ayrılıyor denildi. İcra takibine maruz kalmış bu kesimler ve cezaî takibata maruz kalmış bu insanlar cezaevlerine alınıyor borçlarından dolayı. Bunları esnaf kesimi söylüyor. Siz, hangi hakla bizi kınıyorsunuz?! Bunları dile getiriyoruz biz, sorunlarına çözüm istiyoruz sizler adına.

Değerli arkadaşlar, yine, bir köylü bana... Değerli arkadaşlarım, çok düşündürüctür. Buğday ve ayçiçeği o bölgenin geçim kaynağı; verdiğiniz fiyatlar belli. Yedi ay sonra, ancak 5 sentlik parasını alabilmiş vatandaş. “Eğer, bu sene Istranca Dağlarına yağmur düşmeseydi, çoluk çocuk mantar toplamasaydık, evime bir kilo yağ götürmekten acızdım” dedi köylü. Onun bana söylediğini bu kürsüden seslendiriyorum ve o vebalden kendimi kurtarmış addediyorum bu mübarek gecede ve sizi şikâyet ediyorum. Eğer kınanacak birisi varsa, sizsiniz. Ülkeyi yönetenler sizlersiniz değerli arkadaşım: Siz, hangi hakla, buraya gelip de “esnafın kredi limitlerini artırm” diyorsunuz?! Kredi limitlerini artıran iktidar sizden önceki iktidarlardır; Refahiyol Hükümetidir, ondan önce Doğru Yol Partisinin iktidar ortağı olduğu hükümetlerdir. Cumhuriyet tarihinin en büyük kredisini, kredi limitlerini de yükseltmek suretiyle ödeyen hükümet biziz. Aynı zamanda, kredi faiz oranlarını da yüzde 40 seviyesinde, çiftçimize, esnafımıza kullandıran da biziz. Peki, siz geldiniz de ne yaptınız bu kredi faiz oranlarını?!(DSP sıralarından gürültüler)

MAHMUT ERDİR (Eskişehir) – Sizin borçlarınızı ödütürüz.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Yüzde 75'lere çektiniz. Yüzde 75'lerde, yüzde 80'lerde kredi faiz oranlarıyla çiftçiyi de mahkûm ettiniz fukaralığa, esnaf ve sanatkârı da mahkûm ettiniz fukaralığa. Şimdi, yüzde 80'lere getirip üç yıl belini büküldünüz, ezdiğiniz bu kesime, geliyorsunuz, bu kürsüden temennide bulunuyorsunuz; diyorsunuz ki: “Bu faizleri aşağıya çekelim.” Çekin... Ondan sonra çiftçinin faizlerini... Kimi kime şikâyet ediyorsunuz! Ülkeyi yöneten sizsiniz; siz yapacaksınız bunları, siz çekeceksiniz bunları.

Değerli arkadaşlarım, ben, yine, Trakya'da, bütün odalar, bütün çiftçiler... 127 000 lira buğdayın maliyet fiyatı; ama, verdiğiniz fiyat 102 000 lira. 102 000 lira vermediniz mi?

NECATİ ALBAY (Eskişehir) – 127 000 lira maliyeti değil bir defa Sayın Milletvekili.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım...

Onu, tarlada çalışan bilir; çapası...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECATİ ALBAY (Eskişehir) – Biz de tarladan geliyoruz...

BAŞKAN – Sayın Ercan, lütfen toparlar mısınız...

Karşılıklı konuşmayalım Sayın Ercan.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Bir şey söyleyeceğim o zaman. Dur... Beni dinleyin o zaman; doğru bir şey söyleyeceğim. Söylediklerim doğru da, doğru bir şey daha söyleyeceğim.(DSP sıralarından "bütün söylediklerin yalan mıydı?" sesleri)

Siz, değerli arkadaşım, geçtiğimiz yılın buğday fiyatına oranla, yüzde 27 oranında bir artış getirdiniz mi?

NECATİ ALBAY (Eskişehir) – Evet.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Peki, sadece Mayıs 1999 –haziranı saymıyorum; haziran ayı içerisindeyiz– ve Mayıs 2000 itibarıyla, bir yılda mazota gelen artışı biliyor musunuz; yüzde 126. Siz, gübreye tam bir yılda gelen artışı biliyor musunuz; yüzde 120. Siz, tohuma geleni biliyor musunuz; siz, ilaca geleni biliyor musunuz?

NECATİ ALBAY (Eskişehir) – Biliyoruz.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Peki, o zaman nasıl bir maliyet hesabı yapıyorsunuz ki, bir yılda tarımın girdisi olan mazotuna, gübresine, ilacına, tohumuna, ekipmanına yüzde 130, yüzde 150'lere varan bir fiyat artışı varken ortada, o gerçeğe rağmen, siz diyorsunuz ki: "Efendim, maliyet, işte, bu çiftçi kuruluşlarının hesap ettiği gibi değil, çiftçinin söylediği gibi değil; bizim söylediğimiz gibi." Yüzde 27 oranında artış yapıyorsunuz öyle mi; öyle... Bunu, ben, çiftçimizin, köylümüzün takdirine bırakıyorum değerli arkadaşlar.

NECDET SARUHAN (İstanbul) – Millet takdir eder.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Sürem bitti, öyle zannediyorum.

BAŞKAN – Evet, süreniz bitiyor; lütfen tamamlayın.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Siz, 18 Nisana takılıp kalmışsınız. Biz, o seçimleri çok geçirdik, çok gördük. (MHP ve DSP sıralarından gültütlüler)

BAŞKAN – Efendim, karşılıklı konuşmayalım.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, şimdi, siz, bir genel müdürlük kuruyorsunuz, bir şey yaptığınızı zannediyorsunuz. İç hizmet genel müdürlüğünün bünyesinde bir servis var, o hizmet veriyor. Esnaf ve sanatkâr kesimine yönelik olarak birtakım işlemler, hizmete döndük bir servis veriyor. Şimdi, siz alıyorsunuz -efendime söyleyeyim- yeni bir genel müdürlük oluşturuyorsunuz. Genel müdürlük oluşturun... Bununla esnaf ve sanatkâra mesaj veriyorsunuz; yani, onun mevcut durumunu iyileştirmiş oluyorsunuz, öyle mi?!

Değerli arkadaşlarım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ercan, süreniz, uzatmayla beraber doldu.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Tamam, hemen tamamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar!)

Efendim, ben bir cümle söyleyeyim, müsaade edin.

BAŞKAN – Efendim, müsaade eder misiniz..

Sayın Ercan, selamlama cümlesi için mikrofonu tekrar açıyorum.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Hemen... Bana fırsat verin.

Sizden istediğimiz şudur: Esnaf ve sanatkâr kesiminin işyeri sorunu vardır, vergi sorunu vardır... (MHP sıralarından alkışlar[!])

MÜCAHİT HİMOĞLU (Erzurum) – Bravo!

NEVZAT ERCAN (Devamla) – ...kredi sorunu vardır, mevzuattan kaynaklanan sorunu vardır, pazarlama sorunu vardır. Bu sorunlara çözüm üretin; onlara dönük tasarı, teklif buraya getirin ve bizden de katkı isteyin.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (DYP sıralarından alkışlar; DSP ve MHP sıralarından alkışlar[!])

BAŞKAN – Sayın Ercan'a teşekkür ediyorum.

MEHMET ŞANDIR (Hatay) – Sayın Başkan, sataştılar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şandır.

Efendim, daha önce hükümet söz istedi.

MEHMET ŞANDIR (Hatay) – Sataştılar efendim, İsmail Beye de sataştılar.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkan, şahsıma değil. Milliyetçi Hareket Partisinin isminden bahsederek sayın sözcü "biz, ihtilalle, baskılarla gelmedik, bizi..." şeklinde, Milliyetçi Hareket Partisinin isminden bahsetti...

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Hayır... Hayır...

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – İzin vererseniz...

BAŞKAN – Sataşmaya mı cevap vermek istiyorsunuz? Herhangi bir şahıs isminden bahsedilmedi.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – "Milliyetçi Hareket Partisi" dedi Sayın Başkan. Milliyetçi Hareket Partisinin ismini vererek...

BAŞKAN – Ben, parti adı verildiğini hatırlamıyorum.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Ben, Milliyetçi Hareket Partisinin isminden bahsetmedim.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Evet, dediniz.

BAŞKAN – Hayır, parti adı verildiğini.... Zabıtları getirtirim efendim.

Yalnız, biliyorsunuz, İçtüzüğümüz gereği, hükümet söz isteyince, evleviyetle hükümete söz verilir. Onun için, Sayın Bakana söz veriyorum.

Oturduğunuz yerden herhalde... Öyle mi efendim?..

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğru Yol Partisi Grubu adına söz alan değerli milletvekilimizin rakamlar konusundaki açıklamalarına, bir yanlış anlamaya sebebiyet vermemesi açısından, cevap vermek istiyorum.

Esnaf kredilerine Refahiyol döneminde baktığımız zaman, bu kredilerin faizi yüzde 47'dir. Bu yüzde 47'lik faiz, yüzde 52'ye çıkarılmış, tekrar, bir ara yüzde 52'den aşağıya çekilmeye çalışılmış; ancak, 1994 yılında bu kredi faizlerinin yükselmesi devam etmiş ve 1994 yılında, kendileri de biliyorlar ki, gerçekleşen enflasyon oranı 137,6'dır. (MHP sıralarından alkışlar) Öyle bir devir düştü ki, enflasyon oranı, tekrar ediyorum, 137,6...

A. TURAN BİLGE (Konya) – Yüzde 137,6...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Yüzde 137,6 tabî ki.

57 nci cumhuriyet hükümeti geldiği zaman, esnafa kullanılan kredilerin faizi yüzde 60'ların üzerinde, yüzde 70'ler civarında. 57 nci cumhuriyet hükümetinin ekonomide uyguladığı istikrar programı nedeniyle, bütün, esnafa değişik adlar altında kullanılan kredi faizleri yüzde 42 ve yüzde 50 civarlarına düşmüştür. Enflasyon ise -burada açıkça söylüyorum- hedeflediğimiz yüzde 25'e düşürülecektir. Son aylarda çıkan enflasyon rakamlarını, muhalefetiyle iktidarıyla, esnafımız ve çiftçimiz, hepsi görüyor. Enflasyon, öyle bir vergi sistemi ki, dünyada uygulayabileceğiniz en adaletsiz vergi sistemi. Enflasyon, özellikle, esnafın, dargelirlinin, çiftçinin, işçinin, emeklinin cebinden çeker. Enflasyonun beslediği, rantiyeci kesimdir, repocu kesimdir, faizci kesimdir.

1994 yılında ve 1994'ten öncesi, 1990, 1991 ve 1999 rakamlarının dökümüne baktığımızda, buğdaya verilen fiyat ve bu yıllarda gerçekleşen enflasyon... Buğdaya verilen fiyat, her zaman, sizin döneminizde çok değerli muhalefet mensupları, enflasyonun altında seyretmiştir, enflasyonun altında değer verilmiştir. 1994, 1995 rakamlarını size vereyim: 1994'teki enflasyon yüzde 137, buğdaya verilen artış enflasyonun yarısının biraz üzerinde ve aldığımız buğday miktarını da söyleyeyim...

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Sayın Bakan, 1996'yı da söyleyin...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Buğdaya yüksek fiyat verseniz ne olacak; aldığımız buğday miktarı 45 000 ton ve parayı da faize yatırdınız, repoya yatırdınız. (MHP sıralarından alkışlar) Köylünün buğdayını almadınız.

Şimdi, geçen yıl göreve geldiğimizde buğdaya verdiğimiz fiyatı sizler biliyorsunuz. Bu yıl...

AHMET DERİN (Kütahya) – Atıyor ya...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – “Atma” benim karakterim değil; atmaya sizler iyi yapıyorsunuz, onu çok iyi biliyorum.

AHMET DERİN (Kütahya) – 1993'ten, 1994'ten bahsediyorsunuz...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Ben rakamları veriyorum burada, ben rakamlarla konuşuyorum. Sizler rakamlardan anlamazsınız. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sizler rakamlardan anlamazsınız. Burada rakamlar var. Gelirsiniz, burada rakamlarla konuşursunuz.

AHMET DERİN (Kütahya) – Siz anlamazsınız; ben ekonomistim...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Bu seneyi söyleyeyim: Bu sene buğday fiyatı 102 000 lira değildir.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Kaç?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Buğday fiyatı 117 000 liradır, buğday fiyatı 109 000 liradır, buğday fiyatı 102 000 liradır. Ben ziraat mühendisiyim. Yedi farklı buğdaya biz değer veriyoruz.

Bakınız, bugün, Türkiye'deki tahıl ekiminin yüzde 40'ı arpadır. Arpaya verdiğimiz artış yüzde 36'nın üzerindedir. Mısıra verdiğimiz artış yüzde 30'ların üzerindedir ve iyi dinleyin, Gaziantep'e gidin, Maraş'a gidin, hasatın yapıldığı bölgelere gidin, Türkiye'de ilk defa, Toprak Mahsul-leri Ofisinin tarihinde, Toprak Mahsulleri Ofisiyle beraber tüccar yarışmakta ve Antep'te tüccar, parasını cebine doldurdu ve arpa satın alıyor. Toprak Mahsulleri Ofisinin görevi regülasyon görevidir ve her 15 günde bir artış veriyoruz buğdaya, her onbeş günde. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİ SEZAL (Kahramanmaraş) – Sayın Bakan, Kahramanmaraş'a biçerdöver girmedi daha!

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sizin yaptığımız gi-bi, Toprak Mahsulleri Ofisini sizin yandaşlarınızın...

BEKİR SOBACI (Tokat) – Maraş'ta hasat başlamamış Sayın Bakan; sen, hasattan bahsediyor-sun.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – ... deposu haline getirmiyoruz; bunu çok iyi bilin ve şunu söylüyorum size, bitişinizdir bu; çünkü, köylünün alinte-riyle, artık, siyaset yapamayacaksınız. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar) Bu, sizin son çırpınışla-rınızdır.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Hasat yok, hasat yapılmamış!..

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Repoculuğunuzu söylüyorum, faizinizi söylüyorum. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar) Siz kürsülere çıktınız, bir ekmeği dörde böldünüz, bunun 3'ü faize gidiyor, 1'i köylüye gidiyor dediniz, faizleri yüzde 80'e çıkardınız. Sizin getirdiğiniz ortamdır bu, Refahol döneminin getirdiği ortamdır. (MHP sıraların-dan alkışlar) Siz, öyle bir ödeme yaptınız ki, rakamlar burada, rakamlar burada!.. Toprak Mahsul-leri Ofisinin kasasından çıkan paranın yüzde 87'si faize gitti, yüzde 13'ü köylüye gitti; ama, bu se-ne, Toprak Mahsulleri Ofisinin kasasından çıkan paranın yüzde 90'ı köylüye gidiyor ve ancak yüz-de 10'u faize gidiyor.

MAHMUT ERDİR (Eskişehir) – Kısıkantıyorlar Sayın Bakan.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Hani ya, siz, faizi düşürecek-tiniz? Bakınız, ben size bir rakam daha söyleyeyim, sizin döneminizde, aldığınız buğday-dan daha fazla faize para ödediniz. Bu senenin rakamını söylüyorum, uyguladığımız ekonomik is-tikrar programını söylüyorum, 500 trilyona yakın ürün alacağız, bizim buna ödeyeceğimiz faiz 70 trilyondur.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Para nerede Sayın Bakan?!

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Şunu da çok iyi bi-lin ki, artık, köylünün alinteriyle siyaset yapamayacaksınız. Bakınız, ben size bir şey söyleyeyim, siz, burada, büyük tüccarın koruyucususunuz, siz burada buğday tüccarının koruyucususunuz. Tür-kiye'de üretilen buğdayın yarısı piyasaya çıkar; yarısı ise, tohumluk, unluk, bulgurluk ve yarmalık için kullanılır. Piyasaya çıkan buğdayın satıcısının çok az bir kısmı küçük çiftçidir. Küçük çiftçi, yarım römork buğday satar, yarım römork. Siz, römorku da bilmezsiniz. Yarım römork buğday 1,5 tondur. 1,5 tonun da, eğer sizin söylediğiniz rakamlarla da artış versek, değeri 3 milyon liradır, 3 milyon lira. Hesabınızı iyi yapın, öyle gelin 57 nci cumhuriyet hükümetini tenkit edin.

Teşekkürler sunuyorum. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bir şey söyleyebilir miyim. Bir cümleyle, yerimden bir açıklama yapmak istiyorum, kısa bir şey. (MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Efendim, müsaade eder misiniz.

Şimdi, görüşmekte olduğumuz kanun tasarısı, sizlerce malum; görüşmekte olduğumuz madde “Madde 7.- Bu Kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.” Bununla sınırlı kalmaya çalışsak, çok iyi olacak. Yoksa, biz, bunu, bu akşam bitiremeyeceğiz. (MHP sıralarından alkışlar)

Yerinizden konuşun, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Bakan, tabii, çok şeyler söyledi de, bir şey söylemek istiyorum. Sayın Bakan, bu arada, Toprak Mahsulleri Ofisi, yandaş tüccarlara, 47 000 liradan buğday sattı mı satmadı mı; onu bir söylesin bakalım. (MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Efendim, konumuzun dışında bu.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, konumuzun dışında değil, çok önemli; yani, şimdi, vatandaşlardan, devletin parasıyla buğdayları topluyorlar, yandaş tüccarlara yarı fiyatına satıyorlar ve bundan, büyük tüccarlar, büyük kâr ediyor efendim, ne demek; bunu bir söylesin efendim. (MHP sıralarından gürültüler)

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Neyse ki, halk dinliyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Halk dintesin de, yani, yakınlarda, hangi tüccara, hangi holdinge 47 000 bin liradan buğday satıldı, onu söylesin.

BAŞKAN – Sayın Genç, tamam efendim, Sayın Bakan cevap verecek.

Efendim, lütfen, mümkün merteye, bunu, kısa yönden kapatmaya çalışalım; Sayın Bakan izahat versin, hemen geçelim.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Gerçekler ortaya çıksın efendim; iddialar var, ortaya çıksın.

MÜCAHİT HİMOĞLU (Erzurum) – Sayın Bakanım, iki ahahtar verenleri de anlat.

BAŞKAN – Buyurun efendim; yalnız, Sayın Bakanım, çok kısa lütfen.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Kamer Genç’e çok teşekkür ediyorum. Sorusunu memnuniyetle cevaplandırayım.

Toprak Mahsulleri Ofisi, 47 000 liraya asla buğday satmamıştır. Toprak Mahsulleri Ofisinin, biz görevi devraldığımızda, yine sizin zamanlarınızdan beri biriken sorunlar nedeniyle, depolar doluydu. Buğdayın bir kısmı da, depoların dışarısında, naylonların altında, toprak üzerindeydi. Biz, dahilde işleme rejimini işleterek ve özellikle “önce sat, ihraç et, sonra gel, ürün al” modelini de getirdik ve Toprak Mahsulleri Ofisinin yıllardır deposundaki stok malın hepsini nakde çevirdik. Böylelikle, Toprak Mahsulleri Ofisini stok finansından kurtardık ve size şunu belirtiyim ki...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, kaçta sattılar, onu öğrenelim... Bu önemli...

BAŞKAN – Efendim, uzatmayalım... Lütfen...

Sayın Genç... Lütfen...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tüccara 47 000 liraya satıyorsunuz, tüccar alıyor onu, köylü fiyatıyla, 104 000 liraya devlete satıyor efendim. Bu çok önemli...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Hayır...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu çok önemli yani...

BAŞKAN – Sayın Genç, konumuz o değil bugün... Bugün, konumuz o değil...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Genç'in sorusuna cevabım açık ve nettir. Hiçbir kimseye, 47 000 liraya buğday satılmamıştır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kaça sattınız, onu söyleyin...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Genç, buğdayı, dünya borsasının geçerli fiyatlarıyla sattık ve bu sene de ilk defa bir yenilik getirdik. Biz, alım kararnamesiyle beraber, buğday satışlarını da açıklıyoruz ve buğday satışlarımız da şudur: Toprak Mahsulleri Ofisinin depolama masraflarını, Toprak Mahsulleri Ofisinin diğer genel gider masraflarını buğdayın üzerine koyuyoruz ve böylelikle satıyoruz. Dikkat ederseniz, bu yıl, tüccar, tekrar söylüyorum... Yer yer söyleyeyim, vaktinizi almamak için söylüyorum; çünkü, ben, Gaziantep'e gittiğimde de bütün alım yerleri kurulmuştu. Burada, Gaziantep milletvekili arkadaşlarımız var, sizin içerinizde de var, iktidar partilerinin içerisinde de var.

Şunu size aynen söylüyorum. Gidip bakınız, Gaziantep'te, tüccarlar, arpa almak için sıraya girdiler. Toprak Mahsulleri Ofisinin asli görevi, regülasyon görevidir. 20 milyon ton buğday üretiyor, yarısı pazara çıkıyor. Toprak Mahsulleri Ofisi, en fazla aldığı yıl, pazara çıkan buğdayın az kısmını alıyor. Önemli olan, tüccarı devreye sokabilmektir, tüccar da şu anda önünü görüyor. Tüccar, siz satış fiyatlarınızı açıkladığımız müddetçe, biz de devreye gireceğiz diyor. Bu nedenle, sordunuz sorunun... Kaynağınız sizi yanlış bilgilendirmiş olabilir; hatalı konuşuyorsunuz demiyorum, kaynağınızın yanlışlığını söylüyorum. 47 000 liraya buğday satılmamıştır ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığının da hiçbir yandaşı yoktur. Üniversiteyi bıraktım geldim; ben, ticarete, sanayide ne buğday tüccarını tanırım ne un tüccarını tanırım, ne inşaat tanırım ne de ev tanırım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen, Genel Kurula hitap edin.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Onun için, böyle bir şey yoktur efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, sayın milletvekilleri, görmüşmekte olduğumuz, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bir kanun tasarısı. Hükümeti, bugün, Sayın Tarım Bakanımızın burada temsil ediyor olması, belki bir fırsattır; ama, bu fırsatı yeterince kullandığımızı düşünüyorum. Lütfen, daha fazla konunun dışına çıkmayalım.

ALİ SEZAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Ali Sezal söz istiyor.

60 ncı madde gereğince, önce, ne için söz istediğinizi söylemeniz için mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

ALİ SEZAL (Kahramanmaraş) – Sayın Bakanımız yanlış bilgi verdiler Maraş'la ilgili; ona değinmek istiyorum, eğer müsaade ederseniz. (MHP sıralarından "Maraş demedi" sesleri)

Daha önce "Maraş" dedi.

Sayın Bakanım üniversiteden geliyor, hocamızdır; ancak, ben, otuzbeş senedir ziraatçilik yapıyorum ve Maraş'ın büyük ziraatçilerinden birisiyim; yani, halkın içinden gelen, ziraatın içerisinde gelen bir kişiyim.

BAŞKAN – Kısa efendim... Kısa...

ALİ SEZAL (Kahramanmaraş) – Şimdi, efendim, müsaade buyurursanız...

Ben, pazar günü Kahramanmaraş'taydım, bütün arazileri gezdim, şu anda, Kahramanmaraş'ta, iki gün öncesine göre, bir tane biçerdöver yok. Yani, Bakan, Maraş'a biçerdöver girdi diyor; Maraş'ta hasat başlamadı; ancak, bugünlerde başlayacak.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Hayır efendim, ben, biçerdöver girdi demedim.

BAŞKAN – Ali Bey, tamam, lütfen... Kısa...

ALİ SEZAL (Kahramanmaraş) – Müsaade buyurursanız, çok kısa efendim.

Sayın Bakanım, buğdayın 102 000 liradan satıldığını söylüyor; ancak, Adana Ovasında, yumuşak buğdaya 90 000 lira piyasa fiyatı verildi, 85 000 lira civarından satılıyor. Çiftçinin durumunu şu şekilde arz ediyorum; yine, Maraş'ta en büyük traktör acentesinde -akrabalarımıdır- altı aydır 1 traktör satılmadı. Bu çiftçinin durumunu Sayın Bakanıma arz ediyorum. (MHP sıralarından "Anlaşıldı" sesleri)

BAŞKAN – Ali Bey teşekkür ediyorum.

Konudan yeterince ayrıldık; ama, sayın milletvekillerinin tatmin olması önemliydi.

Şimdi, görüşmekte olduğumuz 7 nci maddeyle ilgili olarak, şahısları adına, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi, bu kanun tasarısının yürürlük maddesine geldik; yalnız, iktidar partilerinin milletvekillerine bir şey söyleyeceğim: Ya bu çalışma saatlerini gece saat 11'e kadar uzatmayın; uzatırsanız, burada oturun ve muhalefeti dinlemeyi de lütfen içinize sindirin. Öyle, vakit geçti falan diye bir şey yok. (MHP sıralarından alkışlar (1))

Şimdi, bakın... Bir dakika... Bir dakika...

Sayın Bakan burada buğday fiyatlarını bize uzun uzun anlattı. Ben kendisine bir şey söyleyeceğim: Bu cumartesi günü biz, Konya'da, buğday üreten çiftçilerle miting yapacağız; gel oraya, bir de, çiftçilerin önünde anlat bakalım, ne kadar anlatabiliyorsun bunu . Davet ediyorum sizi... (FP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakanım, bakın, ben başka bir şey diyecektim; ama, size bir misal vereyim. Şimdi, sizin bu hükümet döneminde -başka zamanı konuşmuyorum ben, şimdiyi söylüyorum- eskavatörle toprak kazma fiyatlarına -Karayollarında- yüzde 86 artış verdiniz. (MHP sıralarından gürültüler)

Bir dakika camm... Bir dakika... Dinleyin; ne olduğunu anlarsınız.

Eskavatör ne yapar?.. Toprak kazmada ne vardır; bir eskavatör vardır, bir operatörü vardır, bir de kullandığı akaryakıt vardır. Akaryakıtta bir senede yüzde 126 zam geldiği için, toprak hafriyat fiyatlarına, siz -Bayındırlıkta- müteahhitlere ödenen fiyatlara yüzde 86 zam yaptınız.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Kendi müteahhitleri onlar...

ASLAN POLAT (Erzurum) – Buğday ekmede ne yaptınız; birinde traktörse öbüründe kepçe vardır; biri de mazot kullanır, öbürü de mazot kullanır, birinin de operatörü vardır, öbürünün de operatörü vardır. Buğday ekmede, ayrıca, bir de, tarla kirası, tohum ve gübre fiyatları vardır; ki, gübre ile tohuma da yüzde 100 zam gelmiştir. Siz, geçen bir yıl içerisinde, Karayollarında iş yapan müteahhitlere yüzde 86 zam verirken; buna mukabil, 22 milyon buğday ekicisine yüzde 24 zam vermenizi bu millete açıklayamazsınız. Açıklıyorsanız, davet ediyorum Konya'ya, beraber gidip açıklayalım sizinle; birincisi bu.

İkincisi, bunu iyi düşünün, aynı konulardır, bir senede yapılan imalatır; birinde, müteahhitlere olduğu gibi vermişsinizdir; ama, diğlerinde, köylülere veremediniz.

Bakin, bunun başka bir misalini vereyim: Şimdi, konuştuğumuz Sanayi Bakanlığında, Devlet Planlama Teşkilatının kalkınma planının 1174 üncü maddesinde diyor ki, Kredi Garanti Fonundan teminat mektubu bulamayan KOBİ'lere kredi garantisi vermek üzere, 816 firmaya, bu fon kurulduğu günden, yani, 17.4.2000 tarihinden bugüne kadar -tam rakamını vereyim, Sayın Bakan bazı rakamlara çok hevesli- 7 trilyon 553 milyar lira; yani, bu Kredi Garanti Fonunun kurulduğundan bugüne kadar Sanayi ve Ticaret Bakanlığında verilen bütün garanti, 816 firma ve 7,5 trilyon...

Sayın Başkanım, sayın milletvekilim, bu sizin hükümetin, off- shorezedelere verdiği garanti ne oldu; 80 trilyon lira oldu. 4 000 off- shorezedeye 80 trilyon lira garanti veren sizin hükümetiniz, 3,5 milyon küçük sanayiye, KOBİ'lere, garanti bulamayan insanlara, Kredi Garanti Fonunun kuruluşundan bugüne kadar verdiğiniz desteğin hepsi 7,5 trilyon lira.

Şimdi şunu söylüyorum: Diyebilirsiniz ki, siz önceleri neden az verdiniz? Biz veya başkaları az verdisek, off-shorezedelere de 80 trilyon vermedik, bunu siz verdiniz; bunu da bilin. (MHP sıralarından alkışlar[ı])

Şimdi bakın, yine sizden söylüyorum... Bakın, dinleyin beni...

Küçük sanayi sitelerinin, KOBİ'lerin çalışanların büyük çoğunluğu aile şirketleridir. Bu şirketlerde çalışanların en büyük problemi de kaçak işçi olarak çalışmaları ve sigortalarının olmamasıdır. Şimdi, yine sizin bu hükümetinizin getirdiği sigorta primlerindeki artışlardan dolayı ve asgari ücreti 107 milyon lira tespit etmenize rağmen, bunlardan prim alırken 150 milyon lira üzerinden alıyorsunuz. Yani, siz bile "107 milyon lira brüt olmaz" diyorsunuz, para alırken 107 milyon lira üzerinden alıyorsunuz ve bu zaman, bir işçinin eline net 81 milyon lira geçerken, işverenin cebinden 149-150 milyon lira çıktığı için; yani, işverenden çıkan paranın yüzde 54'ü ancak işçiye gittiği için, çoğu işletmelerde kaçak işçi çalışıyor ve bunlar da küçük sanayi sitelerinde çalışıyor.

MÜCAHİT HİMOĞLU (Erzurum) – Sayın Aslan, sinirlenmeden konuş...

ASLAN POLAT (Devamla) – Çünkü, holdinglerde, ister istemez muhasebe yerleştiği için, hemen hemen çoğu işçisi kayıtlıdır ve sigortalıdır. İşte sizin getirdiğiniz o vergiden dolayı kaçak işçiliği teşvik ettiniz ve bu küçük sanayi sitelerinde çalışan insanların çoğu aile işçisi olması dolayısıyla hem emekliliğini geciktirdiğiniz için hem primini artırdığınız için sigortasız çalışmak durumunda kaldılar. Ne oldu?.. Sigortasız çalışanların zaten sigorta garantileri yok. Sigortalı çalışan Bağ-Kurlular ise, hastalandığı zaman dahi...

Bir devletin en büyük vazifesi olan, çalışanlarının sağlık şartlarına uyması gereken bir yerde bir Bağ-Kurlu hastalandığı zaman, sizin hükümetiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Polat, lütfen toparlayın.

ASLAN POLAT (Devamla) – ...20 Nisan 2000 tarihinden itibaren, tüm Türkiye'de Bağ-Kurluların üniversite hastanelerine gitmesini siz yasakladınız; dolayısıyla, Doğu ve Güneydoğu Anadolu gibi, sadece bir devlet hastanesi olan ve o hastanelerde de... Son derece yetersiz sağlık şartlarında çalışan esnaf, bugün konuştuğumuz esnaf hastalandığı zaman, üniversite hastanelerine gidemediği için, Ankara'ya sevk edildiklerinde, ceplerinde paraları olmadığı için, ölüm ile yaşam arasında... Bunları, siz muhtaç ettiniz... (MHP sıralarından alkışlar!)

Şimdi, bunu için söylüyorum.

MÜCAHİT HİMOĞLU (Erzurum) – Bravo Aslan!

ASLAN POLAT (Devamla) – Sayın MHP'liler istediğiniz kadar alkışlamaya çalışın beni. Ben bu konuşmaların hepsini -sizi bilmem ama-Erzurum'a, Ağrı'ya yolluyorum. Yazın var ya, sizi Erzurum'da, Ağrı'da rahat ettirmeyeceğim, bütün köyleri tek tek gezeceğim. Hiç bundan korkunuz olmasın. (MHP sıralarından alkışlar!)

Bir şey daha söylüyorum, ya bizi dinlemeyi öğrenin ya da bu uzatmalardan vazgeçin. Saat 23.00'e kadar uzatmaları yapıp, sonra da milleti konuşturmamaktan da vazgeçin. Sizin bu yaptığınız hareketler, doğru hareket değildir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

Sayın milletvekilleri, 7 nci madde üzerindeki son görüşme...

MUSTAFA ZORLU (Isparta) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Oturduğunuz yerden efendim...

MUSTAFA ZORLU (Isparta) – Efendim, tutanaklara geçmesi bakımından söylüyorum. Aslan Bey Karayollarının birim fiyatlarını daha önce yaptığı konuşmalarda da dile getirdi -kendisi de teknik personeldir, ben de teknik personelim- Bayındırlık birim fiyatlarına gelen zamlar bir yıl öncesine göre hesaplanır; bu yılki ortalama fiyatlar da, geçen yılın enflasyon oranına göre belirlenmiştir, yüzde 65 civarındadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ASLAN POLAT (Erzurum)– Sayın Başkanım...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Peki, enflasyon yüzde 65 diyor, memura niye yüzde 25 veriyorlar?!

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Polat...

ASLAN POLAT (Erzurum) – Bakın, şimdi, Sayın Başkanım...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkanım, memura niye yüzde 25 veriyorlar?! Yani, müteahhite gelince yüzde 65, memura gelince yüzde 25. Yahu insaf be! Vallahi insaf yahu!

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Polat, oturduğunuz yerden, oturduğunuz yerden...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Siz müteahhitleri mi koruyorsunuz, siz de müteahhitsiniz demek ki!

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, off-shorezedeler içinde parası olan acaba kaç tane milletvekili var?!

BAŞKAN – Efendim, konumuz ne Bayındırlık fiyatları ne off-shorezedeler; ancak, satışma olması sebebiyle veyahut da ifadedeki hatayı düzeltmek için söz veriyorum.

Buyurun.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkanım, şimdi, arkadaşım, bana mühendis olduğumu söyledi; ben, kendisinin mühendis olup olmadığını bilmiyorum; ama, ben, mühendis ise, izah ediyorum.

Bayındırlık fiyatları da, Karayolları birim fiyatları da bir sene içerisinde hesaplanır, doğrudur; buğday birim fiyatları da bir yıllıktır. Yani, 1999'un mayıs ayından 2000 yılının mayıs ayına kadar

bir yılda gelen fiyatlar, Bayındırlık fiyatlarında da aynen geriden dönlük olarak alınmıştır, buğday ekiminde de geriden dönlük olarak alınmıştır.

Ben bir buğday ekimiyle, Karayollarında eskavatör fiyatlarına gelen fiyatları mukayese ettim. Bayındırlık fiyatları yüzde 65 artmıştır; ama, eskavatörle toprak kazılması pozu yüzde 86 artmıştır. Açar birim fiyata bakar, öyle konuşursunuz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Peki efendim, teşekkür ederim.

7 nci madde üzerinde son söz, Tokat Milletvekili Sayın Bekir Sobacı'ya aittir.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Cevat Ayhan Beye devrediyorum.

BAŞKAN - Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar; MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Efendim, lütfen, dinleyelim.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Sayın Başkan, muhterem üyeler; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teşkilat Kanununda değişiklik yapan tasarrımın yürürlük maddesine gelmiş bulunuyoruz. Tasarrımın sonunda da Genel Kurulda hararetle müzakerelerin yapıldığını görüyorum. Tabii, Sayın Bakan birtakım rakamlar ifade etti, konuşan hatipler de birtakım rakamları ve faizleri birtakım rakamlarla ifade ettiler ama... (MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Hatibi dinleyelim efendim, hatibi dinleyelim.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Halep oradaysa, arşın buradadır.

Bakınız, şimdi, rakamları bir kere doğru görelim. Refahiyol döneminde esnaf kredi faizleri yüzde 40 mertebesindeydi doğrudur; ama, yıllık enflasyon da yüzde 80 mertebesindeydi. Demek ki, Refahiyol döneminde, gerek çiftçiye gerekse esnafa, enflasyon mertebesinin yüzde 50'si bir faiz uygulanmıştır; yani, çiftçi ve esnaf enflasyona karşı korunmuştur.

Şimdi, kendileri hükümetteler -Anasol-M'yi kastediyorum- Sayın Bakan "biz yüzde 40 uyguluyoruz" dediler; doğru ama, sizin de enflasyon hedefiniz yüzde 25'tir. Şimdi aldığı krediyi, esnaf ve çiftçi, enflasyonun yüzde 25 olduğu bir dönemde geriye ödeyecek. Zaten, bu hükümet, 1999 Aralık ayında bir Bakanlar Kurulu kararı çıkardı. Bu kararnameyi hatırlarsanız, bendeniz o zaman, o kararname çıkınca basın toplantısı yaptım, bu hükümet esnafı ve çiftçiyi IMF'nin ipiyle asacak dedim. Niye dedim bunu; kendileri gayet iyi hatırlarlar, Aralık 1999'da çıkan kararnamede, 2000 yılında esnafa verilecek olan kredilerin miktarı 1999'da verilenin yüzde 55'i kadar olacaktır deniliyor. Dikkat buyurun!.. Yani, yarıya düşürüyor.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANİ HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Hayır...

CEVAT AYHAN (Devamla) – Evet; ben, size getirir gösteririm siz unuttuysanız.

Ve 2000 yılında esnafa verilecek olan krediler de, son üç aylık Hazine borçlanma faizlerinin 5 puan üzerinde olacaktır deniliyor. Yani, Refahiyol döneminde bizim esnafa ve çiftçiye verdiğimiz kredileri enflasyonun yarısına indirmişiz, desteklemişiz; siz, Anasol-M Hükümeti olarak, 2000 yılında esnafa ve çiftçiye vereceğiniz kredileri hem yarı yarıya indiriyorsunuz Bakanlar Kurulu kararıyla hem de faizlerini piyasa faizlerinin 5 puan üzerine çekiyorsunuz. Onun için, bu rakamları doğru bilip konuşmak lazım. Tabii, rakamları doğru görmezsek heyecanlanırsınız ve sonunda da yanlış bir yoruma gideriz.

Değerli arkadaşlar, esnafa bunu veriyoruz, çiftçiye bunu... Bakın, buğday fiyatları ilan edildi; Ziraat Odaları Birliği Başkanı, bu hükümeti düşürmek için her türlü gösteride, yürüyüşte, kanunlar

çerçevesinde her türlü dayanışma içinde, bütün çiftçilerle hareket edeceğiz dedi, bu hükümetin düşmesi lazım dedi. Evet, biz de muhalefet partisi olarak düşmesi lazım diyoruz; İşçi Sendikaları Genel Başkanı da bu hükümetin düşmesi lazım diyor; memur sendikaları, düşmesi lazım diyor. Niye; zaten üç yıldan beri esnafı ve çiftçiyi ezen Anasol-D Hükümetinin yerine şimdi MHP destekli Anasol-M Hükümeti, aynı ezmeye devam ediyor; artık, bıçak kemiğe dayandı, milletin tahammül gücü kalmadı.

Değerli arkadaşlar, bakın, mazot fiyatı, 1999'un haziran ayında, bugünlerde 194 000 liraydı, bugün 441 000 lira; artış ne; yüzde 124. Aynı şekilde, gübrede artış yüzde 100'ün üzerinde. Çiftçi, tarlasına buğdayını, pancarını, diğer mahsullerini bu gübre fiyatlarıyla, maliyetleriyle, bu mazot maliyetleriyle... Siz ne veriyorsunuz çiftçiye; yüzde 27 fiyat artışı veriyorsunuz. Ziraat odaları "hububatta maliyetler 125 000 lira mertebesindedir" diyor, sizin verdiğiniz 102 000 liradır ve diğer yerde, bu, 90 000 lira mertebesine düşecektir değerli arkadaşlar. Onun için, hükümet, bu politikalarda fevkalade yanlış bir yoldadır. Ben, hükümeti şimdiden ikaz ediyorum; bu tutulan yolla netice almak mümkün değil.

Esnafı ilgili de bir iki hususu dile getirmek istiyorum. Bakın, esnaf demek, kendi geçimini aletleriyle çıkaran insandır, maaşlı insan değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayınız.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Esnaf, tarlasına giden çiftçi gibidir, dükkânına gider, sabah dükkânını açar, besmeleyi çeker, rızkını bekler "dükkân kapısı hak kapısıdır" der ve onu bekler. Bazen sifahlı kapatır, bazen sifahlı kapatır; ama, esnaf, bu şekilde çalışan insandır, maaşlı insan gibi değildir, onun hiçbir garanti maaşı yoktur. O, sadece çalışarak geçinir; çalışarak, ayrıca devlete de vergi öder değerli arkadaşlar. Esnafın durumunu bilmek lazım.

Son zamanlardaki bir gelişmeyi de muhterem milletvekillerinin dikatine arz etmek istiyorum ve hükümetin de tedbir alması gerektiği için bunları söylüyorum. Nedir bu mesele; yıllar önce, Avrupa'da, Japonya'da, hipermarketlerin, büyük mağazaların, esnafı yok etmemesi, esnafı piyasadan silmemesi için tedbirler alınmıştır. Vaktim müsait değil, bunların teknik bilgilerini vermeye vaktim yok; ama, söylemek istiyorum ki, bugün, Türkiye piyasasını, dışarıdan gelen, içeriden kaynaklanan büyük sermaye, milyonlarca esnafı yok edecek, büyük bir gelişme içerisinde; bununla ilgili, hükümetin, sıratla, esnafı koruyan tedbirleri getirmesi lazım.

Büyük mağaza demek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim, son cümleler için mikrofonu tekrar açıyorum; lütfen tamamlayınız.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Muhterem arkadaşlar, esnaf ile büyük mağazalar arasında rekabet farkı var. Niye; büyük mağaza kuran teşvik alır, teşvik kredisi alır, yatırım indirimi alır ve her türlü teşviklerden faydalanır; ama, küçük esnafın, orta esnafın bunlardan faydalanma imkânı yoktur. Çeşitli mevzuat geliştirerek esnafı koruyacak tedbirler almamız gerekir.

Bu kanun tasarısı, nihayet teknik bir düzenlemedir; esnafa ait bu hizmetler zaten Sanayi Bakanlığı Ticaret Genel Müdürlüğü bünyesinde görülmüyordu, şimdi, Esnaf Genel Müdürlüğü diye bir şey kuruyoruz, hayırlı olsun; ama, esnaf için hiçbir şey yapmadığımızı da bilmek lazım.

Hepinizi hürmetle selamlıyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Sayın milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz 7 nci madde üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Başkan, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Hayhay, buyurun efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cevat Ayhan Beye teşekkür ediyorum; ancak, ben, Sayın Cevat Ayhan Beyin biraz daha fazla rakam vereceğini bekliyordum, ümit ediyordum; kendisinin veremediği rakamları, müsaade ederseniz, ben vermek istiyorum.

Küçük sanayi sitelerinde -ki, küçük sanayi siteleri, özellikle, esnafımızın, sanatkârlarımızın çalıştığı, geçimini sağladığı kurumlar- 1 Ocak 2000 tarihinden itibaren kullanılan kredilerin faiz oranlarını söylüyorum: Kalkınmada öncelikli yörelerde yüzde 20 olan kredi faizleri yüzde 10'a düşürüldü, yarı yarıya düşürüldü.

AHMET DERİN (Kütahya) – Ne zaman?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – 1 Ocak 2000 Sayın Milletvekili; takip edin de, oradaki esnaflara ulaştırın bunları, onlar bilemeyebilir.

Normal yörelerde kullanılan kredi faizleri yüzde 40'ten yüzde 15'e düşürüldü. Bunları seçim bölgenize bildirmiş olmanız gerekirdi.

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Kaç kişiye veriyorsunuz?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Herkese veriyoruz, her müracaat edene veriyoruz.

Gelişmiş yörelerde...

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Kaç kişi kapıdan geri çevriliyor!.. Böyle hamasi konuşmakla bu iş olmaz ki!.. Filyatta, icraatta yoktur bir şey Sayın Bakan...

BAŞKAN – Evet... Dinleyelim efendim, dinleyelim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Bakınız, sizler, bu rakamları dinledikçe, ekonomideki bu düzelmeleri gördükçe sevineceğiniz yerde, mutlu olacağınız yerde rahatsız oluyorsunuz.

Bir rakam daha söylüyorum: Gelişmiş yörelerde, küçük sanayi sitelerinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından kullanılan kredilerin faiz oranı 1 Ocak 2000'de yüzde 45'ti, 1 Ocaktan itibaren yüzde 20'ye düşürdük. Bunları seçim bölgelerinizde anlatırsanız, esnaf da bu kredilerden istifade eder.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BEKİR SOBACI (Tokat) – İşletme kredilerinden bahsedin Sayın Bakan...

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Sayın Başkan, Sayın Bakanın bahsettiği krediler küçük sanayi sitelerinin inşaat kredileridir. Bu krediyi, esnafa işletme kredisi olarak yüzde kaç faizle veriyorlar; lütfen, onu izah etsinler.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Ferdi krediden bahsedin...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – İşletme kredileri - biraz önce söyledim- Halk Bankasından sağlanan krediler ve oradaki kredilerdeki düşüş oranlarını biraz önce söyledim. Size de, isterseniz, çıkışta, yazılı olarak, şu dosyayı takdim ederim ve siz de, gereğini yaparsınız.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Peki, bunun miktarı nedir Sayın Bakan, miktarı nedir?

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Niye rakamı ifade etmiyorsunuz?

BAŞKAN – Efendim, konu, bugünkü mitzakeremizin bir hayli dışındadır.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Niye dışında olsun Sayın Başkanım?! Dışında niye olsun?! Yani, burada, esnaf kredileri konuşuluyor, esnafla ilgili kanun çıkıyor.

BAŞKAN – Hayır efendim, bugün, çiftçiye verilen krediyi konuşmayacağız.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Hayır... Çiftçi de esnaf sayılır.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Esnaf... Esnaf...

BAŞKAN – Başka söz talibi yok.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Oylamaya geçeceğiz; ancak, oylamaya geçmeden evvel, yoklama talebi vardır.

Önergeyi okutup, imza sahiplerini arayacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda toplantı yetersayısı yoktur. Yoklama yapılmasını arz ederiz.

BAŞKAN - Abdüllatif Şener?.. Burada.

Tevhit Karakaya?.. Burada.

Bekir Sobacı?.. Burada.

Ali Sezal?.. Burada.

Ahmet Cemil Tunç?..

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) – Ben tekabül ediyorum.

BAŞKAN – Siz tekeffül ediyorsunuz.

Ahmet Derin?.. Burada.

Hüseyin Kansu?.. Burada.

Nevzat Ercan?.. Burada.

Teoman Özalp?..

TURHAN GÜVEN (İçel) – Tekabül ediyorum.

BAŞKAN – Tekeffül ediyorsunuz.

Mehmet Sadri Yıldırım?.. Burada.

İsmail Özgün?.. Burada.

Veysel Candan?.. Burada.

Lütfi Yalman?.. Burada.

Aslan Polat?.. Burada.

Ali Gören?.. Burada.

Cevat Ayhan?.. Burada.

Ömer Vehbi Hatipoğlu?.. Burada.

Mehmet Fuat Fırat?.. Burada.

Zeki Ünal?.. Burada.

Mehmet Baysarı?.. Burada.

Hüseyin Karagöz?.. Burada.

Mehmet Özyol?.. Burada.

Musa Uzunkaya?.. Burada.

Yasin Hatiboğlu?.. Burada.

Sayın milletvekilleri, yoklama için 3 dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.
(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayı vardır.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4. – *Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/504) (S. Sayısı : 368) (Devam)*

BAŞKAN – Hükümet ve Komisyon yarlarında.

7 nci maddeyi, Komisyondan geldiği şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

8 inci ve son maddeyi okutuyorum :

MADDE 8. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde ilk söz, Fazilet Partisi Grubu adına, Osmaniye Milletvekili Sayın Şükrü Ünal'a ait.

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) – Sayın Cevat Ayhan konuşacaklar.

BAŞKAN – Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim.

Süremiz 10 dakikadır.

FP GRUBU ADINA CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; kanun tasarısının son maddesine geldik. “Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür” diyoruz. Neyi yürütecek; esnafla ilgili yeni düzenlemeyi yürütecek. Esnaf ne bekliyor, hükümet ne yapacak; esnaf, kredi bekliyor; esnaf, destek bekliyor; esnaf, peşin verginin kaldırılmasını bekliyor; esnaf, meselelerin çözülmesi için hükümetten anlayış ve destek bekliyor. Yoksa, esnafın ihtiyacı genel mtdürlük kurulması değil, bakanlık kursanız ne olacak! Birçok arkadaş, esnaf bakanlığı kuralım diyor -biz de söylüyoruz- ne olacak; yani, ne yapacaksınız esnafa, ne yapıyorsunuz esnafa?..

Sayın Bakan biraz evvel ifade etti: Esnafa yüzde 10'la, yüzde 20'yle kredi. Nereye veriyorsunuz; küçük sanayi sitesi kurulacaksa oraya veriyorsunuz; ama, bugün 5 milyon esnafın işletme sermayesi ihtiyacı var, kredilere ihtiyacı var. Ben, deprem bölgesi milletvekiliyim, Sakarya Milletvekiliyim. Deprem afetine maruz kalmış olan esnafa bugüne kadar verilen kredi hiçbir zaman yeterli seviyede olmadı. Esnafına, sanayicisine, tüccarına, bütün Sakarya'ya verilen kredi 7,4 trilyon liradır. Buna 1,5 trilyon da bu günlerde ilave edildiyse, aşağı yukarı 9 trilyon mertebesindedir. Bütün 5 ilin esnaf ve sanayicisine verilen kredi de, 40 trilyon lira mertebesindedir.

Değerli arkadaşlar, milletvekilleri olarak, tabii, bu sıkıntıyı biz yaşıyoruz. Esnaf ve çiftçi bize yönelip bizden istiyor "niye milletvekilleri bu meselelerimizi çözümüyor" diyor. Milletvekillerinin çözme imkânı nedir?.. Tabii, iktidarın 350 milletvekili var. Biraz kritik sayı da olsa, iktidar milletvekillerinin hükümete baskı imkânı olur bazı meseleleri çözmek için; ama, şimdi, 350 milletvekili olunca, hükümetin, iktidar milletvekillerine karşı da hiç hassasiyeti yok. İsteyen istediğini söyleyin, hükümet bildiğini okumaya devam ediyor.

Hükümet, tabii, kendisinin başarılı olduğunu zannediyor. Geçenlerde, Dünya Bankası Başkanı burada idi. Dünya Bankası Başkanı Sayın Başbakan ile konuşurken, Sayın Başbakan dediler ki: "Yani, tevazu hudutlarını aşarak ifade etmek isterim ki, hükümetimiz, yakın zamandaki hükümetlerin en başarılısıdır." Dünya Bankası Başkanı da "yok Sayın Başbakan; siz, dünyanın en başarılı hükümetisiniz" dedi. Ben de şaşırđım; tabii, dünyanın en başarılı hükümeti olmak için, yani, hangi ölçüler diye hükümetin uygulamalarına baktım.

Bakın değerli arkadaşlar, önümüzde, Maliye Bakanlığının dört aylık konsolide bütçe uygulamaları var. Buradan kime ne çıkaracaksınız?.. Dört ayda -ocak, şubat, mart, nisan aylarında- hükümet, vatandaşın 7 katrilyon 927 trilyon lira vergi toplamış, gelir; yani, 13 milyon dolar. Dört ayda faize 9,5 katrilyon lira, yani, 16 milyar dolar ödemiş. Her ay, ortalama, 4 milyar dolar faiz ödemiş.

Vatandaş katrilyonu falan da fazla anlamıyor; çünkü, rakamlar birbirine karışıyor, trilyon, katrilyon... Katrilyondan sonra ne gelecek bilmiyoruz artık; onun ismi yok daha. Tetrilyon mu gelecek, ne gelecekse... Onun için, dolara göre ifade edersek vatandaş daha kolay anlıyor.

Yani, bu hükümet, ayda 4 milyar dolar faiz ödemiş. 1999 yılında değil, 2000 yılının ilk dört ayını söylüyorum değerli arkadaşlar. Esnafa ne verecek, çiftçiye ne verecek; hiçbir şey vermesi mümkün değil.

Gelirlerinden daha çok faiz ödeyen bir hükümet; yani, dört ayda 13 milyar dolar geliri var hükümetin, 16 katrilyon lira faiz ödemiş ve bunu da yapan bugünkü hükümettir.

Şimdi, bazı arkadaşlarımız "e biz mi yaptık" diyor. Siz, bir yıllık hükümetsiniz, iki ortağınızsa üç yıldır hükümettedirler. Bakın, bu faiz ödemelerini size söyleyeyim; Refahiyol döneminde, ayda, ortalama 1 milyar dolar faiz ödemiş -en çoğunu söylüyorum- Anadol-D'de 2 milyar dolar olmuş, DSP'de 2,5 milyar dolar olmuş -DSP'nin dört aylık döneminde- şimdi, 2,5 milyar dolardan 4 milyar dolara çıkmış Anadol-M hükümeti zamanında.

Toplam rakamları da vereyim size; Refahiyol döneminde, oniki aylık hükümette, 14 milyar dolar faiz ödemiş; bizden önceki oniki ayda da 14 milyar dolar. Dikkatinize arz ediyorum; biz, artırmamışız, fren yapmışız, durdurmuşuz bir kere.

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Siz başlatmışsınız!

CEVAT AYHAN (Devamla) – Hayır, bu başlangıç bizden önce de var, daha önce de var. Sonra konuşuruz ikili olarak, lütfederseniz, memnuniyetle.

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Hayhay...

CEVAT AYHAN (Devamla) – Rakamlar yalan söylemez; oturur konuşuruz.

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Söylemez de... Artış sağlamışsınız...

CEVAT AYHAN (Devamla) – Anadol-D hükümeti, birbuçuk yıllık hükümetinde, 28 milyar dolar faiz ödemiş; DSP, dört aylık hükümetinde, 10 milyar dolar faiz ödemiş ve Anadol-M hükümeti de, şimdi, bir yılını doldurmuş, 29 milyar dolar faiz ödemiş. Yani, Türkiye'nin 65 milyon insanı çalışıyor, ha bire faizcilere para ödüyor. 5 milyon esnaf bekler, milyonlarca çiftçi bekler, buğday üreticisi bekler, emekli bekler, memuru bekler, işçisi bekler; Türkiye bu batağa saplanmış.

Bakın, ben, Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim, orada da söylüyorum. Maliye Bakanına da söylediğim şu oldu; neyiniz varsa satın, bu bataktan kurtulun.

EDİP ÖZGENÇ (İçel) – Sizin eseriniz! Sizin!.. Türkiye'yi berbat edip bıraktınız!

CEVAT AYHAN (Devamla) – Ah, bu eser sizin eseriniz. Bugün ödediğiniz faizler, sizin 1999'da yaptığınız borçlardır. Bugün ödediğiniz faizler, ortaklarınızdan DSP'nin, 1999'un ilk dört ayında ödediği faizlerdir; alınan borçların faizleridir bunlar. Bu söylediğim rakamlarda anapara yok; bunlar sadece faizlerdir.

Şimdi, borçlanmalara yüzde 40 mertebesinde faiz... İyi, memnun oldum; ama, enflasyon, bu sene sonunda yüzde 25, ama ondan sonraki, gelecek sene bu vakit yüzde 15 mertebesinde olduğu zaman yüzde 40'la aldığınız faizi, borçlanma ortalama vadeleri, aşağı yukarı, 16-17 aydır -bundan birbuçuk sene sonra ödediğiniz zaman- enflasyon yüzde 10 olduğu zaman enflasyon üzerinde net yüzde 30, dolar üzerinden, faiz ödeyeceksiniz.

NAIL ÇELEBİ (Trabzon) – Çaresi?..

CEVAT AYHAN (Devamla) – Çaresi, israflardan kurtulmaktır. Çaresi, kamu yönetimindeki saltanatı yıkmak, millete hizmet eden bir bürokrasi ve devlet haline gelmektir. Çaresi, mahallî idareler kanununu çıkarmak, merkezi idareyi küçültmek, bu Meclisi güçlendirmektir.

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Herkes istiyor; biz de öyle yapıyoruz zaten.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Kamu harcamalarının her kuruşuna bu Meclisin denetimini getirip sokmaktır ve illerde il genel meclislerini güçlendirip illerdeki sarfiyatta da yatırımlarda da denetimi orada halk adına sağlamaktır. Siyaseti güçlendirmezseniz önümüz tıkanıktır; iflasa doğru gidiyoruz.

Sayın eski Cumhurbaşkanı "devlet iflas etmez" diyordu, ama devlet de iflas eder. Dünyunu umumiyeyle Osmanlı Devleti iflas etti ondan sonra mirasçılar onu paylaştılar. 1950'ye kadar cumhuriyet hükümetleri tanzimatçıların eski dünyunu umumiye borçlarını ödedi. Onun için, önümüze iyi bakmamız lazım.

Bu rantıye basımının methiyeleri kimseyi sevindirmesin. Gidişat iyi değildir değerli arkadaşlar. Bu boyalı basın, tabii, her gün metheder, istediğini oraya sevk eder, istediğini buraya sevk eder; ama, halkın yaşadığı gerçekleri siz biliyorsunuz; milletvekilleri olarak biliyorsunuz, bizler biliyoruz, vatandaşlar olarak biliyoruz. Onun için, gerçekçi olalım ve gerçeklere yaklaşalım.

Şimdi bakın, bu ödenen faizler Türkiye'de kalsa yine Türkiye'de yatırıma gider; ama, bu ödenen faizler dışarıdan gelen sıcak dövizle gidiyor. Dolar geliyor, mark geliyor bozduruluyor yatırılıyor ve bu şekilde hazine bonoları ve devlet tahvillerine toplanıp dışarıya gidiyor. Yani, Türkiye kan kaybediyor değerli arkadaşlar. Onun için, biz esnaflarla ilgili bir madde getirdik, Sanayi Bakanlığında genel müdürlük kurduk, daire başkanlığı kurduk... Bunlar fasa fiso işlerdir; onu size söyleyeyim. Asıl yapılması gereken, Türkiye'nin gelirleri nereye harcamıyor, kimlere gidiyor; bunları, milletin ihtiyaçlarına uygun, çalışanların ihtiyacına uygun, 65 milyonun ihtiyacına uygun nasıl harcayacağız; bunların üzerinde durmamızdır. Bu, görev olarak bizim görevimizdir, milletvekili olarak hepimizin görevidir. Bunların hesabını vatandaşa veremeyiz değerli arkadaşlar.

Onun için, önümüz açık değildir... Bir yıl önceki seçimin rüzgârını bırakın da, bir yıl sonra gelecek olan seçime bakın. Bakın, bugün, Türkiye'de seçim konuşulmaya başlandı. Ben burada söylüyorum, 2001 yılında Türkiye seçime gitmeye mecburdur; siz devam ettiremezsiniz. 2001 yılının sonuna kadar, sonbaharına kadar hükümet olmanız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVAT AYHAN (Devamla) – Bugünden başladınız... Kendi aranızda...

BAŞKAN – Efendim, toparlar mısınız lütfen...

CEVAT AYHAN (Devamla) – Hükümet meselesi bugünden tartışılmaya başlanmıştır. Onun için, Bakanlar Kuruluna tavsiyem, Türkiye'nin iktisadî meselelerini ciddi olarak masaya yatırsın. Bir kere, hükümetiniz, ekonomide tıç başlıdır. Sayın Başbakanın ekonomiye vakit ayırması lazım, iktisadî meselelere vakit ayırması lazım; bürokratlarla bunu yönetemezsiniz, mümkün değil. İşte, benim deprem bölgesindeki felaketi yaşıyoruz. Bürokrasiyle bunu halledemezsiniz. Bürokratlar çok değerli insanlardır; ama, Türkiye'nin meselelerinin çözülmesinin arkasına siyasi iradeyi koymaya mecbursunuz. Bürokratların getirdiği meseleleri ihtiyaca uygun halde yönetmek siyasilerin görevidir, denetlemek siyasilerin görevidir, projelerin yolunu açmak siyasilerin görevidir diyorum.

Hepinizi hürmetle selamlıyorum ve çıkacak kanunun hayırlı olmasını diliyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Grupları adına başka söz talebi yok.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Var.

BAŞKAN – Peki.

Bu defa bakıyorum.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç; buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının son maddesi üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; şahsım ve Doğru Yol Partisi Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tabii, esnafı ilgilî sorunlar, bundan önce, Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğüne bağlı bir servis tarafından yapılıyordu. Şimdi, bunu kaldırıyoruz, Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğüni kuruyoruz. Genel Müdürlüğü kurarken de tabii, bu genel müdürlüğe bağlı olarak, aşağı yukarı 18 tane yeni kadro ihdas ediyoruz da... Genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı, şube müdürü, şube müdürü yardımcısı, şef gibi 18 kişilik kadro ihdas ediyoruz.

Şimdi, 3 partiden oluşmuş bir koalisyon hükümeti var. MHP'li arkadaşlarımız, kadrolaşma peşinde; ama, başka şeyler de var daha, onları zaman içerisinde anlatacağız.

DSP'li arkadaşlarımız...

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Ne var Kamer Bey?

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul) – Heyecanlı oluyor!... Anlat, anlat!..

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Ne var?.. Anlat ne var?!..

KAMER GENÇ (Devamla) – Var, var... Müteahhlik meselesini de anlatacağız daha... Durun bakalım. Daha getireceğiz, getireceğiz, hiç merak etmeyin!.. Sabırlı olun.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) – Sabırlı olun, siz, daha dün geldiniz. Bakın, biz, burada senele-rin milletvekiliyiz. Bir dakika...

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul) – Sen Meclise kaç dakika önce geldin?!

KAMER GENÇ (Devamla) – Bakın, çok şey ederseniz, bugünden başlarım. Bir dakika efendim, bir dakika...

DSP'li arkadaşlarımız, sizin bakanlarınız bir işinizi görüyor mu; vatandaşın haklı işini görüyor mu? Hani, kaç tane bakanınız var burada?

AYDIN TÜMEN (Ankara) – Orada biri var.

KAMER GENÇ (Devamla) – Bir bakan mı var sizden?!

Akşama kadar, milletvekilleri, burada birtakım laflar söylüyor. Burada, hükümet nerede?! Hükümet nerede?! Rica ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Genç, cevap vermeyin efendim.

BEYHAN ASLAN (Denizli) – Kanuna bağlı konuş.

KAMER GENÇ (Devamla) – Kanuna bağlı.. Bir dakika..

BAŞKAN – Sayın Genç, lütfen...

KAMER GENÇ (Devamla) – Şimdi, DSP'li arkadaşlarımız da Mesut Beyin suiistimallerini aklama peşinde. Ben, anlamadım.

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) – Mesut Beyin adına ağzına alma!..

KAMER GENÇ (Devamla) – Ondan sonra, tabii, o Mavi Akımlar, o suiistimaller, enerji ihalelerindeki vurgunlar... Bunlar, buradan söylendi; ama, tabii, artık, siz de Mavi Akıma kaptırdınız kendinizi.

BEYHAN ASLAN (Denizli) – Sayın Başkan, konuya gelsin...

BAŞKAN – Sayın Genç, konuya gelir misiniz efendim.

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) – Mesut Beyin aklanmaya ihtiyacı yok.

KAMER GENÇ (Devamla) – Yani, DSP de Mavi Akıma kaptırdı, MHP de kendisini kaptırdı. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, burada, esnafın sorunlarının halledilebilmesi için, esnaf diye bir kitlenin orada olması lazım. Siz, esnafı yok ettiniz...

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Allah Allah!.. Kim yok etti?..

KAMER GENÇ (Devamla) – Nasıl yok etmediniz; esnaf, bugün, Bağ-Kur primini ödeyemiyor, sigortayı ödeyemiyor, vergiyi ödeyemiyor, sifatah edemiyor. Ondan sonra, esnaf... Hangi esnafın işini halledeceksiniz?! Siz, kendi işinizi halledeceksiniz.

Bakın, bugün, vatandaşın birisi bize bir faks çekmiş; diyor ki: "Bu son kurulan Denizcilik İşletmesi..."

AHMET TAN (İstanbul) – Tuncelili hemşerin mi çekti?

KAMER GENÇ (Devamla) – Yok... Canım, bakanlarınız var, çıkar, burada sorular bize.

Diyor ki "bu Denizcilik İşletmesi, 380 personelle Denizcilik Müsteşarlığı varken, bunu aldılar, kıyı emniyet personeline devrettiler ve kadroyu 1 250'ye yükselttiler..." (MHP sıralarından gürültüler) Yahu, arkadaşlar, sabırsızlanmayın. Biz buraya çıkıyoruz... Buyursun bakanlarınız... Bu hükümetin görevi, bu kürsüden yapılan konuşmalara cevap vermek.

Siz biliyor musunuz; bir vatandaş bana "ey Kamer Genç, sen kürsüde bazı şeyleri dile getiriyorsun" diyor ve bana bilgi aktarıyor. Bundan sonra, daha çok bilgiler aktaracaklar ve ben, bu bilgileri buraya getirirken, siz bu salonları terk edeceksiniz. (MHP sıralarından "Allah, Allah!.." sesleri) Göreceksiniz; terk edeceksiniz; çünkü, ben halkın sesiyim.

BEYHAN ASLAN (Denizli) – Sayın Başkanım, İttüyük açık... Ne konuşuyor?!

KAMER GENÇ (Devamla) – Yahu, otur be kardeşim, otur!..

Ben halkın sesiğim burada ve bu halkın bize intikal ettirdiği meseleleri dile getiriyorum.

Değerli milletvekilleri, bakın, burada...

BAŞKAN – Sayın Genç, müsaade eder misiniz...

KAMER GENÇ (Devamla) – Türkiye Cumhuriyeti halkı bizi buraya milletvekili seçti. (MHP sıralarından gürültüler)

Ayıbı olan insanlar korkar...

BEYHAN ASLAN (Denizli) – Konuya gel, konuya...

KAMER GENÇ (Devamla) – Çıkın, buradan, bizimle ilgili bir şey varsa söyleyin. Sizinle ilgili ihaleyi dile getirdiğimiz zaman niye gıcık alıyorsunuz? Çıkın burada söyleyin...

BEYHAN ASLAN (Denizli) – Konuya gel...

KAMER GENÇ (Devamla) – Tabii, halk bunu değerlendirecek.

Biraz önce, değerli bir arkadaşımız "müteahhirlere yüzde 65 fiyat farkı verdik" dedi. Peki, memura, işçiye, niye yüzde 25 verdiniz? Çünkü, belirli ihaleleri yandaşlarımız aldı. Yandaşlarımız aldığı zaman onlara yüzde 65 vereceksiniz...

NİDAI SEVEN (Ağrı) – Kimin yandaşları?.. Söyle bakalım...

BAŞKAN – Sayın Genç, konuya gelir misiniz efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) – ... fakire, fukaraya, İşçiye, memura geldiği zaman yüzde 25 vereceksiniz!..

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, sosyal bir devlettir...

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Kimin yandaşları, onu söyle...

KAMER GENÇ (Devamla) – Bakın Sayın Başkan, beni konuşturmadılar; stremi ona göre uzatın.

BAŞKAN – Efendim, lütfen, Genel Kurula hitap edin ve satışmalara cevap vermeyin.

KAMER GENÇ (Devamla) – Sayın Başkan, Genel Kurul dışında özel bir kurula hitap etmiyorum, Genel Kurula hitap ediyorum. Tabii ki, şu saatte bizi izleyen Yüce Türk Milletinin bütün fertleri bizi dinliyor, bizi değerlendiriyor. Bu itibarla, doğruları söylemekten de korkmayın. Gücünüz varsa, bu kürsü milletinin kürsüsüdür, gelirsiniz, buradan söylersiniz.

Bakın, benimle yarışılmaz arkadaşlar. Bakın, tamam... Benimle yarışılmaz. (DSP ve MHP sıralarından gürültüler) Ben, burada, daima gerçekleri söylüyorum. Beni bu kürsüde ve Türkiye politikasında ayakta tutan, bu kürsünün ve halkın gücüdür. Ben, burada, halkın sorunlarını dile getirdim, suiistimallerin üzerine gittim, her zaman halktan yana oldum, Türk Halkı, Tunceli Halkı beni buraya seçti, gönderdi. Varsa bir gücünüz... Seçimlerde de bütün şer güçler benim aleyhime çalışmalarına rağmen, beni engelleyemediler. (MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar!)

Bakın, benim sizden istediğim şu...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Bir daha gelemeyeceksin.

KAMER GENÇ (Devamla) – Yahu, gelirim gelmem, önemli değil; benim vicdanım önemli, vicdanım... Ben, akşam yattığım zaman, inanınız, o kadar huzur içinde yatıyorum ki... (DSP ve MHP sıralarından gürültüler) Çünkü, ne bir müteahhide aracılığım var ne bir holdinge bir diyet borcum var

ne bir müteahhidin peşinde koşuyorum; ama, benim peşinde koştuğum, Türkiye’de adalet olsun, Türkiye’de devlet iyi yönetilsin, Türkiye’de kim yasaya aykırı bir şey yapıyorsa yanına kâr kalmasın; bizim istediğimiz bu. Bu fikirlerimiz sizi çok rahatsız ediyorsa...

NAIL ÇELEBİ (Trabzon) – Etmez, etmez...

KAMER GENÇ (Devamla) – ...siz de çıkarsınız, kardeşim, biz buraya kendi cebimizi doldurmak için geldik dersiniz. (DSP ve MHP sıralarından gürültüler) Ona da millet karar verir. O bakımdan...

Değerli arkadaşlarım, buraya getiriyorsunuz, küçük küçük kanunlarla, işte, kendi yandaşlarımıza üç beş tane kadro getirelim... Bununla Türkiye yönetilmez. Türkiye, artık, 21 inci Yüzyıla girerken çok büyük düşünmek zorundadır. Açılım... Halkın önüne ufuklar koymak lazımdır; halkın önünde, yeni yeni, Avrupa’da, belki Amerika’da keşfedilmemiş birtakım düşünceler üretmek lazım. Belki bu size gültünç gelebilir, ben kendimi bu yönde güçlü kabul ediyorum. Ha, niye üretmiyorsunuz... Biz iktidarda olsak üretiriz ve Türkiye’yi en kısa zamanda dünyada lider ülke haline getiririz. (DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Biz sizin iktidarda olduğunuz zamanları da gördük.

KAMER GENÇ (Devamla) – Çünkü, niye yaparız biliyor musunuz; cebimizi düşünmediğimiz için, kadrolaşmayı düşünmediğimiz için... (DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

Bakın, bugün bir vatandaş geldi bana. “Ben, mastır yapmışım, oniki senedir de hastane müdürüyüm” diyor. “Erzurum’da sağlık imtihanlarına girdim. Ben, müdürlük imtihanını kazanmadım; ama, daha önce, 2 yıllık yüksekokul mezunu müdür oldum” diyor. Gerçekler var.

Değerli arkadaşlarım, bakın, şuna herkesin inanması lazım: Ne olursak olalım, her kim ki, Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşıdır, bu vatandaş, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarının himayesi altında bileğinin, aklının, izanının, kültürünün, dürüstlüğüünün hak ettiği yere gelmelidir. (MHP sıralarından “Doğru” sesleri, alkışlar) Ama, birilerinin partisinin adamı olmadı diye insanların hakkını elinden almamak lazımdır.

NAIL ÇELEBİ (Trabzon) – Kimse almaz.

KAMER GENÇ (Devamla) – Efendim, bize bunları siz söylemeyin... Siz söylemeyin... Biz, insanları, gidip de bakanları tabancalarla tehdit etmedik. Rica ediyorum... Genel müdürleri tehdit etmedik. (MHP sıralarından gürültüler)

Değerli milletvekilleri, bakın, benimle çok fazla laf atmayın. Ben, çok doğru bir insanım. Kusura bakmayın... Bir insanın kendi kendisini övmesi de iyi değil; ama, ben, son zamanlarda Türkiye’de yapılanları biliyorum. Bakın, işte, ANAP’lı arkadaşlar, burada bir iki grup başkanvekili çıktı, beni tehdit etti; ama, o tehdit etmenin arkasında varsa bir tehditleri gelir koyarlar. Ama, bir gün ben buraya TIR’larla belgeleri getirdim, onların yaptıkları suiistimalleri burada sererim ortaya. Bakın, bunu getireceğim; ama, TIR, tabii, Meclisin salonundan içeri girmeyeceğine göre, artık, gültümüz ne kadar belge taşımaya elverişliyse...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Getir de görelim.

KAMER GENÇ (Devamla) – Yine, DSP’lilere şunu söylüyorum: Bakın, siz, bu hükümetinizde bu bakanlarınızı getirin buraya. Burada konuşulanlara burada bakanlar cevap versin.

Kardeşim, yani, ilkokul öğrencileri gibi, hiç mi sizin seçmenleriniz yok?! Sabahtan akşama kadar geliyorsunuz, oturuyorsunuz. Bakanlarınızın da hiçbir iş yaptığı yok. Milletvekilliği bu değil. (DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Genç, üslubunuza dikkat edin efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) – Kanunları inceleyecek; eğer, ülke yararına ters bir şey varsa bunları düzelterek. Yoksa, bürokrat, kendi menfaatına uygun birtakım kanun tasarıları düzenliyor, getiriyor buraya. Siz de bunları incelemeyen oy verirsiniz memlekete faydalı hizmet yapamazsınız. Bugün, bakan, memleketimiz açıklık ve sefaletin çok altında, o sınır içindedir; ama, maalesef, tabii, siz burada oturuyorsunuz, keyfiniz yerinde. Halkın sıkıntısını dile getiren, acılarını dile getiren bizim karşımızda çok keyifleniyorsunuz. Aslında, sağlıklı düşünen insanlar, bu sıkıntılar karşısında ezilir; ama, ezilmeyi bilmek için vicdanların çok güçlü olması lazım. O bakımdan...

Sayın Başkan, zaten, siz, bana 5 dakika süre vermemiştiniz; 5 dakikayla beni şey ettiniz. 2 dakika daha süre vermenizi istiyorum.

BAŞKAN – 2 dakika daha sürenizi uzatacağım. Herkese yaptığım gibi, 2 dakika ek süre veriyorum.

KAMER GENÇ (Devamla) – Geçen hafta Tunceli'ye gittim.

Bir şey daha söyleyeyim. Bakın, yıllarca, bu kürsüde dedim ki, Tunceli'nin Ovacık İlçesinde 1994'ten beri tek gözülü barakalarda çamurun içinde yaşayan 150 aile var.

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul) – Yıllardır söylüyorsun, niye yapamadın?!

KAMER GENÇ (Devamla) – Efendim, işte, diyorum ya... Ben, tabanca alıp da bakanın odasını tehdit edemiyorum diyorum. İşte, yapamadım; âcizliğimi ifade ediyorum.

Kirveleri Mehmetçik olsun diye, oradaki değerli kumandanlarımız fakir öğrencileri sünnet ettirmişlerdi. Ovacık'ta da bir şölen vardı, oraya gittim. Üç dört tane özel televizyon vardı; dedim ki, bakın, yıllarca, ben, bunu Meclis kürsüsünde dile getirdim; gelin, şu barakaların halini bir çekelim, maalesef, cesaret edip, getirip çekemediler. Ben ne diyeyim kardeşim! Herhalde o insanların sıkıntılarını dile getirmek için, eğer basın beni tutmazsa, Parlamento beni tutmazsa, o insanların hakkını kim dile getirecek, o insanların sıkıntısını kim dile getirecek?!

Bakın, Tunceli'de, 1994 yılında, Çemişkezek İlçesinde 15 vatandaşın evi yandı; hâlâ, bu insanların evi yapılmadı. 1994 yılından beri orada depremde hak sahipliği tesis edilmiş en azından 50 vatandaş var; borçlanmış; Afetler Fonundan bir kuruş gitmiyor değerli arkadaşlarım.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin bir anayasası vardır; bu anayasada, herkes anayasa karşısında eşittir. Her idare, her organ –Türkiye Büyük Millet Meclisi de buna dahildir– her işlemde eşitlik ilkesine uygun hareket etmek zorundadır; aksi takdirde, anayasaya aykırı hareket etmiş olur. Eğer, sizlerin hükümetiniz ve sizin bakanlarınız bu insanların dertlerini ve acılarını hissetmiyorlarsa, bunları Türkiye Cumhuriyeti Devletinin bakanı olarak tasvip etmek de mümkün değil. Halkın sıkıntısına çare bulmayan bir bakan, bana göre, halkın da bakanı değil.

Çok keyifli de konuşmuyorum; ama, siz, bakıyorum, keyif alıyorsunuz. Ben, halkın acılarını dile getiriyorum. Bunları yapmaya kadar bunu dile getireceğim.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarımdan alkışlar)

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul) – Bunca zamandır Meclistesin; ver dairenin birini yap!

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genç.

Sayın Bakan bir kısa açıklama yapacaklar.

Buyurun Sayın Bakan.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Kamer Genç'e çok teşekkür ediyorum. Özellikle kendisine, bir kez daha teşekkür ediyorum ki, bu kanun tasarısı hakkında fazla bir şey söylemedi. Demek ki, kanun tasarısı hakkında tenkit edilecek hususları bulamadı Sayın Kamer Genç; ancak, bazı varsayımlardan hareket ederek birkısım iddialarda bulundu. Biraz önce de söylediğim gibi, ben, Sayın Kamer Genç'in aldığı bilgilerin kaynağının hatalı olduğunu söylemek istiyorum. Kendisine, nezaketim icabı da, yanlış söylüyor demek istemiyorum; kaynaklarınızın yanlış olduğunu söylüyorum.

1 250 kişiye kadro yükseltilmesi...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Burada değil Sayın Bakan; il genel müdürlüğünde.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Yoktur; onu söylüyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Denizcilik işletmesi kaldırılıyor. Burada 18 kadro veriliyor efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Hayır, hayır. Onu söylüyorum.

BAŞKAN – Efendim, karşılıklı konuşmayalım.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Genç, bu konu, Bakanlar Kurulunda görüşüldü. Kıyı işletmeciliği diye herhangi bir şey, kıyı emniyeti genel müdürlüğü diye bir kurum kurulup da, buna, 1 250 kişiye kadro yükseltilmesi diye herhangi bir husus...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Geçici işçi alınıyor.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Hayır, yoktur böyle...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Usulsüz alınıyor.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Hayır, yoktur böyle bir şey.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, yoksa, biz de size teşekkür edeceğiz; ama, ya varsa, siz ne yapacaksınız?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Efendim, eğer ihtiyaç...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ya varsa ne olacak?

BAŞKAN – Efendim, Sayın Bakanı dinleyelim... Sayın Bakanı dinleyelim...

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Genç müdahale ediyor.

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Bakanı dinleyelim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Genç, müsaade ederseniz, 1 250 kadro alınıp, oraya geçici işçi alınması diye bir husus yoktur. Eğer devletin değişik kademelerinde ihtiyaç varsa, o zaman buraya geçici işçi alınır ve geçici işçi alınırken de, lütfen, hiç kimseyi kadrolaşma yapıyor diye tenkit etmeyelim; çünkü, bir taraftan da işsizimiz var, bu işsizlere iş bulalım diyoruz.

57 nci cumhuriyet hükümetinin getirdiği bir yenilik var ve sizin iktidarlarınız döneminde getirilmedi. Memur alınma biz sınav getirdik ve bu sınav da ÖSYM tarafından yapılıyor...

TEVHİT KARAKAYA (Erzincan) – Neticesi ne oldu Sayın Bakan?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Yani, ÖSYM tarafından yapılan bir sınavı nasıl tenkit edersiniz; onu, ben, anlamakta zorluk çekiyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben, onu tenkit etmiyorum Sayın Bakan; o kazananlar...

BAŞKAN – Sayın Genç, lütfen, dinleyin efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – İkincisi, yine, hükümetimiz zamanında getirdiğimiz bir uygulama var; meslekte yükselme, kadrolarda yükselme için de sınav yapıyoruz. Geçmişte bu sınavlar yapılmıyordu. Geçmişte, diğer değerlendirmelerle yükseltmeler yapılırken, Başbakanlık tarafından hazırlanan bir genelgeyle, tüm bakanlıklarda yükseltmeler sınavla yapılıyor. Erzurum'da hastane müdürlüğü için verdiğiniz bir misal... O, sınavın sonucudur; sınav sonucu konusunda da fazla tartışma yapmamıza imkân yoktur. Ben, bunu, özellikle söylüyorum.

Tunceli–Ovacık'taki depremde zarar gören, felakete uğrayan vatandaşlarımızın -siz dediniz 1994 diye- 1994'te siz iktidardaydınız, niçin yarasını sarmadınız? (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Musa Demirci, bir bilginin yanlış olduğunu, yanlış bilgi verildiğini, düzeltmek istediğini belirtiyor.

Oturduğunuz yerden düzeltir misiniz efendim...

ÖMER İZGİ (Konya) – Burada Tarım ve Köyişleri Bakanlığı mı görüşülüyor efendim ?

BAŞKAN – Kendi Bakanlığı dönemiyle ilgili bir bilginin yanlış verildiğini belirtiyor.

Buyurun efendim.

69 uncu madde gereğince, çok kısa lütfen...

MUSA DEMİRCİ (Sivas) – Sayın Başkanım, Sayın Tarım Bakanı, dönemimizle ilgili açıklamaları yaparken, hilafı hakikat açıklamalar oldu; düzeltmek istiyorum.

1996 yılında hububata verilen artış yüzde 137'dir. 1997 yılında hububat taban fiyatları 18 000 liradan 33 000 liraya çıkarılmış, artış oranı yüzde 83'tür. Enflasyon 1997'de yüzde 79; enflasyonun üzerinde 4 puan artış verilmiştir. 1998 yılındaki taban fiyatı 53 000 liradır ve artış yüzde 60 yapılmıştır; enflasyon yüzde 78, enflasyona göre de eksi 18'lik bir artış yapılmıştır. 1999 yılındaki taban fiyatları 80 000 liradır, artış yüzde 50 yapılmış, enflasyon 67'dir; enflasyona göre artış eksi 16'dir.

2000 yılına geldiğimizde, Sayın Bakanın açıkladığı durum şudur: Taban fiyatı 102 000 lira açıklanmıştır, artış yüzde 27'dir; enflasyonu 62 olarak kabul ettiğimize göre, açıklandığına göre, enflasyona göre artış eksi 35'tir; yani, çiftçi küçültülmüştür, çiftçi ezilmiştir.

1997 yılında alınan hububat miktarı 1,5 milyon ton -artısı eksisi olabilir, Sayın Bakanda bunların rakamları var- benden sonraki dönemde 5,5-6 milyon ton alınmıştır; yani, 55 inci hükümet döneminde. 54 üncü hükümet döneminde Toprak Mahsulleri Ofisi 10 trilyon lira kâr etmiştir ve biz, parayı repoya vermedik; ancak, Sayın Bakan, neden zarar etti, nasıl zarar etti, bunu biliyor; açıklarsa memnun oluruz.

Bu fiyatların da, açıklanan fiyatların da, Sayın Tarım ve Köyişleri Bakanının içine sindiğini tahmin etmiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Efendim, bir bilgiyi düzeltti.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Başkanım, bilgi düzeltilmedi, bilgi tamamen yanlış verildi. Müsaade ederseniz, ben o rakamları buradan okuyayım; rakamlar elimdedir, bu rakamları karşılaştıralım.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Okuyun lütfen...

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Okuyun...

BAŞKAN – Efendim, son olarak, Sayın Bakana söz veriyorum; ama, çok kısa lütfen; çünkü, konumuzun çok dışına çıktık.

Buyurun efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Efendim, müsaade ederseniz, 1994’u veriyorum: 1994’teki enflasyon yüzde 137,6’dır; verdiğiniz artış yüzde 89’dur.

MUSA DEMİRCİ (Sivas) – Sayın Bakan, kim verdi?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Bir dakika...

BAŞKAN – 1994’le alakalı bir bilgi verilmedi.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – O zaman biz yoktuk Mecliste efendim, kim varsa; sırasıyla geleceğim ve alınan buğday miktarını siz biliyorsunuz Sayın Bakanım.

Ben size 1995’i söyleyeyim: 1995’teki enflasyon yüzde 78,1’dir; verdiğiniz artış yüzde 90 civarındadır.

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) – Verilen...

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Verdiğiniz değil, verilen...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Bir dakika... Sabredin, sabredin...

1996’daki enflasyon oranınız yüzde 78’dir, yüzde 157 artış verdiniz; aldığımız buğday 45 000 ton. Buğday almadınız, buğday... (MHP sıralarından alkışlar, FP ve DYP sıralarından gürültüler)

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) – Ne müsabetle!..

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Yanlış, yanlış işte!..

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) –Peki, fiyat açıkladınız, fiyat; buğday almadınız. Bunlar, rakamlarla burada mevcuttur.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Elinsaf yani, elinsaf!..

BAŞKAN – Efendim, Sayın Bakan cevap vermesin mi? İstiyorsanız keseyim. (DSP sıralarından gürültüler)

Efendim, bunu uzatmayalım lütfen.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Hayır, ben, aldığınız... Bakınız, şimdi, aldığımız buğday fiyatlarını okuyorum: Müsaade ederseniz, 1993’ten başlayayım.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen, kısa...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Hepsini okuyacağım, hepsini okuyorum.

Bakınız, size söyleyeyim, 1994’te 1 355 000 ton alındı. 1995’te 40 681 ton alındı, 1996’da aldığımız buğday, yalnız ve yalnız 632 000 ton.

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) – Demin, 50 000 ton dediniz.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Efendim, almadınız; 632 000 ton buğday aldınız. 1997’de aldığınızı söylüyorsunuz, 1997’de aldığınız 2,5 milyon ton. Almadığınız buğdaya fiyat verdiniz ve parayı da faize yatırdınız.

Teşekkür ediyorum. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar, FP ve DYP sıralarından gültürültüler)

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ederim.

MEHMET SADRI YILDIRIM (Eskişehir) – Sayın Başkan, Sayın Bakanın 1995 yılıyla ilgili açıklamasında bir sıfır hatası var. 40 000 ton değil, 425 000 ton.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Sayın Bakan, yani buğday nereye gitmiş?

BAŞKAN – Efendim, lütfen oturun, kimseye söz vermiyorum.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Sayın Bakan, buğdayı kim almış?

BAŞKAN – Lütfen oturun, kimseye söz vermiyorum.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Kaça almış buğdayı?

BAŞKAN – Kimseye söz vermiyorum, tamam...

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Şener, lütfen...

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen, yerinize oturun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Yönetim tarzınız yanlış Sayın Başkan.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAHAN (Balıkesir) – Otur yerine!..

BAŞKAN – Sayın Şener, lütfen, yerinize oturun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – 63 üncü maddeye göre, usul hakkında konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, size usul hakkında söz veririm.

Size bir şey hatırlatmak istiyorum, görüşmekte olduğumuz tasarrufların son maddesindeyiz ve görüşme süremizin tamamlanmasına 15 dakika kaldı. Hiç olmazsa, bir neticeye varabilmek için, konuyu fazla dağıtmamamız gerekir. Tesadüfen, hükümeti, burada, Sayın Tarım Bakanı temsil etmeseydi, Dışişleri Bakanı temsil etseydi bunları konuşabilecek miydik?! (MHP sıralarından “Hayır” sesleri)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, hükümet, eğer, burada, milletvekiline cevap veriyorsa, yanlış bilgi veriyorsa, milletvekili de kendisini savunacak. (MHP ve DSP sıralarından gültürültüler)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, ben, burada, Sayın Bakanın verdiği rakamların doğru veya yanlışlığı üzerinde konuşmak istemiyorum; bunun, yeri ve zemini ayırdır. Ancak, bugün, sabırla, idarenizi takip ediyorum; fakat, idare tarzınız içtüzüğe uygun değildir. Bir Başkan, Genel Kurulu idare ederken, kendi inisiyatifiyle, içtüzük hükümlerini ihlal ederek idare edemez. İçtüzükte, ne zaman, hangi çerçevede, hangi sürede, kimin söz alacağı, konuşacağı, hatta, konuşma üslubu belirlenmiştir. Birkaç saatir izliyoruz; rastgele bir milletvekili, konuşmaların ortasında - ilgili ilgisiz- söz istiyor, söz veriliyor; her konuşmacıdan sonra Sayın Bakana söz veriliyor. Halbuki,

böyle bir konuşma, böyle bir müzakere usulü, Genel Kurulun müzakere usulü değildir Sayın Başkan. Sayın Bakan, her konuşmacıdan sonra söz alıp konuşamaz. Maddelerin müzakeresinden sonra, Sayın Bakan söz isterse, siz de söz verirsiniz.

Dolayısıyla, bugünkü müzakereler, tamamıyla, İhtütük hükümlerinin ihlaliyle yürütülmüştür. Bu sebepten dolayı, İhtütüğün 63 üncü maddesine göre, usul tartışması açılmasını talep ediyorum. Bundan sonraki müzakerelere esas olmak üzere de, bu usul müzakeresinin faydalı olacağı kanaatindeyim Sayın Başkan.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Efendim, kanun bitsin, usul müzakeresini yapalım.

BAŞKAN – Sayın Şener, 60 ıncı maddeye göre, hükümetin her maddede söz alma hakkı vardır.

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Her konuşmacıdan sonra değil Sayın Başkan...

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Hayır efendim...

BAŞKAN – Her maddede söz alma hakkı vardır, hükümet bunu kullanmıştır; ancak, başka...

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, siz, her konuşmadan sonra...

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz efendim...

Siz, Başkanı bile konuşturmayacaksınız, nasıl usulden bahsedersiniz! (DSP ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, siz, soru faslına geçilmeden önce, milletvekillerine soru sordurdunuz... (DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Efendim, susalım lütfen... Lütfen, susalım...

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – ... ve de Sayın Bakana, her maddeden sonra değil, her konuşmacıdan sonra söz veriyorsunuz. Böyle bir müzakere usulü yok efendim.

BAŞKAN – Zabıtlara bakarız... Sonra, zabıtlara bakarız...

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Hayır... Usul tartışması... İhtütük açıktır; usul tartışması bütün işlerden önce görülür.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Böyle yönetim olmaz efendim... Olmaz...

Sayın Başkan, bir defa hükümet konuşur... Bir defa konuşur...

BAŞKAN – Efendim, kimseye söz vermiyorum... Hayır... Kimseye söz vermiyorum... (DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, bu konuda inisiyatifiniz yoktur, 63 üncü madde açıktır.

Sayın Başkan, 63 üncü madde açıktır “usule ait konular, diğer işlerden önce konuşulur. Bu yolda bir istemde bulunulursa, onar dakikadan fazla sürmemek şartıyla, lehte ve aleyhte en çok ikişer kişiye söz verilir” diyor, Başkan isterse verir demiyor. İhtütük “söz verilir” diyor.

BAŞKAN – Sayın Şener, usul tartışması açmaya hakkınız var, bunu hiç kimse tartışamaz; ancak, gerek eski Tarım Bakanı Sayın Musa Demirci’ye verdiğim söz gerek Sayın Bakanın cevabı 60 ıncı ve 69 uncu maddelere göredir; yani, bir yanlış bilgi verilmiştir deniliyor. Bakın, ben, size okuyayım; Sayın Demirci’nin yazılı müracaatı burada, arkanızda oturuyor “Sayın Başkanım, 54 üncü hükümet tarım fiyatlarıyla alakalı yanlış anlaşmalara meydan verecek açıklamalar yapıldı. Konunun açıklanması için kürsüden söz verilmesini arz ederim” diyor; Sayın Demirci diyor bunu. 69 uncu maddeye bakarsak, burada, yanlış bilgi verilmesi halinde düzeltme hakkı olduğu söyleniyor.

Kendisine Tarım Bakanlığıyla ilgili bir dönemi açıklamak üzere söz verilmiştir. Ondan sonra da, Sayın Bakan, ona cevap vermek üzere söz almıştır. Şimdi, burada her ikisi de 69 uncu maddeye girmektedir.

Ben, sizi ikna edebilirim memnun olurum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, sadece Sayın Demirci olayı değildir bu hadise. (Gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen susalım efendim... Lütfen susalım...

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Her hatipten sonra söz verdiniz. Sayın Kamer Genç konuştu, madde üzerindeki konuşmalar bitmedi, devam ediyor, daha konuşacak arkadaşlarımız var ve siz, Sayın Bakana arada söz veriyorsunuz; bir başka hatip konuşuyor, yine söz veriyorsunuz. Herhangi bir milletvekili, konuşmaların arasında çıkıyor, bir şey söylüyor, söz veriyorsunuz; bu, nasıl müzakere Sayın Başkan?!

BAŞKAN – Sayın Şener, Sayın Genç'in konuştuğu madde 8 inci maddedir, zabıtları getirip bakalım. Hükümet söz istediği zaman, öncelikle söz verilmez mi?

KAMER GENÇ (Tunceli) – İki defa söz verildi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir defa söz verildi.

Şimdi, şahısları adına Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat.

Buyurun efendim.

Konuşma süreniz 5 dakikadır.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu tasarrımın en son maddesine, yürürlük maddesine geldik; biraz sonra, inşallah, bu tasarrımın görülmeleri bitecek. Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü kuracağız; ama, esnaf ve sanatkarların derterleri bitmeyecek; bizim söylemek istediğimiz bu.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Size rağmen kuracağız!.

ASLAN POLAT (Devamla) – Şimdi, arkadaşlar, bir şey söylemek istiyorum: Eğer, muhalefetin burada her konuda konuşacak bir derdi var da konuşuyorsa, onu dinlemek de sizin vazifenizdir. Lütfen...

Şimdi, siz, Meclisin klasik çalışma saatini değiştiriyorsunuz, salı çarşamba ve perşembeye, cumayı ilave ediyorsunuz; saat 14.00'ten 23.00'e kadar konuşalım diyorsunuz, muhalefet milletvekillerinin hazırlanmalarına zaman vermiyorsunuz; ama, muhalefet milletvekilleri gelip de burada bir şey konuştuğu zaman "vakit geçti", "yeter" diye de siz yoruluyorsunuz. Konuşan biz, yorulan siz; ne oluyor size, onu anlamıyorum! (MHP sıralarından alkışlar)

Bakın, sayın milletvekilleri, şunu söyleyeceğim: Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü kuruldu; ama, son anlatıklarından birkaç şey vurgulamak istiyorum.

Vurgulayacağım konulardan bir tanesi, iktidar partisine ait bir milletvekili arkadaş dedi ki: "Lütfen, esnaf ve sanatkarlar krediden yüzde 4 pay alıyor, bunu arturalım." Hemen getirin, onu şu anda onaylayalım. Siz, burada, altı ay kadar önce, gece saat 3'te rantiyeye vergi getirdiniz, ittifakla biz kabul ettik. Sizin de böyle hayırlı bir işiniz varsa, esnaf ve sanatkarlara ek kredi getirme imkânı istiyorsanız, hemen getirin, biz onaylayalım; ona itiraz edersek, o zaman konuşun.

Bizim burada size söylediğimiz özkonular şuydu: Esnaf ve sanatkârlara büyük bir haksızlık yapılıyor; o da şudur: Üretim yüzde 37'sini yapan bu kesim kredinin yalnız yüzde 4'ünü alıyor, bu haksızlıktır, bunu önleyelim dedik. Siz ne yaptınız; tutturuz, esnaf ve sanatkârların tarifini değiştirdiniz -şimdi değiştirdiniz- eskiden 200 işçiye kadar olan işletmeler küçük, orta işletmeyken, 250 işçiye kadar artırarak, büyük kuruluşları da küçük sanayi gibi gösterip, kredi payından onları da faydalandırmak istediniz; bu yanlıştır dedik, bizim yanlış dediğimiziz bu.

Kredi tavanını 100 milyardan 400 milyara çıkardınız; bence, bu da yanlış; neden yanlış; çünkü, burada esas ezilen, 1 ile 9 arasında işçi çalıştıran küçük sanayi grubu; o küçük sanayi grubunun kullanacağı azami kredi de 200 milyardan fazla değil. Kredi tavanını yükselttiğiniz zaman, orada, küçük kesim değil, yine, orta tabaka, yine orta sınıflar alacak, onun için bu yaptığımız yanlış dedik.

Mesela, burada bir konu söyledim ben; dedim ki, Kredi Garanti Fonu var. Nedir bu Kredi Garanti Fonu... Çünkü, hepimiz biliyoruz ki, küçük sanayicilerin en büyük problemi teminat göstere-memektir. Bunlara teminat sağlamak için bir fon kurulmuş. Bu fondan, bugüne kadar 816 firma ancak yararlanabilmiş; 3,5 milyon esnaf, faydalanan sayısı 816. Peki, bunlara ne kadar kredi garantisi verilmiş; 7,5 trilyon lira. Peki, bunlardan esnaf ve sanatkârlar odasına kayıtlı olanların oranı ne; yüzde 18 veya 20; yani, bunun beşte 1'i. Şimdi, size bir şey söyleyeyim. 3,5 milyon esnaf, bunların odalarına kayıtlı olanlara bu garantinin yüzde 18'ini; yani, hemen hemen 600-700, beşte 1'i ne yapar; 7 civarında bir şey... Buna destek veriyoruz; fakat, buna mukabil, bu hükümet döneminde, hiçbir garantiniz olmadığı halde, off-shorezedelere 80 trilyon lirayı birden aktardınız; bu, haksızlık... 4 000 kütür off-shorezedeye verirken eliniz titremiyor, veriyorsunuz; ama, 3,5 milyon esnaf ve sanatkârdan desteklediğiniz insan sayısı ancak 816, bunların da yalnız yüzde 18 veya 20'si küçük esnaf ve sanatkâr odasına kayıtlı olanlar. Bu ne demektir... Ben size şunu söylemek istiyorum: Diyorum ki, buradaki yanlışlıkların gelin, düzeltelim.

Bir başka yanlışlık, geldiniz, Çalışma Bakanlığında, sigortada prim sayısını artırdınız. Asgari ücret 109 milyonken, azami, en az 150 milyon üzerinden sigorta ve prim kesmeye başladınız. Bu durum karşısında, bir işçi, sigorta ve prim kesildiği zaman işverene 150 milyon liraya mal olurken, işçinin eline 82 milyon lira geçmeye başladı. Emeklilik süresi de arttığı için, bilhassa küçük sanayide çalışan ve çoğu aile işçisi olan bu insanları, şimdi sigorta yapmaktan çekindiler ve kaçak çalıştırmaya başladılar. Dolayısıyla, bunları sigorta yapma imkânı da azaldı; çünkü, hem sigorta zamanı uzadı hem prim miktarı arttı. Bu zaman burada kaçaklık başladı; bu yanlış oldu, bu hatalı oldu dedik.

Bir başka hatadan bahsettik. Bunların hepsi Bağ-Kurlu. Bağ-Kurlularda şehir hastanelerinde, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da sigorta hastanelerinde gerekli tedavisi yapılamayanlar eskiden üniversite hastanelerine sevk ediliyordu; onu da yasakladınız. Şimdi, adam hasta olmuş, Erzurum'dan gelmiş bir Bağ-Kurlu, yahu hasta bu, Allah'tan kork, hasta bu ve sigorta hastanesine gidiyor, sigorta hastanesinde de deniyor ki "benim yanık bölümüm kapalı, ortopedim Erzurum'da yok, gözcüm yok, ben seni üniversiteye de sevk etmiyorum..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Polat, 1 dakika uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Ne olacak; haydi hastaneye sevk etti, zaten maddi durumu müsait değil, Ankara'ya da gelemedi. O zaman, bu adama, bir sosyal devlet sağlığta da yardım edemiyorsa, sosyal devletimiz nerede kalacak?!

Netice şudur: "Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür" diyoruz; ama, Bakanlar Kurulu, maalesef, Türkiye'de bir senedir hiçbir şeyi Cottarelli'ye sormadan yürütemiyor. İşte, çıkmaz da buradan meydana geliyor.

Hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, bir konuşmacı kaldı, iki de, İçtüzüğün 86 ncı maddesine göre, oyunun rengini belli etmek isteyen arkadaşımız var.

ÖMER İZGİ (Konya) – Uzatalım, uzatalım...

BAŞKAN – Bitirmek veya...

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkanım, İçtüzüğün 55 inci maddesinin son fıkrasına göre uzattım efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yarına kalsın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, tasarının bitimine kadar çalışma stresinin uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Bekir Sobacı, buyurun.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada, ülkemizin ekonomisini ve milyonlarca aileyi ilgilendiren bir kanun tasarısını konuşuyoruz; bütün konuşmalar bu tasarıyla ve milyonlarca vatandaşımızla ilgilidir; bunu ifade ederek sözlerime başlıyorum.

Önce şunu ifade etmek istiyorum: Önce hükümetin Sayın Bakan kendi partisinin milletvekiliyle bir anlaşmaya varsın. Kendi partisinin milletvekili, kalkıp, burada esnaf kredilerinin yüksekliğinden şikâyet etti. Sayın Bakanın söyledikleriyle milletvekilinin söyledikleri -aynı partiden olmasına rağmen- çelişiyor; önce bu çelişkiyi bir giderin. Daha sonra da burada, yine, hükümet ortağı partisinin milletvekili şunu ifade etti: "Efendim burada esnafın üzerinden politika yapıyorsunuz." Biz esnafın üzerinden politika yapmıyoruz.

Bakın, her kanunu hayırlı diye çıkarıyorsunuz. Tarım satış kooperatifleriyle ilgili kanunu da hayırlı diye çıkardınız; Sayın Bakanla da çok ilgili olduğu için özellikle ifade etmek istiyorum, İzmir, Manisa, Aydın milletvekillerinin de dikkatini çekiyorum, Ali Rıza Türker, Tarış Birlik Başkanını arayın. Hollanda'dan gelen firma, tonu 1 250 dolara satılan kuru üzümü 30 konteyner almaya geliyor; aldığı 5 konteyner ve 700 dolardan kapatıyor gidiyor "30 konteyner alacaktınız" dedikleri zaman da "bekeleyeceğim" diyor. Bakınız, siz, bir faciaya doğru gidiyorsunuz; bizim görevimiz sizi ikaz etmektir. Burada şov yapmaya çıkmıyoruz biz konuşurken. Arayın o insanı, sorun ve artı, burada kalkıp bütçenizden ayırdığınız yüzdeleri bir söyleyin.

Sayın Bakanım, siz, en azından ziraat ekonomi okudunuz; danışmanlarınız var, bütçe daire başkanınız var; brifing alın Hazine yetkililerinden. En yüksek faiz ödemesi hangi hükümetler döneminde oldu açın bir bakın, bir; İki, vergi gelirlerinin faizi karşılama oranları en yüksek hangi hükümetlerde gerçekleşti bir de onu ifade edin. Burada konuşan milletvekili arkadaşlarıma da sesleniyorum, Refahiyol döneminde açılan KOBİ kredisi ve KOBİ sayısı ile ilgili rakamları getirin -hodri meydan- 55, 56 ve 57 nci hükümet döneminde KOBİ kredisi açılan firma sayılarını da getir tartışalım; var mısınız? (MHP sıralarından "Varız, varız" sesleri) Ha!.. öyle yağma yok, öyle yağma yok... Ondan sonra, kalkıp burada ruh sağlığından bahsetmek... Ha, ruh sağlığı bozulanlar belli... Gerginlik ve çatışma üzerine beslenen politikalarıyla büyüyen partiler, bugün, gelip, rantiyenin düştürdüğü, medyanın düşürdüğü İtalyan çukurunda kafanızı duvara vuruyorsunuz; ama, halkı ezme hakkınız yok, bunu ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım burada açıklamalar yaptı. Bir hususu da, zannediyorum sehven anlattı. Refah-yol tartışıldı burada özellikle. Sayın Bakan 1994'lerden bahsetti ve 1997 rakamlarını da, zannediyorum, sehven, bir dil sürçmesi olarak yanlış ifade etti "2,5 milyon ton buğday alındı" dedi. Resmî Gazete 15 Kasım 1998, Yedinci Beş Yıllık Plan 1999 yılı programı. Sadece 3 435 000 ton buğday.

Sayın Bakan bir de şunu ifade etsin: Toprak Mahsulleri Ofisi arpayı zararına hangi yıllarda sattı? Bir de burada gelin bunu anlatın da biz de anlayalım ve bilgilendirelim. Toprak Mahsulleri Ofisi ne zaman zarar etmeye başladı?

Değerli arkadaşlar, burada biz şov yapmıyoruz. Bakınız, bunu özellikle ifade etmek istiyorum...

NİDAI SEVEN (Ağrı) – Ziraat Bankası borçları yok mu? Ben, şimdi bunu açıklayacağım.

BAŞKAN – Karışmayalım efendim, müdahale etmeyelim efendim.

BEKİR SOBACI (Devamlı) – Kurutüzümdе kaybettiğimiz dolarları, Dünya Bankasından alacağımız 500 milyon dolar kurtarmaz. Aynı faciayı fındıkta yaşayacağız. Ben, buraya dikkatinizi çekiyorum. Açın, sorun Tarış birliklerine. Siz, o kanun tasarısını getirirken de onların gtrüçlerini almadınız. Evet, bir faciaya adım adım gidiyoruz, tarımsal altyapının bir depremini, siz, burada bu yasalarla şu anda sağlamaktasınız; biz, ikaz ediyoruz...

Değerli arkadaşlar, o manada, burada buğday maliyeti tartışıldı. Allahaşkına, yaptıkları maliyet hesaplarında, tıltın ailesinin, pancar ailesinin yevmiyesi konuluyor mu konulmuyor mu? Var mı böyle bir hesap, maliyet hesapları içerisinde; konulmuyor. Bir yevmiye koyun bakalım, 5-6 milyondan ne çıkıyor o maliyetler değerli arkadaşlarım. Onun için, burada hissî olmaya hiçbirimizin hakkı yok; ama, bir tehlike ve faciâ varsa, bunu da ikaz etmek muhalefetin görevidir diye ben ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakan, muhalefete "siz, büyük tüccarların yanındasınız" dedi. Sayın Bakanım, gazetelerde benim değil, muhalefet parti liderlerinin değil, sizin beyanatınız çıktı "tüccar depolarını inşa ediyor, buğday alımı ve hububat alımına girecek istekli olarak, iştiyakla, azimle girecek" diyen sizsiniz. O zaman ne oluyor? Şimdi 500 trilyonu bulamadınız, hâlâ bulamadınız ve bulamayacaksınız bu parayı. Ben ifade etmek istiyorum. 70 trilyona çıktınız, 50 trilyon faizden, şimdi 70 trilyon... O parayı siz 100 trilyon faizle de bulamazsınız. Keşke, sıfır faizle bulsanız, sevinirim; önce ben sevinirim, vatandaşlarımdan önce.

Değerli arkadaşlar, burada faiz hadlerini açıkladınız, bunlar geçersiz. Plasmanlarda ne ayırdınız, yüzdeni kaç Halk Bankasında?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, toparlayınız Sayın Sobacı.

BEKİR SOBACI (Devamlı) – Madem süreyi uzattınız, muhalefet olarak bizim de bir hakkımız olduğuna inanıyorum şahsen.

Değerli arkadaşlar, bu manada, KOBİ kredilerinde Refah yolun çıkardığı o karamnamede ve o genelelerde bizzat projenin kendisi teminattı; ama, siz geldiniz, 55, 56 ve 57 üç katı, dört katı ipotek istemeye başladınız; esnaf da bankalardan kaçtı. Onun için, bu rakamları ifade etmenin hiçbir anlamı yok. Yüzdelerinizi söyleyin. 30 katrilyon faiz ödeyen Refah yol Hükümeti mi 46 trilyonluk bütçede, siz misiniz? Onun için, burada, kalkıp manipülasyona hiç gerek yok.

Bakın, sizden bir istihramım var, değerli hükümet, değerli hükümet partileri, şu 130 000 lira maliyeti olan buğdaya verdiğiniz 102 000 lira ki, 117 000 liradan bahsetti Sayın Bakan. En çok ekilen

buğday çeşidi hangisi Sayın Bakanım, bir onu söyleyin siz; 102 000 lira fiyat verdiğiniz buğdaydır bu memlekette, makarnalık buğday değil; makarnalık buğdayın yetiştiği yerler belli. Ben, ziraatçi değilim; ama, bilgi itibarıyla öğrenmeye çalışan bir insanım. Onun için, en çok ekim yapılan, en çok aileyi ilgilendiren fiyatı burada açıklamanızda fayda vardır. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sobacı, son cümleiniz için mikrofonu açıyorum tekrar.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Sayın Başkanım, ben, konuşmalarım da ekstre kullanmadım; bunu dikkatinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Lütfen, çabuk tamamlayın.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi, hükümetten istirhamım şudur: 130 000 lira vermediniz 102 000 lira verdiniz, 250 milyon doları kırtınız çiftçiden, 30 milyon Türk çiftçisinden 250 milyon doları iç ettiniz. 150 trilyon lira yapar bu. Gelin, şu 150 trilyon lirayı, ne olur, şu KOBİ kredilerine ayırın da, şu esnaf bir rahat nefes alsın, katmadeğeri daha yüksek küçük sanayi sitelerine bir hareket gelsin eğer bir şey yapacaksınız.

Ayrıca, şu yaptığımız özelleştirmelerde özelleştirilen kuruluşların üretime devamını sağlayın. Bakın, özelleştirilen kuruluşların büyük çoğunluğu kapatılmaktadır arsa ve binaları itibarıyla. Petlas, 30 milyon dolar yatırım yapacağım diyor Kırşehir'in kırına; teşvik belgesi çıkmadı. Önce, hükümet partilerden, hükümet partileri milletvekillerinden istirham ediyorum; bu teşvik belgesi niye çıkmıyor? Bir kere, bir telefon açıp da, onu hiç sordunuz mu Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğüne ve Hazineye? İşte, bu manada, KOBİ'lerin gelişmesi, küçük sanayicinin gelişmesi, esnaf ve sanatkârın, bu ciddi firmaların, sanai üretim yapan firmaların güçlenmesi lazım ki, alt birimler olarak, onlara iş verebilsinler. Bugün, Adapazarı'nda yan sanayi geliyorsa, Konya'da yan sanayi geliyorsa, Adapazarı'ndaki Türk Ziraat Donatım Kurumunun Traktör Fabrikasının nimetidir, Konya'da TUMOSAN'ın nimetidir. Şimdi, TUMOSAN'ı da özelleştiriyorsunuz; umarım ki, inşallah, üretime devam eder.

Tekelleşmeleri önlemeden, üreticiyi korumadan, tüketicinin hakkının ve ülke insanının da hakkının korunması mümkün değildir diyorum.

Buraya çıkan arkadaşlarımızın, konuyu iyi hazmetmelerini, iyi algılamalarını, ta hükümetin bakanından hükümet partilerinin milletvekillerine kadar istirham ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sobacı.

Sayın milletvekilleri, 8 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Şimdi, tümünü oylamadan evvel, 86 ncı madde gereğince, iki sayın milletvekili söz istemiştir.

Ağrı Milletvekili Sayın Nidai Seven lehte konuşacaklar.

Sayın Seven, çok kısa olmak kaydıyla, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu mübarek günü, Türk Milletinin Mevlit Kandilini kutluyor ve hepimize saygılar sunuyorum.

Şimdi, ekonomide bazı konulara girmek istiyorum. Bakınız, 15 yıllık dönem içerisinde özelleştirme programından 4 milyar 600 milyon dolar bir girdiniz olmuştur, 5,8 milyar dolar da çıkış olmuştur; yani, giderleriniz gelirlerinizden daha fazla olmuştur. Yirmi yıllık dönem içerisinde bu kadar gelir gider farkı olurken, bakın, MHP'nin ortak olduğu bir hükümet döneminde, 2000 yılında 5,5 milyar dolar gelir sağlanmıştır; bu, MHP'nin farkıdır işte. (MHP sıralarından alkışlar)

Yine, bakınız, şimdi, esnaf ve sanatkârlar olarak... Eskiden biliyorsunuz Ahi teşkilatları vardı; bizim için, esnaf ve sanatkârlar Ahi teşkilatlarıdır. Bizim onlara verdiğimiz önem çok fazladır; çünkü, sizler, bakın, bugün burada konuştunuz, dediniz ki: "Ortadirek... Ortadirek..." Bu kelimeyi nereden çıkardınız? Siz, ortadireğin belini kırmışsınız; siz, kanadını kırmışsınız, yatağa düşürmüştünüz, can çekiyorsunuz; ondan sonra, ortadirek... Hangi ortadirekten bahsediyorsunuz? Siz, 1996 yılında, 1997 yılında, esnafın çeklerinin karşılıksız çıktığını unuttunuz mu; senetlerinin potestoyu unuttunuz mu; iflas ettiklerini unuttunuz mu?!

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Söylüyorlar şimdi.

NİDAİ SEVEN (Devamla) – Bugün, gelmişsiniz, ortadirekten bahsediyorsunuz.

Şimdi, bakınız, müsaade edin, Toprak Mahsulleri Ofisiyle ilgili bir konuya değinmek istiyorum. Deminki arkadaşlarımız KİT Komisyonunda görevliyidiler. Kendileri çok iyi biliyorlar, Ziraat Bankasının Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu raporlarını da açıp bakabilirler. Toprak Mahsulleri Ofisi, Türkiye'nin en büyük KİT'i olarak Ziraat Bankasına borçluydu ve günde 3 trilyon faiz ödetiyordunuz. Ziraat Bankasını, Halk Bankasını piyasaya gönderdiniz, overnight işlemlerde yüzde 1 000'lerden faiz alarak hazineye para getirdi ve ne oldu?!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİDAİ SEVEN (Devamla) – Siz diyorsunuz ki, efendim, KOBİ kredileri... KOBİ kredileriyle ilgili, hazinede para olmadan, yüzde 1 000'lerden faizler söz konusu iken, size...

BAŞKAN – Sayın Seven, 1 dakika müsaade eder misiniz; programda bir aksama oldu.

NİDAİ SEVEN (Devamla) – Neyse, ben, bundan sonra...

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Sizin ortaklarınızın dönemi o...

NİDAİ SEVEN (Devamla) – Müsaade edin... Ben, Genel Kurula konuşuyorum...

BAŞKAN – Efendim, lütfen kısa keselim... Lütfen...

NİDAİ SEVEN (Devamla) – Şimdi, bakınız, ben, burada, halkın önünde şov yapmıyorum.

Bakın, siz diyebilir misiniz ki, 2000 yılında MHP'nin bulunduğu bir hükümette 5,5 milyar para gelmemiştir? Hadi buyurun söyleyin!.. Diyemezsiniz ki... (MHP sıralarından alkışlar)

ASLAN POLAT (Erzurum) – Ne 5,5 milyarı?

NİDAİ SEVEN (Devamla) – Şimdi, bakınız, sayın bakanlarımızdan biri çıktı, burada konuştu: "Sanayi kelimesinin kalkması gerekir" Bakın, dikkat edin buna. Sanayi kelimesinin kalkması gerektiğini söyleyen o arkadaşımız, 28.7.1994 ile 27.3.1995 tarihleri arasında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yapmıştır. Peki, Sayın Bakanım, siz o dönemde bakanlık yaparken, niye "sanayi" kelimesini kaldırmadınız; sebep neydi?

Siz, bir genel müdürlüğe tahammül edemiyorsunuz; ama, Milliyetçi Hareket Partisi, esnaf ve sanatkârlarla ilgili bakanlığın kurulması için mücadele edecektir. (MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Seven, lütfen, tamamlar mısınız.

NİDAİ SEVEN (Devamla) – Peki, bitiriyorum Sayın Başkanım.

Aslında, şahsî olarak yapılan görüşmelerle ilgili bazı şeyler söylemek istiyordum; ama, mübarek gece olduğu için, o konulara girmek istemiyorum.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Söyle... Söyle...

NİDAİ SEVEN (Devamla) – Bu vesileyle, 5 milyon esnafımız için hayırlı olan kanun tasarısına olumlu ve lehte oy vereceğim.

Bu kanunun Türk ve İslam âlemine hayırlı olmasını diliyor; hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar, FP sıralarından alkışlar[!])

BAŞKAN – Sayın Veysel Candan, buyurun efendim.

Sayın Candan, çok kısa olmak üzere... Lütfen...

VEYSEL CANDAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; 368 sıra sayılı kanun tasarısı hakkında görüşlerimi ifade edeceğim.

Aslında, tabii, bir noktada, kanun tasarısı değil, İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün adının "Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü" olarak değiştirilmesidir. Hayırlı uğurlu olsun. Tabii, 1 genel müdür, 20 personel Bakanlık içinden alınacak.

Ben, buraya çıkarken şunu düşündüm: Türkiye'de siyaset ne zaman kurtulur; hükümete mensup bir milletvekili, kendi hükümet icraatını yanlış gördüğü yerde tenkit edebilirse, o zaman kurtulur. Bunun altını çizmek lazım.

CAHİT TEKELİOĞLU (İçel) – Sizden de bekliyoruz.

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Yoksa, buraya çıkıp, kanunu okumadan, tasarımı okumadan, bunları burada konuşmanın bir anlamı yok.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Efendim, belge var, belge üzerinde konuşun.

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Belgeleri söyleyeceğim.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım.

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Bakın, tartışmalar neler oluyor: Bugünkü oturumlarda beş tane yoklama yapıldı. Tasarımı getiren, tasarımı sahip çıkar. Nerede bu Sanayi Bakanı; yok... Tarım Bakanı orada oturuyor, bürokratların verdiği rakamların birini doğru, birini yanlış okuyor; biraz da siyaset yapmaya çalışıyor, işi şova çeviriyor, buğday fiyatı, taban fiyatı derken, esnaf ile çiftçi birbirine giriyor. Niye burada sizin Sanayi Bakanınız yok, niye oturmuyor burada?

VAHİT KAYIRICI (Çorum) – Yurt dışında görevli.

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Sayın Bakan, buraya çıkıp çıkıp, ziraat mühendisi olduğunu söylüyor, böylece biz de 8'inci, 10'uncu defa bunu dinlemiş olduk; ancak, tabii, bakanı ayırıyorum, biz, buğday ile arpayı bilmeyen çok ziraat mühendisleri de tamıyoruz, bunu da söylemek lazım.

Şimdi, Sayın Bakana, şunu teklif ediyorum: Orta Anadolu'da çiftçiler miting yapıyor. Buyurun beraber gidelim, çıksın orada bu millete, bu fiyatı nasıl hesapladığını bir söylesin. Şimdi, Sayın Bakan huzun alamadı, Meclis Başkanvekilimiz de söz verdi, usul tartışması ayrı mesele, bakın cümle aynen şöyle: "Gaziantep ve Kahramanmaraş'ta esnafla Toprak Mahsulleri Ofisi mal alımında yarışıyor" Kahramanmaraş'ta hasat başlamamış, yarış nerede başlıyor? insan atar da, biraz destekli atar. Olur mu öyle şey!..

Şimdi, Sayın Bakan diyor ki "muhalefette son çırpınışlar" Hayır, bak, esnafın son çırpınışı var, çiftçinin son çırpınışı var; ama, esnaf ve çiftçi ölünce de bu hükümeti de öldürür, indirir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, fiyatlara ben baktım, 102-109-117; artış yüzde 27-30, gübre, tohum, mazot artışı ise yüzde 100. Böyle, birisine yüzde 100 zam yapacaksınız, birisine yüzde 27 zam yapacaksınız ve Sayın Bakan da bu fiyatın çok akıllı, çok dengeli olduğunu ifade edecek!.. Böyle matematiği nerede okudu, nerede öğrendi, ben bunu da anlamış değilim doğrusu!.. (MHP sıralarından gürültüler)

Hiç kızmayın, konunun sonunda, bu kanun tasarısının çıkması için lehte oy kullanacağım, şimdi yanlışlarınızı söylüyorum.

Sayın Bakan diyor ki "Ben, buğdaycıyı tanımam, uncuğu da tanımam..." hani mahkeme hikâyesi gibi... Ama, meydana inince çiftçi de sizi tanımayacak, esnaf da sizi tanımayacak. (FP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, burada yine diyor ki "Ben buğday fiyatlarını açıkladım, 102 bin lira." Hayır, bundan 2,5 ay önce, IMF Türkiye sorumlusu Cottarelli söyledi bu 102 bin lirayı, Bakan kendi açıkladığını zannediyor. "Önüne konan rakamlar iki ay önce açıklandığı halde, nasıl oluyor da şimdi hükümet açıklıyor. Bu da yanlış.

Değerli arkadaşlar, şimdi buğday paralarını vermek üzere 500 milyon dolar, Japonya'dan kredi arayışındalar; arkadaşlar ifade etti. Peki, size akıllı bir teklif, tüccarca bir teklif, bakın söylüyorsunuz: 102 000 yerine, 500 milyon dolara ödeyeceğiniz faizi ilave edin... İlave edin... Bakın, milletten oy isteyeceksiniz, size açık söylüyorum. 102 000'i 142 000'e çıkarın, Japonya'ya ödeyeceğiniz faizi, tefeciye ödeyeceğiniz faizi, vadesi içinde çiftçiye ödeyin. Çiftçiyle beraber olun.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi bitiriyorum. Aslında, bu ad değişim olayı, yani, adını değiştirdiğiniz İç Ticaret Genel Müdürlüğü, tasarıdaki adıyla esnaf ve sanatkârlar genel müdürlüğü, çiftçinin, esnafın hiçbir işini çözmez. Ümit ediyoruz ki, bundan sonra daha akıllı bir çalışma yapalım.

Değerli arkadaşlar, bakın, ben size söyleyeyim. Altı ay sonra bu tasarı tekrar buraya gelecek. Bu sefer de diyeceksiniz ki, bunun bir bendini değiştiririm, bir bent ilave edelim. Elimde 20 tane kanun tasarısı ve teklifi var; bu Meclisten, çok iyi, reform diye çıkmış, geri gelmiştir.

Değerli arkadaşlar, cümlemi tamamlıyorum... Sayın Bakan, rakamları okudu, bürokrat arkadaşların ölüme iyi koydu. Tabii, Bakanın da yüzünün ak olması lazım. Küsurları filan hep yukarıya tamamlama tamamlama, buğday fiyatlarını da ona göre hesapladılar; ama, siz inin bir tüccara, böyle bir hesap olmaz. Dünyanın hiçbir yerinde, böyle 102 000 lira buğday fiyatı hesaplanıp ve çok iyi verdik...

Diyelim ki, sizden önceki hükümet kötüydü. Kötü, emsal olmaz ki. İyi yapın o zaman. Niye kötü yapıyorsunuz? Efendim, onlar şu kadar faiz verdi, şu kadar düşük aldı, şu kadar... İyisini yapın. Siz niye hükümet oldunuz? Yani, niye kötüyle emsal alıyorsunuz?.. (MHP sıralarından "Enkaz aldık" sesi)

Bakın, ben size bir şey söyleyeyim. O enkaz edebiyatı geçti; siyasî literatürden, artık, enkaz geçti. Bu ülkenin enkaz olduğunu biliyordunuz -kaldı ki, bir kısmı da, ortaklar, enkaz edenler içindedir- bile bile sokaklara çıkıp, bu enkazı bildiğiniz halde, söylediniz; biz şöyle uçacağız, böyle yapacağız dediniz; ama, bir yılda nereye geldi bakın...

BAŞKAN – Sayın Candan, toparlar mısınız efendim.

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Efendim, tamamlıyorum.

Büyüme, yüzde 3,2'den yüzde eksi 6,4'e; bir yılda yüzde 10 indirdiniz. Gayri safi millî hasılayı 204 milyar dolardan 187 milyar dolara indirdiniz; kişi başına geliri 3 106 dolardan 2 878 dolara indirdiniz; dışborcu 104 milyar dolardan 111 milyar dolara çıkardınız. Bu küsurları yukarıya tamamlamıyorum, Bakanın yaptığını yapmıyorum, küsurları silerek aşağıya indiriyorum; yani, hükümetin lehine kullandığımı ifade etmek istiyorum.

İşsizlik oranı, yüzde 6,3'tü, bir yılda yüzde 7,3'e geldi. İthalat, 5 milyar dolardan 7 milyar dolara çıktı. İhracat aynı yerde, 4 milyarda saydı. Açık rakamı, 936 milyon dolardan 2,9 milyar dolara çıktı.

Değerli arkadaşlar, işte yaptığımız hükümetin fotoğrafı bu! Medya ne kadar iyi derse desin, manzara bu; ama, ben, buna rağmen, bu genel müdürlüğün adının değiştirilmesini, kanun tasarısı

ve teklifi olarak kabul etmiyorum. Bu, bir müessesenin, sadece genel müdürlük olarak adının değiştirilmesidir.

Bundan sonra, ülke yararına, daha teknil, daha mükemmel kanun tasarıları getirmeniz dileğiyle, hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Candan.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır; ülkemize ve milletimize hayırlı olsun.

Sayın Bakan çok kısa bir teşekkür konuşması yapacak.

Buyurun efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teşekkür ediyoruz; ancak, şunu söyleyeyim ki -bir yanlış anlamayı yine düzeltmem gerek- İç Ticaret Genel Müdürlüğü, esnaf genel müdürlüğüne dönüştürülüyor. İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün içinden ayrı bir esnaf genel müdürlüğü çıkarılıyor. Buraya dikkat çekmek istiyorum.

Son konuşmacı Sayın Veysel Candan'a da şunu söylemek istiyorum ki, Sanayi ve Ticaret Bakanımız, Bakanlar Kurulunun görevlendirmesiyle -bakanlar yurt dışına resmî bir kararnameyle gider- hükümeti temsilen yurt dışındadır. Onun için, burada, herhangi bir bakan, bakanın yerine hükümet adına görev yapar.

Yalnız, Sayın Candan, size şunu söyleyeyim: Hakaret ettiğiniz, buğdayı, ineği, arpayı tanımayan 25 000 ziraat yüksek mühendisi, sizin bu hakaretinizin herhalde karşılığını verecektir zannediyorum; o sözünüzü geri almanızı rica ediyorum (MHP sıralarından alkışlar) ve siz eczacısınız; ama, aldığınız diploma da parayla; eczacılık yapamıyorsunuz, oto galericiliği yapıyorsunuz; onu da size söyleyeyim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür konuşması böyle olmaz.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Diğer bir hususu da size söyleyeyim; ben "buğdayı tanımam, unu tanımam" demedim; buğdayı da tanırım, unu da tanırım. Şunu söyledim size: Tüccar, alım için, Gaziantep'te de hazırlık yapıyor, Kahramanmaraş'ta da hazırlık yapıyor.

İSMAIL KAHRAMAN (İstanbul) – Sayın Başkan, oluyor mu?!

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür konuşmasının hudutlarını aşıyorsunuz.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Ziraat yüksek mthendislerimize yaptığınız bu hakaret, Konya'da, cumartesi günü yüzünüze nasıl çarpılacak; siz onu göreceksiniz.

Saygılar sunuyorum. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Alınan karar gereğince, gündemdeki Meclis soruşturması komisyonu raporu ile kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 15 Haziran 2000 Perşembe günü saat 14.00'te toplamak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 23.20

IX. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — *Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Balıkesir - Gömeç İlçesinde yapımına başlanılan afet evlerine ayrılan ödeneye ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın cevabı (7/2018)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Bayındırlık ve İskân Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

İlyas Yılmazyıldız

Balıkesir

Sorular :

1. 2 Şubat 1998 yılında Balıkesir İli Gömeç İlçesinde meydana gelen sel felaketi sonrasında 54 vatandaşımız evsiz kalmıştır. Daha sonra evsiz kalan felaketzedeler için Gömeç Belediyesi tarafından yapımına başlanılan 54 adet afet evleri su basmanı aşamasında, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gönderilen 40 milyar liralık ödenğin dışında hiçbir ödenek aktarılmamıştır. Bunun üzerine Gömeç Belediyesi afet evleri inşaatına ara vermek zorunda kalmış ve afetzedeler mağdur edilmişlerdir. Afetzedelerin mağduriyetleri nasıl giderilecektir?

2. Gömeç Belediyesi tarafından yapımına başlanılan afet evleri inşaatına, Bakanlık bütçesinden 1999 yılı ve 2000 yılı yatırımı için ne kadar ödenek tahsis edilmiştir? Edilmemiş ise ödenek tahsis etmeyi düşünüyor musunuz?

3. Sözü edilen inşaata başlanmadan önce hazırlanan inşaat projesine göre bu evler ne zaman tamamlanacaktır? Yıllara göre Bakanlığınızca ne kadar ödenek ayrılması planlanmıştır?

T. C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

13.6.2000

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.APK.22.00.00.17/839

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Genel Sekreterliğinin 16.5.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2018-5493/13203 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın; Balıkesir İlinin Gömeç İlçesinde yapımına başlanan afet evleri için ayrılan ödeneye ilişkin (7/2018-5493) esas nolu yazılı soru önergesi incelenmiş olup, cevapları ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Koray Aydın

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın 7/2018-5493 Esas No'lu
Yazılı Soru Önergesinin Soru ve Cevapları

Sorular :

1. 2 Şubat 1998 yılında Balıkesir İli Gömeç İlçesinde meydana gelen sel felaketi sonrasında 54 vatandaşımız evsiz kalmıştır. Daha sonra evsiz kalan felaketzedeler için Gömeç Belediyesi tarafından yapımına başlanılan 54 adet afet evleri su basmanı aşamasında, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gönderilen 40 milyar liralık ödeneğin dışında hiçbir ödenek aktarılmamıştır. Bunun üzerine Gömeç Belediyesi afet evleri inşaatına ara vermek zorunda kalmış ve afetzedeler mağdur edilmişlerdir. Afetzedelerin mağduriyetleri nasıl giderilecektir?

2. Gömeç Belediyesi tarafından yapımına başlanılan afet evleri inşaatına, Bakanlık bütçesinden 1999 yılı ve 2000 yılı yatırımı için ne kadar ödenek tahsis edilmiştir? Edilmemiş ise ödenek tahsis etmeyi düşünüyor musunuz?

3. Sözü edilen inşaatla başlanmadan önce hazırlanan inşaat projesine göre bu evler ne zaman tamamlanacaktır? Yıllara göre Bakanlığımızca ne kadar ödenek ayrılması planlanmıştır?

Cevaplar :

1. Balıkesir İli Gömeç İlçesinde meydana gelen sel felaketi nedeniyle hak sahibi olan 61 aile Evini Yapana Yardım Yöntemi ile 1998 Yılı Yatırım Programına alınmış olup, söz konusu iş için 1998 yılı sonuna kadar 41 Milyar 580 Milyon TL. harcanmıştır.

2. 1999 yılında Evini Yapana Yardım Yöntemi ile yapılan işlerde, inşaatlar su basman seviyesine getirilmiş ancak, bütçe imkânlarının yetersizliği nedeniyle ödenek ayrılamamıştır.

3. 2000 Yılı Yatırım Programında ise 76 Milyar 25 Milyon TL. ödenek ayrılmış olup, program gereği konutların 2001 yılında bitirilmesi hedeflendiğinden geriye kalan ödeneği de 2001 yılında ayrılacaktır.

2. — Adana Milletvekili Ali Halaman'ın, Adana İli ve ilçelerinde yürütülen proje ve hizmetlere ilişkin sorusu ve Orman Bakanı Nami Çağan'ın cevabı (7/2037)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Orman Bakanı Sayın İ. Nami Çağan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ve talep ederim.

Saygılarımla.

Ali Halaman

Adana

1. Bakanlığınıza bağlı ve ilgili kuruluşlar tarafından Adana İli ve ilçelerinde yürütülen proje ve yatırımlarınız nelerdir?

2. Görev alanınızla ilgili olmak kaydıyla, Adana İlinin sorunları konusunda yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa nelerdir?

3. Adana İlinde yapılacak kamu hizmetleriyle ilgili olarak, 2000 mali yılı bütçesinden ayrılan ödenek ne kadardır?

4. Adana İlinde personel açığınız var mıdır? Bu konudaki personel politikanız nasıldır?

5. Görev alanınızla ilgili olarak, Adana İline götürdüğünüz kamu hizmetlerini bölgesel dengeler açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

T. C.

Orman Bakanlığı

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

14.6.2000

Kurulmuş Başkanlığı

Koordinasyon ve Mevzuat Dairesi Başkanlığı

Sayı : KM.1.SOR/538-1952

Konu : Ali Halaman'ın yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 22.5.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2037-5545/13284 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Adana Milletvekili Sayın Ali Halaman'ın, "Adana İli ve ilçelerinde yürütülen proje ve hizmetlere ilişkin" 7/2037 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabı yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof Dr. Nami Çağan

Orman Bakanı

Adana Milletvekili Sayın Ali Halaman'ın Adana İli ve İlçelerinde Yürütülen Proje ve Hizmetlere İlişkin 7/2037 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi Hakkında Orman Bakanlığının Cevabı

1. Bakanlığımıza bağlı ve ilgili kuruluşlar tarafından Adana İli ve ilçelerinde yürütülen proje ve yatırımlar :

Orman Genel Müdürlüğünce; orman kadastrosu, orman koruma ve yangınla mücadele, orman yolu aplikasyonu, yapımı, büyük onarım, üst yapı ve sanat yapısı, bina inşaatı, tesis inşaatı, silvikültür ve üretim faaliyetleri ile ilgili proje ve yatırımlar yürütülmektedir.

ORKÖY Genel Müdürlüğünce; süt sığırcılığı, havuz alabalıkçılığı, süt koyuncululuğu, arıcılık ve biber salçası üretimi tesisi projeleri için kredi tahsisi yatırımları yürütülmektedir.

Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğünce; ağaçlandırma tesisi ve bakımı, erozyon kontrolü tesisi ve bakımı, mera ıslahı, tohum ve fidan üretimi projeleri yatırımları yürütülmektedir.

Millî Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğümüzce; Adana İlinde mevcut bulunan Yaban Hayatı Koruma Sahaları, Yaban Hayvanı Üretme İstasyonları, Orman İçi Dinlenme Yerleri, Tabiatı Koruma Alanı ve Millî Parklar ile ilgili faaliyetler yürütülmektedir.

2. Adana İli ile ilgili olarak birinci sorunun cevabında belirtilen konularda faaliyetler yapılmaktadır. Bunların dışında Bakanlığımız görev alanına giren konularda herhangi bir sorun olduğunda merkez ve taşra teşkilatımızın işbirliği ile yerinde ve anında çözülmeye çalışılmaktadır.

3. Adana İlinde 2000 Mali Yılı Bütçesi ile Genel Müdürlüklerimiz itibariyle birinci sorunun cevabında belirtilen faaliyetler için tahsis edilen ödenek miktarları aşağıda belirtilmiştir.

Orman Genel Müdürlüğü	: 9 088 686 000 000 TL.
Ağaçlandırma ve Erozyon Kont. Genel Müd.	: 972 719 000 000 TL.
ORKÖY Genel Müdürlüğü	: 557 000 000 000 TL.
Millî Parklar ve Av-Yab. Hay. Gen. Müd.	: 82 400 000 000 TL.
TOPLAM	: 10 700 805 000 000 TL.

4. Bakanlığımız Doğu Akdeniz Bölge Müdürlüğü merkezinde personel açığı bulunmamaktadır. Ancak son yıllarda emeklilik vs. sebeplerle ayrılan idarî personele ihtiyaç duyulmaktadır. Poş AGM Mühendisliği ile Saimbeyli Fidanlık Mühendisliği boş bulunmaktadır. Pozantu MPG Mühendisliğine hizmetin gereği olarak atama yapılamamıştır. Kadirli, Kozan, Karaisalı ve Saimbeyli ORKÖY Mühendisliklerine bugüne kadar hizmetin gereği atama yapılamamış olup, bu mühendisliklerin hizmetleri Adana ORKÖY Başmühendisliği tarafından yürütülmektedir.

Bakanlığımızca ihtiyaç duyulan orman mühendisi, memur, orman muhafaza memuru, şoför ihtiyacının karşılanabilmesi maksadıyla 17.10.1999 tarihinde ÖSYM tarafından yapılan sınavda başarılı olanların arasından dağıtımları Devlet Personel Başkanlığı tarafından yapılmak üzere talepte bulunulmuş olup, dağıtımları yapıldığında Adana İlimizdeki Bakanlığımız birimlerinin personel ihtiyaçlarının karşılanmasına çalışılacaktır.

Personel politikaları, hizmetin gereği, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde yürütülmektedir.

5. Mevcut ormanların imar, ihya ve işletilmesi ve diğer ormancılık faaliyetleri ile Adana İlinde mevcut bulunan iş gücü fazlalığı sektörümüzce kısmen hafifletilmekte ve bu surette yöre halkının gelir düzeyini yükseltici faaliyetler olarak devam etmekte, ayrıca sektörel bazda yaratılan katma değer yöre halkının faydalanmasına sunulmaktadır.

3. — Adana Milletvekili Ali Halaman'ın, Adana İli ve ilçelerinde yürütülen proje ve hizmetle ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın cevabı (7/2058)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Köy Hizmetlerinden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Mustafa Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ve talep ederim.

Saygılarımla.

Ali Halaman

Adana

1. Bakanlığınıza bağlı ve ilgili kuruluşlar tarafından Adana İli ve ilçelerinde yürütülen proje ve yatırımlarımız nelerdir?

2. Görev alanınızla ilgili olmak kaydıyla, Adana İlinin sorunları konusunda yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa nelerdir?

3. Adana İlinde yapılacak kamu hizmetleriyle ilgili olarak, 2000 mali yılı bütçesinden ayrılan ödenek ne kadardır?

4. Adana İlinde personel açığımız var mıdır? Bu konudaki personel politikanız nasıldır?

5. Görev alanınızla ilgili olarak, Adana İline götürdüğünüz kamu hizmetlerini bölgesel dengeler açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

T. C.

Devlet Bakanlığı

13.6.2000

Sayı : B.02.0.010/031-6039

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 22.5.2000 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5680 sayılı yazımız.

Adana Milletvekili Sayın Ali Halaman'ın 7/2058 esas nolu soru önergesi incelenmiştir.

Adana İline;

2000 yılı yatırım ödeneğinden 196 Milyar köy yolu 697 Milyar 400 Milyon içmesuyu 970 Milyar 013 Milyon sulama, 1 Trilyon 215 Milyar tarla içi geliştirme hizmetleri, 2 Milyar 550 Milyon kanalizasyon, 4 Milyar konut, 3 Trilyon 550 Milyar 132 Milyon makine ve akaryakıt olmak üzere toplam 6 Trilyon 617 Milyar 095 Milyon TL. ödenek ayrılmıştır.

Cari harcamalar bölgelerin aylık ihtiyaçlarına uygun olarak gönderilmektedir. Yıllık program yapılmamaktadır. Bölgelerine gönderilen carî ödenekler de illerin ihtiyaçlarına göre kullanılmaktadır.

İçmesuyu ile ilgili olarak;

2000 yılında uygulamaya konulan projelerden 14 üniteye içmesuyu getirebilmek için 679 Milyar 400 Milyon TL. ödenek ayrılmış olup, planlanan üniteler yılı içinde sağlıklı içmesuyuna kavuşturulacaktır.

Kanalizasyon ile ilgili olarak;

2000 yılı yatırım programında Adana-İmamoğlu-Ağzıkaraça Köyü ile Pozantı-Kamızlı köyleri kanalizasyon bulunmaktadır. Bu işler için 2 Milyar 550 Milyon TL. ödenek ayrılmıştır.

Sulama ile ilgili olarak;

2000 yılı yatırım programında 970 Milyar 013 Milyon TL. ödenek ayrılmış olup, Adana İli 2000 yılı yatırım programı ilişikte gönderilmektedir. (Ek-1)

Köy yolu ile ilgili;

2000 yılı yatırım programında köy yolları için 196 Milyar TL. ödenek ayrılmış ve bu işlere ait program ilişikte gönderilmektedir. (Ek-2)

Adana İlinde 13 adet Genel İdare Hizmetleri 2 adet Sağlık Hizmetleri 1 adet Yardımcı Hizmetler ve 55 adet Teknik Hizmetler sınıfından olmak üzere toplam 71 adet personel görev yapmakta olup, personel açığı bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Yılmaz

Devlet Bakan

ADANA İLİ 2000 YILI YATIRIM PROGRAMI

SEKTÖRÜ : TARIM

PROJE SAHİSİ: KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVZA İSLAHİ VE GÖLETLER DAİRE BAŞKANLIĞI

MİLYON TL.

SIRA NO	PROJE NO	YERİ	İLİ	KARAKTERİSTİK (Ha)		İŞİN BAŞLAMA BİTİŞ TARİHİ	PROJE TUTARI	1999 SONUNA KADAR HARCAMA	2000 YILI YATIRIMI
				TOPLAM SAHA	AÇILACAK SAHA				
YERDÜSTÜ SULAMALARI									
1.	1991AD1004D	İmamoğlu Sayca	ADANA	1360		1991-2002	938000	910600	1
2.	1993AD1028D	Alaçık Gerdibi	ADANA	490	45	1993-2001	1128000	320000	430000
3.	1994AD1026D	Feko Bahçeçik	ADANA	52	12	1994-2002	290000	270000	80000
4.	1991AD1004D	Karaisalı Sarımehtaplı Hacımusa	ADANA	1000		1991-2002	767000	733900	1
5.	1991AD1004D	Karaisalı Turunculu Yatık	ADANA	500		1991-2002	498000	491300	1
6.	1994AD1026D	Kozan Köseli	ADANA	72	8	1994-2002	240000	140000	60000
7.	1994AD1026D	Kozan Örsender	ADANA	25	8	1994-2002	100000		60000
8.	1994AD1028D	Pozanlı Gökbaz	ADANA	26	8	1994-2002	230000	80000	60000
9.	1994AD1026D	Pozanlı Yazacak Y. Yirikler	ADANA	238	8	1994-2002	1090000	480000	60000
10.	1994AD1028D	Saimbeyli Ceralanı	ADANA	132	8	1994-2002	1030000		60000
11.	1993AD1028D	Saimbeyli Çavdı	ADANA	33	17	1993-2001	420000	349000	70000
12.	1994AD1028D	Saimbeyli Güneşen	ADANA			1994-2002	270000	140000	60000
13.	1994AD1026D	Saimbeyli Kandil	ADANA	57	8	1994-2002	800000	500000	60000
14.	1994AD1026D	Saimbeyli Yazıcı Aş. Öba	ADANA	43	8	1994-2002	160000	80000	60000
15.	1994AD1026D	Seyhan Karahan	ADANA	592	8	1994-2002	1780000		60000
16.	1994AD1026D	Tufanbeyli Çukurçuşla	ADANA	186	8	1994-2002	720000		60000
17.	1994AD1026D	Tufanbeyli Kayarçık	ADANA	370	8	1994-2002	980000		60000
18.	1991AG1004D	Tufanbeyli Merkez Cumhuriyet Mah.	ADANA	840	60	1991-2002	933700	763700	150000
		TOPLAM		5936	215		4037800	3154400	273000
SULAMA GÖLETLERİ									
1.	1993AD1030D	Kozan Aydın	ADANA	300		1993-2001	220000	118000	80000
2.	1994AD1030D	Kozan Postacıbaşı	ADANA	324		1994-2002	313000	75000	1
3.	1994AD1030D	Tufanbeyli Başgüneş	ADANA	200		1994-2002	403000	117000	1
4.	1993AD1023D	Tufanbeyli Çatalpınar	ADANA	247		1993-2001	820000	312000	250000
5.	1993AD1023D	Tufanbeyli Damla	ADANA	539		1993-2001	705000	187000	50000
6.	1993AD1023D	Tufanbeyli Doğanlı	ADANA	188		1993-2001	399000	340000	100000
7.	1994AD1030D	Yüreğil Bektaş	ADANA	425		1994-2002	740000		1
8.	1993AD1030D	Yüreğil Çamlıca	ADANA	200	34	1993-2001	167000	75000	30000
9.	1994AD1030D	Yüreğil Çelme	ADANA	190		1994-2002	541000	157000	1
10.	1994AD1030D	Yüreğil Şevketiye Ünlüce	ADANA	123		1994-2002	402000	117000	1
		TOPLAM		2712	34		4944000	1192000	240000

T.B.M.M.

B : 110

14 . 6 . 2000

O : 5

ADANA İLİ 2000 YILI YATIRIM PROGRAMI

SEKTÖRÜ : TARIM

PROJE SAHİBİ: KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVZA İSLAH VE GÖLETLER DAİRE BAŞKANLIĞI.

MİLYON TL.

SIRA NO	PROJE NO	YERİ	İLİ	KARAKTERİSTİK (Ha)		İŞİN BAŞLAMA BİTİŞ TARİHİ	PROJE TUTARI	1999 SONUNA KADAR HARCAMA	2000 YILI YATIRIMI
				TOPLAM SAHA	AÇILACAK SAHA				
TOPRAK KORUMA									
1.	1993A010320	Doğu Anadolu Havza Ren.Projesi	ADANA	6384	122	1999-2001	1845000	205000	390000
2.	1993A010310	İmamoğlu Ayrıntı DYI	ADANA	500		2000-2001	33500		1
3.	1993A011050	Karababı Tümenli DYI	ADANA	100		2000-2001	50000		1
4.	1993A011050	Kozan Yeniköy DYI	ADANA	282		2000-2001	55000		1
5.	1993A010310	Tufanbeyli Çatalcam Göl.S.S.	ADANA	272		2000-2001	400000		1
6.	1998A010410	Tufanbeyli Tozlu Doğanlı TAI	ADANA	60		2000-2001	50000		1
7.	1993A010310	Tufanbeyli-Dermiş Göl.S.S.	ADANA	140	58	1994-2000	78000	46000	32000
8.	1993A011050	Yumurtalık Ayrıntı Hız Isl.	ADANA	1550	67	2000-2001	75000		35000
TOPLAM				9288	247		2587500	251000	457000
İL TOPLAMI				17516	498		10988168	4587400	870013

UYGULAYICI UNİTE : İL

2000 DÜTÇE YILI KÖYOLLARI ONARIM PROGRAMI

BÖLGE : 3
İLİ : ADANA
SAYFA : 1

SIRA NO	İLÇE ADI	KONT. KES. NO	YOLUN VE GRUP KÖY YOLUNUN ADI	TOPLAM TUL	YOLA KAVUŞACAK KÖY	YILI İÇİNDE YAPILACAK	
						MEVKİİ	TUL
1	2	3	4	5	6	7	8
			<u>ONARIM</u>				
1	ALADAG		Karahan-Kışlak-Körmesut	21		0-2	2
2	"		Köprücek-Işıkkaya	3		1-3	2
3	F I K I		Kırıkuşağı-Kovukçınar	7		0-2	2
4	"		Kısacıklı-Koçyazı-Doğuş	23		1-2	1
5	"		Belen-Ofucaklı-Kise	4		0-2	2
6	"		Çürükler-Göbelli-Gürpınarı	12		2-2	2
7	"		Mansurlu-Galler-Memneli	5		0-1	1
8	"		Isirmek-Akoluk	5		0-2	2
9	"		İly. İlt. Çöndü-Envizlikol	8		0-1	1
10	"		Tokmanaklı-İncirli-Isirmek	7		0-1	1
11	"		Çürüklü-Göbelli-Gürpınarı	15		0-1	1
12	"		Bekirhacılı-Çoruklar	6		0-0,5	0,5
13	"		Çandırlar-Oruçlu	13		0-0,5	0,5
14	"		Yapan Grup Yolu	15		0-1	1
15	İHAHOĞLU		Üçtepe-İlifçeler	8		7-8	1
16	KARASALI		Hemişli-Dörtler	4		2-4	2
17	"		Çevlik-Karahanzaşağı	9		7-9	2
18	KOZAN		Duralıuşağı-Kemer	2		1-2	1
19	"		Günezi Nah. Yolu	1		0-1	1
20	"		Işıkkaya köyü	2		1-2	1
21	"		Karebucak-Karahanzaşı	10		8-10	2
22	"		Alifakalı-Kuzören-Kuytucağ	4		2-4	2
23	"		Yanalerik-Koçyazı (Hengem)	1		0-1	1
24	"		Çulluşağı-Hartlap	8		7-8	1
25	"		Turgutlu-Oruçlu-Andil	6		5-6	1

- 374 -

T.B.M.M.

B : 110

14.6.2000

O : 5

UYGULAYICI ÜNİTE : İL

2000 BÜTÇE YILI KÖY YOLLARI ÇNARIN PROGRAMI

BÖLGE : 5
İLİ : ADANA
SAYFA : 2

SIRA NO	İLÇE ADI	KONT. KES. NO	YOLUN VE GRUP KÖY YOLUNUN ADI	TOPLAM TUL	YOLA, KAVIŞACAK KÖY	YILI İÇİNDE YAPILACAK	
						MEVKİİ	TUL ¹
1	2	3	4	5	6	7	8
26	KOZAN		Akincir-Işıkkaya-Bozbükü (Köprücek Köprü Y.)	5		4-5	1
27	"		Mansurlu-İly.İlt.Topallı	4		5-4	1
28	SAİMBİYLİ		Payamburnu-Zoplar	4		0-1	1
29	"		Karakuyu-Aksaağaç	7		6-7	1
30	"		Değirmenciuşağı-Kapaklıkuyu	3		4-5	1
31	"		Yardıbi-Tülü	3		1-3	2
32	"		Zoplar-Kozdereesi	7		0-1	1
33	"		Çatak-Çorak-Suçacı	5		0-1	1
34	"		Yeniköy-Aybaşı	4		2-4	2
35	POZANTI		Kaşılı-Çamıbel (Karakuz)	6		5-6	1
36	"		Karakışlakçı-Yeniköy	5		4-5	1
37	TUFANBEYLİ		Çukurkişile-Kayarcık	4		0-1	1
38	"		Kayapınarı-Ayvat	4		3-4	1
39	"		Tufanbeyli İlt-Şarköy	5		4-5	1
TOPLAM :							50

- 375 -

T.B.M.M.

B: 110

14.6.2000

0:5

UYGULAYICI ÜNİTE : II.

2000 YILI KÖY YOLLARI STABİLİZE KAPLAMA PROGRAMI

BÖLGE : 3
İLİ : ADANA
SAYFA : 3

SINIF NO	İLÇE ADI	KONT. KESİM NO	YOLUN VE GRUP KÖY YOLUNUN ADI	TOPLAM TUL		YILI İÇİNDE TESP. YAP.		TOPLAM KEŞ. PD.		YAPILAN İŞLER	ÖDE. DURU.	
				KM.	ADET	MEVKİİ	TUL	KM.	TL.		10 ⁶	TL.
			<u>STABİLİZE KAPLAMA</u>									
1	CIYHAN		Yeşilova-Çatalhöyük	7		0-6	7			PE		
2	FIKI		Ertenköy-Süphandere-Gürümze	4		0-4	4			"		
3	"		Çürükler-Göbeli-Güspınarı	3		0-3	3			"		
4	"		Tapan grup yolu	15		0-8	8			"		
5	İMAHOĞLU		Otluk-Hacıhasanlı	4		0-4	4			"		
6	"		Dy. İlt. Koyunevi	2		0-2	2			"		
7	"		Ağızkaraca-Tepecikören	4		0-4	4			"		
8	"		Üçtepe-İlİTçiler	8		0-8	8			"		
9	KARATAŞ		Beyköy-Yenic	2		0-2	2			"		
10	"		Yenic-Kadıköyü	2		0-2	2			"		
11	KOZAN		Hacımızralı-Turgutlu-Andı	3		0-3	3			"		
12	TUFANBI YLI		Doğanbeyli-Çiftlik	6		0-6	6			"		
13	YÜRİÇİR		Akpınar-Karacığır	3		0-3	3			"		
14	"		Karaahmetli-Köprügözü	4		0-4	4			"		
TOPLAN :							60			PE		

UYGULAYICI ÜNİTE : İl.

2000 YILI KÜYYOLARI BÜZ-MENFİZ.

PROGRAMI

BÖLGE : 3

İLİ : ADANA

SAYFA : 4

SIRA NO	İLÇE ADI	KOMİ. KESİM NO	YOLUN VE GRUP KÜYYOLUNUN ADI	TOPLAM TUL.		YILI İÇİNDE İÇP. YAP.		TOPLAM KEŞ. İND. 10 ⁶ TL.	FİNAN. MİLYAR	İDE. DURU.	
				KM.	ADET	KEVKİL	TUL			KM.	TL.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
			Muhtelif çap ve ebatla sanat yapıları ve istinat duvarı.						1	50.000.	

BÖLGE : 3
İL : ADANA
SAYFA : 5

2000 BÜTÇE YILI KÖPRÜLERİ YAPIM İYİLEŞTİRME

SIRA NO:	İLÇENİN ADI	KÖPRÜNÜN ADI	KÖPRÜNÜN BULUNDUĞU YOLUN ADI	AKARSUYUN ADI	YATAK GENİŞLİĞİ M.	PROJE İZAHATI		YAPIM SÜREİ	TARİH		BAŞVURU TARİHİ (000) TL.	KÖPRÜ CİNSİ	BİTİM	DÜŞÜNCELERİ
						METRE	KESİM (000) TL.		BİTİŞ	BASILMA				
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	KOZAN	Andırap Köprüceğ	<u>DEVAN EDEN İHAZELİ İNŞAAT</u> Kozan- Aladağ-Andırap Köprüceğ-Kozan- Işıkkaya	Seyhan Zıvanı		51.2 49	84.000 / 110.000 /		58 20 95 20	20 20	97.000 FK 40.000 BK			
2	ALADAĞ					100	154.000				137.000			
1	S.BEYLİ	Çan	<u>YENİ İHAZELİ İNŞAAT</u> Karakuyu-Aksağaç	Çan.D.		20	50.000		20 01	01	5.000	B4		

4. — Adana Milletvekili Halit Dağlı'nın, 1998 yılında Adana'da meydana gelen deprem sonrası yapımına başlanılan afet evlerine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın cevabı (7/2066)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Koray Aydın tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

M. Halit Dağlı
Adana

Soru :

1998 yılında Adana ve çevresinde meydana gelen deprem felaketinde hasar gören binalarla ilgili ödemelerde aksaklıklar olduğu hak sahipleri tarafından ifade edilmektedir.

Orta hasarlı binaların 3 üncü dilimi ödemelerinin yapılmadığı söylenmektedir.

Bu ödemeleri ne zaman yapacaksınız?

T. C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

13.6.2000

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.APK.0.22.00.00.17/832

Konu : Adana Milletvekili M. Halit Dağlı'nın yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Genel Sekreterliğinin 22.5.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2066-5581/13355 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili M. Halit Dağlı'nın, Adana İlinde meydana gelen deprem sonrası yapımına başlanan afet evlerinin ödenekleri ile ilgili (7/2066-5581) Esas No.lu yazılı soru önergesi incelenmiş olup, cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Koray Aydın
Bayındırlık ve İskân Bakanı

Adana Milletvekili M. Halit Dağlı'nın (7/2066-5581) Esas No.lu

Yazılı Soru Önergesinin Soru ve Cevapları .

Soru :

1998 yılında Adana ve çevresinde meydana gelen deprem felaketinde hasar gören binalarla ilgili ödemelerde aksaklıklar olduğu hak sahipleri tarafından ifade edilmektedir.

Orta hasarlı binaların 3 üncü dilimi ödemelerinin yapılmadığı söylenmektedir.

Bu ödemeleri ne zaman yapacaksınız?

Cevap :

Söz konusu depremden dolayı hasar gören binalar için Bakanlığımız Afet İşleri Genel Müdürlüğü Afetler Fonundan; 2000 yılı yatırım programında orta hasarlı binaların onarımı için 2 Trilyon

951 Milyar TL, işyeri onarımları için de 71 Milyar TL, olmak üzere toplam 3 Trilyon 022 Milyar TL. ödenek ayrılmıştır.

Hazine Müsteşarlığından nakit akışı sağlandıkça ödemeler yapılmaktadır.

5. — *Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, Bakanlığın arşivi olup olmadığına ve faili meçhul suçlara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (7/2081)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Adalet Bakanımız Sayın Hikmet Sami Türk'ün yazılı olarak cevaplandırılmasında delaletleriniz talep olunur.

Saygılarımla.

15.5.2000

Ahmet İyimaya

Amasya

Sorular :

1. Meşrutiyet dönemi dahil, kuruluşundan bu yana Adalet Bakanlığının arşivi var mıdır?
2. Medeni Hukuk alanının büyük siyasetçisi Mahmut Esat Bozkurt'un öğrenim için Avrupa'ya gönderilmesine ilişkin resmî işlem veya işlemlerden birer tıpkı ve çeviri örneklerinin nezdime gönderilmesi mümkün müdür?
3. Arşiv ve diğer veriler kullanılarak, meşrutiyet dönemi dahil, güntümtüzden geriye doğru ulaşılabilen taban süre içinde öldürme ile sonuçlanan faili meçhul suçlar ve yaşamlarını yitirenler hakkında (listeli) bilgi verilmesi mümkün müdür?
4. Bakanlık arşivinde bir yeniden yapılandırma ve ulaşılan dönemlerle ilgili verilerin arşivlendirilmesi düşünülmekte midir?

T. C.

Adalet Bakanlığı

12.6.2000

Bakan : 752

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 22.5.2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2081-5605/13429 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde atılan, Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/2081-5605 Esas No.lu soru önergesine verilen cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Adalet Bakanı

Sayın Ahmet İyimaya

Amasya Milletvekili

TBMM

Bakanlığımıza yönelttiğiniz ve yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz 7/2081-5605 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımız arşiv faaliyeti, 28.9.1988 tarihli ve 3473 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanununun 6 ncı maddesi ile 16 Mayıs 1988 tarihli ve 19816 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin 45 inci maddesine dayanılarak hazırlanan 22.3.1989 tarihli ve 20116 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Adalet Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilâtı ile Bağlı Kuruluşları Arşiv Yönetmeliği” hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bakanlık merkez teşkilâtı kurum arşivi 1998 yılında Keçiören Çocuk İslahevinde oluşturulan bağımsız binaya taşınmış olup, halen bu binada bulunmaktadır. Osmanlıca kayıt ve belgeler, bu binaya taşınırken Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğüne devredilmiştir. Cumhuriyet dönemine ilişkin belgelerden bir kısmı, su baskınları nedeniyle Bakanlığımız binasının bodrum katında zayi olmuştur. Kurtarılabilen belgeler ise arşivde muhafaza edilmektedir.

Soru önergesinin (2) numaralı bölümünde sözlü edilen belgeler ile (3) numaralı bölümünde belirtilen konularda Bakanlığımızda güncelleştirilmiş bir bilgi bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Adalet Bakanı

6. — *İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, alkollü araç kullanma cezalarının artırılması yönünde çalışma yapıp yapılmadığına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (7/2093)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Hikmet Sami Türk tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Bülent Akarcalı

İstanbul

Trafik kazalarına yol açan etkenlerin başında alkollü sürücüler gelmektedir. Bu durumu önlemek için;

1. Alkollü araç kullananlara yönelik hapis ve para cezalarını artırma, araçlara el koyma, sürücü ehliyetini daha uzun süre iptal etme gibi caydırıcı tedbirler almayı düşünmekte misiniz?

T. C.

Adalet Bakanlığı

12.6.2000

Bakan : 754

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 24.5.2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5725 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/2093-5639 Esas No.lu soru önergesine verilen cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Adalet Bakanı

Sayın Bülent Akarcalı

İstanbul Milletvekili

TBMM

Bakanlığımıza yönelttiğiniz ve yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz 7/2093-5639 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

20 nci yasama döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde iken, milletvekili seçimlerinin yenilenmesi nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan Türk Ceza Kanunu Tasarısının 22 nci maddesinde, failin tahmin ettiği neticeyi istememesine rağmen neticenin meydana gelmesi halinde bilinçli taksirin varlığı ve bu halde cezanın üçte bir oranında artırılması hükmü öngörülmüştür. Bu Tasarı hakkındaki eleştiriler ve önerileri değerlendirilerek yeniden düzenlemek, buna paralel olarak Türk Ceza Kanununun Yürürlüğe Konulmasına Dair Kanun Tasarısına son şeklini vermek amacıyla, 2992 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi uyarınca 21.12.1999 tarihinde, yüksek mahkeme üyeleri, bilim adamları ve uzman personelden oluşturulan Komisyon çalışmalarına devam etmektedir.

Öte yandan, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda değişiklik yapmak İçişleri Bakanlığının yetkisinde bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Adalet Bakanı

7. – *Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan'ın, Sakarya İli Serdivan Belediyesinin 2000/9 sayılı kararname kapsamına alınmamasına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın cevabı (7/2102)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Cevat Ayhan

Sakarya

Sorular :

17 Ağustos 1999 depremi neticesinde gelir kaybına ve altyapı hasarına maruz kalan Sakarya İli, Merkez İlçe Serdivan Belediyesinin 2.2.1981 tarih ve 2380 sayılı Kanun ile Bütçe Kanunundaki hükümlere göre tahakkuk edecek payının 15 Aralık 1999 tarihli ve 23907 sayılı Resmî Gazetede neşredilen 99/13715 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile beş misli artırılması kararlaştırılmıştı. Ancak 8 Şubat 2000 tarihli ve 23958 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2000/9 sayılı Bakanlar Kurulu kararında ise Serdivan Belediyesine yer verilmemiştir.

1. Depremde en çok hasar gören Serdivan Belediyesine 2000/9 sayılı Kararnamede yer verilme sebebi nedir?

2. Serdivan Belediyesi hata neticesinde mezkûr kararnameye koyulmamış ise bu hata üç aydır neden düzeltilmemiştir?

3. Bu hatanın düzeltilmesi düşünlüyorsa Serdivan Belediyesinin 2000/9 sayılı Kararnameye göre Ocak 2000 tarihinden itibaren tahakkuk etmiş olması gereken payları katsayıya göre düzelterek tahakkuk ettirilip ödenecek midir?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

13.6.2000

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.APK.0.22.00.00.17/837

Konu : Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan'ın yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Genel Sekreterliğinin 26.5.2000 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-5663/13628 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan'ın, Sakarya İli Serdivan Belediyesinin 2000/9 sayılı Kararname kapsamına alınmamasının sebepleri konusunda Bakanlığımıza yönelttiği TBMM 7/2102 esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Söz konusu önergede yer alan hususlara ilişkin Bakanlığımız cevabı ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Koray Aydın

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Sorular :

17 Ağustos 1999 depremi neticesinde gelir kaybına ve altyapı hasarına maruz kalan Sakarya İli, Merkez İlçe Serdivan Belediyesinin 2.2.1981 tarih ve 2380 sayılı Kanun ile Bütçe Kanunundaki hükümlere göre tahakkuk edecek payının 15 Aralık 1999 tarihli ve 23907 sayılı Resmî Gazetede neşredilen 99/13715 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile beş misli artırılması kararlaştırılmıştı. Ancak, 8 Şubat 2000 tarihli ve 23958 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2000/9 sayılı Bakanlar Kurulu kararında ise Serdivan Belediyesine yer verilmemiştir.

1. Depremde en çok hasar gören Serdivan Belediyesine 2000/9 sayılı Kararıyla yer verilmemesi sebebi nedir?

2. Serdivan Belediyesi hata neticesinde mezkûr kararıyla yer verilmemiş ise bu hata üç aydır neden düzeltilmemiştir?

3. Bu hatanın düzeltilmesi düşünlüyorsa Serdivan Belediyesinin 2000/9 sayılı Kararnameye göre Ocak 2000 tarihinden itibaren tahakkuk etmiş olması gereken payları katsayıya göre düzelterek tahakkuk ettirilip ödenecek midir?

Cevap :

1999 yılı içinde deprem, su baskını, heyelan, çığ, kaya düşmesi, tasman, fırtına gibi tabii afetler nedeniyle gelir kaybı ve altyapı hasarına uğrayan Belediyelerin 2.2.1981 tarih ve 2380 sayılı Kanun ile Bütçe Kanunundaki hükümlere göre tahakkuk eden paylarının artırılması amacıyla hazırlanan 8.2.2000 tarih ve 23958 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2000/9 sayılı Bakanlar Kurulu kararında, Serdivan Belediyesi yer almamıştır.

Şehven meydana gelmiş bulunan bu eksikliği gidermek amacıyla; Sakarya-Serdivan Belediye- siyle ilgili olarak 4123 sayılı Tabii Afet Nedeniyle Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hiz- metlerin Yürütülmesine Dair Kanununun 6 ncı maddesi gereğince, 24.9.1998 tarih ve 23473 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "Tabii Afet Nedeniyle Gelir Kaybı, Alt ve Üst Yapı Hasarına Uğra- yan Belediyelerin Yapmaları Gereken İşlemler Hakkında Tebliğ" ile 10.2.2000 tarih ve 23960 sa- yılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tebliğ de dikkate alınarak, 8.2.2000 tarih ve 23958 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2000/9 sayılı Bakanlar Kurulu kararına ek olarak hazırlanan, Kararname Tasarısı Bakanlığımızın 4.5.2000 gün ve B.09.0.APK.0.21.00.00.6/583 sayılı ya- zısıyla Başbakanlığa gönderilmiştir.

Söz konusu tasarıyla ilgili Bakanlar Kurulu kararının çıkması halinde; Serdivan Belediyesinin bütçe Kanununa göre tahakkuk edecek payı, 2000 yılının 4, 5 ve 6 ncı aylarında uygulanmak üzere 5.00 katsayısı ile çarpılmak suretiyle artırılmış olacaktır.

8. - *Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Müsteşar Yardımcılığına atanan kişi hakkın- daki iddialara ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın cevabı (7/2123)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Koray Aydın tarafından yazılı ola- rak cevaplandırılmasını delaletlerinize arz ederim.

Avni Doğan

Kahramanmaraş

Sorular :

1. Bayındırlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığına atanan Raci Akyol hakkında çeşitli iddialar basına yansımıştır. Bu iddialarda;

- Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğünde Mali İşlerden Sorumlu Daire Başkanlığı döneminde dönemin Bakanı Halil Çulhaoğlu tarafından onaylanan 16 Ağustos 1994 tarihli fezleke ile Raci Ak- yol'un Antalya Arapsuyu Türem ihalesinde görevini ihmal ettiği belirlenip lüzumu muhakeme is- temiyile Danıştaya sevk edildiği Danıştay 2 nci Dairesi 19 Mart 1996 tarihinde oy çokluğuyla lüzumu muhakeme kararı verdiği ve Danıştay 2 nci Dairesi 14 Mayıs 1996 tarihli kararıyla da "Tran- sitlog yat kayıt belgesi" basımında Devleti zarara uğrattığı iddiasıyla Raci Akyol hakkında ikinci bir lüzumu muhakeme kararı daha verdiği üçüncü iddia olarakta bu görevden uzaklaştırılan Raci Akyol hakkında Ankara Turizm İl Müdür Yardımcılığı yürüttüğü dönemde de dönemin Bakanı İrfan Gürpınar tarafından 4 Şubat 1996 da onaylanan soruşturma sonucu "göreviyle ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağladığı" sonucuna varıldığı ve adı geçen eski Bakanlarında imzala- dığı raporlarda Raci Akyol'a "mali işlemlerle ilgili hiç bir görev verilmemesi" yazıldığı şeklindedir.

2. Bayındırlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Raci Akyol hakkındaki bu iddialar doğru mu- dur. Hakkında dönemin Bakanlarının imzasıyla bu kadar soruşturma raporları ve mahkeme karar- ları bulunan şahsın Bayındırlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığına getirilmesi sakıncalı değil midir?

3. Hakkında "mali işlemlerle ilgili işlerde çalıştırılması sakıncalıdır" şeklindeki Teftiş Kurulu raporu bulunan bir kişinin daha üst bir düzeyde görev olan Müsteşar Yardımcılığına getirilerek ne yapılmak istenmektedir?

4. Ayrıca Raci Akyol'un Sayın Bakan Koray Aydın'ın akrabası olduğu şeklinde bir iddia da bulunmaktadır. Bunun doğruluk derecesi nedir? Ve bu yükselmeye bunun bir payı var mıdır?

5. Hakkında Teftiş Kurulu raporları ve mahkeme kararlarıyla bu kadar iddia bulunan bir kişinin bu görevde kalması uygun mudur?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

13.6.2000

Sayı : B.09.0.APK.0.20.00.00.17/834

Konu : Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Genel Sekreterliğinin 29.5.2000 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-5750/13819 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Müsteşar Yardımcılığına atanan bir kişi hakkında Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu TBMM 7/2123 esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Söz konusu önergede yer alan hususlara ilişkin Bakanlığımız cevabı ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Koray Aydın

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Avni Doğan'ın TBMM 7/2123 Esas Sayılı
Yazılı Soru Önergesine Dair Sorular ve Cevapları

Sorular :

Bayındırlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığına atanan Raci Akyol hakkında çeşitli iddialar basına yansımıştır. Bu iddialarda;

Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğünde Mali İşlerden Sorumlu Daire Başkanlığı döneminde, dönemin Bakanı Halil Çulhaoğlu tarafından onaylanan 16 Ağustos 1994 tarihli fezleke ile Raci Akyol'un Antalya Arapsuyu Türem ihalesinde görevini ihmal ettiği belirlenip, lüzumu muhakeme istemiyle Danıştaya sevk edildiği Danıştay 2 nci Dairesi 19 Mart 1996 tarihinde oy çokluğuyla lüzumu muhakeme kararı verdiği ve Danıştay 2 nci Dairesi 14 Mayıs 1996 tarihli kararıyla da "Transitlog yat kayıt belgesi" basımında Devleti zarara uğrattığı iddiasıyla Raci Akyol hakkında ikinci bir lüzumu muhakeme kararı daha verdiği üçüncü iddia olarakta bu görevden uzaklaştırılan Raci Akyol hakkında, Ankara Turizm İl Müdür Yardımcılığını yürüttüğü dönemde de dönemin Bakanı İrfan Gürpınar tarafından 4 Şubat 1996 da onaylanan soruşturma sonucu "göreviyle ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağladığı" sonucuna varıldığı ve adı geçen eski Bakanlarında imzaladığı raporlarda Raci Akyol'a "malî işlemlerle ilgili hiç bir görev verilmemesi" yazıldığı şeklindedir.

1. Bayındırlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Raci Akyol hakkındaki bu iddialar doğru mudur. Hakkında dönemin Bakanlarının imzasıyla bu kadar soruşturma raporları ve mahkeme kararları bulunan şahsın Bayındırlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığına getirilmesi sakıncalı değil midir?

2. Hakkında "malî işlemlerle ilgili işlerde çalıştırılması sakıncalıdır" şeklindeki Teftiş Kurulu raporu bulunan bir kişinin daha üst bir düzeyde görev olan Müsteşar Yardımcılığına getirilerek ne yapılmak istenmektedir?

3. Ayrıca Raci Akyol'un Sayın Bakan Koray Aydın'ın akrabası olduğu şeklinde bir iddia da bulunmaktadır. Bunun doğruluk derecesi nedir? Ve bu yükselmeye bunun bir payı var mıdır?

4. Hakkında Teftiş Kurulu raporları ve mahkeme kararlarıyla bu kadar iddia bulunan bir kişinin bu görevde kalması uygun mudur?

Cevap :

9.5.2000 tarih ve 24044 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2000/84 sayılı Müsterek Kararla Bakanlığımız Müsteşar Yardımcılığına atanan Raci Akyol, 1973 yılında Turizm ve Tanıtma Bakanlığında çalışma hayatına başlamış ve sırasıyla daktiloğraf, memur, şef, şube müdür yardımcısı, şube müdürü, daire başkanı kadrolarında görev yapmıştır.

Ankara İl Turizm Müdür Yardımcısı iken 1996 yılında dönemin Bakanı tarafından politik nedenlerle, yine aynı Bakanlığın Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurul Başkanlığı emrine APK Uzmanı olarak atanmıştır.

2.2.1999 tarihinde naklen Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğüne atanan Raci Akyol, 3.8.1999 tarihinde Bakanlığımızda boş bulunan Müsteşar Yardımcılığı görevine yürütmek üzere görevlendirilmiştir.

Önce tedviren, daha sonra da vekaleten görevlendirildiği Müsteşar Yardımcılığı görevini yürütmekte göstermiş olduğu başarılı çalışmalar ve üstün performanstan dolayı da 9.5.2000 tarihinde vekaleten yürütmekte olduğu Müsteşar Yardımcılığı görevine asaleten atanmıştır.

Bilindiği üzere 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde Marmara Bölgesinde hepimizi derin üzüntü ve acılara boğan deprem afeti meydana gelmiştir. Bu depremlerde çok sayıda vatandaşımızın hayatını kaybetmiş, binlerce konut, işyeri ve kamu binaları hasar görmüştür. Afetten etkilenen vatandaşlarımızın yaralarının sarılması konusunda Bakanlığımızca olağanüstü çaba harcanmış ve yerli ve yabancı herkesin takdirini toplayan çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Deprem afetinin meydana geldiği 17 Ağustosun hemen ardından Müsteşar Yardımcısı görevini vekaleten yürüten Raci Akyol, deprem bölgesinde görevlendirilerek; Bakanlığımız ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bölgede yapacakları çalışmaların sorumluluğunu üstlenmiştir.

Bölgede yapılan acil yardım, kurtarma ve geçici iskân çalışmaları tamamlanmaya kadar, gece-gündüz demeden büyük bir özveri ve gayretle çalışmış, afetzedede vatandaşlarımızın yaralarının sarılması konusunda Bakanlığımızın göstermiş olduğu başarıya çok önemli katkılar sağlamıştır.

Bakanlığımızdaki başarılı çalışmaları ve üstün performansı nedeniyle Müsteşar Yardımcısı olarak atanan Raci Akyol, Turizm Bakanlığında çalıştığı dönemlerde de başarılı çalışmalar yapmış, nitekim daktiloğraf olarak işe başladığı söz konusu Bakanlıkta hiçbir kademe atlamadan Daire Başkanlığına kadar yükselmiştir.

Daha sonra politik nedenlerle görevinden alınmış ve İdarî Yargı ile geri dönüşünü engellemek amacıyla yine politik mülahazalarla hakkında soruşturmalar açılarak, lüzumu muhakeme kararları verilerek mahkemeye sevk edilmiştir.

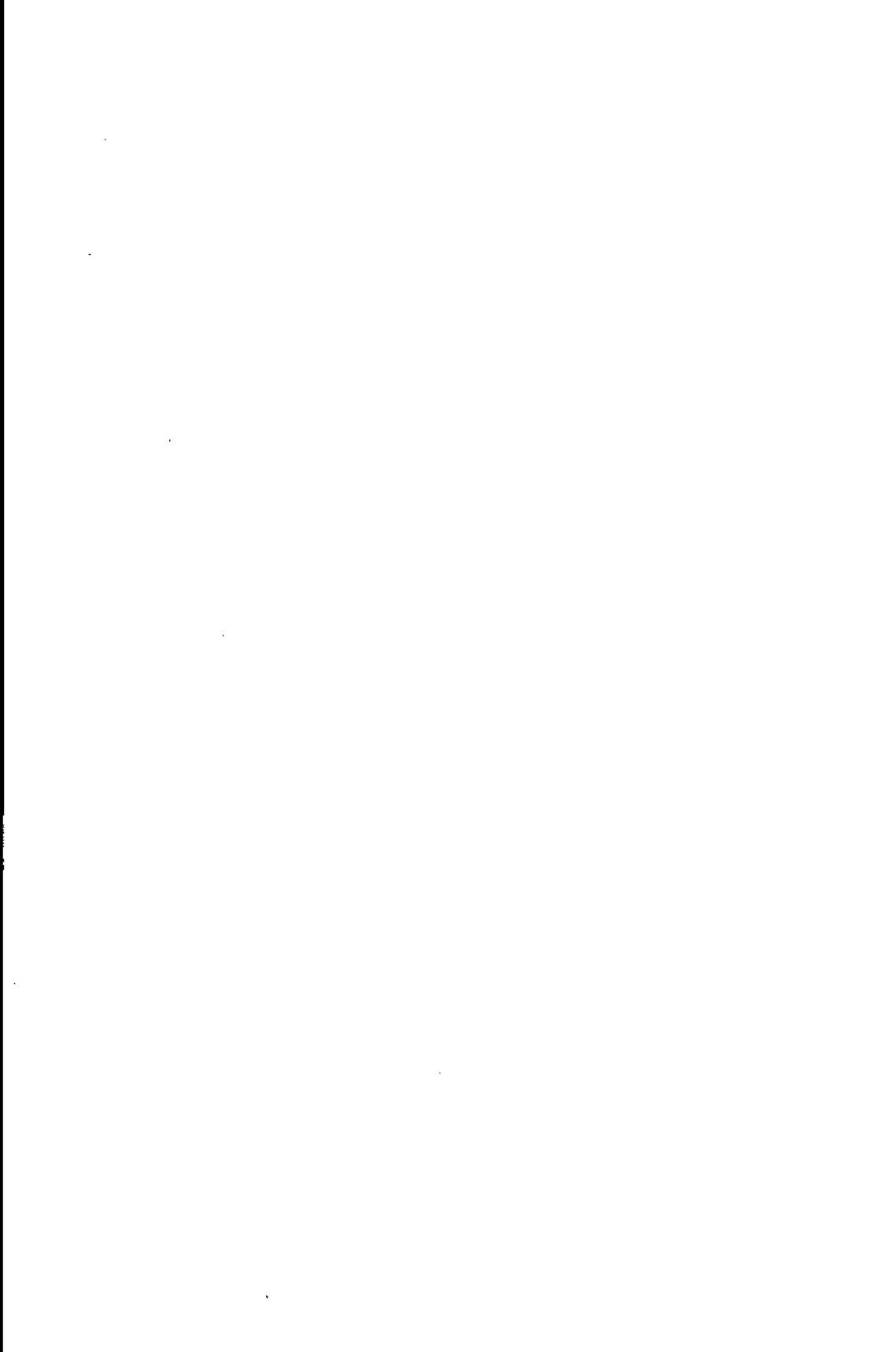
Açılmış bulunan davaların hiç birisinden herhangi bir ceza almamış olan Raci Akyol'un kamu hizmetini yasaklayan hiçbir engeli bulunmamaktadır.

Hakkında açılmış olan soruşturmaların politik mülahazalarla olduğu mahkeme kararlarıyla bir kere daha belgelenen Raci Akyol ile sıhrî hisusluk dışında herhangi bir akrabalık bağımız bulunmamaktadır. Dolayısıyla, Müsteşar Yardımcılığı görevine atanmasında akrabalık ilişkisinin olduğu iddiası doğru değildir.

Kaldı ki akrabam bile olsa bilgisi, tecrübesi, birikimi ve yetenekleri olan herkesin Anayasa ve yasalar çerçevesinde kamu görevi üstlenmesinde hiçbir sakınca bulunmamaktadır.

Maalesef son zamanlarda çalışkan, dürüst ve hizmet üreten kamu görevlilerine karşı çeşitli nedenlerle iftira edilerek, bu kamu görevlilerinin sindirilmesi, çalışmalarının engellenmesine yönelik çabaların yoğunlaştığı gözlenmektedir.

Bakanlığımızda yürütülen personel politikasında, çalışanlar arasında hiçbir biçimde siyasi amaçlı veya bir başka şekilde ayırım gözetmeksizin çalışkan, dürüst, liyakatlı personelin terfi etmesini sağlamak temel hedefimiz olmuştur. Yetişmiş, çalışkan, dürüst ve üretken kamu görevlilerini yıpratmak yerine desteklemek, teşvik etmek hatta ödüllendirmek herkesin görevi olmalıdır. Aksi halde kamu hizmet ve yatırımlarının gerçekleştirilmesinde çalışacak yetenekli eleman bulmakta, ülke olarak daha da çok zorluk çekeriz. Nitekim bu hususa bazı kurum ve kuruluşlarda rastlanmaktadır.

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 443)

Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/423)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

24.12.1999

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-310/21999

Konu : Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Adalet Bakanlığının 3.12.1999 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.0.-1.128.90.1999/28103 sayılı yazısı.

Meshûn mahalde silâh atmak suçunu işlediği iddia olunan Adıyaman Milletvekili Hasari Güler hakkında tanzim edilen soruşturması dosyası ile Adalet Bakanlığının ilgili yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

3.12.1999

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.90.1999/028103

Konu : Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Meshûn mahalde silâh atmak suçunu işlediği iddia olunan Hasari Güler hakkında yapılan hazırlık soruşturması sırasında, adı geçenin, Adıyaman İlinden Milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen fezlekeli evrak, Kayseri Cumhuriyet Başsavcılığının 22.11.1999 gün ve 1999/2700 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Adıyaman Milletvekili Hasari Güler hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması hususunda gereğini delaletlerine arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden

Kurulu Karma Komisyon

29.5.2000

Esas No. : 3/423

Karar No. : 131

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 29.12.1999 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi, İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 28.3.2000 günlü raporuyla zaruret olmaksızın silâhla ateş etmek suçu isnat olunan Adıyaman Milletvekili Hasari Güler hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile Hazırlık Komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağıışıklıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiğini gözönlüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak Adıyaman Milletvekili Hasari Güler hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Ertuğrul Yalçınbayır</i>	<i>N. Kemal Atahan</i>	<i>Ş. Bülent Yahnici</i>
Bursa	Hatay	Ankara
Kâtip	Üye	Üye
<i>Sühan Özkan</i>	<i>Ahmet İyimaya</i>	<i>M. Zeki Sezer</i>
İstanbul	Amasya	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>H. Tayfun İçli</i>	<i>Salih Çelen</i>	<i>Şaban Kardeş</i>
Ankara	Antalya	Bayburt
(Muhالیf; muhalefet gerhi eklidir)		
Üye	Üye	Üye
<i>İsmail Alptekin</i>	<i>Ayvaz Gökdemir</i>	<i>Fahrettin Kukaracı</i>
Bolu	Erzurum	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Şandır</i>	<i>Edip Özgenç</i>	<i>Cavit Kavak</i>
Hatay	İçel	İstanbul

Üye <i>Osman Kılıç</i> İstanbul (Muhalifim; muhalefet şerhi eklidir)	Üye <i>Mehmet Ali Şahin</i> İstanbul	Üye <i>Mustafa Verkaya</i> İstanbul
Üye <i>Işın Çelebi</i> İzmir	Üye <i>Mehmet Özcan</i> İzmir	Üye <i>Mustafa Kamalak</i> Kahramanmaraş
Üye <i>Mehmet Sağlam</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Sadık Yakut</i> Kayseri	Üye <i>Mehmet Kundakçı</i> Osmaniye
Üye <i>Şeref Malkoç</i> Trabzon	Üye <i>Emin Karaa</i> Kütahya	Üye <i>Turhan Tayan</i> Bursa
Üye <i>Mustafa İlimen</i> Edirne	Üye <i>Adnan Fatih Özdemir</i> Adana	Üye <i>Dengir Mir Mehmet Fırat</i> Adıyaman
Üye <i>Ramazan Toprak</i> Aksaray	Üye <i>Ali Arabacı</i> Bursa	Üye <i>Yasin Hatiboğlu</i> Çorum
Üye <i>Beyhan Aslan</i> Denizli	Üye <i>Mehmet Sadri Yıldırım</i> Eskişehir	Üye <i>İsmail Aydınlı</i> İstanbul
Üye <i>Mehmet Gül</i> İstanbul	Üye <i>A. Nazlı Ilıcak</i> İstanbul	Üye <i>Nazire Karakuş</i> İstanbul
Üye <i>Edip Özbaş</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Sevgi Esen</i> Kayseri	(Muhalefet şerhim ektedir) Üye <i>Cemal Özbilen</i> Kırklareli
Üye <i>İsmail Çevik</i> Nevşehir	Üye <i>Yekta Açıkgöz</i> Samsun	Üye <i>Erdoğan Sezgin</i> Samsun
Üye <i>Yahya Akman</i> Şanlıurfa		Üye <i>Kamer Genç</i> Tunceli

MUHALEFET GEREKÇEM

Yasama Dokunulmazlığının milletvekilliği sıfatı sona erinceye kadar ertelenmesine dair Kar-
ma Komisyon raporuna aşağıdaki gerekçelerle ilkesel olarak muhalifim. Değerli milletvekillerinin
iddia edilen suçları işlemediklerine dair savunmaları esas alınmalı, aklanmalarına olanak tanınma-
lıdır.

Gerekçelerim iki ana başlıkta toplanmaktadır.

1. Anayasal gerekçe
2. Belirli objektif kıstasların uygulanamaması

ANAYASAL GEREKÇE

Anayasamızın 83 üncü maddesinin 2 nci fıkrası hükümlü gereğince; seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, Meclis kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz.

Anayasanın 83 üncü maddesindeki düzenleme Anayasamızın 76 ncı maddesindeki düzenleme ile çelişmekte, çekişkinin de ötesinde 76 ncı maddeyi düzenlemeyi gerekli kılan amacı ortadan kaldırmaktadır.

83 üncü maddedeki bu düzenleme, 76 ncı maddede tanımlanan ve zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım-satımına fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılmasına ve yargılama yapılmasına engel olmaktadır.

Anayasanın 76 ncı maddesinde belirtilen suçlardan hükümlü kesinleşmiş olan kişi milletvekili seçilemezken, milletvekili seçilmeden bir gün önce veya milletvekili seçildikten sonra bu suçları işlediği iddia edilen kişiler milletvekilliğini sürdürdüğü gibi bu suçlarla ilgili olarak sorgulanamamakta ve yargılanamamaktadır. Böyle bir düzenleme Anayasanın ruhuna, genel hukuk kurallarına aykırıdır.

Anayasanın 76 ncı maddesindeki suç iddiaları ile ilgili olarak kovuşturma yapılmasına izin verilmeli, karma komisyon Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmayacağına kovuşturma sonucu oluşacak objektif ölçüler çerçevesince karar verebilmelidir.

OBJEKTİF ÖLÇÜLERİN BULUNMAMASINA İLİŞKİN GEREKÇE

Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması ile ilgili Anayasamızın 83 üncü maddesinde belirli objektif ölçüler belirtilmediği gibi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Meclis İçtüzüğü'nün 131 ila 134 üncü maddelerinde de belirli objektif ölçülere yer verilmemiştir.

Bir çok Anayasa Mahkemesi Kararlarında da belirtildiği üzere; Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması konusunda bir takım belirli, objektif ölçülere uygun davranılması ve bu ölçülerin bir hukuk devletinden beklenen nitelikte bulunması şarttır. Yeterli olmamakla birlikte eski Cumhuriyet Senatosu içtüzüğünde belirli objektif ölçüler yer almış ve Anayasa Mahkemesi bu objektif ölçülere uygunluğu gözetmiştir.

SONUÇ

Bir suç isnadı ciddi ise, siyasi eylemlere uygun ise yahut üyenin şeref ve haysiyetini koruma yönünden dokunulmazlığın kaldırılması zarurî ise Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

Dokunulmazlığın amacı, yasama görevini yürütecek milletvekillerinin çeşitli çevrelerden gelebilecek baskı ve kaygılardan korunmuş olarak görevlerini gereği gibi yapmalarını sağlayarak, siyasi nitelikli kovuşturmalara bahanesiyle milletvekillerinin meclise katılmaktan alıkonmasını, çalışma şevkinin kırılmasını bu yolla da TBMM'nin istencinin çarpıtılmasını önlemektir. Yoksa kimilerinin TBMM'ni yıpratmak için kasıtlı olarak söylediği gibi milletvekiline soruşturmadan kaçma, suç işleme ayrıcalığı tanınması değildir.

Hangi suç isnadının ciddi olduğu; "Milletvekili Seçilme Yeterliliği" başlıklı Anayasamızın 76 ncı maddesinde belirtildiği gibi, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Yasasının "Milletvekili Seçilemeyecek Olanlar" başlıklı 11 inci maddesinde de belirtilmiştir.

Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya stresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile; zimmet, ihtilal, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar, TCK'nun (Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler) başlıklı ikinci kitabının, birinci babından yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar, TCK 312 nci Maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa, açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar ve TCK'nun 536 ncı Maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı yasanın 537 nci Maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasî ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar :

Milletvekili seçilemezler.

Anayasamızın 76 ncı Maddesine göre affedilmiş olsalar dahi belirtilen suçlardan mahkûm olanlar milletvekili seçilemediği halde, Anayasadaki düzenleme biçimine göre Yasama Dokunulmazlığı, bu suçlarla ilgili ciddi iddialar bakımından milletvekilleri hakkında soruşturma yapılmasına olanak bile vermemektedir. Kamu vicdanını rahatsız eden bu duruma son vermek ve milletvekillerini gereksiz koruma zırhına bürtündürmek için Anayasamızın 76 ncı Maddesinde zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen bu gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılması ve yargılama yapılmasının Yasama Dokunulmazlığı dışına çıkarılması uygun olacaktır. Anayasada böyle bir değişiklik, asılsız suçlamalarla töhmet altında kalan milletvekillerinin yargı önünde aklanmasına fırsat verilmesi ve genel olarak milletvekili saygınlığının yükseltilmesi bakımından da yarar sağlayacaktır. Anayasada yapılması gereken bu değişikliğe kadar da karma komisyonların bu ilke ve ölçüler içerisinde kişi ve parti ayrımı yapmaksızın milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar vermesi uygun olacaktır.

Kimi suç iddiaları vardır ki; ciddi olmamakla birlikte siyasî ereklere aykırıdır. Öte yandan böyle asılsız suç iddiaları vardır ki; üye istemese dahi soruşturmanın ertelenmesine karar verilmektedir. İşte bu suç iddiaları ile ilgili olarak da Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalı milletvekillerinin aklanmalarına olanak tanınmalıdır. Ancak uygulamada üye istemese dahi dokunulmazlığının kaldırılması ertelenmekte, üyeler töhmet altında bırakılarak, siyaseten yıpratılmaktadır.

Anayasamızın 83 üncü Maddesinde tanımlanan Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması işlemi, bir yargı işlemi niteliğinde olmayıp yasama işlemi niteliğindedir. İşlem dosyaları tam olarak oluşmuş olsa dahi; kurulun yapısı ve çalışma esasları gereği, işlem dosyalarını tam bir tarafsızlıkla inceleyebilmesi, suçun maddî ve mane'î unsurlarını saptayabilmesi ve değerlendirebilmesi olanaksızdır. Bu niteliği gereği, dokunulmazlığın kaldırılması işlemi; ceza kovuşturmasının açılması veya ceza verilmesi niteliğinde olmayan, sadece yasama meclisi üyelerini kimi istisnaî durumlarda üyelik teminatından sıyrarak adalet karşısında öteki yurttaşlarla bir düzeye getirmekten ibarettir.

Anayasamızın 85 inci Maddesi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiş olmaları hallerinde, Meclis Genel Kurul Kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekilinin veya bir diğer milletvekilinin, kararın Anayasaya, yasaya veya içtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabileceğini düzenlemektedir.

Bu düzenleme ile yasama içindeki iktidar-muhalefet dengesi nedeniyle alındığı iddia edilen haksız yasama işleminin yargı ile dengelenmesi, objektif kısıtlara uygunluğunun saptanması sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun davranılması gerektiğini ve değerli üyelerin aklanmalarına olanak sağlanması gerektiğini düşündüğümünden ilkesel olarak Yasama Dokunulmazlığının üyelik sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

Saygılarımla.

24.5.2000

H. Tayfun İçli

Ankara

KARMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINA KARŞI OY GEREKÇEMDİR

Milletvekillerinin herhangi bir baskı ve tehdit altında olmadan, görevlerini serbestçe yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla dokunulmazlıklar düzenlenmiştir.

Tarihî bakımından milletvekili dokunulmazlığı ilk defa 1688 tarihinde İngiltere’de düzenlenmiştir. Bu düzenleme “Parlamentoda konuşma özgürlüğü, tartışmalar, yargılamalar hiçbir mahkeme veya parlamento dışında sorumluluk sebebi olamaz” şeklindedir. Buna paralel olarak, 1789 tarihli Fransız Kanunu ile, bunlardan esinlenen 1876 Türk Anayasasında ve halen yürürlükte bulunan Hindistan, Mısır, Meksika, Bulgaristan, İtalya ve bunun gibi ülkelerde tarihî anlayışa uygun olarak Yasama Dokunulmazlığı, Mecliste ileri sürülen düşüncelerle kullanılan oyların suç sayılmayacağıyla sınırlıdır.

Ülkemizde ise, 1982 Anayasasının 83 üncü maddesine göre Yasama Dokunulmazlığı, “TBMM üyelerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden” sorumlu tutulamaması ile, “Seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin, Meclis kararı olmadıkça tutulamaması, sorguya çekilememesi, tutuklanamaması ve yargılanamamasıdır.”

Böylesi bir dokunulmazlık düzenlemesi yerli ve yabancı ceza yasalarında düzenlenen ve “Kanunsuz suç olmaz, suç ve suçlular da cezasız bırakılmaz” şeklinde özetlenebilecek temel prensiplere ve Anayasanın 2 nci maddesine dayalı Hukuk Devleti ilkesiyle, 10 uncu maddesine dayalı eşitlik ilkesine gölge düşürmektedir.

Bu nedenle, Yasama Dokunulmazlığının “Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden sorumlu tutulamamak ve kişisel özgürlüğü kısıtlanamamak” şeklinde düzenlenmesi, tarihî gelişmeye ve gerekçeye uygun olacaktır.

Fransa’da 1995 yılında bu yönde yapılan düzenleme ile adli soruşturma ve yargılama dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmış, sadece tutuklama ve kişi özgürlüğünün kaldırılması Meclisin kararına bırakılmıştır. Yine, Yasama Dokunulmazlığının anavatanı olan İngiltere’de, dokunulmazlık zırhı, ceza koğuşmalarına karşı değil, hukuk davalarına karşı koruyucu bir işleve indirgenmiştir.

Gündemdeki ertelenme kararı verilen dosyalar kapsamındaki iddialar, vatandaşlarımızın günlük yaşamında karşılaştıkları ve mevzuata göre gereğinin yapıldığı hukukî olaylar ve iddialardır. Bir yurttaş bu gibi hallerde hangi hukuk kurallarına tabi tutuluyorsa, onun vekili ve aynı zamanda bir vatandaş olan milletvekillerinin ve diğer kamu görevlilerinin de aynı kurallara tabi olması kadar doğal bir şey olamaz. Böyle bir anlayış ve uygulayış eşitliğin gereği olduğu gibi, hukuk devleti olmanın da temel gereğidir.

Yukarıda belirttiğim gerekçelerle, öncelikle yasal düzenlemeler yapılarak sorgulanma ve yargılanma dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmalı, sadece kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması dokunulmazlık kapsamında olmalıdır. Ceza hükümlerinin infazı ise, milletvekili sıfatının sona ermesine bırakılmalıdır. Böyle bir düzenleme ile bir taraftan yargısal denetim işlerlik kazanacak, diğer taraftan milletvekillerinin Meclis çalışmalarına katılımı da sağlanmış olacaktır.

Yasal düzenlemeler yapıncaya kadar “yasama sorumsuzluğu” kapsamı dışındaki suç iddialarını içeren dosyalar için, dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır. Böylelikle asil ve vekili arasında eşitlik sağlanacağı gibi, milletvekillerine de bir an önce aklanma olanağı yolu açılacaktır.

Bu nedenle “yasama sorumsuzluğu” kapsamı dışında gördüğüm bu dosya için, dokunulmazlığın kaldırılmasının yerinde olacağı kanaatinde olduğumdan, erteleme kararına katılmıyorum.

29.5.2000

Osman Kılıç

İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KARMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINA

Halkın egemenliğinin tesis edildiği TBMM'nin her üyesi saygıdeğerdir.

Yasama görevini yerine getiren bir milletvekilinin saygınlığını zedeleyen suçlamalar karşısında, Türk milleti adına karar veren bağımsız yargıda aklanmak en doğal hakkı olmalıdır. Bu hakkın kullanılabilmesi için sayın milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılması doğru olacağı düşüncesindeyim.

Karara bu anlamda muhalefet ediyorum, saygılar sunuyorum.

24.5.2000

Nazire Karakuş

İstanbul

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 444)

Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/424)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

24.12.1999

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-310/22003

Konu : Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Adalet Bakanlığının 10.12.1999 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.0.-1.128.91.1999/28650 sayılı yazısı.

Dikkatsizlik ve tedbirsizlik sonucu yaralamaya sebebiyet vermek suçunu işlediği iddia olunan Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının ilgi yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

10.12.1999

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.91.1999/28650

Konu : 21 inci Dönem Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Dikkatsizlik ve tedbirsizlik sonucu yaralamaya sebebiyet vermek suçunu işlediği iddia olunan İsmail Çevik hakkında yapılan hazırlık soruşturması sırasında, adı geçenin, Nevşehir İlinden Milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen fezlekeli evrak, Aksaray Cumhuriyet Başsavcılığının 11.11.1999 gün ve 1-2770 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması hususunda gereğini delaletlerine arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden

Kurulu Karma Komisyon

29.5.2000

Esas No. : 3/424

Karar No. : 130

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça 29.12.1999 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi, İttüztü-ğün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 28.3.2000 günlü raporuyla dikkatsizlik ve tedbirsizlik sonucu yaralamaya sebebiyet vermek suçu isnat olunan Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile Hazırlık Komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiğini gözönüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Ernuğrul Yalçınbayır</i>	<i>N. Kemal Atahan</i>	<i>Ş. Bülent Yahnici</i>
Bursa	Hatay	Ankara
Kâtip	Üye	Üye
<i>Sühan Özkan</i>	<i>Ahmet İyimaya</i>	<i>M. Zeki Sezer</i>
İstanbul	Amasya	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>H. Tayfun İçli</i>	<i>Salih Çelen</i>	<i>Şaban Kardeş</i>
Ankara	Antalya	Bayburt
(Muhالیf; muhalefet şerhi eklidir)		
Üye	Üye	Üye
<i>İsmail Alptekin</i>	<i>Ayvaz Gökdemir</i>	<i>Fahrettin Kukaracı</i>
Boşu	Erzurum	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Şandır</i>	<i>Edip Özgenç</i>	<i>Cavit Kavak</i>
Hatay	İçel	İstanbul

Üye <i>Osman Kılıç</i> İstanbul (Muhalifim; muhalefet şerhi eklidir)	Üye <i>Mehmet Ali Şahin</i> İstanbul	Üye <i>Mustafa Verkaya</i> İstanbul
Üye <i>Işın Çelebi</i> İzmir	Üye <i>Mehmet Özcan</i> İzmir	Üye <i>Mustafa Kamalak</i> Kahramanmaraş
Üye <i>Mehmet Sağlam</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Sadık Yakut</i> Kayseri	Üye <i>Mehmet Kundakçı</i> Osmaniye
Üye <i>Şeref Malkoç</i> Trabzon	Üye <i>Emin Karaa</i> Kütahya	Üye <i>Turhan Tayan</i> Bursa
Üye <i>Mustafa İlimen</i> Edirne	Üye <i>Adnan Fatin Özdemir</i> Adana	Üye <i>Dengir Mir Mehmet Fırat</i> Adıyaman
Üye <i>Ramazan Toprak</i> Aksaray	Üye <i>Ali Arabacı</i> Bursa	Üye <i>Yasin Hatiboğlu</i> Çorum
Üye <i>Beyhan Aslan</i> Denizli	Üye <i>Mehmet Sadri Yıldırım</i> Eskişehir	Üye <i>İsmail Aydınlı</i> İstanbul
Üye <i>Mehmet Gül</i> İstanbul	Üye <i>A. Nazlı Ilıcak</i> İstanbul	Üye <i>Nazire Karakuş</i> İstanbul (Muhalefet şerhim ektedir)
Üye <i>Edip Özbaş</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Sevgi Esen</i> Kayseri	Üye <i>Cemal Özbilen</i> Kırklareli
Üye <i>İsmail Çevik</i> Nevşehir	Üye <i>Yekta Açıkgöz</i> Samsun	Üye <i>Erdoğan Sezgin</i> Samsun
Üye <i>Yahya Akman</i> Şanlıurfa		Üye <i>Kamer Genç</i> Tunceli

MUHALEFET GEREKÇEM

Yasama Dokunulmazlığının milletvekilliği sıfatı sona erinceye kadar ertelenmesine dair Kar-
ma Komisyon raporuna aşağıdaki gerekçelerle ilkesel olarak muhalifim. Değerli milletvekillerinin
iddia edilen suçları işlemediklerine dair savunmaları esas alınmalı, aklanmalarına olanak tanınma-
lıdır.

Gerekçelerim iki ana başlıkta toplanmaktadır.

1. Anayasal gerekçe
2. Belirli objektif kısıtların uygulanamaması

ANAYASAL GEREKÇE

Anayasamızın 83 üncü maddesinin 2 nci fıkrası hükmü gereğince; seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, Meclis kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz.

Anayasanın 83 üncü maddesindeki düzenleme Anayasamızın 76 ncı maddesindeki düzenleme ile çelişmekte, çekişkinin de ötesinde 76 ncı maddeyi düzenlemeyi gerekli kılan amacı ortadan kaldırmaktadır.

83 üncü maddedeki bu düzenleme, 76 ncı maddede tanımlanan ve zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım-satım fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılmasına ve yargılama yapılmasına engel olmaktadır.

Anayasanın 76 ncı maddesinde belirtilen suçlardan hükmü kesinleşmiş olan kişi milletvekili seçilemezken, milletvekili seçilmeden bir gün önce veya milletvekili seçildikten sonra bu suçları işlediği iddia edilen kişiler milletvekilliğini sürdürdüğü gibi bu suçlarla ilgili olarak sorgulanamamakta ve yargılanamamaktadır. Böyle bir düzenleme Anayasanın ruhuna, genel hukuk kurallarına aykırıdır.

Anayasanın 76 ncı maddesindeki suç iddiaları ile ilgili olarak kovuşturma yapılmasına izin verilmeli, karma komisyon Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmayacağına kovuşturma sonucu oluşacak objektif ölçüler çerçevesince karar verebilmelidir.

OBJEKTİF ÖLÇÜLERİN BULUNMAMASINA İLİŞKİN GEREKÇE

Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması ile ilgili Anayasamızın 83 üncü maddesinde belirli objektif ölçüler belirtilmediği gibi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Meclis İçtüzüğü'nün 131 ila 134 üncü maddelerinde de belirli objektif ölçülere yer verilmemiştir.

Bir çok Anayasa Mahkemesi Kararlarında da belirtildiği üzere; Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması konusunda bir takım belirli, objektif ölçülere uygun davranılması ve bu ölçülerin bir hukuk devletinden beklenen nitelikte bulunması şarttır. Yeterli olmamakla birlikte eski Cumhuriyet Senatosu içtüzüğünde belirli objektif ölçüler yer almış ve Anayasa Mahkemesi bu objektif ölçülere uygunluğu gözetmiştir.

SONUÇ

Bir suç isnadı ciddi ise, siyasi erklere uygun ise yahut üyenin şeref ve haysiyetini koruma yönünden dokunulmazlığın kaldırılması zarurî ise Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

Dokunulmazlığın amacı, yasama görevini yürütecek milletvekillerinin çeşitli çevrelerden gelebilecek baskı ve kaygılardan korunmuş olarak görevlerini gereği gibi yapmalarını sağlayarak, siyasi nitelikli kovuşturmalara bahanesiyle milletvekillerinin meclise katılmaktan alıkonmasını, çalışma şevkinin kırılmasını bu yolla da TBMM'nin istencinin çarpıtılmasını önlemektir. Yoksa kimilerinin TBMM'ni yıpratmak için kasıtlı olarak söylediği gibi milletvekiline soruşturmadan kaçma, suç işleme ayrıcalığı tanınması değildir.

Hangi suç isnadının ciddi olduğu; "Milletvekili Seçilme Yeterliliği" başlıklı Anayasamızın 76 ncı maddesinde belirtildiği gibi, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Yasasının "Milletvekili Seçilemeyecek Olanlar" başlıklı 11 inci maddesinde de belirtilmiştir.

Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar, TCK'nun (Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler) başlıklı ikinci kitabının, birinci babından yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar, TCK 312 nci Maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar ve TCK'nun 536 ncı Maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı yasanın 537 nci Maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasî ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar :

Milletvekili seçilemezler.

Anayasamızın 76 ncı Maddesine göre affedilmiş olsalar dahi belirtilen suçlardan mahkûm olanlar milletvekili seçilemediği halde, Anayasadaki düzenleme biçimine göre Yasama Dokunulmazlığı, bu suçlarla ilgili ciddi iddialar bakımından milletvekilleri hakkında soruşturma yapılmasına olanak bile vermemektedir. Kamu vicdanını rahatsız eden bu duruma son vermek ve milletvekillerini gereksiz koruma zırhına büründürmemek için Anayasamızın 76 ncı Maddesinde zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen bu gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılması ve yargılama yapılmasının Yasama Dokunulmazlığı dışına çıkarılması uygun olacaktır. Anayasada böyle bir değişiklik, asılsız suçlamalarla töhmet altında kalan milletvekillerinin yargı öntünde aklanmasına fırsat verilmesi ve genel olarak milletvekili saygılığının yükseltilmesi bakımından da yarar sağlayacaktır. Anayasada yapılması gereken bu değişikliğe kadar da karma komisyonların bu ilke ve ölçüler içerisinde kişi ve parti ayrımı yapmaksızın milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar vermesi uygun olacaktır.

Kimi suç iddiaları vardır ki; ciddi olmamakla birlikte siyasî ekrere aykırıdır. Öte yandan öyle asılsız suç iddiaları vardır ki; üye istemese dahi soruşturmanın ertelenmesine karar verilmektedir. İşte bu suç iddiaları ile ilgili olarak da Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalı, milletvekillerinin aklanmalarına olanak tanınmalıdır. Ancak uygulamada üye istemese dahi dokunulmazlığının kaldırılması ertelenmekte, üyeler töhmet altında bırakılarak, siyaseten yıpratılmaktadır.

Anayasamızın 83 üncü Maddesinde tanımlanan Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması işlemi, bir yargı işlemi niteliğinde olmayıp yasama işlemi niteliğindedir. İşlem dosyaları tam olarak oluşmuş olsa dahi; kurulun yapısı ve çalışma esasları gereği, işlem dosyalarını tam bir tarafsızlıkla inceleyebilmesi, suçun maddî ve manevî unsurlarını saptayabilmesi ve değerlendirebilmesi olanaksızdır. Bu niteliği gereği, dokunulmazlığın kaldırılması işlemi; ceza kovuşturmasının açılması veya ceza verilmesi niteliğinde olmayan, sadece yasama meclisi üyelerini kimi istisnaî durumlarda üyelik teminatından sıyrarak adalet karşısında öteki yurttaşlarla bir düzeye getirmekten ibarettir.

Anayasamızın 85 inci Maddesi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiş olması hallerinde, Meclis Genel Kurul Kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekilinin veya bir diğer milletvekilinin, kararın Anayasaya, yasaya veya içtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabileceğini düzenlemektedir.

Bu düzenleme ile yasama içindeki iktidar-muhalefet dengesi nedeniyle alındığı iddia edilen haksız yasama işleminin yargı ile dengelenmesi, objektif kıstaslara uygunluğunun saptanması sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun davranılması gerektiğini ve değerli üyelerin aklanmalarına olanak sağlanması gerektiğini düşündüğümünden ilkesel olarak Yasama Dokunulmazlığının üyelik sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

Saygılarımla.

24.5.2000

H. Tayfun İçli

Ankara

KARMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINA KARŞI OY GEREKÇEMDİR

Milletvekillerinin herhangi bir baskı ve tehdit altında olmadan, görevlerini serbestçe yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla dokunulmazlıklar düzenlenmiştir.

Tarihî bakımından milletvekili dokunulmazlığı ilk defa 1688 tarihinde İngiltere’de düzenlenmiştir. Bu düzenleme “Parlamentoda konuşma özgürlüğü, tartışmalar, yargılamalar hiçbir mahkemede veya parlamento dışında sorumluluk sebebi olamaz” şeklindedir. Buna paralel olarak, 1789 tarihli Fransız Kanunu ile, bunlardan esinlenen 1876 Türk Anayasasında ve halen yürürlükte bulunan Hindistan, Mısır, Meksika, Bulgaristan, İtalya ve bunun gibi ülkelerde tarihî anlayışa uygun olarak Yasama Dokunulmazlığı, Mecliste ileri sürülen düşüncelerle kullanılan oyların suç sayılmayacağıyla sınırlıdır.

Ülkemizde ise, 1982 Anayasasının 83 üncü maddesine göre Yasama Dokunulmazlığı, “TBMM üyelerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden” sorumlu tutulamaması ile, “Seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin, Meclis kararı olmadıkça tutulamaması, sorguya çekilememesi, tutuklanamaması ve yargılanamamasıdır.”

Böylesi bir dokunulmazlık düzenlemesi yerli ve yabancı ceza yasalarında düzenlenen ve “Kanunsuz suç olmaz, suç ve suçlular da cezazsız bırakılmaz” şeklinde özetlenebilecek temel prensiplere ve Anayasanın 2 nci maddesine dayalı Hukuk Devleti ilkesiyle, 10 uncu maddesine dayalı eşitlik ilkesine gölge düşürmektedir.

Bu nedenle, Yasama Dokunulmazlığının “Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden sorumlu tutulamamak ve kişisel özgürlüğü kısıtlanamamak” şeklinde düzenlenmesi, tarihî gelişmeye ve gereğe uygun olacaktır.

Fransa’da 1995 yılında bu yönde yapılan düzenleme ile adli soruşturma ve yargılama, dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmış, sadece tutuklama ve kişi özgürlüğünün kaldırılması Meclisin kararına bırakılmıştır. Yine, Yasama Dokunulmazlığının anavatanı olan İngiltere’de, dokunulmazlık zırhı, ceza kovuşturmalarna karşı değil, hukuk davalarına karşı koruyucu bir işleve indirgenmiştir.

Gündemdeki ertelenme kararı verilen dosyalar kapsamındaki iddialar, vatandaşlarımızın günlük yaşamında karşılaştıkları ve mevzuata göre gereğinin yapıldığı hukukî olaylar ve iddialardır. Bir yurttaş bu gibi hallerde hangi hukuk kurallarına tabi tutuluyorsa, onun vekili ve aynı zamanda bir vatandaş olan milletvekillerinin ve diğer kamu görevlilerinin de aynı kurallara tabi olması kadar doğal bir şey olamaz. Böyle bir anlayış ve uygulayış eşitliğin gereği olduğu gibi, hukuk devleti olmanın da temel gereğidir.

Yukarıda belirttiğim gerekçelerle, öncelikle yasal düzenlemeler yapılarak sorgulanma ve yargılanma, dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmalı, sadece kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması dokunulmazlık kapsamında olmalıdır. Ceza hükümlerinin infazı ise, milletvekili sıfatının sona ermesine bırakılmalıdır. Böyle bir düzenleme ile bir taraftan yargısal denetim işlerlik kazanacak, diğer taraftan milletvekillerinin Meclis çalışmalarına katılımı da sağlanmış olacaktır.

Yasal düzenlemeler yapıncaya kadar "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışındaki suç iddialarını içeren dosyalar için, dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır. Böylelikle asil ve vekili arasında eşitlik sağlanacağı gibi, milletvekillerine de bir an önce aklanma olanağı yolu açılacaktır.

Bu nedenle "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışında gördüğüm bu dosya için, dokunulmazlığın kaldırılmasının yerinde olacağı kanaatinde olduğumdan, erteleme kararına katılmıyorum.

29.5.2000

Osman Kılıç

İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KARMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINA

Halkın egemenliğinin tesis edildiği TBMM'nin her üyesi saygıdeğerdir.

Yasama görevini yerine getiren bir milletvekilinin saygınlığını zedeleyen suçlamalar karşısında, Türk milleti adına karar veren bağımsız yargıda aklanmak en doğal hakkı olmalıdır. Bu hakkın kullanılabilmesi için sayın milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılmasının doğru olacağı düşüncesindeyim.

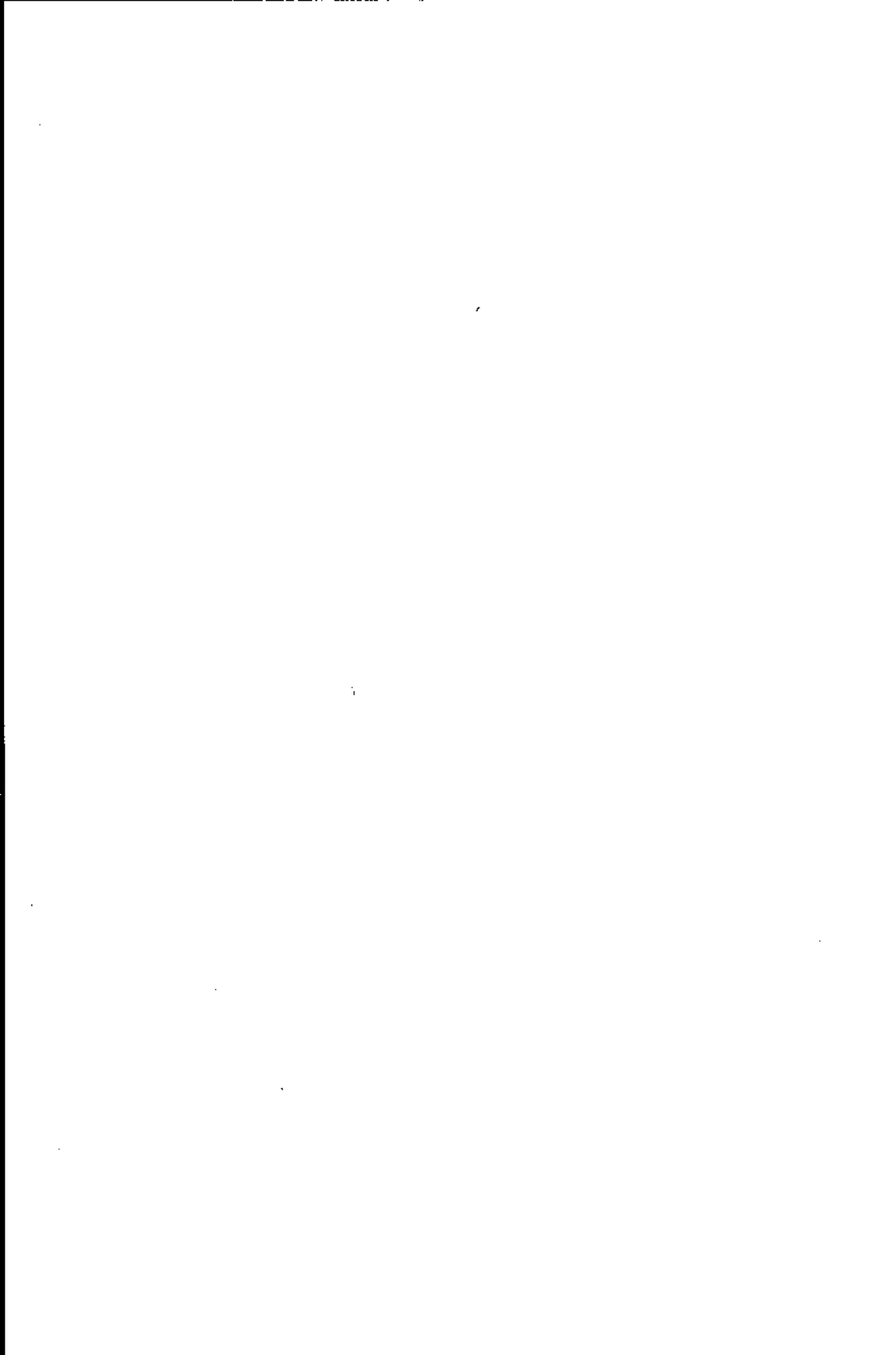
Karara bu anlamda muhalefet ediyorum, saygılar sunuyorum.

24.5.2000

Nazire Karakuş

İstanbul

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 445)

Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/425)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

24.12.1999

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-310/22002

Konu : Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Adalet Bakanlığının 3.12.1999 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.0.-1.128.88.1999/28107 sayılı yazısı.

Görevi kötüye kullanmak ve resmî evrakta sahtecilik suçlarını işlediği iddia olunan Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının ilgi yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

3.12.1999

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.88.1999/28107

Konu : 21 inci Dönem Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Görevi kötüye kullanmak ve resmî evrakta sahtekârlık suçlarını işlediği iddia olunan Mahfuz Güler hakkında Ankara 8 inci Ağır Ceza Mahkemesinde açılan dava sebebiyle yapılan yargılama sırasında, adı geçenin, Bingöl İlinden Milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında usulî muamelelerin durdurulmasına ve evrakın Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine dair Ankara 8 inci Ağır Ceza Mahkemesinin 5.10.1999 gün ve 1999/254-182 sayılı kararını havi dosya, anılan yer Cumhuriyet Başsavcılığının 15.11.1999 gün ve E.1998/32946 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

21 inci Dönem Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler hakkında kovuşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması hususunda gereğini delaletlerine arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden

Kurulu Karma Komisyon

29.5.2000

Esas No. : 3/425

Karar No. : 128

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 29.12.1999 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi, İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 28.3.2000 günlü raporuyla görevi kötüye kullanmak ve resmî evrakta sahtekârlık suçu isnat olunan Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler Komisyonumuza gelerek sözlü savunma yapmıştır.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile Hazırlık Komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini gözönüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan <i>Ertuğrul Yalçınbayır</i> Bursa	Başkanvekili <i>N. Kemal Atahan</i> Hatay (Muhalifim)	Sözcü <i>Ş. Bülent Yahnici</i> Ankara
Kâtip <i>Sühan Özkan</i> İstanbul	Üye <i>Ahmet İyimaya</i> Amasya	Üye <i>M. Zeki Sezer</i> Ankara
Üye <i>H. Tayfun İçli</i> Ankara	Üye <i>Salih Çelen</i> Antalya	Üye <i>Şaban Kardeş</i> Bayburt
(Muhalif; muhalefet şerhi eklidir)		
Üye <i>İsmail Alptekin</i> Bolu	Üye <i>Ayvaz Gökdemir</i> Erzurum	Üye <i>Fahrettin Kukaracı</i> Erzurum
Üye <i>Mehmet Şandır</i> Hatay	Üye <i>Edip Özgenç</i> İçel	Üye <i>Cavit Kavak</i> İstanbul

Üye
Osman Kılıç
İstanbul
(Muhalifim; muhalefet
serhi eklidir)

Üye
İşin Çelebi
İzmir

Üye
Mehmet Sağlam
Kahramanmaraş

Üye
Şeref Malkoç
Trabzon

Üye
Mustafa İtimen
Edirne
Üye
Ramazan Toprak
Aksaray

Üye
Beyhan Aslan
Denizli
Üye
Mehmet Gül
İstanbul

Üye
Edip Özbaş
Kahramanmaraş
Üye
İsmail Çevik
Nevşehir
Üye
Yahya Akman
Şanlıurfa

Üye
Mehmet Ali Şahin
İstanbul

Üye
Mehmet Özcan
İzmir
(Muhalifim)

Üye
Sadık Yakut
Kayseri
Üye

Emin Karaa
Kütahya
(Muhalifim)

Üye
Adnan Fatih Özdemir
Adana
Üye
Ali Arabacı
Bursa
(Muhalifim)

Üye
Mehmet Sadri Yıldırım
Eskişehir
Üye
A. Nazlı Ilıcak
İstanbul

Üye
Sevgi Esen
Kayseri
Üye
Yekta Açıkgöz
Samsun

Üye
Mustafa Verkaya
İstanbul

Üye
Mustafa Kamalak
Kahramanmaraş

Üye
Mehmet Kundakçı
Osmaniye
Üye
Turhan Tayan
Bursa

Üye
Dengir Mir Mehmet Fırat
Adıyaman
Üye
Yasin Hatiboğlu
Çorum

Üye
İsmail Aydınlı
İstanbul
Üye
Nazire Karakuş
İstanbul
(Muhalefet serhim ektedir)

Üye
Cemal Özbilen
Kırklareli
Üye
Erdoğan Sezgin
Samsun
Üye
Kamer Genç
Tunceli

MUHALEFET GEREKÇEM

Yasama Dokunulmazlığının milletvekilliği sıfatı sona erinceye kadar ertelenmesine dair Karma Komisyon raporuna aşağıdaki gerekçelerle ilkesel olarak muhalifim. Değerli milletvekillerinin iddia edilen suçları işlemediklerine dair savunmaları esas alınmalı, aklanmalarına olanak tanınmalıdır.

Gerekçelerim iki ana başlıkta toplanmaktadır.

1. Anayasal gerekçe
2. Belirli objektif kıstasların uygulanamaması

ANAYASAL GEREKÇE

Anayasamızın 83 üncü maddesinin 2 nci fıkrası hükmü gereğince; seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, Meclis kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz.

Anayasanın 83 üncü maddesindeki düzenleme Anayasamızın 76 ncı maddesindeki düzenleme ile çelişmekte, çekişkinin de ötesinde 76 ncı maddeyi düzenlemeyi gerekli kılan amacı ortadan kaldırmaktadır.

83 üncü maddedeki bu düzenleme, 76 ncı maddede tanımlanan ve zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım-satım fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılmasına ve yargılama yapılmasına engel olmaktadır.

Anayasanın 76 ncı maddesinde belirtilen suçlardan hükmü kesinleşmiş olan kişi milletvekili seçilemezken, milletvekili seçilmeden bir gün önce veya milletvekili seçildikten sonra bu suçları işlediği iddia edilen kişiler milletvekilliğini sürdürdüğü gibi bu suçlarla ilgili olarak sorgulanamamakta ve yargılanamamaktadır. Böyle bir düzenleme Anayasanın ruhuna, genel hukuk kurallarına aykırıdır.

Anayasanın 76 ncı maddesindeki suç iddiaları ile ilgili olarak kovuşturma yapılmasına izin verilmeli, karma komisyon Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmayacağına kovuşturma sonucu oluşacak objektif ölçüler çerçevesince karar verebilmelidir.

OBJEKTİF ÖLÇÜLERİN BULUNMAMASINA İLİŞKİN GEREKÇE

Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması ile ilgili Anayasamızın 83 üncü maddesinde belirli objektif ölçüler belirtilmediği gibi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Meclis İçtüzüğü'nün 131 ila 134 üncü maddelerinde de belirli objektif ölçülere yer verilmemiştir.

Bir çok Anayasa Mahkemesi Kararlarında da belirtildiği üzere; Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması konusunda bir takım belirli, objektif ölçülere uygun davranılması ve bu ölçülerin bir hukuk devletinden beklenen nitelikte bulunması şarttır. Yeterli olmamakla birlikte eski Cumhuriyet Senatosu içtüzüğünde belirli objektif ölçüler yer almış ve Anayasa Mahkemesi bu objektif ölçülere uygunluğu gözetmiştir.

SONUÇ

Bir suç isnadı ciddi ise, siyasî erklere uygun ise yahut üyenin şeref ve haysiyetini koruma yönünden dokunulmazlığın kaldırılması zarurî ise Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

Dokunulmazlığın amacı, yasama görevini yürütecek milletvekillerinin çeşitli çevrelerden gelebilecek baskı ve kaygılardan korunmuş olarak görevlerini gereği gibi yapmalarını sağlayarak, siyasal nitelikli kovuşturmalar bahanesiyle milletvekillerinin meclise katılmaktan alıkonmasını, çalışma şevkinin kırılmasını bu yolla da TBMM'nin istencinin çarpıtılmasını önlemektir. Yoksa kimilerinin TBMM'ni yıpratmak için kasıtlı olarak söylediği gibi milletvekiline soruşturmadan kaçma, suç işleme ayrıcalığı tanınması değildir.

Hangi suç isnadının ciddi olduğu; "Milletvekili Seçilme Yeterliliği" başlıklı Anayasamızın 76 ncı maddesinde belirtildiği gibi, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Yasasının "Milletvekili Seçilemeyecek Olanlar" başlıklı 11 inci maddesinde de belirtilmiştir.

Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar, TCK'nun (Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler) başlıklı ikinci kitabının, birinci babından yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar, TCK 312 nci Maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa, açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar ve TCK'nun 536 ncı Maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı yasanın 537 nci Maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasi ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar .

Milletvekili seçilemezler.

Anayasamızın 76 ncı Maddesine göre affedilmiş olsalar dahi belirtilen suçlardan mahkûm olanlar milletvekili seçilemediği halde, Anayasadaki düzenleme biçimine göre Yasama Dokunulmazlığı, bu suçlarla ilgili ciddi iddialar bakımından milletvekilleri hakkında soruşturma yapılmasına olanak bile vermemektedir. Kamu vicdanının rahatsız eden bu duruma son vermek ve milletvekillerini gereksiz koruma zırhına büründürmemek için Anayasamızın 76 ncı Maddesinde zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen bu gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılması ve yargılama yapılmasının Yasama Dokunulmazlığı dışına çıkarılması uygun olacaktır. Anayasada böyle bir değişiklik, asılsız suçlamalarla töhmet altında kalan milletvekillerinin yargı önünde aklanmasına fırsat verilmesi ve genel olarak milletvekili saygınlığının yükseltilmesi bakımından da yarar sağlayacaktır. Anayasada yapılması gereken bu değişikliğe kadar da karma komisyonların bu ilke ve ölçüler içerisinde kişi ve parti ayrımı yapmaksızın milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar vermesi uygun olacaktır.

Kimi suç iddiaları vardır ki; ciddi olmamakla birlikte siyasi ereklere aykırıdır. Öte yandan böyle asılsız suç iddiaları vardır ki; üye istemese dahi soruşturmanın ertelenmesine karar verilmektedir. İşte bu suç iddiaları ile ilgili olarak da Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalı milletvekillerinin aklanmalarına olanak tanınmalıdır. Ancak uygulamada üye istemese dahi dokunulmazlığının kaldırılması ertelenmekte, üyeler töhmet altında bırakılarak, siyaseten yıpratılmaktadır.

Anayasamızın 83 üncü Maddesinde tanımlanan Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması işlemi, bir yargı işlemi niteliğinde olmayıp yasama işlemi niteliğindedir. İşlem dosyaları tam olarak oluşmuş olsa dahi; kurulun yapısı ve çalışma esasları gereği, işlem dosyalarını tam bir tarafsızlıkla inceleyebilmesi, suçun maddi ve manevî unsurlarını saptayabilmesi ve değerlendirebilmesi olanaksızdır. Bu niteliği gereği, dokunulmazlığın kaldırılması işlemi; ceza kovuşturmasının açılması veya ceza verilmesi niteliğinde olmayan, sadece yasama meclisi üyelerini kimi istisnai durumlarda üyelik teminatından sıyrarak adalet karşısında öteki yurttaşlarla bir düzeye getirmekten ibarettir.

Anayasamızın 85 inci Maddesi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiş olduğu hallerinde, Meclis Genel Kurul Kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekilinin veya bir diğer milletvekilinin, kararın Anayasaya, yasaya veya içtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabileceğini düzenlemektedir.

Bu düzenleme ile yasama içindeki iktidar-muhalefet dengesi nedeniyle alındığı iddia edilen haksız yasama işleminin yargı ile dengelenmesi, objektif kıstaslara uygunluğunun saptanması sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun davranılması gerektiğini ve değerli üyelerin aklanmalarına olanak sağlanması gerektiğini düşündüğümden ilkesel olarak Yasama Dokunulmazlığının üyelik sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

Saygılarımla.

24.5.2000

H. Tayfun İçli

Ankara

KARMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINA KARŞI OY GEREKÇEMDİR

Milletvekillerinin herhangi bir baskı ve tehdit altında olmadan, görevlerini serbestçe yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla dokunulmazlıklar düzenlenmiştir.

Tarihî bakımından milletvekili dokunulmazlığı ilk defa 1688 tarihinde İngiltere'de düzenlenmiştir. Bu düzenleme "Parlamentoda konuşma özgürlüğü, tartışmalar, yargılamalar hiçbir mahkemede veya parlamento dışında sorumluluk sebebi olamaz" şeklindedir. Buna paralel olarak, 1789 tarihli Fransız Kanunu ile, bunlardan esinlenen 1876 Türk Anayasasında ve halen yürürlükte bulunan Hindistan, Mısır, Meksika, Bulgaristan, İtalya ve bunun gibi ülkelerde tarihî anlayışa uygun olarak Yasama Dokunulmazlığı, Mecliste ileri sürülen düşüncelerle kullanılan oyların suç sayılmayacağıyla sınırlıdır.

Ülkemizde ise, 1982 Anayasasının 83 üncü maddesine göre Yasama Dokunulmazlığı, "TBMM üyelerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden" sorumlu tutulamaması ile, "Seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin, Meclis kararı olmadıkça tutulamaması, sorguya çekilememesi, tutuklanamaması ve yargılanamamasıdır."

Böylesi bir dokunulmazlık düzenlemesi yerli ve yabancı ceza yasalarında düzenlenen ve "Kannunsuz suç olmaz, suç ve suçlular da cezazır bırakılmaz" şeklinde özetlenebilecek temel prensiplere ve Anayasanın 2 nci maddesine dayalı Hukuk Devleti ilkesiyle, 10 uncu maddesine dayalı eşitlik ilkesine gölge düşürmektedir.

Bu nedente, Yasama Dokunulmazlığının "Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden sorumlu tutulamamak ve kişisel özgürlüğü kısıtlanamamak" şeklinde düzenlenmesi, tarihî gelişmeye ve gerekçeye uygun olacaktır.

Fransa'da 1995 yılında bu yönde yapılan düzenleme ile adli soruşturma ve yargılama dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmış, sadece tutuklama ve kişi özgürlüğünün kaldırılması Meclisin kararına bırakılmıştır. Yine, Yasama Dokunulmazlığının anavatani olan İngiltere'de, dokunulmazlık zırhsı, ceza kovuşturmalarına karşı değil, hukuk davalarına karşı koruyucu bir işleve indirgenmiştir.

Gündemdeki ertelenme kararı verilen dosyalar kapsamındaki iddialar, vatandaşlarımızın günlük yaşamında karşılaştıkları ve mevzuata göre gereğinin yapıldığı hukukî olaylar ve iddialardır. Bir yurttaş bu gibi hallerde hangi hukuk kurallarına tabi tutuluyorsa, onun vekili ve aynı zamanda bir vatandaş olan milletvekillerinin ve diğer kamu görevlilerinin de aynı kurallara tabi olması kadar doğal bir şey olamaz. Böyle bir anlayış ve uygulayış eşitliğin gereği olduğu gibi, hukuk devleti olmanın da temel gereğidir.

Yukarıda belirttiğim gerekçelerle, öncelikle yasal düzenlemeler yapılarak sorgulanma ve yargılanma dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmalı, sadece kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması dokunulmazlık kapsamında olmalıdır. Ceza hükümlerinin infazı ise, milletvekili sıfatının sona ermesine bırakılmalıdır. Böyle bir düzenleme ile bir taraftan yargısal denetim işlerlik kazanacak, diğer taraftan milletvekillerinin Meclis çalışmalarına katılımı da sağlanmış olacaktır.

Yasal düzenlemeler yapılncaya kadar “yasama sorumsuzluğu” kapsamı dışındaki suç iddialarını içeren dosyalar için, dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır. Böylelikle asil ve vekili arasında eşitlik sağlanacağı gibi, milletvekillerine de bir an önce aklanma olanağı yolu açılacaktır.

Bu nedenle “yasama sorumsuzluğu” kapsamı dışında gördüğüm bu dosya için, dokunulmazlığın kaldırılmasının yerinde olacağı kanaatinde olduğumdan, erteleme kararına katılmıyorum.

29.5.2000

Osman Kılıç

İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KARMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINA

Halkın egemenliğinin tesis edildiği TBMM'nin her üyesi saygıdeğerdir.

Yasama görevini yerine getiren bir milletvekilinin saygınlığını zedeleyen suçlamalar karşısında, Türk milleti adına karar veren bağımsız yargıda aklanmak en doğal hakkı olmalıdır. Bu hakkın kullanılabilmesi için sayın milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılması doğru olacağı düşüncesindeyim.

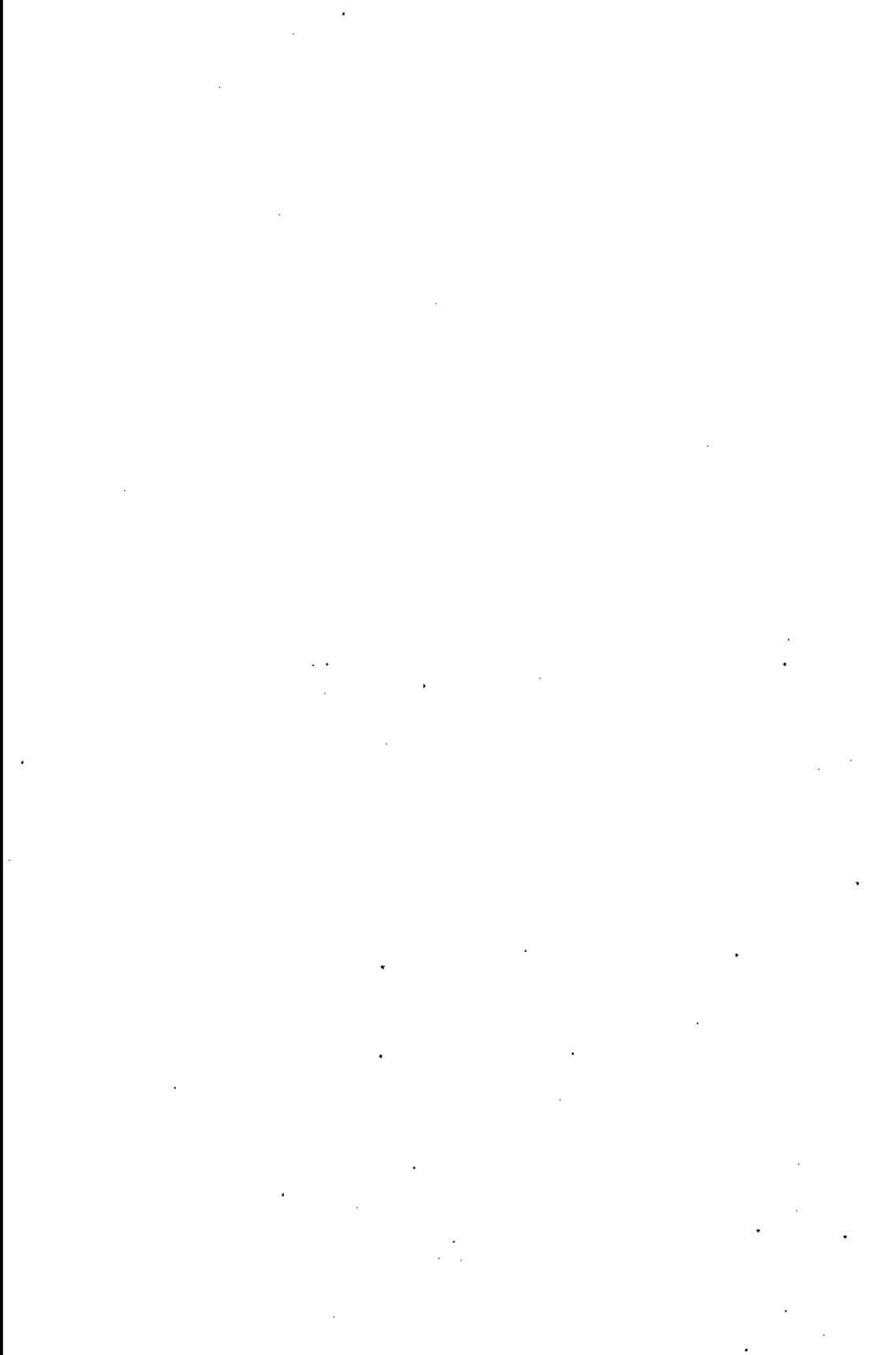
Karara bu anlamda muhalefet ediyorum, saygılar sunuyorum.

24.5.2000

Nazire Karakuş

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

110 UNCU BİRLEŞİM

14 . 6 . 2000 ÇARŞAMBA

Saat : 14.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. - Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/423) (S. Sayısı : 443) (Dağıtım tarihi : 12.6.2000)

2. - Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/424) (S. Sayısı : 444) (Dağıtım tarihi : 12.6.2000)

3. - Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/425) (S. Sayısı : 445) (Dağıtım tarihi : 12.6.2000)

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

— * —

3

SEÇİM

1. - Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan ve bağımsız milletvekillerine düşen bir üyelik için seçim

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

— * —

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

1. - 20 nci Yasama Döneminde Konya Milletvekili Hüseyin Arı ve 56 Arkadaşı Tarafından Verilen Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünce 1996 Yılında Özürlülerin Memurluğa Alınması İçin Açılan Sınavda Mevzuata Aykır ve Usulsüz İşlemler Yapılmasına Göz Yumarak Görevini İhmal Ettiği ve Kötüye Kullandığı ve Bu Eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 nci Maddelerine Uyduğu İddiasıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eski Bakanı Mustafa Kul Hakkında Anayasanın 100 üncü ve İhtizârının 107 nci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önerge ve Meclis Soruşturması Komisyonu Raporu (9/34) (S. Sayısı : 410) (Dağıtım tarihi : 6.6.2000)

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

— * —

7

SÖZLÜ SORULAR

— * —

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433) (Dağıtım tarihi : 29.5.2000) (*)

2. – “Ticaret ve Sanayi Odaları”, “Ticaret Odaları”, “Sanayi Odaları”, “Deniz Ticaret Odaları”, “Ticaret Borsaları” ve “Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği” Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında 591 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/641) (S. Sayısı 484) (Dağıtım tarihi : 12.6.2000)

3. – Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/504) (S. Sayısı : 368) (Dağıtım tarihi : 2.3.2000) (*)

4. – 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/479) (S. Sayısı : 173) (Dağıtım tarihi : 13.10.1999)

5. – Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Adına Tescil Edilecek Taşınmaz Mallar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/506) (S. Sayısı : 205) (Dağıtım tarihi : 15.11.1999)

6. – Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/513) (S. Sayısı : 216) (Dağıtım tarihi : 26.11.1999)

7. – Askerî Hâkimler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Adalet Komisyonları Raporları (1/657) (S. Sayısı : 421) (Dağıtım tarihi : 8.5.2000)

8. – 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvelerin Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/601) (S. Sayısı : 426) (Dağıtım tarihi : 23.5.2000)

9. – Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/477) (S. Sayısı : 377) (Dağıtım tarihi : 8.3.2000)

10. – Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Kanunu Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/485) (S. Sayısı : 356) (Dağıtım tarihi : 25.2.2000)

11. – Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtım tarihi : 23.7.1999)

12. – Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/597, 1/562) (S. Sayısı : 394) (Dağıtım tarihi : 10.4.2000)

X 13. – Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre Komisyonları Raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtım tarihi : 30.7.1999) (*)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Hükümet bulunamadığından görüşmeleri bir defaya mahsus ertelenmiştir.

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

14. – Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 402) (Dağıtım tarihi : 11.4.2000)

X 15. – Hayvan İslahı Kanunu Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/630) (S. Sayısı: 418) (Dağıtım tarihi: 4.5.2000)

16. – Ankara Milletvekili Şevket Bülent Yahniçi'nin, Çorum Milletvekili Melek Denli Karaca'nın, Yozgat Milletvekili Mehmet Çiçek ve 4 Arkadaşının, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve Konya Milletvekili Ömer İzgi'nin, Denizli Milletvekili Beyhan Aslan ve 3 Arkadaşının, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/435, 2/440, 2/460, 2/462, 2/465) (S. Sayısı : 434) (Dağıtım tarihi : 25.5.2000)

17. – Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin III Numaralı Bendinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ile Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Geçici Madde Eklennesi ile 11.12.1936 Tarihli ve 3078 Sayılı Tuz Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/380, 2/453) (S. Sayısı : 399) (Dağıtım tarihi : 11.4.2000)

X 18. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtım tarihi : 3.8.1999)

19. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtım tarihi : 15.7.1999)

X 20. – Türkiye Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/337) (S. Sayısı : 45) (Dağıtım tarihi : 19.7.1999)

X 21. – Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtım tarihi : 21.7.1999)

X 22. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/350) (S. Sayısı : 47) (Dağıtım tarihi : 21.7.1999)

X 23. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/354) (S. Sayısı : 48) (Dağıtım tarihi : 21.7.1999)

X 24. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/356) (S. Sayısı : 49) (Dağıtım tarihi : 21.7.1999)

X 25. – Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/461) (S. Sayısı : 55) (Dağıtım tarihi : 21.7.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 26. – Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

27. – Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

28. – Hazır Gıda İşçisi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

X 29. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

X 30. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/315) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

X 31. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölge Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/341) (S. Sayısı : 78) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

X 32. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/310) (S. Sayısı : 84) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

X 33. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/368) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 34. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/349) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 35. – Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 36. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/357) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 37. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 38. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 39. – Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtım tarihi: 30.7.1999)

X 40. – Dünya Turizm Teşkilatı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtım tarihi : 3.8.1999)

X 41. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtım tarihi : 3.8.1999)

X 42. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtım tarihi : 3.8.1999)

X 43. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/331) (S. Sayısı : 103) (Dağıtım tarihi : 3.8.1999)

X 44. – Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtım tarihi : 3.8.1999)

X 45. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtım tarihi : 9.8.1999)

46. – Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtım tarihi : 12.8.1999)

47. – Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtım tarihi : 13.8.1999)

48. – Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanununun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtım tarihi : 14.8.1999)

X 49. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtım tarihi: 25.8.1999)

X 50. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtım tarihi: 25.8.1999)

X 51. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtım tarihi: 26.8.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 52. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/302) (S. Sayısı : 150) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

X 53. – Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı:165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

X 54. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/489) (S. Sayısı: 174) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

55. – Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/191) (S. Sayısı: 181) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

X 56. – Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi Genel Müdürlüğü Arasında Arsa Tahsis Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/511) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

X 57. – Türkiye'de İrtibat Ofisinin Kurulmasına İlişkin Dünya Sağlık Örgütü, Avrupa Bölge Ofisi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/520) (S. Sayısı : 180) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

X 58. – Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/530) (S. Sayısı : 183) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

X 59. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önteme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/542) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

60. – Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/481) (S. Sayısı : 187) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

61. – Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 38 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/18) (S. Sayısı : 192) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

62. – Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/537) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

63. – Askerî Hava Alanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/384) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 4.11.1999)

X 64. – EFTA Devletleri ile Türkiye Arasında Anlaşmada Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/529) (S. Sayısı : 200) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 65. – Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/549) (S. Sayısı : 202) (Dağıtım tarihi : 15.11.1999)

X 66. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Bütükelçilikler Faaliyetlerinin Gayrimenkul ve Malî Veçhelerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 204) (Dağıtım tarihi : 15.11.1999)

67. – Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/381) (S. Sayısı : 196) (Dağıtım tarihi : 17.11.1999)

X 68. – Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/539) (S. Sayısı : 199) (Dağıtım tarihi : 17.11.1999)

X 69. – Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/541) (S. Sayısı : 208) (Dağıtım tarihi : 18.11.1999)

70. – Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 18 Arkadaşının, Kuzey Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 213) (Dağıtım tarihi : 25.11.1999)

71. – Uşak Milletvekilleri Mehmet Yaşar Ünal ile Hasan Özgöbek'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/129) (S. Sayısı: 220) (Dağıtım tarihi : 6.12.1999)

72. – Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 8 Arkadaşının, Konya Ovası ve Orta Anadolu Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/4) (S. Sayısı: 219) (Dağıtım tarihi : 8.12.1999)

73. – Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/568) (S. Sayısı: 252) (Dağıtım tarihi : 21.12.1999)

74. – Kimlik Bildirme Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklennesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/570) (S. Sayısı: 253) (Dağıtım tarihi : 21.12.1999)

75. – Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklennesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/557) (S. Sayısı: 254) (Dağıtım tarihi : 21.12.1999)

76. – Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa Bir Madde Eklennesine Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilâtı Görev ve Yetkileri Kanununa İki Ek Madde Eklennesine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/569, 1/571, 1/572, 2/72) (S. Sayısı: 295) (Dağıtım tarihi : 21.12.1999)

77. – Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/560, 1/573) (S. Sayısı: 296) (Dağıtım tarihi : 21.12.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

78. – Denizli Milletvekili Beyhan Aslan'ın, Yedi İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında 9 Eylül 1993 Tarih ve 504 Sayılı KHK'nin 1 inci Maddesinin 1 inci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/23) (S. Sayısı : 300) (Dağıtım tarihi : 21.12.1999)

79. – Malatya Milletvekili Yaşar Canbay'ın, Malatya İl Merkezinde Fırat ve Beydağı Adında İki İlçe Kurulması ve Mevcut Yeşilyurt ile Battalgazi İlçe Belediyeleri de Dahil Edilmek Suretiyle Malatya Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/328) (S. Sayısı : 299) (Dağıtım tarihi : 24.12.1999)

80. – Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/565) (S. Sayısı : 303) (Dağıtım tarihi : 24.12.1999)

81. – Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/556) (S. Sayısı : 304) (Dağıtım tarihi : 24.12.1999)

82. – Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İl Özel İdaresi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/143) (S. Sayısı : 287) (Dağıtım tarihi : 28.12.1999)

83. – Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/253) (S. Sayısı : 257) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

84. – Van Milletvekili Mustafa Bayram'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/287) (S. Sayısı : 271) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

85. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/352) (S. Sayısı : 290) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

86. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/371) (S. Sayısı : 291) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

87. – Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/566) (S. Sayısı : 310) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

88. – Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksudıyla Gelecek Yıllara Sâri Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/386) (S. Sayısı : 313) (Dağıtım tarihi : 26.1.2000)

89. – Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarıları ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/387, 1/414, 1/462) (S. Sayısı : 314) (Dağıtım tarihi : 26.1.2000)

90. – Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/22) (S. Sayısı : 315) (Dağıtım tarihi : 28.1.2000)

91. – Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 48 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/34) (S. Sayısı : 316) (Dağıtım tarihi : 28.1.2000)

92. – İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/329) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

93. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/307) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

94. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/391) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

95. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/392) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

96. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/393) (S. Sayısı : 325) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

97. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/395) (S. Sayısı : 326) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

98. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

99. - İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (S. Sayısı : 221'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

100. - Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/170) (S. Sayısı : 222'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

101. - Sivas Milletvekili Musa Demirci'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/171) (S. Sayısı : 223'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

102. - Malatya Milletvekili Mehmet Recai Kutan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/172) (S. Sayısı : 224'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

103. - Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/174) (S. Sayısı : 226'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

104. - İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İttüztüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/175) (S. Sayısı : 227'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

105. – Mardin Milletvekili Fehim Adak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İttüztüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/176) (S. Sayısı : 228'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

106. – Ankara Milletvekili Rıza Ulucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İttüztüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/177) (S. Sayısı : 229'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

107. – Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüztüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/186) (S. Sayısı : 234'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

108. – Sivas Milletvekili Temel Karamollaoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüztüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/187) (S. Sayısı : 235'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

109. – Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüztüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/196) (S. Sayısı : 241'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

110. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüztüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/197) (S. Sayısı : 242'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

111. – Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, Darıca Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İttüztüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/338) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

112. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüztüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/278) (S. Sayısı : 262'ye 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

113. – Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüztüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/351) (S. Sayısı : 272'ye 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

114. – Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İttüztüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/367) (S. Sayısı : 274'e 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

115. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/413) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

116. – Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonları Raporları (1/470) (S. Sayısı : 348) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

117. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna İki Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/85) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

118. – Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/364) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

X 119. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/591) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

120. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/181) (S. Sayısı: 360) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

X 121. – Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tek Sözleşmesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/580) (S. Sayısı : 352) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

122. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 8 Arkadaşının, Kahramanmaraş İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/352) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

123. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/329) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

124. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/252) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

125. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/178) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

126. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/169) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

127. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/167) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

128. – Burdur Milletvekili Süleyman Coşkun'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/362) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

X 129. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/626) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

KANUN TAŞARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

130. – Fazilet Partisi Genel Başkanı Malatya Milletvekili Recai Kutan ve Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ile 185 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/452) (S. Sayısı : 379) (Dağıtım tarihi : 6.3.2000)

131. – Karaman Milletvekili Hasan Çalış ve 50 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtilzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/263) (S. Sayısı : 378) (Dağıtım tarihi : 7.3.2000)

132. – İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İhtilzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/305) (S. Sayısı : 332'ye 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

133. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İhtilzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/309) (S. Sayısı : 334'e 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

134. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İhtilzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/346) (S. Sayısı : 339'a 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

135. – Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İhtilzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/347) (S. Sayısı : 340'a 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

136. – Amasya Milletvekili Gönül Saray Alphan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İhtilzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/394) (S. Sayısı : 344'e 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

137. – Denizli Milletvekili Hasan Erçelebi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İhtilzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/397) (S. Sayısı : 345'e 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

138. – Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtilzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/107) (S. Sayısı : 381) (Dağıtım tarihi : 28.3.2000)

139. – Erzincan Milletvekili Sebhattin Karakelle ve 56 Arkadaşının, Erzincan'a Erzincan Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtilzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297) (S. Sayısı : 382) (Dağıtım tarihi : 28.3.2000)

140. – Aksaray Milletvekilleri Sadi Somuncuođlu ve Kürşat Eser'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İttüztüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/376) (S. Sayısı : 390) (Dağıtma tarihi : 30.3.2000)

X 141. – Sınır Aşan Suçları Önleme ve Mücadele Etmeye İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/636) (S. Sayısı : 387) (Dağıtma tarihi : 3.4.2000)

X 142. – Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/634) (S. Sayısı : 386) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

143. – Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İttüztüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/420) (S. Sayısı : 388) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

144. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Sağlam ve 13 Arkadaşının, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve İttüztüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/370) (S. Sayısı : 392) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

145. – Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İttüztüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/240) (S. Sayısı : 393) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

146. – Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 18 Arkadaşının, Trabzon İli Merkezinde Gazipaşa, Fatih ve Değirmendere Adıyla Üç İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İttüztüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/413) (S. Sayısı : 396) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

147. – Ağrı Milletvekili Nidai Seven ve 73 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İttüztüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 397) (Dağıtma tarihi : 13.4.2000)

148. – İsperto ve İspirtolu İçkiler İhbarı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/443) (S. Sayısı : 398) (Dağıtma tarihi : 13.4.2000)

149. – Bahkessir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İttüztüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 404) (Dağıtma tarihi : 17.4.2000)

150. – Giresun Milletvekilleri Mustafa Yaman, Burhan Kara, Hasan Akgün, Turhan Alçelik, Rasim Zaimoğlu ve 14 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İttüztüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/333) (S. Sayısı : 403) (Dağıtma tarihi : 18.4.2000)

X 151. – Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemlerine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/618) (S. Sayısı : 406) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 152. — Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair 31.5.1989 Tarihli ve 3567 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/382, 1/258) (S. Sayısı : 407) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

153. — Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse, Cezmi Polat ve Mücahit Himoğlu'nun, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizatının 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/379) (S. Sayısı : 408) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

154. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 3 arkadaşının, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizatının 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/105) (S. Sayısı : 409) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

155. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/595) (S. Sayısı: 411) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

156. — Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/647) (S. Sayısı: 412) (Dağıtma tarihi: 26.4.2000)

157. — Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avukatlık Kanununa Bazı Maddelerin Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Kütahya Milletvekili Emin Karaa'nın, 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/422, 1/411, 2/317) (S. Sayısı: 413) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

X 158. — Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi Değişikliklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/655) (S. Sayısı: 415) (Dağıtma tarihi: 1.5.2000)

X 159. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/656) (S. Sayısı: 416) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

X 160. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/654) (S. Sayısı: 417) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

X 161. — MEDA Programı ve Avrupa Yatırım Bankasının Akdeniz Ülkelerindeki Diğer Malî Anlaşmaları Çerçevesinde Malî ve Teknik İşbirliğinin Uygulanmasına İlişkin Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/652) (S. Sayısı: 414) (Dağıtma tarihi: 3.5.2000)

162. — Bursa Milletvekili Burhan Orhan'ın, Beş İlçe ve Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizatının 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/301) (S. Sayısı: 419) (Dağıtma tarihi: 4.5.2000)

163. — Bursa Milletvekili Ahmet Sunnetçiöğlü ve 21 Arkadaşının, İnegöl Adıyla Bir İl, Alan-yurt, Cerrah, Kurşunlu, Tahtaköprü ve Yenice Adıyla 5 İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizatının 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/357) (S. Sayısı: 420) (Dağıtma tarihi : 4.5.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

164. – Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 8 Arkadaşının, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 425) (Dağıtma tarihi : 15.5.2000)

165. – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 8.3.1950 Tarih ve 5590 Sayılı Kanunun Adı ile Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/344) (S. Sayısı : 424) (Dağıtma tarihi : 23.5.2000)

166. – 3414 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/639)(S. Sayısı : 428) (Dağıtma tarihi : 23.5.2000)

X 167. – Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/628) (S. Sayısı: 430) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

X 168. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Devleti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 431) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

X 169. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/649) (S. Sayısı : 432) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

170. – Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Türk Ceza Kanununun Bazı Maddeleri ile Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/295) (S. Sayısı : 436) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

171. – Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun 94 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/378) (S. Sayısı : 437) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

172. – Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ile Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve Konya Milletvekili Ömer İzgi ile 7 Arkadaşının, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/559, 2/250, 2/360) (S. Sayısı: 435) (Dağıtma Tarihi: 30.5.2000)

173. – Emniyet Teşkilâtı Kanunu, Polis Yükseköğretim Kanunu ve 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükümünde Kararname ve İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/497, 1/212) (S. Sayısı : 438) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

174. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/465) (S. Sayısı : 439) (Dağıtma tarihi 5.6.2000)

175. – Van Milletvekili Mustafa Bayram'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/430) (S. Sayısı : 440) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

176. – Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/443) (S. Sayısı : 441) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

177. – İcel Milletvekili Hidayet Kılınc'ın, Belediyelerin Faiz Borçlarının Affı Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/427) (S. Sayısı : 460) (Dağıtma tarihi : 7.6.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 178. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Genel Sekreteri Arasında Radyokomünikasyon Meclisi ve Dünya Radyokomünikasyon Konferansı ile Radyokomünikasyon Sektörü ile İlgili Diğer Toplantıların Düzenlenmesi, Gerçekleştirilmesi ve Giderlerinin Karşılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/661) (S. Sayısı : 454) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

X 179. – Türkiye Cumhuriyeti ile Türkmenistan Cumhuriyeti Hükümetleri arasında Ankara ve Aşgabad'da Diplomatik Temsilciliklerin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (S. Sayısı : 455) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

X 180. – En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/673) (S. Sayısı : 457) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

X 181. – Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/672) (S. Sayısı : 456) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

X 182. – 14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 ve 26 ncı Maddelerine Uygun Olarak, Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında 5 Nisan 1966 Tarihinde Düzenlenen Hollanda-Türkiye Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan ve Hakların Meşruluğunu İlgilendiren Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/674) (S. Sayısı : 458) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

X 183. – 14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddeleri Uyarınca, 5 Nisan 1966 Tarihli Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/675) (S. Sayısı : 459) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

184. – Memleket İçi Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/581) (S. Sayısı : 482) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

X 185. – Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Petrolün Azerbaycan Cumhuriyeti, Gürcistan ve Türkiye Cumhuriyeti Ülkeleri Üzerinden, Bakü-Tiflis-Ceyhan Ana İhraç Boru Hattı Yoluyla Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın ve Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan Toprakları Üzerinden Petrol Taşınmasına Dair Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasındaki Anlaşmanın Değiştirilmesine İlişkin Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/699) (S. Sayısı : 488) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)